

Juutalaisista ja heidän valheistaan

Martin Luther

Suomentanut T.T. Karanko
Helsinki: Vasara, 1939



Martti Luther

Juutalaisista ja heidän valheistaan



MDXLIII



(Tämän kirjan alkuperäinen kansisomistus v:lta 1543.)

MARTTI LUTHER

JUUTALAISISTA
JA HEIDÄN VALHEISTAAN

SUOMENTANUT
T. T. KARANKO

KUSTANNUS-OY. VASARA

HELSINKI 1939



ALKULAUSE.

Viiden vuoden perästä tulee kuluneeksi tasan 400 vuotta siitä, kun suuri uskonpuhdistajamme ja evankelis-luterilaisen kirkkokuntamme oppi-isä, tohtori Martti Luther Wittenbergissä v. 1543 kirjoitti ja julkaisi painosta tässä esilläolevan kirjansa, jonka saksankielisenä nimenä on »Von den Juden und ihren Lügen», suomennettuna »Juutalaisista ja heidän valheistaan». Neljäsataa vuotta on tämä Lutherin kirja ollut meiltä kokonaan kätkettynä, sillä ani harvat papeistamme ja jumaluusoppineistammekaan ovat tienneet siitä tuskin muuta kuin nimen — eikä ihmekään, sillä onhan se kokonaan jätetty pois Lutherin koottujen teosten myöhemmistä laitoksista (kuten Braunschweigissa, Bonnissa ja Münchenissä ilmestyneistä), enempi ehkä syystä, ettei tällä Lutherin kirjalla muka enää olisi mitään käytännöllistä arvoa, mutta varmasti myöskin siitä syystä, että se ankarasti kohdistuu juutalaisia ja juutalaisuutta vastaan. Sillä ovathan juutalaiset koko viime vuosisadan ajan olleet kaikkialla maailmassa ainaisessa myötätuulessa, eikä vähiten Saksassa, missä juutalaisuus ja juutalainen henki, kuten monessa muussakin maassa, vähitellen tunkeutui määräävään asemaan inhimilli-

sen elämän kaikilla aloilla, saavuttaen Saksassa maailmansodan jälkeen n.s. Weimarin tasavallan aikana huippunsa. Juutalaishenkinen, materialistinen ajattelutapa oli voimakkaasti mädättänyt myöskin Saksan eri uskontokuntiin kuuluvia kirkollisia piirejä. Mitäpä silloin Lutherin juutalaisvastaisilla kirjoillakaan olisi ollut ajan mädäntyneen hengen syövyttämille kirkkokuntien johtomiehille ja heidän papeilleen sanomista. Yksinpä juutalaistuneitten vallanpitäjien pelonkin vuoksi oli parasta peittää unhoon suuren uskonpuhdistajan tämänlaatuinen julistus, kuten myös sitten tapahtuikin.

Mutta vain ajaksi! Sillä Adolf Hitlerin valtava kansallinen herätystyö ja kansallissosialistisen Saksan valtakunnan voimakas nousu teki vihdoinkin lopun juutalaisuuden ja juutalaisen hengen vaikutuksesta ei ainoastaan Saksassa, vaan koko Keski- ja Kaakkois-Euroopassa. Ja sanottakoonpa uuden Saksan juutalaisvastaisuudesta ja sen käyttämistä menettelytavoista muuten mitä hyvänsä, niin se kuitenkin on ilmeistä, että siellä on verrattain sananmukaisesti seurattu ja noudatettu suuren saksalaisen Martti Lutherin, hänen juuri tässä kirjassaan esittämiä toimenpiteitä ja menettelytapoja juutalaisvaaran torjumiseksi ja poistamiseksi kansakunnan terveen elämänkehityksen tieltä niin ajallisessa, maallisessa kuin hengellisessä ja uskonnollisessakin mielessä.

Tässä uudessa juutalaisvastaisessa taistelussaan Saksan kansa ei suinkaan ole ollut epätietoinen suuren uskonpuhdistajansa Lutherin mielipiteestä ja kannanilmaisuista juutalaiskysymyksen suhteen,

vaikka, kuten esim. hänen esilläoleva kirjasensa, josta alkujaan oli otettu useita painoksia, oli jo kenties pari, kolme vuosisataa sitten loppunut tai hävinnyt kirjakaupoista. Sillä olihan tämä kirjanen säilynyt lukuisissa varhemmissa Lutherin koottujen teosten laitoksissa, kuten Wittenbergissä, Jenassa, Altenburgissa, Leipzigissä, Walchissa ja Erlangenissa julkaistuissa, mutta nehän eivät olleet kaiken kansan saatavissa. V. 1931 Hans Ludolf Parisius julkaisi siitä Münchenissä lyhennetyn kansanpainoksen, jossa esitetään Lutherin alkuperäisen kirjan pääkohdat. Vuoteen 1937 mennessä siitä jo oli otettu kerrassaan 9 painosta, joten kirjalla näyttää olleen Saksassa kokolailla kysyntää ja levikkiä, niin ettei Saksan kansan, uskonnollisten ja kirkollisten johtohenkilöittensä laiminlyönnistä huolimatta, joiden sydämenasiaksi Luther tässä kirjassaan kansan valistamisen juutalaisvaaran suhteen nimenomaan asettaa, ole suinkaan tarvinnut jäädä tietämättömäksi Lutherin mielipiteestä tässä jokaisen kansakunnan terveelle elämänkehitykselle niin tärkeässä kysymyksessä. Ja nyt vihdoin tämä oppi-isämme lähes 400 vuotta sitten kirjoittama profeetallinen kirja, josta nykyhetkellä on jälleen tullut äärettömän ajankohtainen, ilmestyy ainakin tilastojen mukaan 96-prosenttisesti luterilaisen Suomen kansan luettavaksi.

Tämän kirjansa aiheen Luther itse kertoo saaneensa siitä, että hänen tietoonsa oli tullut eräiden haaveilijoin kääntyminen juutalaisuuteen ja varsinkin siitä röyhkeydestä, millä juutalaiset uskonopillisia erehdyksiään kristityttä vastaan puolustelivat. Tämä juutalaisten röyhkeys meni niin pitkälle, että kolme

heidän kirjanoppinuttaan tuli Lutherin luo väittelemään hänen kanssaan ja taivuttamaan häntä juutalaisten puolelle. Väittelyssä nämä kirjanoppineet täydellisesti paljastivat itsensä ja aikomuksensa, ja silloin Luther päätti olla vastaisuudessa antautumatta mihinkään keskusteluun juutalaisten kanssa ja kirjoitti heitä vastaan tämän kirjansa, josta v. 1543 ilmestyi Wittenbergissä kaksi painosta ja sen jälkeen kaksi painosta Frankfurtissa, toinen 1544 ja toinen 1613. Justus Jonas on kääntänyt sen myös latinan kielelle.

Lutherin juutalaisvastaisuus ei kuitenkaan supistunut tähän yhteen kirjaan, vaan vielä samana vuonna, 1543, hän kirjoitti ja julkaisi Wittenbergissä toisen juutalaisvastaisen kirjansa »Vom Schem-Hamphoras und vom Geschlecht Christi, Matth. am 1. Capitel» (»Shemhamforaksesta ja Kristuksen suvulta, Matt. 1. luvun johdosta»). Tämä kirja jakaantuu kahteen osaan, joista ensimmäinen, »Schem-Hamphoras» (hebr. = selitetty nimi) eli »tetragrammaton» käsittelee juutalaisten taikuutta, he kun näet väittävät, että Kristus muka oli tehnyt ihmetyönsä juutalaisten vanhojen taikakeinojen eli n.s. »mustan raamatun» avulla. Toisessa osassa hän todistaa Kristuksen polveutumisen Davidin suvusta. Tästäkin kirjasta otettiin Wittenbergissä vielä samana vuonna kolme eri painosta. — Näiden lisäksi Lutherin tiedetään eräissä viimeisistä saarnoistaan julkisesti varoittaneen kristityltä kavahtamaan juutalaisia.

Tämän Lutherin kirjan, joka nyt suomeksi ilmestyy täydellisenä, lyhentämättömänä, suomentaminen on suoritettu Erlangenissa 1842 julkaistujen Lutherin

rin koottujen teosten 32:nnesta niteestä, joka käsittää jakson »Dr. Martin Luther's polemische deutsche Schriften» (»Tri Martti Lutherin saksalaiset kiistakirjoitukset»), jossa Lutherin käyttämä saksankieli on säilytetty alkuperäisenä, muuttamattomana. Suomennoksessa on nimenomaan pyritty säilyttämään Lutherille ominainen voimakas sanonta ja kielenkäyttö. Tämän suhteen mainittakoon, että niin saksankuin suomenkielikin on ehtinyt Lutherin ajoista kovasti muuttua, ja millainen kielenkäyttö silloin oli oppineissa ja sivistyneissä piireissä hyvin tavallista ja luonnollista, sellaista ei enää nykyaikana painetussa sanassa täysin hyväksyttäisi. Mutta turhien kainoussyiden en ole katsonut antavan aihetta käydä millään tavalla lieventelemään Lutherin rahvaanomaisiakaan puheenparsia ja lausumia. Joka sellaisista pahastuu tai loukkaantuu, hän ei kykene täysin käsittämään, että Luther eli ja toimitti suuren raivaus- ja puhdistustyönsä uuden ajan kynnyksellä, jolloin kansassa ja kaikissa elämänilmiöissä ehkä selvimpänä tuntui vielä keskiajan vaikutus. Juuri Lutherin kansanomainen kielenkäyttö mielestäni erinomaisesti ilmentää hänen syvällisintä tarkoitustaan »ilman sarvia ja hampaita».

Esilläolevan Lutherin kirjan ajankohtaisuudesta on jo mainittu. Keski-Euroopan maista karkoitettuna kansainvälinen juutalaisuus näyttää nyt parast'aikaa hakevan itselleen tyyssijoja ja toimintamahdollisuuksia pohjoismaista ja siis meidänkin maastamme. Ne syyt, minkä vuoksi juutalaiset ja juutalaisuus on. tehnyt itsensä kaikkialla kammotuksi ***ja*** *vierotuksi, ovat meille, Weimarin ajan Saksan, Neu-*

vosto-Venäjän ja Puna-Espanjan esimerkit silmäimme edessä, niin ilmeiset, ettei niitä tarvitse tässä sen lähemmin selitellä. Juutalaiset ja juutalaisvaara ovat olleet meille jo ennestään tunnetut, ja me tunnemme ne vieläkin, ellemme anna kansainvälisten kiillottajien itseämme hämäistä emmekä sokaista, vaan arvostelussamme nojaudumme pelkkiin tosiasioihin.

Myöskin uskonnollisella, evankelis-luterilaiscn kansankirkkomme taholla on juutalaisuuden mädättävä ja hajottava vaikutus ollut tunnettu, vaikka juutalaisuuden puolestapuhujina, muka yleisen inhimillisyyden nimessä, meillä esiintyy eräitä pappejakin. Sikäli kuin he tahtovat olla luterilaisen kansankirkkomme rehellisiä paimenin, he tästä kirjasta saavat lukea suuren oppi-isänsä selkeän sanan, elleivät he ennen ole sitä tienneet ja tunteneet. Kansankirkkomme edesmennyt, suuresti kunnioitettu ylipaimen, arkkipiispa Gustaf Johansson tunsi juutalaiset, ja hänellä oli heistä jokseenkin samanlainen käsitys kuin Lutherilla. Hän lausuukin heistä: »Juutalaiset odottavat Messiasta, joka tuo heille maailman vallan. Messias on tullut, mutta hän ei ollut semmoinen kuin juutalaiset toivoivat. He kokoavat nyt rahoja ja koettavat kaikin keinoin heikentää muita kansoja, jotta Messiaalla tullessaan olisi helpompi päästä valtaan. Tämä väärä messiastoivo kannattaa juutalaisten pyrintöjä, mutta se pettää, sillä lupaus Messiaan maailmanhallinnosta toteutuu tulevassa maailmanajassa. Sionismi on luopunut isien uskosta ja uskonnosta.-» (Herättäjä, n:o 1, 3/1. 1925).

Voimme siis täydellä luottamuksella tutustua siihen tuomioon, jonka suuri uskonpuhdistajamme ja oppi-isämme Luther juutalaisista ja juutalaisuudesta langettaa, ja samalla voimme olla vakuutetut siitä, että tämä tuomio on oikeudenmukainen ja kaikkialla toteuttamisen arvoinen.

Helsingissä, helmikuussa 1939.

Suomentaja.

Olin kylläkin ajatellut, etten enää kirjoita mitään juutalaisista enkä heitä vastaankaan. Mutta koska olen saanut tietää, etteivät nämä kurjat ja parantumattomat ihmiset lakkaa houkuttelemasta meitäkään, se on, kristityitä, puoleensa, olen julkaissut tämän kirjasen osoittaakseni, että minäkin lukeudun niihin, jotka sellaisia juutalaisten myrkyllisiä toimenpiteitä vastustavat ja että olen varoittanut kristityitä kavahtamaan juutalaisia. Minä en soisi, että kristityt antaisivat juutalaisten vietellä itsensä samaan kurjuuteen ja surkeuteen, missä nämä itse ovat. Mutta perkele on maailman jumala, ja missä Jumalan sanaa ei ole, siellä perkeleen on hyvä toimia, ei ainoastaan heikkojen vaan myös väkevien keskuudessa. Jumala meitä auttakoon! Amen.

Armo ja rauha Herrassa!

Rakas herra ja hyvä ystävä!

Olen saanut vastaanottaa erään kirjoituksen, jossa eräs juutalainen keskustellessaan erään kristityn kanssa rohkenee raamatunlauseita (joita me uskonnossamme Herrastamme Kristuksesta ja Hänen äidistään Mariasta käytämme) vääristellä ja tulkita aivan toisella tavalla, millä hän luulee kumoavansa uskontomme perustuksen.

Siihen minä annan teille ja hänelle tämän vastauksen.

Tarkoituksenani ei ole kinastella juutalaisten kanssa tai oppia heiltä tietämään, miten he Raamattua tulkitsevat tai käsittävät. Minä tiedän sen kaiken hyvin jo ennestään. Vielä vähemmin on aikomuksenani, että tahtoisin käännyttää juutalaisia. Sillä se on mahdotonta! Ja kaksi oivallista miestä, Lyra ja Burgensilainen, ovat meille jo sata ja kaksisataa vuotta sitten monien muiden ohella juutalaisten siivottomista selityksistä luotettavasti kirjoittaneet ja todella pätevästi heitä vastustaneet. Kuitenkaan se ei ole juutalaisten keskuudessa auttanut mitään, vaan he ovat tulleet aina yhä vihamielisemmiksi.

Myöskin, koska he ovat tulleet niin paatuneiksi ja läpeensä rappeutuneiksi, etteivät he tahdo viisastua siitä kauheasta vaivastakaan, että he nyt yli tuhatneljäsataa vuotta ovat olleet maanpaossa, eivätkä he alituisella ankaralla Jumalan avun kutsumisellaan ja huutamisellaankaan (kuten he luulevat) voi saada sille mitään loppua tai määräaikaa: elleivät (sanon minä) tällaiset lyönnit auta, niin on hyvä päätellä, että meidän puheemme ja selityksemme auttavat vielä vähemmän.

Sen vuoksi kristitty olkoon tyytyväinen älköönkä kinastelko juutalaisten kanssa. Vaan jos sinun täytyy tai sinä tahdot puhua heidän kanssaan, niin älä puhu enempää kuin näin: kuulehan sinä, juutalainen, tiedätkö sinä myös, että Jerusalem ja teidän hallituksenne sekä temppelinne ja papistonne on nyt hävitetty yli 1460 vuotta sitten? Sillä tänä vuonna, jolloin me kristityt kirjoitamme Kristuksen syntymästä 1543, on kulunut tasan 1468 vuotta, siis pian 1500 vuotta siitä kun Vespasianus ja Tiitus hävittivät Jerusalemin ja karkoittivat sieltä juutalaiset.[1]) Anna juutalaisten pureskella tätä pähkinää ja väitellä niin kauan kuin heitä haluttaa.

*) Luther on käyttänyt julianista ajanlaskua. - Suom. huom.

Sillä sellainen Jumalan hirmuinen viha osoittaa tarpeeksi, että heidän on varmasti täytynyt joutua eksyksiin ja menetellä väärin, sen voi lapsikin hyvin käsittää. Sillä Jumalaa ei ole pidettävä niin hirmuisena, että Hänen täytyisi omaa kansaansa niin kauan, niin kauheasti ja niin säälimättömästi rankaista ja sen lisäksi kokonaan vaieta, ei antaa lohdutusta sanoilla eikä teoilla eikä määrätä mitään aikaa eikä loppuakaan! Ken tahtoisi sellaiseen Jumalaan uskoa, asettaa toivonsa Häneen tai Häntä rakastaa? Sen vuoksi tästä vihaisesta teosta huomataan, että Jumala on varmasti hyljännyt juutalaiset ja etteivät he enää ole Hänen kansaansa eikä myöskään Hän enää heidän Jumalansa. Ja tapahtuu Hosean sanan mukaan 1:9: Lo Ammi: »Te ette ole minun kansani, enkä minä ole teidän Jumalanne.» Niin, heidän on siis, valitettavasti, kärsiminen, paljon ja kauheasti. He saavat selitellä miten haluavat, me näemme kuitenkin koko tämän asian silmäimme edessä; sen suhteen emme erehdy.

Ja missä heissä olisi hivenkin järkeä tai ymmärrystä, heidän totisesti pitäisi ajatella itsekseen näin: Ah, Herra Jumala, meidän laitamme ei ole oikea, kurjuus on liian suuri, liian pitkällinen, liian ankara, Jumala on meidät unohtanut j.n.e. — Tosin minä en ole mikään juutalainen, mutta todellakaan minä en ajattele mielelläni sellaista Jumalan hirmuista vihaa tätä kansaa kohtaan, sillä minä kauhistun sitä luitani ja ytimiäni myöten. Millainen onkaan Jumalan iankaikkinen viha helvetissä vääriä kristittyjä ja kaikkia uskomattomia kohtaan? — No niin, juutalaiset saavat pitää Herraamme Jeesusta Kristusta minä he haluavat. Me näemme, että tapahtuu niinkuin Hän sanoo Luukkaan 21: 20—23: »Mutta kun näette Jerusalemin olevan sotajoukkojen piirittämän, silloin tietäkää, että sen hävitys on lähellä. Sillä ne ovat koston päiviä, ja on oleva suuri hätä maan päällä ja viha tätä kansaa kohtaan.»

Kaiken kaikkiaan, kuten sanottu: älä väittele paljon juutalaisten kanssa uskontoamme koskevista kysymyksistä. He

ovat nuoruudesta saakka kasvatetut myrkkyä ja vihaa täyteen Herraamme kohtaan, niin ettei siellä ole mitään toivoa, ennenkuin he joutuvat siihen tilaan, että he oman surkeutensa vuoksi tulevat vihdoin nöyriksi ja ovat pakotetut tunnustamaan, että Messias on tullut ja Hän on Herramme Jeesus. Muuten on aivan liian aikaista ja aivan hyödytöntä väitellä heidän kanssaan siitä, miten Jumala on kolmiyhteinen, Jumala on ihminen ja Maria on Jumalan äiti. (Sillä koska sitä ei vielä mikään ihmisjärki eikä sydän käsitä, niin paljon vähemmin vielä juutalaisten katkeroitunut, myrkyllinen ja sokea sydän. Mitä Jumala itse ei ole sellaisilla hirmuisilla iskuilla parantanut, sen me voimme jättää sanoilla ja teoilla parantamatta (kuten sanottu). Mooses ei voinut parantaa Faraota vaivoilla, ihmeteoilla, pyynnöillä eikä uhkauksilla, vaan hänen täytyi jättää hänet mereen hukkumaan.

Niin tahdomme nyt, uskomme vahvistukseksi, käsitellä muutamia juutalaisten karkeita hulluuksia heidän uskossaan ja Raamatun selityksessään, koska he niin myrkyllisesti herjaavat meidän uskoamme. Jos tämä koituu jollekin juutalaiselle parannukseksi, jotta hän häpeää, sitä parempi! Me emme puhu nyt juutalaisten kanssa, vaan juutalaisista ja heidän teoistaan, jotta meidän saksalaisemmekin ne tuntisivat.

Juutalaisilla on eräs perustus, josta he määrättömästi pöyhkeilevät ja ylvästelevät, nimittäin se, että he muka ovat syntyneet maailman korkeimmista ihmisistä, Aabrahamista, Saarasta, Iisakista, Rebekasta, Jaakobista ja kahdestatoista patriarkasta ja edelleen Israelin pyhästä kansasta, kuten myös Paavali Room. 9: 5 tunnustaa ja sanoo: *Quorum patres*, se on, »heidän ovat isät, ja heistä on Kristus ihmisyytensä puolesta syntyisin» j.n.e., ja Hän, Kristus itse Joh. 4: 22: »Pelastus on juutalaisista.» Siitä syystä he kerskuvat olevansa jaloimpia, niin, yk-

sinomaan jaloja ihmisiä maan päällä. Me (gojim) olemme muka heihin verraten pakanoita, emmekä heidän silmissään edes ihmisiä, vaan tuskin sen arvoisia, että he pitäisivät meitä viheliäisten matojen vertaisina. Sillä me emme ole tuota korkeaa, jaloa sukuperää, heimoa, syntyä ja perua. Tämä on minun mielipiteeni mukaan eräs heidän uhmansa ja ylvästelynsä huomatuimmista ja voimakkaimmista perustuksista.

Sen vuoksi on Jumalan heitä kärsittävä heidän kouluissaan, rukouksissaan, lauluissaan, opeissaan ja koko heidän elämässään. Siellä he tulevat Hänen eteensä ja kiusaavat Häntä kovin (puhuakseni näin Jumalasta inhimillisellä tavalla). Siellä Hänen on kuultava, miten he kerskuvat ja kiittävät Jumalaa siitä, että Hän on heidät erottanut pakanoista ja antanut heidän syntyä pyhistä isistä ja valinnut heidät omaksi pyhäksi kansakseen j.n.e. Ja tällä sukuperän ja lihallisen isistä syntymisen ylistyksellä ei ole mitään mittaa eikä määrää.

Vielä lisäksi, että heidän raivokas, hullu ja typerä mielettömyytensä olisi täydellinen, he ylistävät ja kiittävät Jumalaa ensiksikin siitä, että heidät on luotu ihmisiksi eikä eläimiksi, toiseksi, että he ovat Israelin kansaa eikä gojim (pakanoita), kolmanneksi, että heidät on luotu miehiksi eikä naisiksi. Sellaista narrimaisuutta he eivät ole saaneet Israelilta, vaan pakanoilta. Sillä historioissa kerrotaan, että kreikkalainen Platon on joka päivä sillä tavalla kiittänyt ja ylistänyt Jumalaa. Onko muuten tällaista puhetapaa ja jumalanpilkkaa pidettävä Jumalan kunnioittamisena? Sillä samainen Platon ylisti jumaliaan myös näiden kolmen asian johdosta, nimittäin, että hän oli ihminen eikä eläin, mies eikä nainen, kreikkalainen eikä muukalainen tai barbaari. Tämä on narrin ylistystä ja jumalanpilkkaajan barbaarin kiitosta: samanlaista kuin jos valaat uskottelisivat olevansa yksin ihmisiä, koko muun

maailman ollessa niihin verraten pelkkiä hirviöitä tai ankkoja tai hiiriä.

Niin, Israelin syntyperän ja heimon mainetta heiltä ei voi kukaan kieltää. Vanhassa Testamentissa he ovat sen vuoksi (tätä ei kukaan juutalainen käsitä) monta taistelua sodissa hävinneet. Kaikki profeetat ovat heitä sen vuoksi nuhdelleet (sillä se on ylvästelevää, lihallista julkeutta, jossa ei ole mitään henkeä eikä uskoa). Mutta heitä on myös sen vuoksi murhattu ja vainottu. Pyhä Johannes Kastaja nuhteli heitä siitä syystä ankarasti ja sanoi: »Älkää luulko voivanne kerskua, että olette Aabrahamin siementä, sillä minä sanon teille, että Jumala voi näistä kivistä herättää lapsia Aabrahamille», eikä hän nimittänyt heitä Israelin lapsiksi, vaan kyykäärmeiden sikiöiksi. Mutta oi, tämä oli Israelin jalolle suvulle ja heimolle liikaa, ja he sanoivat, että hänessä on perkele. Samoin Herrammekin nimittää heitä kyykäärmeiden sikiöiksi, kuten Joh. 8: 39, 44: »Jos olisitte Aabrahamin lapsia, niin tekisitte Aabrahamin tekoja.» »Te olette isästä perkeleestä ja isänne himoja te tahdotte noudattaa!» He eivät sietäneet sitä, että ***heidän piti olla perkeleen eikä Aabrahamin lapsia,*** yhtä vähän kuin he nytkään voivat sitä sietää. Sillä missä heidän on luovuttava tästä maineesta ja perustuksesta, täytyy heidän kaikkien asioittensa, jotka niihin nojaavat, sortua ja muuttua toiseksi.

Ja minä ajattelen, että kun heidän Messiaansa (jota he toivovat) tulisi ja tämän heidän perustuksensa ja kerskumisensa kumoaisi, niin he varmaankin ristiinnaulitsisivat hänet ja pilkkaisivat häntä seitsemän kertaa vihaisemmin kuin mitä he ovat tehneet meidän Messiaallemme ja tulisivat myös sanomaan, ettei hän ollut oikea Messias, vaan väärä perkele. Sillä he ovat Messiaansa kuvitelleet itselleen sellaiseksi, että hän tulisi vahvistamaan ja korottamaan sellaisen lihallisen, ylvästelevän suku- ja heimoylimystön itserakkautta. Se on niin paljon kuin että hänen pitäisi auttaa heitä Jumalan pilkkaami-

sessa ja Hänen luotujensa pilkallisessa halveksimisessa, kuten naishenkilöiden, jotka ovat ihmisiä ja Jumalan kuvia yhtä hyvin kuin mekin, ja lisäksi meidän lihaamme ja vertamme, äitejämme, sisariamme, tyttäriämme, vaimojamme j.n.e., sillä he eivät (edellämainitun kolmiosaisen kiitosrukouksen mukaan) pidä Saaraa (naisena) niin jalona kuin Aabrahamia (miehenä). Ehkäpä he tahtovat lukea itselleen kunniaksi, että he ovat puoleksi jaloa, jalosta isästä, ja puoleksi alhaista, alhaisesta äidistä lähtenyttä syntyperää. Mutta annettakoon heidän pitää narrimaisuutensa ja houkkamaisuutensa.

Sellaisesta perustuksesta ja kerskaamisesta me tahdomme puhua ja Jumalan ja maailman edessä (ei juutalaisten, sillä he eivät sitä sietäisi Moosekselta eivätkä edes omalta Messiaaltaan, kuten sanottu) voimallisesti todistaa, että sellainen perustus on kerrassaan arvoton ja kirottu, ja otamme tähän 1 Moos. 17:14, joka heidän pitäisi helposti uskoa, jos he olisivat oikeita israelilaisia. Kun Jumala säätää ympärileikkauksen, Hän puhuu muiden sanojen ohella näin: »Mutta jokainen ympärileikkaamaton miehenpuoli on hävitettävä kansastansa.» Näillä sanoilla Jumala tuomitsee kaiken, mikä on lihasta syntynyt, kiroukseen, olipahan se miten jaloa, korkeata tai alhaista syntyperää hyvänsä. Sillä Hän ei tee poikkeusta itsensä Aabrahaminkaan siemenen suhteen, joka, Noakista lähtien, ei ainoastaan ole jaloa ja korkeata syntyperää, vaan myös pyhäksi sanottua, 1 Moos. 15: 6, ja Aabramista on nyt tullut Aabraham, 1 Moos. 17: 5. Eikä yhtään hänen lapsistaan ole pidettävä Jumalan kansaan kuuluvana, vaan hävitettäväksi tuomittuna, niin ettei Jumala tahdo olla hänen Jumalansa, ellei häntä, paitsi syntymistä, myöskin ympärileikata ja oteta Jumalan liittoon. Maailman edessä kelpaa kyllä, että joku ihminen syntyperänsä vuoksi olisi jalompi kuin toinen, samoinkuin myös ymmärryksensä vuoksi toinen on viisaampi

saampi kuin toinen, ruumiinsa vuoksi toinen on voimakkaampi ja kauniimpi kuin toinen, omaisuuksiensa vuoksi toinen on rikkaampi ja mahtavampi kuin toinen, erityisten hyveittensä vuoksi toinen on parempi kuin toinen. Sillä sellaista eroa ja epätasaisuutta täytyy tässä surkeassa, syntisessä ja kuolevassa elämässä olla, eikä se voi ruumiin kärsimykseksi ja vallan säilyttämiseksi olla sellaista vailla. Mutta astua Jumalan eteen kerskaamaan, miten muka ollaan niin jalo, korkea ja rikas muihin ihmisiin verraten, on perkeleellistä ylvästelyä. Kuitenkinhan ovat Hänen edessään kaikki lihan mukaan syntyneet poikkeuksetta tuomitut edellämainitussa raamatunlauseessa, missä Hänen liittonsa ja sanansa eivät uudelleen tule avuksi ja vaikuta uutta, toista syntymistä ja sillä tavalla eroita vanhasta, ensimmäisestä syntymisestä. Kun nyt juutalaiset rukouksessaan Jumalan edessä kerskuvat ja kopeilevat sillä, että he ovat pyhien isien jaloa verta, heimoa ja lapsia, jotta Hän heidät huomaisi ja olisi heille armollinen, mutta alhaiset ja ne, jotka eivät ole heidän sukuaan, kiroaisi, niin rakkaani: mitähän sellaisella rukouksella voitetaan? Se sillä voitetaan, että vaikka juutalaiset olisivat niin pyhiä kuin heidän isänsä Aabraham, Iisak ja Jaakob itse, niin, vaikka he olisivat enkeleitä taivaassa, niin heidät on syöstävä sellaisen rukouksen vuoksi helvettien syvyyksiin, puhumattakaan siitä, että heidät niiden vuoksi pitäisi vapauttaa maanpaosta ja jälleen viedä Jerusalemiin.

Sillä mitä tekee sellainen perkeleellinen, ylimielinen rukous muuta kuin moittii Jumalaa Hänen sanassaan valheesta, kun Hän puhuu: »Mikä on syntynyt eikä ole ympärileikattu, sen ei pidä olla ainoastaan alhaista ja arvotonta, vaan myös kirottua, eikä minun kansaani, enkä minä tahdo olla hänen Jumalansa.» Tätä vastaan juutalaiset raivoavat jumalaapilkkaavine rukouksineen ikäänkuin he tahtoisivat sanoa: »Ei, ei, oi, Herra Jumala, se ei ole totta, vaan sinun täytyy meitä kuulla, koska me olemme

syntyneet pyhien isien jalosta verestä, ja sellaisen jalon syntyperän vuoksi sinun on asetettava meidät kaiken maailman herroiksi ja taivaaseen. Tai jos sinä et pidä sanaasi, niin sinä teet väärin, koska sinä olet isillemme vannonut pitäväsi heidän siementään ikuisesti kansanasi.» Aivan samoin kuin meidän kristittyjen keskuudessa joku kuningas, ruhtinas, herra, rikas, kaunis, viisas, hurskas, hyveellinen ihminen tahtoisi Jumalaa rukoilla näin: »Herra Jumala, katsopas, millainen suuri kuningas ja herra minä olen, katsohan, miten rikas, viisas ja hurskas minä olen, katso, miten kaunis veitikka tai velikulta minä olen toisiin verraten ja ole minulle armollinen, auta minua ja tee minut tällaisten seikkojen vuoksi autuaaksi. Sillä muut ihmiset eivät ole minkään arvoisia, koska he eivät ole niin kauniita, rikkaita, hurskaita, jaloja ja korkeasyntyisiä kuin minä olen.» Mihinkähän tällainen rukous kelpaisi? Se kelpaisi siihen, että ukkonen ja salama iskisi taivaasta alas ja lisäksi alhaaltapäin iskisi tulikiveä ja helvetin tulta, ja se olisi myös oikein. Sillä Jumalan edessä ei pidä lihan ja veren kerskuman, tai, kuten Mooses sanoo, että mitä syntyy vaikkapa pyhistä isistäkin ja itsestään Aabrahamista, sen täytyy olla Jumalan edessä kirottua eikä Jumalalle kerskua, kuten Paavali Room. 3:27 ja Johannes 3: 6 myöskin sanovat.

Sellaisen rukouksen teki farisealainen evankeliumissammekin, kerskui hyvillä töillään. Minä en ole (hän sanoi) kuten muut ihmiset, ja lisäksi hänen pukunsa oli kallisarvoisesti koristeltu, mistä hän myös kiitti ja antoi itsestään sellaisen käsityksen kuin hän olisi Jumalan poika Hänen sylissään. Kuitenkin hänet löi taivaan ukkonen ja salama alas helvettien syvyyksiin, kuten Kristus itse on sellaiset tuominnut ja sanoo: »Tuo publikaani oli vanhurskas ja tämä kirottu.» Oi, mitä meillä ihmisillä on Hänen edessään kerskumista, Jumalan, taivaan ja maan Luojan, joka meidät on tehnyt tomusta ja tyhjästä, ja yhä vieläkin olemme Hänen silmäinsä

edessä luontomme, syntymme ja olemuksemme puolesta pelkkää tomua ja tyhjyyttä ilman sitä, mitä Hänen armonsa ja laupeutensa tahtoo meille antaa ja jättää.

Aabraham oli tosin jalompi kuin juutalaiset, nimittäin, kuten sanottu, syntynyt jaloimmasta patriarkasta Noakista, joka siihen aikaan oli koko maailman korkein ja vanhin herra, pappi ja isä, sekä toisista yhdeksästä seuraavasta patriarkasta, jotka kaikki Aabraham oli nähnyt, kuullut ja heidän kanssaan elänyt, joista muutamat ovat eläneet Aabrahamin jälkeenkin paljon kauemmin kuin hän (kuten Sem, Salach, Eder), niin että Aabrahamilta, mitä suvun ja synnyn jalouteen tulee, ei todellakaan ole mitään puuttunut. Mutta kuitenkaan se ei ole häntä auttanut mitään siinä suhteessa että hänet on laskettu Jumalan kansaan kuuluvaksi, vaan hän on ollut epäjumalinen ja olisi jäänyt kirotuksi, ellei Jumalan sana olisi häntä kutsunut, kuten Josua sanoo 24:2 Jumalan suun kautta: »Toisella puolen virtaa asuivat entiseen aikaan teidän isänne, Taarak, Aabrahamin ja Naahorin isä, ja he palvelivat muita jumalia, mutta minä otin isänne Aabrahamin virran tuolta puolen» j.n.e.

Jälkeenpäinkään, kun hänet nyt on kutsuttu ja hän on tullut Jumalan sanan ja Häneen uskomisensa kautta pyhäksi, 1 Moos. 15: 6, hän ei kersku syntyperällään eikä hyveillään mitään puhuessaan Jumalan kanssa, 1 Moos. 18: 27. Hän ei sano: »Katsopas, miten jalosti minä olen Noakista ja pyhistä isistä syntynyt ja sinun pyhästä kansastasi polveutunut», eikä myöskään: »miten pyhä ja hurskas minä olen muihin ihmisiin verraten», vaan hän puhuu näin: »Katso, minä olen ruvennut puhumaan Herrani kanssa, vaikka olen tomua ja tuhkaa.» Niin, sillä tavalla täytyy luodun puhua Luojansa kanssa eikä unohtaa, mitä hän Hänen edessään on ja mikä arvo hänelle annetaan. Sillä niin Hän on sanonut Aadamista ja kaikista hänen lapsistaan, 1 Moos. 3:19: »Sillä maata sinä olet ja maaksi sinä olet jälleen

tuleva», kuten tämän kaiken meille kuolema teoillaan omien silmiemme edessä valtavan kokemuksellisesti hyvinkin vakuuttaa, jotta sen muutoin pitäisi auttaa kevytmielistä, mitätöntä, inhoittavaa ylvästelyä vastaan.

Siitä nyt näet, miten hienoja Aabrahamin lapsia juutalaiset ovat, miten hyvin he ovat isästään perillä, niin, miten hienoa Jumalan kansaa he ovat, Jumalan, jonka edessä he kerskuvat lihallisesta syntyperästään ja isiensä ylimyksellisestä suvusta ja halveksivat kaikkia muita ihmisiä, vaikka Jumala kuitenkin pitää heitä kaiken kaikkiaan yhtä hyvin tomuna ja tuhkana ja synnyltään kirottuna kuin kaikkia muitakin pakanoita. Vieläpä Jumalan täytyy olla heille valehtelijana, heidän täytyy olla oikeassa, ja he tahtovat Jumalalta sellaisella jumalaapilkkaavalla, kirotulla rukouksella kiskoa irti Hänen armonsa ja saada jälleen Jerusalemin.

Edelleen, vaikka juutalaiset olisivat seitsemän kertaa sokeampia, niin (mikäli mahdollista) heidän täytyy toki se havaita, että Esau tai Edom on ruumiillisen syntyperänsä vuoksi yhtä jalo kuin Jaakob, koska hän ei ainoastaan ole saman isän, Iisakin, ja saman äidin, Rebekan, poika, vaan myös esikoispoika, mikä esikoisuus siihen aikaan oli suurinta ylimyksellisyyttä muiden lasten joukossa. Mitä häntä on nyt tämä samanlainen syntyperä auttanut, myöskin esikoisuus, minkä johdosta hän oli paljon jalompi kuin Jaakob? Kuitenkaan häntä ei ole laskettu Jumalan kansaan kuuluvaksi, vaikka Aabraham oli yhtä hyvin hänen isoisänsä ja Saara hänen isoäitinsä kuin Jaakobinkin, ja, kuten sanottu, paljon paremminkin kuin Jaakobin. Ja toiselta puolen, Aabrahamin itsensä ja Saaran täytyi pitää häntä pojanpoikanaan, poikansa Iisakin ja Rebekan poikana ja lisäksi ensimmäisenä ja jaloimpana poikana, mutta Jaakobia vähempiarvoisena. Sano nyt tästä minulle, mitä on lihallinen syntyperä tai sukuylemmyys Aabrahamista alkaen auttanut?

Ja jos tässä tahdottaisiin sanoa syyksi, että Esau oli tullut pahaksi ja hän sen vuoksi oli menettänyt tämän kunnian j.n.e., niin siihen on ensiksi vastattava: me puhumme inyt siitä, kelpaako suvun syntyperä sinänsä Jumalalle, niin että sen ansiosta voitaisiin olla Jumalan kansaa tai sellaiseksi tulla? Jos se ei kelpaa, niin miksi sitten juutalaiset siitä niin suuresti kerskuvat toisille ihmislapsille? Mutta jos se kelpaa, niin miksi Jumala ei pidä siitä huolta niin ettei se mene myttyyn? Sillä jos Jumala pitäisi ruumiillisen syntyperän riittävänä siihen, että niiden pitää olla Hänen kansaansa, jotka syntyvät pyhistä isistä, niin Hän ei sallisi heidän tulla ilkeiksi, ettei Hän omaa kansaansa kadottaisi ja Hän itse tulisi epäjumalaksi. Mutta jos Hän antaa heidän tulla ilkeiksi, niin on varmaa, ettei Hän pidä syntyperää sellaisessa arvossa, että sen pitäisi tehdä tai tuottaa Hänelle jokin kansa.

Toiseksi, Esau ei ole sen vuoksi, että hän jälkeenpäin tuli pahaksi, Jumalan kansasta hyljätty, eikä myöskään Jaakob vastaisen hyvän elämänsä vuoksi ole tullut siihen, että hänet on luettu .Jumalan kansaan kuuluvaksi, vaan kun he molemmat olivat vielä äitinsä kohdussa, heidät Jumalan sanan kautta eroitettiin, Jaakob valittiin, mutta Esauta ei, tämän sanan mukaan: »Vanhempi palvelee nuorempaa», eikä tässä tehnyt tai auttanut mitään, että he molemmat olivat olleet saman äidin sydämen alla, elätetyt saman ainoan äidin, Rebekan, samanlaisella maidolla ja verellä, ja hän oli heidät myös samoin yhdellä kertaa synnyttänyt, niin että tästä on sanottava: liha, veri, maito, kohtu, äiti, olipahan se niin sama kuin olikin, Esauta se ei kuitenkaan ole kyennyt hyödyttämään eikä Jaakobia estämään siitä armosta, mistä tullaan Jumalan lapsiksi tai kansaksi, vaan sana ja kutsumus, mikä ei anna syntyperälle mitään arvoa, ratkaisee tässä kaikki asiat.

Siispä Ismaelkin voi sanoa, että hänkin on yhtä hyvin oikea, syntyperäinen Aabrahamin poika, mut-

ta mitä auttaa häntä tämä ruumiillinen syntyperä? Hänen täytyy kuitenkin lähteä pois Aabrahamin talosta ja perinnöstä ja jättää ne veljelleen Iisakille. Jos sinä sanot: Ismael on Haagarista, Iisak Saarasta, niin se ei enää vaikuta mitään muuta kuin vahvistaa vain asiaamme. Sillä että Iisak on syntynyt Saarasta, se tapahtui Jumalan sanasta eikä lihasta ja verestä, koska nyt Saara vanhentuneena ei luonnollisestikaan voinut kantaa lapsia. Kuitenkin, puhuaksemme syntyperästä, Ismael on Aabrahamin lihaa ja verta ja luonnollinen poika. Kuitenkaan häntä ei auta sellaisen pyhän isän liha ja veri mitään, vaan on hänelle vahingoksi, koska hänellä ei enää ole mitään muuta kuin Aabrahamin liha ja veri, eikä sen lisäksi Jumalan sanaakaan. Eikä Iisakille ole minään esteenä, että hän polveutuu Aabrahamin verestä, mikä Ismaelille ei kelpaa, koska hänellä, Iisakilla, on Jumalan sana, joka hänet erottaa veljestään Ismaelista, joka kuitenkin on saman Aabrahamin lihaa ja verta.

Ja mitä me tahdomme tähän lisäksi sanoa? Minä tahdon (sikäli kuin syntyperä Jumalalle kelpaa) olla yhtä jalo kuin joku juutalainen; niin, myöskin yhtä jalo kuin Aabraham itse, kuin David, kuin kaikki pyhät profeetat ja apostolit, enkä sen lisäksi tahdo tietää olevani heille missään kiitoksen velassa siitä hyvästä, että he pitävät minua yhtä jalona (syntyperän vuoksi Jumalan edessä) kuin itseäänkin. Ja jos Jumala ei tahdo antaa minun ylevyydelleni ja syntyperälleni niin suurta arvoa kuin Iisakin, Aabrahamin, Davidin ja kaikkien pyhimysten, niin minä tahdon sanoa, että Hän tekee minulle väärin, eikä Hän ole oikeudenmukainen tuomari. Sillä sitä minä en salli itseltäni otettavan, eivätkä Aabraham, David, profeetat, apostolit eivätkä mitkään taivaan enkelit tule minulta ottamaan, että minä kerskun sillä, että Noak (vieläkin puhuaksemme ruumiillisesta syntyperästä, tai lihan ja veren mukaan) on minun oikea, luonnollinen isoisäni ja hänen aviovaimonsa (kuka hän lieneekin ollut) on minun oikea, luonnollinen iso-

äitini. Sillä mehän olemme kaikki tuosta ainoasta Noakista vedenpaisumuksen jälkeen lähtöisin. Kainista me emme ole tulleet, mikä suku vedenpaisumuksessa, ja hyvin paljon Noakin isiä, sukulaisia ja ystäviä, kaikki lopullisesti tuhoutui.

Samoin minä kerskun, että Jafet, Noakin ensiksi syntynyt poika, on myös minun oikea, luonnollinen isoisäni ja hänen aviovaimonsa (kuka hän lieneekin ollut) on minun oikea, luonnollinen isoäitini. Sillä me pakanat polveudumme kaikki hänestä, kuten Mooses 1 Moos. 10: 5 sanoo. Ja siis Semillä, Noakin toisella pojalla kaikkine jälkeläisineen ei ole synnyn vuoksi mitään kopeilemista vanhempaa velieänsä Jafetia vastaan. *) Niin, missä svnty on määräävänä, niin Jafet jälkeläisineen ensiksisyntyneenä poikana ja oikeana perillisenä voi ylvästellä Semiä, nuorempaa veljeään ja hänen jälkeläisiään vastaan, olivatpahan he sitten juutalaisia tai ismaehlaisia tai edomilaisia. Mitä auttaa nvt hwää Jafetia ja meidän isoisäämme hänen ruumiillinen syntynsä? Ei kerrassaan mitään. Semillä on kuitenkin etuoikeus, ei syntynsä vuoksi (muutenhan sen pitäisi olla Jafetilla), vaan että syntyperän yläpuolella on Jumalan sana ja kutsuminen erottajana.

Siispä minä voisin maailman alusta alkaen luetella, miten me kaikki olemme Aadamista ja Eevasta ja sen jälkeen Setistä, Enoksesta, Kenanista, Mahalaleelista, Jaredista, Enokista, Metusalasta, Lamekista polveutuneet, sillä he ovat aivan yhtä hyvin meidän esi- isiämme kuin juutalaistenkin, ja kaikille heidän jälkeläisilleen tulee aivan samanlainen kunnia, samanlainen ylemmyys ja samanlainen maine kuin juutalaisil-

---

***** Mooses luettelee kyllä 1 Moos. 10. ensiksi Jafetin lapset, sitten Hamin ja viimeiseksi Semin, mutta saman luvun 21:nnessa säkeessä kuitenkin sanotaan Semin olevan Jafetin vanhimman veljen. Tämä voi hyvinkin olla jokin myöhäisempi lisäys, koska Luther, joka hyvin tunsi Vanhan Testamentin hepreankielisen alkutekstin, näyttää olleen vakuutettu siitä, että Jafet oli Noakin vanhin poika. — Suom. huom.

le, ja ovat yhtä hyvin heidän lihaansa ja vertansa kuin Aabraham kaikkine siemenineen. Sillä me olemme juuri samalla tavalla kuin hekin olleet samaisten pyhien isien lanteissa, eikä tässä ole syntyperän tai lihan ja veren suhteen mitään erotusta, kuten kaiken järjen on se todettava. Sen vuoksi sokeat juutalaiset ovat erittäin törkeitä narreja ja paljon mielettömämpiä kuin pakanat, että he ruumiillisen syntyperänsä tähden niin suuresti Jumalan edessä kerskuvat, vaikka he eivät kuitenkaan sen vuoksi ole yhtään parempia kuin kaikki pakanatkaan, koska meillä kaikilla on samanlainen syntyperä, liha ja veri kaikkein ensimmäisten, parhaimpien ja pyhimpien esi-isien mukaan, eikä kukaan voi moittia eikä nuhdella toistaan jostakin erikoisesta, mikä ei koskisi häntä itseäänkin.

Mutta päästäksemme tästä, David heittää meidät kaikki selkeästi ja valtavasti kumoon, kun hän psalmissaan 51:7 puhuu: »Katso, minä olen synnissä syntynyt, ja äitini on minut synnissä siittänyt» j.n. e. Mene nyt, olitpahan juutalainen tai pakana, Aadamista tai Aabrahamista, Eenokista tai Davidista syntynyt ja kersku Jumalan edessä kaunista ylemmyyttäsi, korkeata heimoasi, vanhaa sukuperääsi. Tästä sinä huomaat, että me kaikki olemme synnissä siinneet ja syntyneet niin isän kuin äidinkin puolelta poikkeuksetta jokainen, joka ihmisen nimeä kantaa. Mutta mitä muuta on sitten synnissä syntyminen kuin Jumalan vihassa ja kirouksessa syntymistä, niin ettemme me luonnon ja synnyn puolesta voi olla Jumalan kansaa tai lapsia, ja meidän syntymme, kerskumisemme ja ylevyytemme, kunniamme ja kiitoksemme ei ole eikä voi olla mitään muuta kuin että me olemme (ellei meillä ole enemmän kuin ruumiillinen syntymme) peräti kirottuja syntisiä, Jumalan vihollisia ja kaikin puolin kelvottomia. Siinä, juutalainen, on sinun kerskauksesi, ja me panat samoin sinun kanssasi, niinkuin sinä meidän kanssamme ! Rukoile nyt vielä, että Jumala tahtoisi pitää sinun

ylemmyyttäsi, heimoasi, lihaasi ja vertasi arvossa!

Mutta tämän tahdon minä uskomme vahvistukseksi saada sanotuksi, sillä juutalaiset eivät luovu tästä ylemmyydellään ja syntyperällään ylvästelemisestä ja kerskumisesta, sillä kuten edellä on sanottu, he ovat paatuneita. Mutta meikäläisten on heitä kavahdettava, ettei tämä paatunut, kirottu kansa (joka moittii Jumalaa valehtelemisesta ja ylpeästi halveksii koko maailmaa) meitä viettele. Sillä juutalaiset tahtovat sangen mielellään vetää meitä kristityitä omaan uskoonsa, ja tekevät niin missä vain voivat. Ja jotta Jumala heitäkin, juutalaisia, kohtaan tulisi armolliseksi, niin heidän täytyy ensiksi puhdistaa koulunsa, sydämensä ja suunsa sellaisista jumalattomista, syntyperänsä mainetta ja ylevyyttä koskevista rukouksista ja lauluista. Sillä sellaiset rukoukset yhä enemmän lisäävät ja kokoavat Jumalan vihaa heitä vastaan. Mutta sitä he eivät tule tekemään eivätkä nöyryyttämään itseään niin syvästi, lukuunottamatta mitä yksityiset henkilöt mahdollisesti tekevät, joita Jumala erityisesti vetää puoleensa ja vapahtaa heidät kauheasta turmeluksestaan.

Toinen kerskauksen ja ylemmyyden aihe, josta juutalaiset ylvästelevät ja ylimielisesti halveksivat kaikkia muita ihmisiä, on se, että heillä on ympärileikkaus Aabrahamista asti. Auttakoon Jumala, miten me pakanat olemmekaan tehneet itsemme siellä vastenmielisiksi, nimittäin heidän kouluissaan, rukouksissaan, lauluissaan ja opeissaan! Miten kerrassaan inhottavilta me ihmisparat haisemmekaan heidän nenissään sen vuoksi, että olemme ympärileikkaamattomia! Niin, Jumalan itsensä täytyy antaa tässä yhä uudelleen surkeasti itseänsä kiusata (näin puhuakseni). Niin he sanomattoman ylimielisinä astuvat Hänen eteensä ja kopeilevat tähän tapaan: »Ylistetty ollos sinä maailman kuningas, joka meidät olet valinnut ja pyhittänyt ennen kaikkia muita kansoja ympärileikkauksen liitolla.» Ja paljon enemmänkin

samantapaisia sanoja he käyttävät, kaikki tyyni suunnattuna siihen, että Jumala antaisi ainoastaan heille arvon kaiken maailman edessä siitä syystä, että he ovat ympärileikatut Hänen käskynsä mukaan, ja että Hän kiroaisi kaikki muut ihmiset niinkuin hekin tekevät ja himoitsevat.

Tästä maineestaan ja jalosukuisuudestaan he kopeilevat yhtä paljon kuin ruumiillisesta svntyperästäänkin. Ja minä olen varma, että vaikka Mooses itse Elian ja heidän Messiaansa kansa heti paikalla tulisi, ja nämä tahtoisivat ottaa heiltä pois tällaisen kerskauksen tai kieltää sellaisen rukouksen ja opin, niin he varmasti pitäisivät näitä kolmea kolmena kiukkuisimpana perkeleenä helvetissä, eivätkä he tietäisi, miten he voisivat näitä tarpeeksi kirota ja sadatella, puhumattakaan siitä, että heidän pitäisi näitä uskoa. Sillä he ovat keskuudessaan päättäneet, että Mooseksen sekä Elian ja Messiaan on ympärileikkaus vahvistettava ja pikemminkin autettava sellaista ympärileikkauksessa tapahtuvaa kopeutta ja ylpeyttä lujittamaan ja ylistämään, pitämään kaikkia pakanoita (kuten he tekevät) pelkkänä iljettävänä roskana ja löyhkänä siitä syystä, etteivät he ole ympärileikattuja. Sillä niinkuin he sen näille esittävät, ajattelevat ja toivovat, Mooseksen, Elian ja Messiaan on niin tehtävä. He tahtovat olla oikeassa, ja missä Jumala itse tekee toisin kuin he ajattelevat, niin Hänenkin pitäisi olla silloin väärässä.

Katselepa tässä nyt näitä surkeita, sokeita, mielettömiä ihmisiä! Ensiksi, minä tahdon lykätä seuraavan asian toistaiseksi (minkä minä myös edellä olen ruumiillisesta syntyperästä sanonut): Missä ympärileikkaus riittäisi tekemään heidät Jumalan kansaksi tai pyhittämään ja eroittamaan heidät Jumalalle kaikista muista kansoista, niin täytyisi siitä seurata, että joka olisi ympärileikattu, ei voisi tulla häijyksi eikä kirotuksi, eikä Jumalan myöskään tarvitsisi heitä tuomita, jos Hän ympärileikkauksen

pitäisi sellaisena pyhyytenä ja voimana. Aivan samoin kuin me kristityt sanomme: Joka uskoo, hän ei voi tulla kirotuksi eikä tuomituksi niin kauan kuin usko on olemassa. Sillä Jumala pitää uskon niin kallisarvoisena, erinomaisena asiana, että se varmasti tekee pyhäksi eikä anna kenenkään joutua kirotuksi eikä kadotetuksi, jolla on usko ja sen pitää. Tämän, sanon minä, jätän nyt toistaiseksi.

Toiseksi, katsottakoon tässä uudelleen, miten juutalaiset tällaisella rukouksella ainoastaan yhä enemmän ja enemmän vihastuttavat Jumalan. Sillä siellä he yhä vain ovat ja valehtelevat Jumalan syyksi jumalaapilkkaavia, herjaavia, häpeämättömiä valheita ja ovat niin sokeita ja hulluja, etteivät he huomaa 1 Moos. 17:10. tekstiä eivätkä koko Raamattua, joka valtavasti ja selkeästi kiroaa nämä valheet. Sillä näin sanoo Mooses 1 Moos. 17:nnessä luvussa, että Aabraham käskettiin ympärileikkaamaan ei ainoastaan poikaansa Iisakkia (joka siihen aikaan ei ollut vielä syntynyt), vaan kaikki, mitä miehennuolta hänen talossaan oli syntynyt, pojat ja palvelijat, myöskin rahalla ostetut. Ja samana päivänä Aabraham itse ympärileikkasi heidät kaikki, myöskin Ismailin, joka siihen aikaan oli 13 vuoden ikäinen, kuten teksti sanoo. Siispä ympärileikkauksen liitto eli käsky käsittää Aabrahamin kaiken siemenen ja jälkeläiset, erityisesti sen, joka siinä on ensimmäiseksi ympärileikattu Aabrahamin siemen. Eikä Ismael ole ainoastaan samalla tavalla kuin veljensä Iisak, vaan, jos sen pitäisi Jumalalle kelvata, vuotta ennen häntä ympärileikattu, ja siitä syystä hän voisi ympärileikkauksesta enemmän ylpeillä kuin Iisak, ja sen mukaan ismaelilaiset olisivat pidettävät paremmassa arvossa kuin israelilaiset, koska heidän isällään Ismaelilla on ollut ympärileikkaus jo ennen kuin Iisak (se on, Iisraelin isä) oli syntynyt.

Miksi sitten juutalaiset rukouksissaan ja saarnoissaan Jumalan edessä niin häpeällisesti valehtelevat, ikäänkuin ympärileikkaus olisi heillä yksinään, min-

kä vuoksi heidän muka pitäisi olla kaikista muista kansoista erotettu ja yksinomaan pyhä Jumalan kansa? Heidän toki pitäisi (jos he voisivat hävetä) ismaelilaisten, edomilaisten ja monien muiden kansojen edessä vähän hävetä, jos he ajattelesivat sitä, että he kaikkina aikoina ovat olleet pieni joukko ja tuskin kourallinen kansaa niihin muihin kansoihin verraten, jotka myös ovat Aabrahamin siementä ja myöskin ympärileikattuja, mikä heidän isänsä Aabrahamin käsky on epäilemättä periytynyt heidän jälkeläisilleen, niin että todellakin se ympärileikkaus, joka on toiselta pojalta, Iisakilta, periytynyt, on sangen vähäinen siihen ympärileikkaukseen verraten, joka toiselta pojalta on periytynyt. Sillä Raamatussa sanotaan, että Ismael, Aabrahamin poika, on tullut suureksi kansaksi ja siittänyt kaksitoista ruhtinasta. Samoin Keturan kuusi poikaa, 1 Moos. 25: 1—6, ovat omistaneet paljon suurempia maita kuin Israel, ja he epäilemättä ovat pitäneet isiensä ympärileikkauksen jälkeenkinpäin.

Koska nyt ympärileikkaus on niin monille kansoille Aabrahamista lähtien (jonka siementä ne kaikki ovat yhtä hyvin kuin Iisak ja Jaakob) yhteinen Jumalan käskyn, 1 Moos. 17: 10, mukaan, ja jossa heidän ja Israelin lasten välillä ei ole mitään erotusta, niin mitä tekevät sitten juutalaiset, kun he rukouksissaan kiittävät ja ylistävät Jumalaa siitä, että Hän on heidät ympärileikkauksen kautta kaikista kansoista erottanut, pyhittänyt ja tehnyt omaksi kansakseen? Sitä he tekevät, että he pilkkaavat ja moittivat Jumalaa valheesta Hänen käskyssään ja sanassaan, kun Hän 1 Moos. 17:nnessä luvussa puhuu, ettei ympärileikkausta ole käsketty ainoastaan Iisakille ja hänen jälkeläisilleen, vaan kaikelle Aabrahamin siemenelle, eikä siis juutalaisille ole myönnetty (ympärileikkauksen vuoksi) mitään erotusta Ismaeliin, Edomiin, Midianiin, Efaan, Eferiin j.n.e. verraten, jotka, 1 Moos. 25: 4, luetellaan Aabrahamin siemeneksi. Sillä nämä ovat kaikki ympärileikattuja ja

ympärileikkauksen perillisiä juuri yhtä hyvin kuin Israel.

Mitä auttaa nyt Ismaelia, että hän on ympärileikattu? Mitä auttaa Edomia, että hän on ympärileikattu, joka sen lisäksi on syntynyt erotetusta Iisakista eikä Ismaelista? Mitä auttaa Midiania ja hänen Keturasta syntyneitä veljiään, että he ovat ympärileikatut. Kuitenkaan he eivät sen vuoksi ole Jumalan kansaa, eikä heitä auta Aabrahamin verestä syntymisensä eikä Jumalan määräämä ympärileikkauksensakaan. Mutta koska ympärileikkaus ei auta näitä, että he sen vuoksi olisivat Jumalan kansaa, niin miten se sitten voi auttaa juutalaisia, koska heillä on sama ympärileikkaus, saman Jumalan säätämä, ja he ovat samasta isästä, verestä ja lihasta tai syntyperästä, heillä on kaikki yhteistä. Ja tässä onkin heidän välillään pelkkää yhtäläisyyttä eikä minkäänlaista erotusta tai erilaisuutta nähtävänä, niin paljon kuin asia koskee ympärileikkausta ja syntyperää.

Sen vuoksi ei ole mitään viisasta eikä oivallista, vaan raakaa, tökeröä ja narrimaista petkuttamista, kun juutalaiset ympärileikkauksellaan Jumalan edessä kerskuvat, ikäänkuin Jumalan pitäisi sen vuoksi pitää heitä arvossa ja olla heille armollinen, vaikka heidän pitäisi Raamatusta helposti huomata, etteivät he yksin ole Jumalan käskyn mukaan ympärileikattuja, eivätkä siitä syystä voi olla Jumalan erityinen kansa, vaan siihen täytyy kuulua jotakin aivan toista ja suurempaa, varsinkin kuin ismaelilaiset, edomilaiset, midianilaiset ja muu Aabrahamin siemen voivat yhtä hyvin, myöskin Jumalan itsensä edessä, lohduttautua tällä kerskauksella. Sillä ne ovat heille joka kohdassa samanlaiset, nimittäin syntyperä ja ympärileikkaus, kuten on sanottu.

Mutta jos juutalaiset tahtoisivat väittää, etteivät ismaelilaiset, edomilaiset j.n.e. pitäisi ympärileikkausta niin täydellisesti kuin juutalaiset, jotka sen lisäksi, että he leikkaavat poikalapselta esinahan, vielä terävin kynsin repivät sukuelimen esinahan taa-

päin auki, kuten heidän kirjoissaan luetaan, ja tuottavat siten lapselle ääretöntä tuskaa, mitä Jumala ei suinkaan ole käskenyt, niin että isältä, jonka pitäisi ympärileikkauksesta iloita, kuullessaan lapsen huutavan, menevät silmät nurin ja hänen sydämeensä koskee, niin tähän on hyvä vastata, että sellaisen lisäyksen he ovat itse keksineet, niin, sen on kirottu perkele neuvonut heille vastoin Jumalan käskyä, koska Mooses 5 Moos. 4 : 2 ja 12:32 puhuu: »Älkää mitään lisätkö siihen sanaan, minkä minä teille käsken, älkääkä ottako siitä mitään pois kätkeäksenne Herran, teidän Jumalanne, käskyjä.» Tällaisella perkeleellisellä lisäyksellä he turmelevat ympärileikkauksensa, niin ettei Jumalan edessä mikään kansa pidä ympärileikkausta vähäisemmässä arvossa kuin he itse, koska he vastoin Jumalan sanaa ovat siihen niin ilkivaltaisen tottelemattomasti liittäneet kirottuja lisäyksiään ja niitä harjoittavat.

Katsokaammepa nyt, mitä Mooses itse ajattelee ympärileikkauksesta. *5* Moos. 10: 16 hän puhuu näin: »Niin ympärileikatkaa sydämenne esinahka älkääkä olko enää niskureita» j.n.e. Mitä tämä merkitsee, rakas Mooses ? Eikö se riitäkään, että he ovat ruumiillisesti ympärileikatut? Ovathan he kuitenkin pyhän ympärileikkauksen kautta erotetut ja Jumalan pyhä kansa ennen kaikkia kansoja, ja sinä soimaat heitä uppiniskaisuudesta Jumalaa vastaan, teet heidän ympärileikkauksensa mitättömäksi ja häpäiset Jumalan pyhää, ympärileikattua kansaa. Puhuisitpa sinä nyt sellaista heidän kouluissaan, niin jollei heillä olisi kiviä, he heittäisivät päällesi lantaa ja multaa ja ajaisivat sinut pois maasta, vaikka sinä olisit kymmenen Mooseksen veroinen.

Samalla tavalla hän soimaa heitä myös 3 Moos. 26: 41: »Sentähden minä myös vaellan heitä vastaan ja vien heidät vihollistensa maalle, että edes silloin heidän ympärileikkaamattomat sydämensä nöyrtyisivät» j.n.e. Mene jo nyt, Mooses, tiedätköhän sinä, kenelle sinä puhut? Sinä puhut jalolle, valitulle, py-

Sinä puhut jalolle, valitulle, pyhälle, ympärileikatulle Jumalan kansalle, ja sinä rohkenet sanoa, että heillä on ympärileikkaamattomat sydämet. Se on paljon pahempaa kuin jos heillä olisi seitsemänkertaisesti ympärileikkaamaton liha. Sillä ympärileikkaamattomalla sydämellä ei voi olla mitään Jumalaa, eikä lihan ympärileikkaus auta mitään. Mutta ympärileikattu sydän voi yksistäänkin tehdä Jumalan kansan, vaikka ruumiillinen ympärileikkaus puuttuisikin, tai sitä ei ehkä olisikaan, minkä vuoksi Israelin lapset ovat olleet nuo 40 vuotta korvessa.

Näin moittii heitä myös Jeremia 4:4: »Ympärileikatkaa itsenne Herralle ja poistakaa sydämenne esinahka, te Juudan miehet ja Jerusalemin asukkaat, ettei minun kiivauteni tulisi niinkuin tuli ja palaisi eikä olisi sammuttajaa, teidän tekojenne pahuuden tähden». Oi, Jeremia, sinä häpeällinen kerettiläinen, sinä viettelijä ja väärä profeetta, rohkenetko sinä tälle pyhälle, ympärileikatulle kansalle sanoa, että sen on ympärileikattava itsensä Herralle? Tarkoitatko sinä sitten, että he ennen ovat lihan puolesta ympärileikatut perkeleelle, juuri kuin Jumala ei välittäisi mitään heidän pyhästä ruumiillisesta ympärileikkauksestaan? Sinä uhkaat heitä lisäksi Jumalan vihalla ikuisena tulena, elleivät ympärileikkaa sydämiään, vaikkeivät he sellaista sydämen ympärileikkausta rukouksissaan ajattelekaan eivätkä sanallakaan ylistä tai kiitä siitä Jumalaa. Ja sinä teet heidän pyhän ruumiillisen ympärileikkauksensa jopa kelvottomaksikin, niin että se olisi syynä Jumalan ikuiseen vihaan ja ikuiseen tuleen. Minä neuvon sinua: älä tule heidän kouluihinsa, muuten kaikki perkeleet sinut repisivät ja söisivät.

Samoin sanoo Jeremia 6:10: »Katso, heidän korvansa ovat ympärileikkaamattomat, niin etteivät he voi kuunnella. Katso, Herran sana on heille pilkaksi, eikä se heitä miellytä.» Niin, niin, rakas Jeremia, sinähän kohtelet vallan karkeasti ja siivottomasti tätä jaloa, valittua, pyhää, ympärileikattua Jumalan

kansaa. Sinähän sanot, että tällä pyhällä kansalla on ympärileikkaamattomat korvat, ja mikä vielä pahempaa, etteivät he voi kuulla. Mitähän muuta tämä on sanottu kuin tätä: he eivät ole Jumalan kansa. Sillä joka ei voi kuulla eikä sietää Jumalaa tai Hänen sanaansa, se ei ole Jumalan kansa. Mutta jos se ei ole Jumalan kansa, niin se on perkeleen kansa, eikä siinä auta ympärileikkaaminen eikä nylkeminen eikä kaapiminen. Jumalan tähden, lakkaa jo, Jeremia, pitääkö sinun pyhää ympärileikkausta niin kauheasti halveksia ja kirota, että sinä erotat nuo valitut, ympärileikatut, pyhät ihmiset Jumalasta ja kirottuina ja tuomittuina luovutat perkeleelle. Hehän ylistävät Jumalaa, että Hän on muka heidät ympärileikkauksen kautta erottanut sekä perkeleestä että kaikista kansoista ja tehnyt omaksi pyhäksi kansakseen! Oi, se merkitsee: *blasphemavit,* ristiinnaulitse, ristiinnaulitse hänet!

Edelleen Jeremia puhuu 9:2-5,26: »Katso, päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä rankaisen kaikkia ympärileikatulta ympärileikkaamattomien kanssa: Egyptiä, Juudaa, Edomia ja Ammonin lapsia ja Moabia ja kaikkia, joilla on hiukset ja parta kerityt ja asuvat korvessa, sillä kaikki pakanat ovat ympärileikkaamattomia, mutta koko Israelin huone on sydämeltänsä ympärileikkaamaton.»

Mihin jää tässä se ylimielinen kerskaus ympärileikkauksesta, minkä johdosta juutalaiset ennen kaikkia pakanoita tahtovat olla valittu ja pyhä kansa? Tässä Jumalan sana työntää heidät pakanain ja ympärileikkaamattomien kanssa samaan joukkoon ja tahtoo heitä yhdessä rangaista. Lisäksi siinä nimitetään paras osa, Juudan jalo kuninkaallinen heimo, ja sen jälkeen koko Israelin huone, ja mikä vielä pahinta, Hän puhuu, että pakanat ovat kyllä lihan puolesta ympärileikkaamattomat, mutta Juuda, Edom, Israel, vaikkakin lihan puolesta ympärileikatut, ovat vielä pahempia kuin pakanat, koska heillä on ympärileikkaamaton sydän, mikä on vielä pahempaa kuin

omata ympärileikkaamaton liha, kuten edellä on sanottu.

Nämä ja senlaatuiset raamatunlauseet pakostakin valtavasti todistavat, että juutalaisten ylvästely ja kerskaus ympärileikkauksesta ympärileikkaamattomia pakanoita vastaan on pelkkää tyhjyyttä, eikä Jumalan edessä ansaitse muuta kuin vihaa, kun se yksistään on kysymyksessä. Heillä on (Hän sanoo) ympärileikkaamaton sydän. Mutta juutalaiset eivät välitä sellaisesta sydämen esinahasta mitään, mutta kuitenkin ajattelevat, että Jumalan tulee heidän pöyhkeätä lihan ympärileikkaustaan pitää arvossa ja heidän ylimielistä kerskaustaan kuulla vastoin kaikkia pakanoita, jotka eivät voi ympärileikkauksesta kerskua. Nuo sokeat, kurjat ihmiset eivät huomaa, että Jumala näissä raamatunlauseissa niin selvästi ja selkeästi tuomitsee heidän ympärileikkaamattoman sydämensä ja siten heidän lihallisen ympärileikkauksensa heidän kerskauksineen ja rukouksineen. He kuitenkin niitä yhä jatkavat kuin mielettömät ja tekevät sydäntensä esinahat sellaisella ylimielisellä Jumalan edessä kerskumisella ja kaikkien muiden kansojen halveksimisella yhä pitemmiksi ja paksummiksi. Ja he tahtovat muitta mutkitta olla yksinään Jumalan kansa sellaisen tyhjänpäiväisen, pöyhkeän lihan ympärileikkauksen ansiosta, kunnes heidän sydämensä esinahka on tullut paksummaksi kuin rautainen vuori, niin ettei heidän sydämensä voi enää kuulla, nähdä eikä tuntea heidän omaa ilmeistä raamattuaan, jota he joka päivä lukevat sokein silmin, joihin on kasvanut niin paksu kaihi, ettei mikään koppakuoriainen ole sellainen.

Jos nyt mieli Jumalan kuulla ja ottaa vastaan heidän rukouksensa, heidän totisesti täytyy sitä ennen puhdistaa koulunsa, suunsa ja sydämensä sellaisesta jumalaapilkkaavasta, häpeällisestä, väärästä ja valheellisesta kerskauksesta ja ylimielisyydestä. Muuten siitä ei seuraa mitään muuta kuin että he sillä tavalla tekevät asiansa yhä vain pahemmaksi ja yhä enem-

män herättävät Jumalan vihaa itseään vastaan. Sillä joka tahtoo rukoilla Jumalaa, sen ei pidä ryhtyä siihen ylimielisyydellä ja valheilla, ei ylistää yksinomaan itseään ja halveksia kaikkia muita, ei pyrkiä olemaan yksinään Jumalan kansa ja kiroamaan toisia, kuten he tekevät. David puhuu psalmissaan 5: 5—7: »Sillä Sinä et ole se Jumala, jolle jumalaton meno kelpaa; ei paha saa viipyä Sinun edessäsi. Kerskaajat eivät pysy silmiesi edessä; Sinä vihaat kaikkia pahantekijöitä. Sinä kadotat valehtelijat; Herra kauhistuu murhamiehiä ja viekkaita.» Vaan näin sanotaan (kuten saman psalmin 8:nnessa säkeessä seuraa): »Mutta minä saan tulla Sinun suuresta armostasi huoneeseesi, saan kumartaa Sinun pyhään temppeliisi päin Sinun pelossasi.»

Tämä psalmi koskee kaikkia ihmisiä, olivatpahan he ympärileikatulta tai ei, erittäinkin ja ennen kaikkea juutalaisia, joille se on ennen kaikkea (kuten muukin raamattu) annettu ja tehty. Heitä kuvaillaan siinä myös mestarillisesti kaikille muille pakanoille. Sillä juuri he, juutalaiset, ne ovat, jotka ovat harjoittaneet kaikenlaista jumalatonta menoa, epäjumalanpalvelusta ja väärää oppia, ja joilla ovat olleet ympärileikkaamattomat sydämet, kuten Mooses itse ja kaikki profeetat heidän tähtensä huutavat ja valittavat. Kuitenkin he ovat kaikesta huolimatta tahtoneet olla Jumalalle mieluisia ja sen lisäksi tappaneet kaikki profeetat. He ovat se ilkeä, uppiniskainen kansa, joka kaikesta profeettain saarnaamisesta, nuhtelemisesta, opettamisesta huolimatta ei ole antanut kääntää itseään pahoista hyviin tekoihin, kuten Raamattu kauttaaltaan todistaa. Kuitenkin he tahtovat olla Jumalan palvelijoita ja pysyä Hänen edessään. He ovat kerskuvia, ylimielisiä lurjuksia, jotka tähän päivään asti eivät ole kyenneet mihinkään muuhun kuin kerskumaan syntyperällään ja heimollaan, ylistämään yksin itseään ja halveksimaan ja kiroamaan kaikkea maailmaa kouluissaan, rukouksissaan ja opeissaan. Ja vieläkin he ajattelevat pysyvänsä

Jumalan silmien edessä Hänen rakkaimpina lapsinaan.

He ovat oikeita valehtelijoita ja verikoiria, jotka ovat ***koko Raamatun lakkaamatta alusta loppuun asti valheellisilla selityksillään muuttaneet ja vääristelleet.*** Ja kaikki heidän sydämensä pelokas huokailu, kaipaus ja toivomus tähtää siihen, että he kerran voisivat meidän pakanain kanssa menetellä samalla tavalla kuin he Esterin aikoina Persiassa pakanain kanssa menettelivät. Oi miten he rakastavat Esterin kirjaa, joka niin tarkasti vastaa heidän verenhimoista, kostonhaluista, kauheata himoaan ja toivettaan! ***Millekään verenhimoisemmalle ja kostonhaluisemmalle kansalle aurinko ei ole koskaan paistanut, kun he vielä kuvittelevat, että he muka sen vuoksi olisivat Jumalan kansa,*** että heidän täytyy ja heidän on pakko murhata ja kuristaa kuoliaaksi pakanoita. Ja tämä on myös pääasia, mitä he Messiaaltaan odottavat: hänen on miekallaan murhattava ja tuhottava koko maailma. Kuten he sitten alun perin meille kristityille koko maailmassa kylläkin osoittivat ja halusta tekivät missä vain voivat. Usein he ovat sitä yrittäneetkin ja sen jälkeen saaneet ankarasti kuonolleen.

Mutta (siitä ehkä myöhemmin) siirtyäksemme taas heidän väärään, valheelliseen ympärileikkauksella kerskumiseensa. He tietävät hyvinkin, nuo häpeälliset valehtelijat, etteivät he yksin ole Jumalan kansaa, vaikka ympärileikkaus ennen kaikkia kansoja olisi yksistään heillä, ja myöskin sen, ettei esinahka estä olemasta Jumalan kansaa. Ja kuitenkin he sen vuoksi astuvat ilkeämielisesti Jumalan eteen ja valehtelevat ja kerskuvat yksinään olevansa Jumalan kansa ruumiillisen ympärileikkauksen ansiosta, ollenkaan huolimatta sydämen ympärileikkauksesta. Sillä sitä vastaan on Raamatussa valtavia esimerkkejä. Ensiksikin Job, jonka he johtavat polveutuvan Nahorista ja jolle jälkeläisineen Jumala ei ole asettanut ympärileikkausta. Kuitenkin hänen kirjansa osoittaa, että Israelissa on ollut sangen vähän hänen ja hänen kansansa vertaisia suuria pyhiä ihmisiä. Ja

profeetta Elisa ei ole Naeman Syyrialaistakaan pakottanut ympärileikkaukseen, ja kuitenkin tämä on tullut pyhäksi ja Jumalan lapseksi ja epäilemättä useita hänen kanssansa.

Samoin siellä on koko profeetta Joona, joka käännyttää Niiniven Jumalan puoleen ja pelastaa sen kuninkaineen, ruhtinailleen, herroineen, maineen ja ihmisineen ilman ympärileikkausta. Samoin on Daniel Babylonin ja Persian suuret kuninkaat ja maat, kuten Nebukadnezarin, Kyyroksen, Dareioksen j.n.e. käännyttänyt, ja kuitenkin he ovat jääneet pakanoiksi ja ympärileikkaamattomiksi eivätkä ole tulleet juutalaisiksi. Samoin myös Joosef sitä ennen opettaa kuningas Faraota ja hänen ruhtinaitaan ja päämiehiään, kuten psalmi 105:20—22 todistaa, ja kuitenkin hän jätti heidät ympärileikkaamatta. Sellaisesta, sanon minä, nuo auttamattomat, paatuneet valehtelijat tietävät, ja kuitenkin he asettavat ympärileikkauksen niin korkealle, ikäänkuin kukaan ei voisi olla Jumalan kansaa olematta ympärileikattu. Ja milloin he viettelevät kristityn, he tuottavat sydämen tuskaa pakottamalla hänet ympärileikkaukseen ja astuvat sen jälkeen Jumalan eteen ja kerskuvat rukouksessaan (ikäänkuin se olisi erinomaisesti ja hyvästi tehty), että he ympärileikkauksella ovat saattaneet meidät Jumalan kansan yhteyteen. He häpäisevät, halveksivat, kiroavat esinahkaamme inhottavana kauhistuksena, joka muka ei salli meidän olla Jumalan kansaa, mutta heidän ympärileikkauksensa muka tekee yksistään kaiken.

Mitä on nyt Jumala tekevä heidän sellaisen rukouksena ja ylistyksensä vuoksi, mitä he sellaisin karkein, jumalaapilkkaavin valhein, vastoin koko Raamattua (kuten olemme kuulleet), esittävät? Niin, onko Hän heitä kuuleva ja auttava heidät jälleen selviytymään? Minä tarkoitan, että jos he istuisivat taivaassa, niin he yksistään sellaisen ympärileikkausta koskevan kerskauksen, rukouksen, ylistyksen ja valheen vuoksi silmänräpäyksessä syöksyisivät helvetin

syvyyksiin. Mutta siitä minä olen myös sabbattilaisia vastaan kirjoittanut. Sen vuoksi, rakas kristitty, kavahda sellaisia kirottuja ihmisiä, joiden Jumala on antanut vajota niin synkkiin kauhistuksiin ja valheisiin, että kaiken, mitä he tekevät ja puhuvat, täytyy olla pelkkää valhetta, jumalanpilkkaa ja häijyyttä, näyttäköönpä se miten hyvältä tahansa.

Mutta jos sinä kysyt: mitä sitten ympärileikkaus hyödyttää, tai miksi Jumala on sen niin ankarasti säätänyt, niin kuuluu vastaus: anna juutalaisten pitää siitä huoli, mitä me pakanat siitä välitämme. Sitä ei ole meille säädetty, kuten olet kuullut, eikä kukaan teistä sitä tarvitse ja kuitenkin voitte olla Jumalan kansaa kuten silloiset niiniveläiset, baabelilaiset, persialaiset ja egyptiläiset. Niin ei myöskään kukaan voi todistaa, että Jumala koskaan olisi jotakin profeettaa tai juutalaista käskenyt ympärileikkaamaan pakanoita. Sen vuoksi heidän on jätettävä meidät valheiltaan ja epäjumalisuudeltaan rauhaan. Ja jos he tahtovat olla niin viisaita ja ymmärtäväisiä, että he tahtovat meitä pakanoita mestaroida ja ympärileikata, niin anna heidän ensin sanoa, mitä ympärileikkaus hyödyttää, tai miksi Jumala on sen niin ankarasti määrännyt. Sen he ovat velvolliset tekemään. Mutta sen he tulevat tekemään, kun he jälleen ovat taas tulleet kotiinsa Jerusalemiin, se on, kun perkele tulee pyrkimään taivaaseen päin. Sillä kun he sanovat, että Jumala on sen käskenyt, että sen avulla muka tullaan pyhiksi, autuaiksi ja Jumalan kansaksi, niin sinä olet kuullut, että se on häpeällistä valetta, koska Mooses ja kaikki profeetat sanovat, ettei heidän ympärileikkauksensa (koska heillä on ympärileikkaamattomat sydämet) ole heitä itseäänkään auttanut, vaikka se kuitenkin on heille käsketty. Miten sen sitten pitäisi auttaa meitä, joille sitä ei ole käsketty?!

Mutta me kristityt, puhuaksemme itsestämme, tiedämme hyvin, minkä vuoksi se on säädetty, tai mitä se on hyödyttänyt. Mutta kukaan juutalainen ei siitä

tiedä, ja jos siitä hänen kanssansa puhuu, niin se on kuin puhuisi pölkyn tai kiven kanssa. He eivät luovu kerskauksestaan ja ylimielisyydestään, se on, valheistaan. Heidän täytyy olla oikeassa, Jumalan täytyy olla heidän valehtelijansa ja olla väärässä. Sen vuoksi anna heidän mennä matkoihinsa ja valehdella, niinkuin heidän isänsä ovat alusta alkaen tehneet. Mutta meille opettaa Paavali Room. 3:1—2 sillä tavalla, ettei ympärileikkaus hyödytä siten eikä ole sitä varten annettu, että se yksistään, sellaisena tekona sinänsä, tekisi pyhäksi tai autuaaksi tai kaikki ympärileikkaamattomat pakanat kiroaisi, kuten juutalaiset valehtelevat ja pilkkaavat, ja hän puhuu näin: »Ympärileikkauksesta on ollut se hyöty, että heille on uskottu, mitä Jumala on puhunut.» Siinä se on, siihen se perustuu, siihen se kätkeytyy, että ympärileikkaus on sitä varten annettu ja sitä varten säädetty, että Jumalan sana ja Hänen lupauksensa piti siinä pidettämän ja säilytettämän, siis ettei ympärileikkauksen, sellaisena tekona sinänsä, pitänyt hyödyttämän tai riittämän, vaan että ne, joilla se oli, piti tällaisella merkillä, liitolla tai sakramentilla sidottaman siihen, että he kuulisivat ja uskoisivat Jumalan sanan ja jättäisivät sen kaiken perinnöksi jälkeläisilleen.

Mutta ellei sellaista *caussa finalis'ta* eli ympärileikkauksen aihetta enää olisi olemassa, niin ympärileikkaus (pelkkänä tekona) ei olisi enää voimassa eikä kelpaisi, varsinkaan, jos juutalaiset paikkaisivat sitä jollakin toisella aiheella tai syyllä. Tämä käy selville myöskin Mooseksen tekstistä, 1 Moos. 17: 7—13: »Minä tahdon olla teidän Jumalanne, ja minun liittoni merkki on oleva teidän lihassanne.» Tässä on sanottu juuri samaa, mitä Paavali sanoo, nimittäin että ympärileikkaus on olemassa sen vuoksi, että Jumalan sana on kuultava ja pidettävä. Sillä missä Hänen sanaansa ei kuulla eikä pidetä, siellä Hän ei tietenkään ole enää meidän Jumalamme, koskapa meidän tässä elämässä täytyy käsittää ja omis-

Jumala yksistään sanan kautta. Kirkkaassa majesteettisuudessaan Hän ei voi sietää eikä kärsiä tätä kurjaa elämää, niinkuin Hän 2 Moos. 33:20 puhuu: »Yksikään ihminen, joka minut näkee, ei voi elää.»

Miten nyt juutalaiset ovat sellaiset ympärileikkauksen aiheet tai lopullisen tarkoituksen pitäneet, sen osoittaa koko Raamattu lukemattomin esimerkein. Sillä niin usein kuin Jumala on tahtonut heille profeettain kautta puhua, olkoonpa sitten vaikka kymmenestä käskystä, joissa Hän heitä moittii, tai vastaisen avun lupauksesta, niin he ovat aina olleet paatuneita, tai kuten edellä esitetyt Mooseksen ja Jeremian sanat todistavat, heidän sydämensä ja korvansa ovat olleet ympärileikkaamattomat. He ovat tahtoneet olla sitä mieltä, että he ovat menetelleet oikein ja hyvin, mutta profeettain (se on, Jumalan itsensä, jonka sanaa he saarnasivat) on täytynyt menetellä väärin ja huonosti. Siitä syystä he löivät nämä kaikki kuoliaiksi eivätkä koskaan ole jättäneet heistä ainoatakaan vainoamatta tai kiroamatta, paitsi aivan harvoja Davidin, Hiskian ja Josian aikana. Muuten koko Israelin ja Juudan kansojen valtakaudella ei ole tapahtunut mitään muuta kuin Jumalan sanan pilkkaamista, vainoamista, uhmaamista ja profeettojen murhaamista, niin että tällaista kansaa on historioiden mukaan nimitettävä pelkäksi profeettojen murhaajaksi ja Jumalan sanan viholliseksi. Kukaan, joka lukee Raamattua, ei voi antaa siitä muuta tuomiota.

Nyt Jumala (kuten sanottu) ei ollut antanut ympärileikkausta sen vuoksi, eikä siitä syystä ottanut heitä kansakseen, että heidän pitäisi Hänen sanaansa ja Hänen profeettojaan vainota, pilkata, murhata ja muka sillä tavalla tehdä oikein ja Jumalalle palvelus, vaan niinkuin Mooses sanoo ympärileikkausta koskevassa tekstissä 1 Moos. 17:nnessä luvussa, että heidän tuli kuulla Jumalaa ja Hänen sanaansa. Se on, heidän tuli antaa Hänen olla heidän Jumalansa, ja ellei, niin ympärileikkauksen sinänsä ei pitänyt

auttaa mitään, niinkuin se ei nyt enää ole Jumalan ympärileikkaus, koska se ilman Jumalaa sotii Hänen sanaansa vastaan, vaan on tullut pelkäksi ihmisteoksi, sillä Hän oli sitonut itsensä eli sanansa ympärileikkaukseen. Missä nämä kaksi erotetaan toisistaan, niin ympärileikkaus jää ontoksi koteloksi tai sisällyksettömäksi kuoreksi, missä ei ole mitään sisusta eikä pähkinää sisällä.

Tahdon antaa sinulle meistä kristityistä erään vertauksen: Jumala on antanut meille kasteen ja ruumiinsa ja verensä sakramentin ja tämän lopullisen tarkoituksen eli *caussa finaliksen* avaimen, että meidän on niissä kuultava Hänen sanansa ja harjoitettava uskoamme (se on, Hän tahtoo sen kautta olla meidän Jumalamme ja meidän tulee olla sen kautta Hänen kansansa). Huomaa nyt, mitä meidän on tehtävä! Me olemme hyökänneet niitä vastaan ja erottaneet sakramentista sanan ja uskon (se on, Jumalan ja Hänen lopullisen tarkoituksensa) ja tehneet siitä ainoastaan *opus legiksen* (tai kuten Paavilaiset sitä nimittävät), *opus operatumin*, yksinkertaisesti pelkän ihmisteon, jonka papit uhrasivat Jumalalle ja maallikot suorittivat sen kuuliaisuuden tekona niin usein kuin ottivat sen vastaan. Mitä tässä on nyt jäänyt sakramentista jälelle? Ainoastaan tyhjä kotelo ja paljas seremonia, *opus vanum*, joka ei enää sisällä mitään jumalallista, niin, kauheuksien kauheus, jossa me Jumalan totuuden olemme kääntäneet valheeksi ja olemme palvelleet oikeata Aaronin vasikkaa. Sen vuoksi Jumala on meidät myös hyljännyt kaikenlaiseen kauheaan sokeuteen ja lukemattomiin vääriin oppeihin ja sen lisäksi antanut Muhamedin ja paavin sekä kaikkien perkeleiden hyökätä kimppuumme.

Juuri samalla tavalla on Israelin kansallekin tapahtunut. He ovat aina erottaneet ympärileikkauksen *opus operatumina*, omana tekonaan, Jumalan sanasta ja vainonneet kaikkia profeettoja, joiden kautta Jumala on tahtonut

(asetetun ympärileikkauksen mukaan) puhua, ja kuitenkin he aina ylpeästi kerskuvat olevansa ympärileikkauksen vuoksi Jumalan kansa. He siis törmäävät vastakkain näin: Jumala tahtoo, että heidän on kuultava Häntä ja pidettävä ympärileikkaus oikein ja kokonaan, mutta sitä he eivät tahdo tehdä, vaan he tahtovat, että Jumalan tulisi pitää heidän ympärileikkaustekonsa, se on, puolittainen ympärileikkaus (niin, ympärileikkauksen kuori) arvossa. Mutta Hänkään ei tahdo tehdä sitä, ja niin ne tulevat sitä kauemmaksi toisistaan kuta pitempi aika kuluu, ja niitä on mahdotonta yhdistää tai sovittaa.

Kuka nyt tahtoo katsoa Jumalan olevan väärässä? Sano sinä, kuka lienetkin, jolla on ymmärrystä, tahtooko Jumala palkita pitämällä arvossa niiden tekoja, jotka eivät tahdo kuulla Hänen sanaansa, tai pitäisikö Hänen pitää kansanaan niitä, jotka eivät tahdo pitää Häntä Jumalanaan. Kaiken oikeuden ja kohtuuden mukaan Jumala voi sanoa niinkuin psalmissa lauletaan: »He eivät tahdo minua, ja niin minäkin annan heidän mennä.» Ja Mooses sanoo 5 Moos. 32:21: »He härsyttelevät minua sillä, joka ei ole jumala, ja niin minäkin tahdon härsytellä heitä sillä, joka ei ole kansa.»

Samoinkuin meidän kristittyjen keskuudessa Paavilaisetkaan eivät voi enää olla kirkko, sillä he eivät tahdo antaa Jumalan olla heidän Jumalansa, koska he eivät tahdo kuulla Hänen sanaansa, vaan vainoavat sitä kaikkein häpeällisimmällä tavalla. Sen jälkeen he tulevat esiin tyhjine kuorineen, akanoineen ja ruumenineen, pitävät messuja ja seremonioitaan. Niitä muka pitäisi sitten Jumalan pitää arvossa ja pitää heitä oikeana kirkkonaan eikä välittää siitä, etteivät he pidä Häntä oikeana Jumalanaan, se on, Hänen ei saa puhua heille saarnaajiensa kautta, Hänen sanansa on oltava kerettiläisyyttä, perkelettä ja kaikkea onnettomuutta. Niin, sen Hän tulee tekemään, kuten te vielä tulette huomaamaan, paljon

ankarammin kuin mitä juutalaiset ovat saaneet kokea.

Tästä on nyt helppo käsittää, että ympärileikkaus on ollut melko hyödyllinen ja hyvä, kuten Paavali sanoo, mutta ei itsensä vuoksi, vaan Jumalan sanan vuoksi. Sillä me pidämme varmana ja se on totuus, että kahdeksantena päivänä ympärileikatut poikalapset ovat tulleet Jumalan lapsiksi, kuten sanassa on sanottu: »Minä tahdon olla heidän Jumalansa», sillä he ovat saaneet osakseen täydellisen, kokonaisen ympärileikkauksen, sanan merkkeineen toisistaan erottamattomina. Sillä Jumala on läsnä, joka heille puhuu: »Minä tahdon olla heidän Jumalansa», mikä heille on tehnyt ympärileikkauksen täydelliseksi, samoin kuin meillä lapset saavat kokonaisen, oikean, täydellisen kasteen, sanan merkkeineen toisistaan erottamattomina. He saavat sisuksen kuorissa. Jumala on läsnä, joka heidät kastaa ja heille puhuu ja sen kautta tekee autuaaksi.

Mutta kun me olemme tulleet iäkkäiksi, tulee paavi ja perkele hänen kanssaan ja opettaa meidät tekemään siitä *opus legiksen* tai *opus operatumin,* erottaa sanan ja merkin toisistaan, niin että meidän muka pitää tulla autuaaksi oman katumuksemme, tekomme ja hyvityksemme ansiosta, ja meille käy kuten Pietari 2. epistolansa 2. luvun 22. säkeessä sanoo: »Peseytynyt sika rypee rapakossa ja koira palaa oksennukselleen.» Näin on sakramentti tullut meille teoksi, ja siinä syödään jälleen mitä olimme oksentaneet. Niin myöskin juutalaiset, tultuaan iäkkäiksi, ovat turmelleet hyvän kahdeksannen päivän ympärileikkauksensa ja erottaneet sanan merkistä, tehneet siitä aivan inhimillisen tai sikamaisen teon, minkä vuoksi he kadottivat Jumalan ja Hänen sanansa, ja nyt he eivät enää ollenkaan käsitä Raamattua.

Todellakin Jumala oli heille ympärileikkauksen kautta antanut suuren kunnian puhumalla heille ennen maailman kaikkia muita kansoja ja uskomalla

heille sanansa. Ja säilyttääkseen sanansa heidän keskuudessaan Hän antoi heille erityisen maan, tekee heidän kauttaan suuria ihmeitä, asettaa kuninkaita ia hallituksia, antaa heille runsain määrin profeetoita, jotka heille ei ainoastaan olemassa olevasta ajasta ilmoittaneet parhainta, vaan myös lupasivat tulevan Messiaan, maailman Vapahtajan, jonka vuoksi Hän osoitti heille tätä kaikkea ja käski heitä odottamaan Messiasta ja varmasti valmistautumaan Häntä varten, viipymättä. Sillä juuri Hänen tähtensä on Jumala tehnyt kaiken. Hänen tähtensä on Aabraham kutsuttu, ympärileikkaus annettu ia Israelin kansa korotettu niin korkealle, jotta koko maailma voisi tietää, mistä kansasta, mistä maasta, mihin aikaan ia mistä heimosta, suvusta, kaupungista ia henkilöstä Hänen piti tuleman, etteivät perkeleet ia ihmiset voisi Häntä soimata, ikäänkuin Hän tulisi jostakin hämärästä nurkasta tai tuntemattomista esi-isistä, vaan että Hänen esi-isiensä täytvi olla suuria patriarkkoja, loistavia kuninkaita, oivallisia profeettoja, jotka Hänestä todistivat.

Mutta miten juutalaiset (muutamia lukuunottamatta) ovat tällaisen lupauksen ja profeetat pitänee, on edellä sanottu, etteivät he vielä koskaan ole voineet ainoatakaan profeettaa sietää, ja aina he ovat lakkaamatta Jumalan sanaa vainonneet eivätkä ole tahtoneet kuulla Jumalaa, kuten kaikki profeetat heistä valittavat ja huutavat kirousta. Ja miten heidän isänsä ovat tehneet, samalla tavalla he tekevät vielä tänäkin päivänä vhä edelleen, eivätkä enää koskaan tule toisin tekemään. Sillä vaikka vielä tällä hetkellä Jesaja. Jeremia ja muut profeetat tulisivat heidän keskuuteensa ja saarnaisivat, mitä he noina aikoina ovat saarnanneet, tai sanoisivat, ettei juutalaisten nvkvinen ympärileikkaus tai Messiaan odotus ole mitään, niin heidän täytyisi vhtä hyvin kuolla heidän käsiensä kautta, kuten heille siihen aikaan tapahtui. Huomatkoon se, kenellä on ymmärrvstä (kristillisestä ymmärryksestä tahdon vaieta), miten kerrassaan

vihamielisesti he profeettain kirjoja kirotulla selittelyllään vastoin omaa tietoaan vääristelevät ja kiduttavat (mitä me tämän jälkeen tahdomme ehkä vähän kosketella). Sillä kun he eivät nyt enää voi profeettoja ruumiillisesti tai henkilöllisesti kivittää ja tappaa, niin he kiduttavat heitä kuitenkin henkisesti, paikkailevat heidän kauniita lauseitaan, niin että ihmissydäntä täytyy harmittaa ja siihen koskea, kun täytyy nähdä, miten he Jumalan vihan kautta ovat kokonaan annetut perkeleen omiksi. Kerta kaikkiaan: se on profeettojen murhaajakansa. Kun he eivät enää voi murhata eläviä, niin heidän kuitenkin täytyy murhata ja kiduttaa kuolleita.

Sen jälkeen kun he ovat Jumalaa Hänen sanassaan näin ruoskineet, ristiinnaulinneet, syljeskelleet, pilkanneet ja kironneet, kuten Jesaja 8:21 ennustaa, he tulla taapertavat esiin ympärileikkauksilleen ja muine tyhjine, jumalaapilkkaavine, keksittyine, mitättömine tekoineen ja tahtovat yksinään olla Jumalan oma kansa, kirota koko maailma, ja heidän ylimielisyytensä ja kerskumisensa pitäisi Jumalaa miellyttää ja siitä hyvästä antaa meille Messiaan, jonka he itse valitsevat ja Hänelle esittelevät. Sen vuoksi, rakas kristitty, kavahda sellaista kirottua, toivotonta kansaa, jolta sinä et voi oppia mitään muuta kuin Jumalan ja Hänen sanansa soimaamista, pilkkaamista, vääristelemistä, profeettain murhaamista ja maailman kaikkien ihmisten ylpeää ja ylimielistä halveksimista. Sillä vaikka Jumala olisikin jättänyt heille kaikesta muusta huomauttamatta (mikä kuitenkin on mahdotonta), niin sellaista sanomatonta (suorastaan kurjaa ja surkeata) ylimielisyyttä Hän ei voisi sietää. Sillä Hänen nimensä on nöyrien Jumala, kuten Jesaja 66:1—2 puhuu: »Näin sanoo Herra: . Mikä on se paikka, joka minun leposijani olisi? Minun käteni ovat kaikki nämä tehneet, mutta sen puoleen minä katson, joka on kurja, jolla on särjetty henki ja joka pelkää sanaani.»

Tämä olkoon tarpeeksi sanottu juutalaisten toisesta

väärästä kerskauksesta, nimittäin väärästä, mitättömästä ympärileikkauksesta, joka kuitenkaan ei ole heitä auttanut mitään aikana, jolloin Mooses ja Jeremia heitä heidän ympärileikkaamattoman sydämensä vuoksi soimasivat. Miten paljon vähemmän se heitä nyt jotakin hyödyttää, koska se ei ole enää mitään muuta kuin perkeleen ilveilyä, jolla se heitä, samoin kuin turkkilaisiakin, pitää irvihampainaan ja narreinaan. Sillä kun Jumalan sana ei ole enää läsnä, niin ympärileikkauskaan ei kelpaa mihinkään.

Kolmanneksi, he ovat hyvin ylpeitä siitä, että Jumala on puhunut heidän kanssaan ja antanut heille Mooseksen lain Siinain vuorella. Tässä me tulemme oikeaan paikkaan, tässä Jumalan täytyy antaa kovasti kiusata itseään ja kuulla, miten he Hänelle veisaavat ylistystä ja kiitosta siitä, että Hän on heidät pyhällä laillaan pyhittänyt ja valinnut ennen kaikkia kansoja ja johdattanut heidät pois Egyptistä. Tässä me gojim-parat vasta haisemmekin. Voi, miten kerrassaan mitättömiä me olemmekaan tähän pyhään, valittuun, jaloon ja suuresti ylistettyyn kansaan verraten, jolla on Jumalan sana. Niin, he puhuvat (kuten minä itse ole kuullut): hyvät ihmiset, mitä te sanottekaan, Jumala itse on meille puhunut Siinain vuorella eikä millekään muulle kansalle. Tässä meillä ei ole mitään, jota vastaan voisimme mukista. Sillä tätä kerskausta me emme voi kieltää, koska Mooseksen kirjat ovat olemassa ja David psalmissaan 147: 19—20 myös todistaa ja puhuu: »Hän on ilmoittanut sanansa Jaakobille ja Israelille sääntönsä ja oikeutensa. Hän ei tehnyt niin yhdellekään pakanakansalle eivätkä ne tunne Hänen oikeuksiansa», ja psalmissa 103:7: »Hän ilmoitti itsensä Moosekselle ja Israelin lapsille tekonsa.»

Ja tähän he sanovat, miten siihen aikaan Siinain vuoren luona kansan ylimmäiset ovat kantaneet seppeleitä merkiksi, että he lain kautta ovat solmineet avioliiton Jumalan kanssa ja tulleet Hänen morsia-

mekseen ja viettäneet häitä toistensa kanssa. Tämän mukaan nähdään myös kaikista profeetoista, että Jumala suhtautuu ja puhuu Israelin lapsille niinkuin mies aviovaimolleen. Tästä on myös tullut tuo merkillinen Baal-jumalan palveleminen. Sillä Baal merkitsee talon herraa tai isäntää, Bula talon emäntää, mikä Bula-sana nyttemmin on tullut myös saksankieleen, kun sanotaan: »Meine holde Buhle» (minun suloinen rakastajattareni) ja »Ich muss Buhle haben» (minulla täytyy olla rakastajatar), mitä entiseen aikaan nimitettiin rehellisesti huoraksi, jonka kanssa nuori mies pitää luvatonta suhdetta avioliittoon asti. Nyt se on saanut toisen merkityksen.

Astukaa nyt esiin, Jesaja, Jeremia ja kaikki profeetat ja ken vain tahtoo, olkaa rohkeita ja sanokaa, ettei sellainen jalo kansa, jolle Jumala itse puhuu, niin, jonka Hän lain kautta ottaa itselleen avioksi ja sitoo itsensä siihen niinkuin morsiameen, ettei se olisi Jumalan kansa. Minä luulen, että hän joutuisi pahaan pulaan. Hampaillaan (ellei heillä olisi mitään muuta asetta) he repisivät hänet palasiksi ja häntä purisivat, että hän on tahtonut ottaa heiltä pois sellaisen kerskauksen, ylistyksen ja kunnian. Ei voida sanoa eikä käsittää, millainen itsepintainen, hillitön ja toivoton ylimielisyys piilee tässä kansassa, minkä siihen on kasvattanut se etuisuus, että Jumala itse on sille puhunut. Yksikään profeetta ei ole siitä syystä heistä selviytynyt eikä suoriutunut voittajana, ei itse Mooseskaan, sillä, 4 Moos. 16:3, Korah alkoi uskotella, että he kaikki olisivat Jumalan pyhää kansaa, miksi siis Mooses yksinään tahtoi hallita ja opettaa. Siitä ajasta lähtien he ovat tavallisesti olleet pelkkiä korahilaisia ja hyvin vähän oikeita israelilaisia. Sillä samalla tavalla kuin Korah vainosi Moosesta, samoin he eivät koskaan ole jättäneet ainoatakaan profeettaa henkiin tai vainoamatta, puhumattakaan siitä, että he olisivat häntä totelleet.

Ja on osoittautunut, että he ovat olleet tahrittu morsian, niin, auttamaton huora ja iljettävä lutka, jonka kanssa Jumalan on täytynyt aina olla tukkanuottasilla, tapella ja jakaa iskuja.

Jos Hän heitä moitti tai löi sanallaan profeettain kautta, niin he iskivät Häntä vasten naamaa ja tappoivat Hänen profeettansa tai purivat niinkuin äkäinen koira takapuoleen, minkä vuoksi heitä lyötiin, kuten psalmissa 95:10 sanotaan: »Neljäkymmentä vuotta minä inhosin sitä kansaa ja sanoin: se on sydämensä eksyttämä kansa. Mutta eivät he oppineet tuntemaan minun teitäni.» Ja itse Mooses sanoo 5 Moos. 31: 27: »Minä tunnen tottelemattomuutesi ja niskuruutesi. Katso, tänä päivänä, vielä eläessäni teidän keskellänne, te olette tottelemattomat Herraa vastaan, miten paljon enemmän sitten kuolemani jälkeen.» Ja Jesaja puhuu 48:4: »Minä tiesin sinut kovaksi, ja sinun niskasuonesi ovat raudasta ja otsasi on vaskesta.» Ja niin edelleen, joka tahtoo, lukekoon itse, ja juutalaiset hyvin tietävät, miten kaikissa profeetoissa Israelin lapsia perin pohjin soimataan tottelemattomaksi, ilkeäksi kansaksi ja mitä pahimmaksi huoraksi, vaikka he kuitenkin niin kovin suuresti kerskuvat Mooseksen lailla ja ympärileikkauksella sekä lisäksi isäinsä sukuperällä.

Tähän ehkä sanotaan: niin, sellaista olkoon sanottu häijyistä juutalaisista, mutta ei hurskaista, kuten he nyt ovat. Olkoon menneeksi, tällä kertaa minä tyydyn siihen, että he tunnustavat ja heidän täytyy tunnustaa, etteivät häijyt juutalaiset voi olla Jumalan kansaa ja ettei sukuperä, ympärileikkaus eikä Mooseksen laki auta heitä mitään. Miksi he sitten kerskuvat ympärileikkauksella, sukuperällä ja lailla, niin häijyt kuin hurskaatkin juutalaiset? Ja mitä häijympi joku juutalainen on, sitä ylimielisempi hän on yksistään siitä syystä, että hän on juutalainen, se on, Aabrahamin siemenestä, ympärileikattu ja Mooseksen lain alainen. Sillä David ja muut hurskaat juutalaiset eivät ole olleet niin ylpeitä kuin nykyiset parantumattomat juutalaiset, jotka, niin häijyjä kuin he ovatkin, kuitenkin tahtovat olla meihin pakanoihin

verraten mitä jaloimpia herroja sukuperänsä tai lakinsa vuoksi, jossa heitä kuitenkin soimataan pahimmiksi huoriksi ja heittiöiksi, joille aurinko paistaa.

Edelleen, jos he ovat hurskaita juutalaisia eivätkä sitä huorakansaa, niinkuin profeetat sanovat, niin miten sitten käy päinsä, että heidän hurskautensa on niin salaista, ettei itse Jumalakaan voi siitä tietää eivätkä he itsekään. Sillä he ovat nyt lähes 1500 vuotta (kuten sanottu) rukoilleet, huutaneet, kärsineet rangaistusta, eikä Jumala vieläkään tahdo heitä kuulla, vaikka me Raamatusta tiedämme, että Jumala tahtoo kuulla vanhurskaan rukouksen tai huokauksen, kuten psalmissa sanotaan: »Hän täyttää niiden tahdon, jotka Häntä pelkäävät ja kuulee heidän rukouksensa», ja psalmissa 34:18: »Kun vanhurskaat huutavat, niin Herra kuulee ja pelastaa heidät kaikista heidän ahdistuksistansa», ja psalmissa 50: 15: »Avuksesi huuda minua hädässäsi, niin minä tahdon auttaa sinua, ja sinä olet kunnioittava minua», ja sellaisia lauseita on Raamatussa palon enemmänkin. Sillä ellei min olisi, niin kuka tahtoisi tai voisi rukoilla? Kerta kaikkiaan, Hän sanoo ensimmäisessä käskyssä, että Hän tahtoo olla heidän Jumalansa. Miten sitten käy päinsä, ettei Hän tahdo kuulla näitä juutalaisia? Heidän täytyy totisesti olla se häijy huorakansa, se on, ei mikään Jumalan kansa, ja heidän kerskauksensa sukuperästä, ympärileikkauksesta ja laista täytyy olla roskaa. Jos heidän keskuudessaan olisi yksikin hurskas juutalainen, joka rukoilisi heidän puolestaan, niin hänen rukouksensa täytyisi tulla kuulluksi, sillä Jumala ei voi antaa pyhiensä rukoilla turhaan, kuten Raamatussa siitä on paljon esimerkkejä. Tämä valtavasti todistaa, etteivät he ole hurskaita juutalaisia, vaan että heidän täytyy olla siveettömän, kauhean kansan kadotettu joukkokunta.

Sellainen hurskaus on myös (kuten sanottu) heissä itsessään niin salaista, etteivät he itsekään voi siitä tietää

(mitä sitten Jumalan pitäisi siitä tietää?). Sillä he ovat kaikkea pahuutta täynnä, täynnä ahneutta, kateutta, keskinäistä vihaa, ylimielisyyttä, nylkemistä, ylpeyttä, meidän pakanoiden kiroamista, niin että juutalaisellakin pitäisi olla hyvin terävät silmät huomatakseen hurskaan juutalaisen, puhumattakaan siitä, että heidän kaikkien pitäisi olla Jumalan kansaa, kuten he kerskuvat. Sillä he totisesti kätkevät hurskautensa hyvin ankarasti julkisten paheittensa alle, ja kuitenkin he tahtovat kaikki tyyni, ketään syrjäyttämättä, olla Aabrahamin sukua, ympärileikkausta ja Mooseksen kansaa, se on, Jumalan kansaa, joihin verraten pakanain täytyy olla pelkkää löyhkää. He siis hyvinkin tietävät, ettei Jumala voi sellaista sietää, eikä ole sitä enkeleiltäkään sietänyt. Eikä Hänen tarvitse eikä ole pakko kuulla heidän valheitaan ja pilkkaansakaan, että he muka tahtovat olla Hänen kansansa sen lain vuoksi, jonka Hän on heille antanut ja heidän isilleen Siinailla puhunut.

Mitä tässä on paljon sanomista? Jos kerskaaminen riittäisi siihen, että Jumalan tulisi sen vuoksi pitää heitä kansanaan, että Hän on heille puhunut ja heillä on Hänen sanansa tai käskynsä, niin perkeleet helvetissä olisivat paljon ansiollisemmat olemaan Jumalan kansaa kuin juutalaiset, niin, paremmin kuin kaikki ihmiset. Sillä perkeleillä on Jumalan sana ja he tietävät paljon paremmin kuin juutalaiset, että on olemassa yksi Jumala, joka heidät on luonut, jota he ovat velvolliset kaikesta voimastaan rakastamaan, kunnioittamaan, pelkäämään, palvelemaan, ei väärinkäyttämään Hänen nimeään, vaan Hänen sanaansa sabbattina ja kaikkina hetkinä kuulemaan, ei murhaamaan eikä tekemään mitään pahaa Hänen luoduilleen. Mitä auttaa heitä nyt, että heillä on ja he tietävät Jumalan käskyt? Antaa heidän mieluummin kerskata, että he sen vuoksi ovat Jumalan erikoisia omia, rakkaita enkeleitä, joihin verraten muut enkelit eivät ole mitään. Miten paljon parempi heil-

le olisi, ettei heillä olisi Jumalan käskyjä tai etteivät he niistä tietäisi. Sillä jos heillä ei niitä olisi, niin he eivät olisi kirotut. Juuri sen vuoksi he ovat kirotut, että heillä on Hänen käskynsä, eivätkä he kuitenkaan niitä pidä, vaan alinomaa rikkovat niitä vastaan.

Yhtä hyvin voivat murhamiehet ja huorat, varkaat ja heittiöt ja kaikki pahat ihmiset kerskua olevansa Jumalan pyhää valittua kansaa, koska heillä on Hänen sanansa ja he tietävät, että heidän on Häntä pelättävä ja oltava Hänelle kuuliaisia, Häntä rakastettava ja palveltava, Hänen nimeänsä kunnioitettava, ei murhattava, ei tehtävä aviorikoksia, ei varastettava eikä tehtävä pahaa. Sillä jos heillä ei olisi Hänen pyhää, oikeata sanaansa, niin he eivät voisi tehdä syntiä. Mutta kun he nyt tekevät syntiä ja tulevat kirotuiksi, niin on varmaa, että heillä on Jumalan pyhä, oikea sana, jota vastaan he tekevät syntiä. Antaa heidän sitten kerskata kuten juutalaisten, että Jumala on heidät lakinsa kautta pyhittänyt ja valinnut erikoiseksi kansaksi ennen kaikkia ihmisiä. Juuri samanlaista ylistämistä on myöskin se, kun juutalaiset kouluissaan kerskuvat sekä ylistävät ja kiittävät Jumalaa siitä, että Hän on lakinsa kautta heidät pyhittänyt ja tehnyt erikoiseksi kansaksi, niin että he hyvinkin tietävät, etteivät he pidä siitä mitään, vaan ovat täynnä ylimielisyyttä, kateutta, koronkiskomista, ahneutta ja kaikkea pahuutta, ja kaikkein enimmän ne, jotka rukouksissaan tahtovat olla hyvin hartaita ja pyhiä. Sillä he ovat niin sokeita, etteivät he ainoastaan harjoita koronkiskomista (muista paheista puhumattakaan), vaan opettavat sitä oikeutena, jonka Jumala on heille Mooseksen kautta antanut, missä he, niinkuin kaikissa muissakin kohdissa, häpeällisesti tekevät Jumalan valehtelijaksi. Muta nyt ei ole aika puhua siitä.

Mutta jos he väittävät, etteivät he kymmenen käskyn ansiosta olisikaan pyhiä, koska kaikki pakanat ja perkeleet ovat velvolliset niitä noudattamaan,

tai että he siitä syystä tulisivat saastutetuiksi ja kirotuiksi, vaan että heillä kuitenkin, paitsi kymmentä käskyä, olisi muita Mooseksen lakeja, jotka sitten ovat yksistään heille eikä pakanoille annetut, joiden kautta heidän, ylitse kaikkien muiden kansojen, täytyy olla pyhitettyjä ja valittuja, niin oi, Herra Jumala, miten mätä, löysä ja mitätön hätäapu ja veruke se onkaan! Kun kymmentä käskyä ei pidetä, mitä sitten on muiden lakien pitäminen muuta kuin pelkkää ilvehtimistä ja laskiaisaattokujeilua, suoranaista pilkkaa, jolla Jumalaa pidetään narrina! Aivan samalla tavalla kuin jos meidän keskuudessamme joku ilkeä houkkio kulkisi paavin, kardinaalin, piispan tai saarnamiehen vaatteissa ja noudattaisi sellaisten henkilöiden kaikkia sääntöjä ja tapoja, mutta olisikin sellaiseen hengelliseen asuun pukeutuneena oikea perkele, susi, kirkkojen vihollinen, jumalanpilkkaaja, joka molemmat, evankeliumin ja kymmenen käskyä, polkisi jalkoihinsa, hylkäisi ja kiroaisi. Voi miten kaunis pyhimys se olisikaan Jumalan edessä!

Tai jos maailmassa joku kaunis nainen kulkisi seppelöitynä ja noudattaisi kaikkia neitseellisen siveyden ja säädyllisyyden tapoja, oikeuksia ja eleitä, mutta sen sijaan olisikin rivo, häpeällinen portto kymmentä käskyä vastaan, niin mitä häntä silloin auttaisi tuo kaunis kuuliaisuutensa, että hän noudattaa neitsyyssäädyn kaikkien oikeuksien ja tapojen ulkonaisia muotoja? Sitä se auttaisi, että hän olisi seitsemän kertaa vihatumpi kuin joku suoranainen, julkinen huora! Niinpä Jumala onkin kaikkina aikoina profeettojensa kautta soimannut Israelin lapsia sellaiseksi ilkeäksi huoraksi sen vuoksi, että he ovat ulkonaisten sääntöjen ja pyhyyden varjolla ja asussa harjoittaneet kaikenlaista epäjumalanpalvelusta ja pahuutta, niinkuin Hosea luvuissa 2, 4, 5 erityisesti valittaa.

Tietenkin on hyvin, että neitsyt tai vaimo on hurskas, että hän on kunniallisesti ja säädyllisesti puettu ja koristettu ja ulkonaisesti käyttäytyy hyvin siveel-

lisesti. Mutta jos hän on huora, niin vaatteet, puvut, seppeleet ja koristukset sopisivat paljon kunniallisemmin emäsialle, joka makaa loassa, kuten Salomo sanoo: »Kultainen päärme emäsian kärsässä on kaunis mieletön nainen» (se on, huora). Sen vuoksi on Mooseksen ulkonaisilla käskyillä kerskumisesta ilman kuuliaisuutta kymmentä käskyä kohtaan visusti vaiettava. Niin, tällainen kerskuminen tekee heidät seitsemän kertaa arvottomammiksi olemaan Jumalan kansa kuin mitä pakanat ovat. Sillä ulkonaisia käskyjä ei ole annettu sitä varten, että niiden pitäisi tehdä Jumalan kansa, vaan Jumalan kansaa ulkonaisesti kaunistamaan ja koristamaan, samoin kuin kymmentä käskyä ei ole annettu sitä varten, että niiden johdosta pitäisi kerskua ja ylimielisesti koko maailmaa halveksia, ikäänkuin he niiden vuoksi olisivat pyhät ja Jumalan kansa, vaan ne on annettu sitä varten, että ne pidettäisiin ja niissä oltaisiin Jumalalle kuuliaisia, niinkuin Mooses ja kaikki profeetat sitä mitä ankarimmin teroittavat. Ei sen pidä kerskuman, jolla ne on (kuten perkeleestä ja häijyistä ihmisistä on sanottu), vaan se kerskukoon, joka niitä noudattaa. Mutta jolla ne ovat eikä niitä noudata, se hävetköön ja kauhistukoon niinkuin se, joka niiden kautta tulee varmasti tuomituksi.

Mutta tämä kohta on sokeille, paatuneille juutalaisille aivan liian käsittämätön, ja jos sinun pitäisi siitä heille puhua, niin se olisi juuri samaa kuin saarnaisit sialle evankeliumia. He eivät voi tietää, mikä on Jumalan käsky, puhumattakaan siitä, että heidän pitäisi tietää, miten sitä on noudatettava. Eiväthän he voineet kuulla Moosestakaan eivätkä katsoa häntä kasvoihin, vaan hänen täytyi peittää ne vaatteella, mikä peite on vielä tänä päivänäkin olemassa, niin etteivät he vieläkään näe Mooseksen kasvoja, se on, hänen oppiaan, vaan se on heiltä ollut tähän päivään asti peitetty. Samoin he eivät voineet kuulla Jumalan sanoja Siinain vuorella, kun Hän heille puhui, vaan he pakenivat ja sanoivat Moosekselle:

»Puhu sinä meille, niin me kuuntelemme, mutta Jumala älköön puhuko meille, ettemme kuolisi.» Tarvitaan suurta profeetallista ymmärrystä, jos mieli tietää mikä on Jumalan käsky ja miten se on pidettävä.

Mooses ymmärsi sen hyvin sanoessaan 2 Moos. 34:7: »Sinä olet se Jumala, joka antaa anteeksi vääryyden, ylitsekäymisen ja synnin, jonka edessä ei yksikään ole viaton.» Toisin sanoen tässä on sanottu näin: kukaan ei pidä Sinun käskyjäsi, paitsi kenelle Sinä annat synnit anteeksi, kuten David psalmissaan 32:1—2 myös todistaa: »Autuas on se, jonka rikokset ovat anteeksi annetut, jonka synnit ovat peitetyt. Autuas on se ihminen, jolle Herra ei soimaa vääryyttä, jonka hengessä ei vilppiä ole», ja saman psalmin 6:nnessa säkeessä: »Tämän tähden rukoilkoot sinua kaikki pyhät ajallansa», se merkitsee, ettei kukaan pyhimys pidä Jumalan käskyjä. Ja koska pyhimyksetkään eivät niitä pidä, niin miten niitä sitten jumalattomat, epäuskoiset ja pahantekijät noudattaisivat? Ja uudelleen psalmissa 143: 2: »Herra, kuule minun rukoukseni ja älä käy tuomiolle palvelijasi kanssa, sillä ei yksikään elävä ole vanhurskas Sinun edessäsi!» Tässä on myös tarpeeksi selvästi sanottu, etteivät Jumalan pyhät palvelijatkaan ole Jumalan edessä vanhurskaita, ellei Hän poista tuomiotaan ja kohtele heitä armollisesti, se on, he eivät pidä Hänen käskyjään ja tarvitsevat syntien anteeksiantamusta.

Tähän kuuluu nyt se mies, joka tässä on meille tarpeellinen, joka puolestamme kantaa syntimme, niinkuin Jesaja 53:6 sanoo: »Herra heitti meidän kaikkien synnit Hänen päällensä.» Niin, tässä käsitetään oikein, mikä on Jumalan käsky ja miten se on pidettävä, nimittäin, kun me tiedämme, tunnustamme ja myöskin tunnemme, että meillä ne ovat, emmekä niitä pidä emmekä voi pitää, minkä vuoksi meidän täytyy olla Jumalan edessä kurjia syntisiä ja syyllisiä ja ainoastaan sulasta armosta ja laupeudesta voimme saada sellaisesta syyllisyydestä ja tottelemat-

tomuudesta anteeksiantamuksen sen miehen kautta, jonka päälle Jumala on sellaisen synnin asettanut. Tästä me kristityt puhumme ja opetamme, siitä puhuvat ja opettavat meille profeetat ja apostolit. Ja nämä ne ovat, jotka ovat olleet Herran, Jumalamme morsian ja puhdas neitsyt ja vieläkin ovat. Eivätkä he kuitenkaan kersku millään lailla tai pyhyydellä, kuten juutalaiset kouluissaan tekevät, vaan lain vuoksi valittavat ja huutavat armoa ja syntien anteeksiantamusta. Mutta juutalaiset ovat niin pyhiä kuin paljasjalkamunkit, joilla on niin paljon liikaa pyhyyttä, että he sillä voivat muitakin ihmisiä auttaa taivaaseen, ja samaisen pyhyyden varastosta he vielä paljon, paljon myyvätkin. Näille kaikille on näistä asioista turhaa puhua, sillä sokeus ja ylimielisyys on heissä niin luja kuin rautainen vuori. He ovat oikeassa, mutta Jumala väärässä. Antaa heidän mennä, ja pysykäämme me niiden tykönä, jotka rukoilevat »armahda meitä» 51:nnen psalmin mukaan, se on, jotka tietävät ja ymmärtävät, mitä on laki ja lain pitäminen tai pitämättä jättäminen.

Tästä huomaa siis, rakas kristitty, mitä teet, kun annat sokeain juutalaisten vietellä itseäsi. Silloin varmasti tapahtuu aivan sananlaskun mukaan: »Kun sokea taluttaa toista sokeaa, he molemmat putoavat kuoppaan.» Muuta sinä et voi heiltä oppia kuin Jumalan käskyjen ymmärtämättömyyttä ja kuitenkin kerskua ja olla ylimielinen kaikkia pakanoita kohtaan, jotka Jumalan edessä ovat paljon parempia kuin he, koska pakanoissa ei ole sellaista pyhyyden ylvästelyä, ja kuitenkin täyttävät paljon enemmän lakia kuin he, ylimieliset pyhimykset ja kirotut ju maalanpilkkaajat ja valehtelijat.

Sen vuoksi kavahda juutalaisia ja tiedä, missä heillä on koulunsa, että siellä ei ole mitään muuta kuin pirunpesä, jossa harjoitetaan pelkkää itsensäylistämistä, ylpeyttä, valehtelemista ja paheita, Jumalan ja kaikkien ihmisten häpäisemistä, mitä myrkyllisimmin ja katkerimmin, kuten perkeleet itse tekevät.

Ja missä sinä näet tai kuulet jonkun juutalaisen opettavan, älä ajattele muuta kuin että kuulet jonkin myrkyllisen basiliskin puhuvan, joka pelkällä katseellaan myrkyttää ja tappaa ihmisiä.*) Jumalan vihan vuoksi he ovat joutuneet siihen, että he luulevat kerskumisensa, ylimielisyytensä, Jumalan valehtelijaksi tekemisensä, kaikkien ihmisten kiroamisensa olevan pelkkää oikeata, suurta jumalanpalvelusta, mikä hyvinkin muka sopii ja käy laatuun sellaiselle jalolle isien suvulle ja ympärileikatuille pyhimyksille (miten vihaisiksi he itsensä ilmeisissä paheissaan tuntenevatkin), ja täten tahtovat luulla menetelleensä oikein. Kavahtakaa heitä!

Neljänneksi he suuresti ja ylenpalttisesti kerskuvat ja ylvästelevät sillä, että Jumala on antanut heille Kaananin maan, Jerusalemin kaupungin ja temppelin. Miten Jumala onkaan nyt sellaisen kerskumisen ja ylimielisyyden monta kertaa lyönyt maahan, varsinkin Baabelin kuninkaan välityksellä, joka vei heidät vankeuteen ja hävitti kaikki, niinkuin Assyyrian kuningas jo sitä ennen vei koko Israelin vankeuteen ja hävitti, ja miten heidät vihdoin roomalaiset hävittivät melkeinpä sukupuuttoon ja tekivät maan autioksi nyt yli tuhatneljäsataa vuotta sitten, jotta he käsittäisivät, ettei Jumala ole pitänyt eikä tahdo pitää maata, kaupunkia, temppeliä, ei pappiutta eikä ruhtinuutta sellaisena, jotta Hän niiden vuoksi olisi tahtonut pitää heitä omana erikoiskansanaan. Vieläkään ei ole heidän rautainen niskansa (kuten Jesaja sanoo) taipunut eikä heidän vaskinen otsansa tullut häpeästä punaiseksi, vaan he yhä edelleen pysyvät uppiniskaisen sokeina ja paatuneina, taipumattomina ja yhä vieläkin toivovat, että Jumalan pitäisi viedä heidät takaisin kotimaahan ja antaa heille kaikki jälleen takaisin.

Nyt oli heille Mooses usein ja monta kertaa julis-

*** Erään keskiaikaisen sadun mukaan.**

tanut, ensiksi, etteivät he suinkaan vanhurskautensa vuoksi saa ennen muita kansoja maata haltuunaa, koska he olivat uppiniskainen, häijy ja tottelematon kansa; toiseksi, elleivät he pitäisi Hänen käskyjään, heidät sangen pian täytyisi karkoittaa pois ja tuhota. Ja kun Hän valitsee Jerusalemin, Hän sangen elävästi lisää siihen kaikissa profeetoissa, että elleivät he pidä Jumalan käskyjä, niin Hän tahtoo Jerusalemin kaupungin, asuinsijansa ja valtaistuimensa, hävittää ja hukuttaa. Samoin, kuin Salomo oli rakentanut temppelin, uhrannut Jumalalle ja rukoillut, Hän puhui 1 Kun. 9: 3, 6—7: »Minä olen kuullut sinun rukouksesi ja anomisesi ja olen pyhittänyt tämän huoneen» j.n.e. Ja heti sen ohessa: »Mutta jos te käännytte pois minusta, te ja teidän lapsenne, ettekä pidä minun käskyjäni, niin minä hävitän Israelin siitä maasta, jonka minä olen heille antanut, ja sen huoneen, jonka minä olen nimelleni pyhittänyt, minä heitän pois kasvojeni edestä, ja Israel on tuleva sananlaskuksi ja pilkkapuheeksi kaikkien kansojen keskuudessa» j.n.e. Tästä kaikesta huolimatta ja välittämättä he olivat, kuten he vieläkin ovat, jyrkkiä kuin kallio ja niinkuin tajuton kivikuva siinä suhteessa, että Jumala oli antanut heille tuon maan, kaupungin ja temppelin ja että heidän sen vuoksi täytyi olla Jumalan kansa tai kirkko.

He eivät kuule eivätkä näe, että Jumala on antanut kaikki sen vuoksi, että he pitäisivät Hänen käskynsä, se on, Häntä Jumalanaan. Vasta sitten he olisivat Hänen kansaansa ja kirkkoansa, niinkuin he heimostaan ja isiensä sukuperästä kerskuvat. Mutta että he pitäisivät Hänen käskynsä, jonka vuoksi ja jota varten Hän on heidän sukunsa valinnut, siitä he eivät piittaa eivätkä välitä mitään. He kerskuvat ympärileikkauksestaan, mutta se, minkä vuoksi heidät on ympärileikattu, nimittäin että he pitäisivät Jumalan käskyt, se ei ole mitään. Laistaan, temppelistään, jumalanpalveluksestaan, kaupungistaan, maastaan ja vallastaan he kyllä tietävät kerskua,

mutta minkä vuoksi heillä se on, siitä he eivät välitä!

Perkele kaikkine enkeleineen on niin villinnyt tämän kansan, että se Jumalan edessä aina kerskuu ulkonaisilla asioillaan, lahjoillaan, töillään ja teoillaan, se on: uhraa tyhjät kuoret ilman sisusta. Niihin nyt Jumalan pitäisi katsoa ja pitää heitä sen vuoksi kansanaan, korottaa ja siunata ylitse kaikkien pakanoiden. Mutta että Hän tahtoo, että he pitävät Hänen käskynsä ja Häntä Jumalanaan, sitä he eivät pidä minään. Niin tapahtuu sitten Mooseksen sanan mukaan: »Kun he eivät pidä minua Jumalanaan, niin en minäkään pidä heitä kansanani», kuten Hosea 1: 9 myös sanoo.

Ja ellei Jumala olisi antanut hävittää Jerusalemin kaupunkia, ajanut heitä pois maasta, vaan olisi jälkeenkinpäin pysyttänyt heidät kuten ennenkin, niin kukaan ei olisi voinut sanoa heistä, etteivät he olisi Jumalan kansa, koska heillä olisi vielä temppeli, kaupunki ja maa, huolimatta siitä, miten tottelemattomia ja uppiniskaisia ihmisiä he olisivatkin, vaikka joka päivä olisi satanut pelkkiä profeettoja ja siellä olisi seisonut tuhat Moosesta ja huutanut: te ette ole Jumalan kansa, sillä te olette Jumalalle tottelemattomia ja uppiniskaisia. He eivät voi vielä nytkään jättää mieletöntä, raivoisaa kerskumistaan, että he muka ovat Jumalan kansa, vaikka he nyt lähes 1500 vuotta ovat olleet maanpakoon ajettuna, hävitettynä ja alttiina perikadolle. He toivovat vielä pääsevänsä sinne takaisin omien ansioittensa perusteella. Sillä heillähän ei ole siitä mitään lupausta, jolla he voisivat lohduttautua, paitsi mitä he eksyttävästä pimeydestään käsin Raamatun kirjoituksia väärentävät.

Apostolimme, pyhä Paavali, on sanonut heistä oikein, että he kiivastelevat Jumalan puolesta, mutta ymmärtämättömästi j.n.e. He tahtovat olla Jumalan kansa omalla työllään, teoillaan ja ulkonaisella olemuksellaan eikä pelkästä armosta ja laupeudesta, kuten kaikkien profeettain ja oikeiden Israelin lasten on kuitenkin täytynyt olla. Kuten sanottu: siitä ei

ole mitään neuvoa eikä apua. Aivan samalla tavalla kuin meidän paavilaisemme, piispamme, munkkimme ja pappimme sekä heidän kannattajansa tahtovat väkisin olla Jumalan kansa ja kirkko, ja Jumalan pitäisi pitää heitä arvossa sen vuoksi, että he ovat kastetut, heillä on nimi ja he ovat vallassa. Siinä he ovat niin lujia kuin kallio, vaikka satatuhatta apostolia tulisi ja sanoisi: te ette ole kirkko sen vuoksi, että teillä on sellaisia toimenpiteitä tai suoritatte paljon omia tekoja ja jumalanpalveluksia, vaikkapa omalla tavallanne mitä parhaimminkin, vaan kaiken tuon suhteen teidän täytyy olla toivottomia ja yksinomaan turvautua Kristuksen armoon ja lupaukseen j.n.e., ja ellette niin tee, niin olette perkeleen portto tai heittiöiden koulu ettekä mikään kirkko. Sellaiset apostolit he kyllä murhaisivat, polttaisivat ja karkottaisivat, mutta että heidän pitäisi näitä uskoa ja luopua omista teoistaan, siitä ei ole mitään toivoa, siitä ei tule mitään.

Samalla tavalla menettelevät turkkilaisetkin jumalanpalveluksessaan, samoin kaikki eriseuralaiset, ja kaikki on täynnä juutalaisia, turkkilaisia, paavilaisia ja seuroja, jotka kaikki tyyni tahtovat olla kirkko ja Jumalan kansaa, ollenkaan välittämättä ainoan oikean uskon jumalallisesta käskystä, minkä kautta kuitenkin yksinomaan tullaan Jumalan lapsiksi ja sellaisina pysytään. Ja vaikkakaan he kaikki eivät menettele samalla tavalla, vaan toinen käyttää toista tietä, toinen toista, ja he tahtovat monenlaisia teitä päästä perille, niin kuitenkin heillä kaikilla on sama tarkoitus ja lopullinen pyrkimys, nimittäin että he teoillaan tahtovat päästä Jumalan lapsiksi. Niinpä he siis kerskuvat ja kopeilevat, että he ne ovat, joita Jumala pitää arvossa. He ovat Simsonin kettuja, jotka ovat hännistään sidotut yhteen, mutta paineen he juoksevat poispäin toisistaan eri teitä.

Mutta tämä on, kuten edellä on sanottu, juutalaisille aivan liian käsittämätön asia, ja turkkilaisille ja Paavilaisille myös, kuten Paavali 1 Kor. 2:14 sanoo:

»Mutta luonnollinen ihminen ei ymmärrä sitä, mikä Jumalan Hengen on, sillä se on käsitettävä hengellisesti.» Muuten se on niinkuin Jesaja 6:10 sanoo: »Näkevin silmin eivät he näe, kuulevin korvin eivät he kuule.» Sillä he eivät käsitä, mitä he näkevät, kuulevat, puhuvat tai toimittavat, eivätkä kuitenkaan tahdo olla sokeita eivätkä kuuroja.

Tämä riittäköön juutalaisten väärästä kerskumisesta ja ylimielisyydestä, kun he pelkillä valheilla tahtovat taivuttaa Jumalan pitämään heitä kansanaan.

Nyt tahdomme puhua pääasiasta, kun he rukoilevat Jumalalta Messiasta. Siinä he vasta ovatkin oikeita pyhimyksiä ja hurskaita lapsia. Siinä he totisesti eivät tahdo olla valehtelijoita eivätkä jumalanpilkkaajia, vaan varmoja profeettoja, ettei Messias muka ole tullut, vaan on vielä tuleva. Kuka heitä tahtoo siitä moittia, että he erehtyvät tai ovat väärässä? Vaikka kaikki enkelit ja Jumala itse Siinain vuorella tai temppelissä Jerusalemissa julkisesti puhuisi, että Messias on jo aikoja sitten tullut eikä nyt enää ole odotettavissa, niin Jumalan itsensä pitäisi olla perkele ja kaikkien enkeleitten pelkkiä perkeleitä. Niin varmoja ovat nämä mitä pyhimmät ja todellisimmat profeetat siitä, ettei Messias muka ole tullut, vaan vielä on tuleva. Paljon vähemmän he uskovat meitä, niinkuin he tähän asti ovat tehneet ja vielä yhä edelleen tekevät, vaikka kuitenkin monet etevät oppineet miehet myöskin heidän suvustaan ovat niin loistavasti kietoneet heidät todistelullaan, että kivien ja kantojenkin, jos niillä olisi puoleksikin ymmärrystä, täytyisi se tunnustaa, ja kuitenkin he tunnettuja tosiasioita vastaan raivoavat. Mutta heidän kirotut rabbiininsa, vaikka tietävätkin asian olevan toisin, niin vihamielisesti nuorisoparkaansa ja yksinkertaisia ihmisiään myrkyttävät ja kääntävät heidät pois totuudesta. Sillä minun mielestäni, missä sellaisia kirjoituksia sallitaan yksinkertaisille miehille ja nuorisolle luettavan, heidän pitäisi kivittää kaikki rabbiininsa

ja vihata heitä ankarammin kuin he meitä kristittyjä vihaavat. Mutta nämä roistot ajattelevat, ettei se muka kuulu heille, miten sitä tarkasti tulkitaan.

Ja jos minä en olisi oppinut tuntemaan Paavilaisiamme, niin minulle olisi ollut uskomatonta, että maan päällä olisi niin ilkeitä ihmisiä, jotka tietoisesti hangoittelisivat julkista, tunnettua totuutta, se on, vasten kasvoja Jumalaa itseään vastaan. Sillä sellaista paatunutta mieltä en olisi aavistanut löytyvän kenenkään ihmisen sydämessä, vaan yksistään perkeleen sydämessä. Mutta nyt minä en ihmettele turkkilaisten enkä juutalaistenkaan sokeutta, uppiniskaisuutta enkä häijyyttä, koska minun täytyy sellaista nähdä kirkon kaikkein pyhimmissä isissä, paavissa, kardinaaleissa, piispoissa. Oi, sinä korkean jumalallisen majesteetin kauhea viha ja käsittämätön tuomio, miten ihmislapset voivatkaan sinua halveksia! Ettemme siinä silmänräpäyksessä järky peräti kuoliaiksi sinun edessäsi! Miten kerrassaan vastustamaton välähdys sinä oletkaan myöskin kaikkein pyhimpien sydämissä ja silmissä, kuten Mooseksesta ja profeetoista huomataan! Mutta nämä kivisydämet ja jääsielut sinua niin uhmaavasti pilkkaavat.

Kuitenkin, vaikka me juutalaisten suhteen ehkä turhaan vaivaudummekin (kuten edellä olen sanonut, minä en tahdo heidän kanssaan väitellä), niin tahdomme kuitenkin, vahvistaaksemme uskoamme ja varoittaaksemme heikkoja kristityitä juutalaisista, ja ennen kaikkea Jumalan kunniaksi, heidän mieletöntä narrimaisuuttaan omassa keskuudessamme käsitellä osoittaaksemme, että me uskomme oikein ja he tässä Messiasta koskevassa kysymyksessä kulkevat kokonaan harhaan. Meillä kristityillä on Uusi Testamenttimme, joka todistaa meille varmasti ja riittävästi Messiaasta. Mutta etteivät juutalaiset sitä usko, siitä me emme välitä mitään, ja vielä vähemmin uskomme heidän kirottuja selittelyjään, ja annamme heidän aina mennä matkoihinsa ja odottaa Messiastaan. Heidän epäuskonsa ei meitä vahingoita.

Mutta mitä se auttaa heitä ja tähän asti on auttanut, sen suhteen he voivat kysellä pitkäaikaiselta maanpaoltaan, se vastaa kyllä puolestamme. Joka sitä ei tahdo, pysyköön syrjässä. Sillä he otaksuvat, ikäänkuin me paljonkin heistä välittäisimme, ja tätä käsitellessämme raamatunlauseet tuottavat meille vain mielipahaa, vaikkemme heidän kääntymisestään odota kerrassaan mitään emmekä tarvitse sitä eduksemme, hyödyksemme tai avuksemme, vaan kaiken, mitä me siinä teemme, teemme heidän parhaakseen. Jos he eivät sitä tahdo, niin olkoot tahtomatta, me olemme syyttömät ja voimme olla ilman heitäkin kaikkineen, mitä he ovat, heillä on ja he voivat, omaksi autuudeksemme. Meillä on Raamattu paremmin kuin heillä, sen me (Jumalalle kiitos) todella tiedämme, eikä kaikkien perkeleidenkään pidä sitä meiltä ottaman, puhumattakaan sitten kurjista juutalaisista.

Ensiksi otamme esille 1 Moos. 49:10 raamatunlauseen: »Ei valtikkaa oteta pois Juudalta ennenkuin Silo (Rauhanruhtinas) tulee, ja Hänelle kansat ovat alammaiset.» Tätä pyhän patriarkka Jaakobin lausetta, jonka hän puhui viime hetkillään, ovat uudet, vieraat juutalaiset tähän asti monella tavoin vastoin omaatuntoansa vääristelleet ja ristiinnaulinneet. Sillä he hyvin tietävät, että heidän selittelynsä ja vääristelynsä on pelkkää ilkeämielisyyttä ja koiruutta. Ja heidän selittelynsä vaikuttaa minuun niinkuin häijyn, itsepintaisen vaimon, joka rähisee miestään vastaan ja tahtoo saada viimeisen sanan, vaikka hän hyvinkin tietää olevansa väärässä. Samoin nuo sokaistuneet ihmisetkin ajattelevat, että riittää, kun he voivat tätä tekstiä ja sen oikeata ymmärtämistä vastaan haukkua ja jaaritella, eivätkä välitä mitään siitä, että he ilkeämielisesti valehtelevat. Ja huomaa tarkoin, että he mieluummin sietäisivät, ettei tätä raamatunlausetta olisi koskaan kirjoitettu, kuin että he luopuisivat mielipiteestään. Se tuottaa heille karvasta mielipahaa, eivätkä he voi sitä väistää.

Sillä vanhat, oikeat juutalaiset ovat ymmärtäneet sen niinkuin me kristitytkin, nimittäin että hallitus ja valtikka oli pysyvä Juudan suvussa kunnes Messias tulisi. Hänelle olisivat sitten kansat alammaiset ja kuuliaiset, se on, siitä lähtien valtikka ei olisi ainoastaan Juudan suvulla, vaan (kuten sitä profeetat jälkeenpäin selventävät) Messiaan aikana se tulisi maailman kaikille kansoille. Hänen tulemiseensa saakka valtikka oli pysyvä Juudan ahtaassa, pienessä nurkassa. Sellainen on (sanon minä) profeettain ja vanhojen juutalaisten käsitys, sitä he eivät voi kieltää. Sillä heidän kaldealainen raamattunsakin, jota vastaan he eivät kykene väittämään sen enempää kuin itse hebrealaistakaan, sen selvästi todistaa. Se kuuluu saksaksi näin: »Es soll vom Hause Juda der Schultan nicht weggethan werden, noch der Saphra von seinen Kinds-Kinden ewiglich, bis der Messia komme, dess das Reich ist, und die Volker werden sich ihm gehorsam machen.» (»Ei kuninkuutta oteta pois Juudan suvulta eikä lainoppinutta hänen lastenlapsiltaan ikuisesti, kunnes Messias on tuleva, jonka on valtakunta, ja kansat tulevat olemaan hänelle kuuliaiset.») Tämä on kaldealainen teksti uskollisesti ja varmasti saksaksi käännettynä, jota ei mikään juutalainen eikä perkele kykene kieltämään.

Kun nyt Mooses sanoo hebreaksi »schebät», me saksaksi »Scepter» (valtikka), niin sen sanoo kaldealainen tulkki »schultan». Tämän sanan me tahdomme selittää. Hebrealainen sana »schebät» merkitsee »virga», varsinaisesti tässä ei »vitsaa», sillä saksalainen käsittää sillä koivuvitsaa, jolla lapsia kuritetaan, eikä myöskään keppiä, jota sairaat ja vanhukset käyttävät, vaan kohotettua sauvaa, jota tuomari pitää kädessään istuessaan tuomitsemaan, mikä sauva ajan oloon, kun maailman komeus oli lisääntynyt, oli tullut hopeaiseksi ja kultaiseksi, ja nyt sen nimenä on valtikka, se on, kuninkaallinen sauva. »Skeptron» on kreikankielinen sana, mutta se on nyt tullut saksankieleenkin. Sillä Homeroskin lib.l. ku-

vailee kuningastaan Akillesta, että hänellä oli ollut puinen valtikka, joka oli koristettu hopeaisilla nastoilla. Tästäkin huomataan, mitä valtikka on ollut ja minkä vuoksi se vihdoin on tullut aivan hopeaiseksi ja kultaiseksi. Kerta kaikkiaan, se on sauva, olipahan se hopeainen, puinen tai kultainen, jota kuningas tai hänen sijaisensa käyttää, ja se ei merkitse mitään muuta kuin valtiutta tai kuninkuutta. Tästä ei ole kenelläkään mitään epäilystä.

Selittääkseen nyt tämän kaldealainen tulkki ei tarvitse sanaa »schebät», »sauva» tai »valtikka», vaan hän asettaa sen sijaan sen henkilön, joka samaista sauvaa käyttää, ja sanoo »schultan», se on, ruhtinas, herra tai kuningas ei ole tuleva Juudan suvusta, vaan Juudan suvussa on oleva »schultan» siihen asti, kunnes Messias on tuleva. Sillä »schultan» on myöskin hebrean kielessä, ja meille kristityille se on nyt hyvin tunnettu, koska me kauemmin kuin kuusisataa vuotta olemme sotineet Egyptin sultaaneja vastaan ja merkillistä kylläkin, vain vähän voittaneet. Sillä saraseenit nimittävät kuninkaitaan tai ruhtinaitaan sultaaneiksi, se on, herroiksi tai valtiaiksi tai hallitsijoiksi. Siitä johtuu myös hebrealainen sana »schilt», joka hebrean kielestä on tullut puhtaasti saksalaiseksi, ikäänkuin tahdottaisiin sanoa, että ruhtinaan tai herran on oltava alammaisilleen kilpenä (Schild), suojana ja turvana, vasta silloin hän on oikea sultaani tai herra j.n.e. Muutamat tahtovat tehdä siitä myös kylänvanhimman tai -tuomarin (Schultes), mutta sen minä jätän sikseen.

»Saphra» on hebrean kielessä »sopher» (sillä kaldean ja hebrean kielet eivät ole kaukana toisistaan, vaan ovat melkein samanlaiset, samoin kuin saksilaiset ja svabilaiset puhuvat samaa saksankieltä ja kuitenkin siinä on suuri ero), mutta sanan »sopher» me olemme kääntäneet saksaksi tavallisesti sanalla »Kanzler» (kansleri). Sanan »saphra» tulkitsevat he nyt kaikki, myöskin Burgensilainen, »scriba», kirjuri (Schreiber), joita evankeliumi nimittää kirjan-

oppineiksi. Ne eivät ole sellaisia huonoja kirjureita, jotka kirjoittavat palkan vuoksi tai voimattomasti, vaan ne ovat viisaita, suuria hallitusmiehiä, tohtoreita, maistereita, jotka opettavat lakia, neuvovat ja pitävät sitä voimassa hallituksessa. Se käsittää myös samalla ylimmän tuomioistuimen, parlamentin, hovit, neuvostot ja kaiken, mikä viisauden ja oikeuden perusteella on hallituksessa apuna. Sillä sitä tarkoittaa Mooses sanalla »mehokek», jolla nimitetään niitä, jotka opettavat käskyjä ja sääntöjä, soveltavat niitä ja tuomitsevat, niinkuin saraseeneilla on sultaanin kirjureita tai kirjanoppineita, hänen tohtoreitaan, maistereitaan ja oppineitaan, jotka opettavat ja selittävät koraania hänen maansa lakina ja pysyttävät sen voimassa. Paavikunnassa ovat paavi-aasin kirjureita tai »saphroja» kanonisen oikeuden tuntijat eli »aasilaiset», jotka hänen sääntöjään ja oikeuttaan opettavat ja pitävät niitä voimassa. Keisarikunnassa ovat keisarin »saphroja» tai kirjanoppineita lainopin tohtorit, maalliset juristit, jotka opettavat keisarillista oikeutta, antavat neuvoja ja pysyttävät lakia voimassa.

Samoin Juudalla oli myös kirjureita, se on, kirjanoppineita, jotka opettivat ja pysyttivät voimassa Mooseksen lakia, joka oli heidän maansa laki. Siitä syystä olemme sanan »mehokek» kääntäneet saksaksi sanalla »mestari», se on, tohtori, opettaja j.n.e. Ja sitä tämä sananen tarkoittaakin: »mehokek»ia, se on, mestaria ei pidä otettaman hänen jalkainsa juuresta, se on, säännöllisessä hallituksessa on oleva opettajia ja sanankuulijoita, jotka istuvat jalkain juuressa. Sillä jokaisessa maassa, joka tahtoo säilyä, täytyy olla nämä kaksi asiaa, nimittäin hallitusvalta ja oikeus. Maassa täytyy (sanotaan) olla joku herra, joku päämies, joku hallitsija. Samoin täytyy myös olla laki, johon hallitsija nojautuu. Tämä on se sauva ja »mehokek» tai »sultaani» ja saphra», kuten myös Salomo osoittaa, kun hän saatuaan sauvan, se on, kuningaskunnan, ei pyytänyt mitään muuta kuin

viisautta voidakseen hallita kansaa, 1 Kun. 3:9. Sillä missä on pelkkä valta ilman oikeutta, missä sultaani tekee ja jättää tekemättä mitä hän tahtoo eikä mitä hänen pitää, siellä ei ole mitään hallitusta, vaan hirmuvalta, kuten Neerolla, Caligulalla, Dionysoksella, Henrikillä ja heidänlaisillaan. Se ei myöskään pysy kauan voimassa. Päinvastoin taas, missä laki on ilman hallitusvaltaa, siellä villi roskaväki tekee mitä tahtoo, eikä hallituksesta ole jälkeäkään. Sen vuoksi täytyy olla olemassa molemmat, oikeus ja valta, »sultaani» ja »saphra», joista toisen on toistaan autettava.

Sen vuoksi he nimittävät »saphraa» siksi neuvostoksi, jonka Juudan suvusta oli oltava Jerusalemissa ja jota he nimittävät nimellä »sanhedrin». Tämän kaiken hävittää Herodes, eräs edomilainen, kokonaan ja tulee siis molemmiksi, »sultaaniksi» ja »saphraksi», sauvaksi ja »mehokekiksi», Juudan huoneessa herraksi ja kirjanoppineeksi. Silloin alkoi tämä patriarkan sana käydä toteen, nimittäin ettei Juudalla ollut enää hallitusvaltaa eikä »saphraa». Silloin oli se aika läsnä, jolloin Messias oli tuleva ja Hänen valtakuntansa alkava Davidin valtaistuimella iankaikkisesti, kuten Jesaja 9: 5—6 ennustaa. Sen vuoksi tarkastelkaamme nyt tätä patriarkan lausetta.

»Juuda sinä (hän puhuu), sinua veljesi kiittävät» j.n.e. Tämä minun nähdäkseni ei tarvitse mitään selittelyjä, vaan siinä on tarpeeksi selvästi sanottu, että Juudan suku oli ennen kaikkia muita veljiään saapa kunnian ja etuoikeuden. Edelleen: »sinun kätesi on oleva vihollistesi niskassa» j.n.e. Tämä on myös tarpeeksi selvä, että ylistetyllä, huomattavalla Juudan suvulla oli oleva vihollisia ja vastustusta, mutta sillä oli oleva onni ja voitto. Edelleen: »isäsi lapset sinua kumartavat» j.n.e. Tämä on myös selvää, ettei tässä puhuta vankeudesta, vaan hänen vallastaan veljiensä suhteen, mikä kaikki on kuningas Davidissa käynyt toteen. Mutta tämä samainen Judan suku ei ole ainoastaan tullut Davidissa veljien-

5

sä herraksi, vaan se on myös levittäytynyt ympärilleen niinkuin leijona ja nujertanut toisia kansoja valtansa alle, kuten filistealaiset, syyrialaiset, moabilaiset, ammonilaiset, edomilaiset.

Tätä hän ylistää näillä kauniilla sanoilla: »Juuda on nuori jalopeura, saaliilta olet sinä noussut, poikani. Hän on laskenut itsensä maahan ja lepää niinkuin jalopeura ja niinkuin naaras jalopeura; kuka tohtii häntä häiritä?» Se on, hän on asettunut alalleen ja perustanut kuningaskunnan, jota kukaan ei ole kyennyt vastustamaan, vaikka ympärillä asuvat kansat ovat sitä sangen usein voimallisesti yrittäneet.

No niin, tähän mennessä on patriarkka Juudan suvulle pystyttänyt, asettanut ja vahvistanut kuningaskunnan, »sultaanin», sauvan, »saphran», siellä istuu sultaani Juuda vallassa; mitä nyt on tuleva? Sitä on tuleva, hän sanoo, että näin on pysyvä kunnes Messias on tuleva, se on, monet tahtovat nousta häntä vastaan ja kukistaa ja tuhota kuningaskunnan, että se peräti hävitettäisiin maan päältä. Niinpä sitten kuninkaitten ja profeettain kirjat runsaasti todistavat, että kaikki pakanat ovat sitä lakkaamatta ankarasti yrittäneet, ja hän itse edellä sanoo, että Juudalla on oleva vihollisia. Sillä, tässä maailmassa käy näin: missä jokin valtakunta tai ruhtinaskunta kohoaa korkealle, siellä ei ole kateudelta mitään rauhaa ennenkuin se perustuksiaan myöten hävitetään. Tämän sanovat kaikki historiat ja esimerkit.

Mutta tässä puhuu Pyhä Henki, että tämä kuningaskunta Juudan suvussa on minun, kenenkään ei pidä sitä minulta pois ottaman, miten häijy ja mahtava hän lieneekin, vaikka he olisivat helvetin porttien kaltaiset. Se on oleva näin: *non auferetur!* Te perkeleet ja pakanat sanotte kyllä: *auferetur*, me tahdomme sen hävittää, me tahdomme sen tuhota, kuten psalmissa 74: 8 kovasti valitetaan. Mutta se on jääpä minulle tuhoamattomana, hävittämättömänä, »schebät» tai »schultan» ei ole joutuva pois Juudan suvulta eikä »saphra» hänen lastenlapsiltaan,

vaikka te kaikki tulisitte hulluiksi ja mielettömiksi, ennenkuin Silo eli Messias on tuleva.

Ja kun Hän tulee, niin on kaikki vielä tuleva paljon toisenlaiseksi ja ihanammaksi. Sillä kun te ette ole tahtoneet sietää Juudan sukua ahtaassa, pienessä nurkassa, minä tahdon siitä kaikkein ensiksi tehdä oikean, suuren jalopeuran, joka on tuleva koko maailman »sultaaniksi» ja »saphraksi». Ja minä tahdon tehdä sen niin, ettei Hän ole yhtäkään miekkaa paljastava eikä pisaraakaan verta vuodattava, vaan kansat tulevat vapaaehtoisesti, itsestään ja mielellään alistumaan Hänen alammaisikseen ja olemaan Hänelle kuuliaisia. Se on oleva Hänen kuningaskuntansa, sillä ovathan kuitenkin valtakunta ja kaikki Hänen.

Käsitä tämä merkitys ja ajatus ja palaa sitten tekstiin, hebrealaiseen tai kaldealaiseen, niin eikö ole niinkuin sydämesi kirjainten mukana sanoisi sinulle: rakkaan Jumalan nimessä, tämä on totuus, tämä on patriarkan tarkoitus. Sen jälkeen palaa historioihin ja tarkasta, eikö todellakin ole niin käynyt ja tapahtunut ja vieläkin tapahtuu. Silloin täytyy sinun uudelleen sanoa: se on totisesti niin! Sillä on vastaansanomatonta, että »sultaani» ja »saphra» ovat pysyneet Juudan suvussa Herodekseen asti, ja vaikka ne ovat vaivoin säilyneetkin, eikä ilman vastustusta suurten vihollisten taholta, niin ne ovat kuitenkin säilyneet. Mutta Herodeksen hallitessa ja Herodeksen jälkeen ne ovat kuitenkin perusteellisesti ja peräti hävinneet ja kaikki tyyni on otettu pois, niin ettei Jerusalemia, missä Juudan suvun valtaistuin on ollut, eikä Kaananin maatakaan ole enää jäänyt jälelle. Niin on siis tämä raamatunlause toteutunut, että valtikka on otettu pois ja Messias on tullut.

Nyt minulla ei ole aikaa osoittaa, miten runsas lähde tämä raamatunlause on, ja miten paljon profeetat ovat siitä juutalaisten häviämistä ja pakanain kutsumista koskevaa ottaneet, mistä nämä uudet juutalaiset ja äpärät eivät tiedä kerrassaan mitään. Tällä kertaa olemme tästä raamatunlauseesta saaneet

selvästi ja voimallisesti sen, että Messiaan on täytynyt tulla Herodeksen aikana, tai on sanottava, ettei Jumala muutoin olisi pitänyt lupaustaan ja siis olisi valehdellut. Mutta kukaan ei ole sitä tekevä paitsi kirottu perkele ja hänen palvelijansa, nuo viekkaat äpärät ja maanpakolaiset juutalaiset. He tekevät sitä lakkaamatta, Jumalan täytyy olla heidän valehtelijansa, he tahtovat olla oikeassa, ettei Messias muka vielä olisikaan tullut, vaikka Jumala kuitenkin selkeästi sanoo, että Messias oli tuleva ennenkuin valtikka oli kokonaan otettu pois Juudalta, mikä nyt on ollut poissa lähes 1500 vuotta, kuten siitä on Jumalan selvä sana olemassa ja sen lisäksi tämän saman sanan ilmeinen teko ja täyttyminen.

Mitä siitä on nyt, että tahtoisit tästä jonkun paatuneen juutalaisen kanssa paljon väitellä? Se on juuri samaa kuin jos tahtoisit puhua jonkun hullun ihmisen kanssa ja todistaa, että Jumala on luonut taivaan ja maan, 1 Moos. 1: 1, ja näyttäisit hänelle sormillasi taivasta ja maata, mutta hän yhtä hyvin jaarittelisi, ettei tuo muka ole se taivas eikä tämä se maa, josta 1 Moos. 1. puhuu, tai ettei niitä sanota taivaaksi ja maaksi, vaan ehkä joksikin muuksi j.n.e. Sillä onhan tämä raamatunlause: »Ei valtikkaa oteta pois Juudalta» j.n.e. yhtä kirkas ja selvä kuin tämäkin : »Alussa Jumala loi taivaan ja maan.» Ja se tosiasia, nimittäin että nyt lähes 1500 vuotta valtikka on ollut poissa Juudalta, sehän on niin käsitettävä ja ilmeinen kuin taivas ja maa ovat, niin että tästä riittävästi ymmärretään, etteivät juutalaiset ole erehtyneet tai harhaanjohdetut, vaan että he häijysti ja ilkeämielisesti vastoin omaatuntoaan kieltävät tämän tunnetun totuuden ja pilkkaavat sitä. Sellaista ihmistä ei pidä kenenkään pitää sen arvoisena, että tahtoisi puhua yhdenkään sanan hänen kanssaan, olipahan se sitten vaikka *Marcolfus*)* puhumattakaan tällaisista suurista, jumalallisista sanoista ja teoista.

---

* Marcolfus eli Markulf oli frankkilainen munkki, joka eli nyk. Baijerissa 700 j. Kr. ja julkaisi oikeudenkäytön ja asianajon menettelytapoja ja muodollisuuksia koskevan kokoelman. — Suom. huom.

Kuitenkin kenellä on halua tulla minun kanssani haluttomaksi, sitä minä tahdon tällä auttaa ja osoittaa juutalaisten selittelyt tämän raamatunlauseen suhteen. Ensiksikin ne, jotka eivät poikkea tekstistä vaan pysyvät tekstissä, varsinkin kaldealaisessa tekstissä, jota vastaan ei kukaan järkevä juutalainen kykene väittämään, vääntelehtivät siitä irti näin: Jumalan lupaus on kyllä varma, mutta meidän syntimme ovat esteenä, ettei se, mitä on luvattu, ole voinut täyttyä, minkä vuoksi me yhä edelleen odotamme Hänen lupaustaan, kunnes olemme tehneet parannuksen j.n.e. Eikö tämä veruke ole tarpeeksi mätä ja sen lisäksi jumalaapilkkaava? Juuri kuin Jumalan lupaus riippuisi meidän vanhurskaudestamme tai raukeaisi meidän syntiemme mukana, se on, Jumalan täytyisi tulla meidän syntiemme takia valehtelijaksi ja päinvastoin totuudelliseksi meidän vanhurskautemme vuoksi. Miten voitaisiin häpeällisemmin Jumalasta puhua kuin että Hän näin olisi häilyvä ruoko, joka antaisi punnita itseänsä sen mukaan, lankeammeko me vai nousemme. [1]

Jos Jumala ei olisi antanut meille lupausta eikä lupausta täyttänyt ennenkuin me olisimme synnittömiä. niin Hän ei alun perinkään olisi voinut antaa mitään lupausta eikä sitä täyttää. Sillä näin puhuu David psalmissaan 130: 3: »Jos 'Sinä, Herra, syntiä soimaat, Herra, kuka silloin pysyy?», ja psalmissa 143: 2: »Herra, älä käy tuomiolle palvelijasi kanssa, sillä ei yksikään elävä ole vanhurskas Sinun edessäsi», ja sellaisia raamatunlauseita on paljon enemmänkin. Niihin kuuluu myös Israelin lasten esimerkki erämaassa, jotka Jumala ilman heidän vanhurskauttaan ja lisäksi heidän suurine synteineen ja häpeineen, yksistään lupauksensa vuoksi johtaa Kaananin maahan, kuten Mooses 5 Moos. 9: 5—6 sanoo:

»Niin tiedä nyt, ettei Herra, sinun Jumalasi, anna sinulle tätä hyvää maata omistukseksesi vanhurskautesi tähden, sillä sinä olet niskuri (minä luulen, että tällä tarkoitetaan syntiä) kansa», vaan että Herra oli luvannut sen heidän isilleen. Osoitukseksi tästä Hän olisi tahtonut heidät usein kokonaan hävittää, ellei Mooses olisi rukoillut heidän puolestaan, niin että sen verran Jumalan lupaus nojautui heidän pyhyvteensä.

Tosin on totta, että Jumala lupaa jotakin myös ehdollisesti tai pidättyvästi ja sanoo: jos sinä teet sen, niin minä tahdon tehdä tämän. Silloin lupaus riippuu meidän menettelystämme, niinkuin Hän Salomolle sanoo: »Jos te tulette pitämään minun käskyni, niin minä tulen pyhittämään tämän huoneen itselleni, ja ellette, niin minä tahdon sen hävittää.» Mutta tämä Messiasta koskeva lupaus ei ole sellainen. Sillä Hän ei puhu näin: jos te tulette tekemään niin ja niin, niin Messias on tuleva, ja ellette, niin Hän ei ole tuleva, vaan vapaasti Hän lahjoittaa Hänet tänne ja sanoo: Messias on tuleva siihen aikaan, kun valtikka on otettu pois Juudalta. Sellainen lupaus nojautuu ainoastaan jumalalliseen totuuteen ja armoon, joka ei ota huomioon eikä katso meidän tekojamme. Siitä syystä on tämä juutalaisten veruke mätä ja lisäksi sangen jumalaapilkkaavainen.

Mutta toiset, jotka poikkeavat tekstistä, käyvät käsiksi ja vääristelevät melkein joka sanan kummallisesti. Ja vaikkakaan he eivät ole sen arvoisia, että heidän kuolaansa ja roskaansa kuultaisiin, niin jotta heidän häpeänsä tulisi julki, meillä täytyy olla vähän kärsivällisyyttä kuulla heidän ilkeämielisyyttänsäkin. Sillä kun he poikkeavat selvästä tekstistä, he ovat jo omissa tunnoissaan tuomitut, mikä heidät, pakottaa kuulemaan tätä tekstiä, vaikkakin he meidän harmiksemme, ikäänkuin me emme tuntisi kaldealaista tekstiä, tahtovat noitua hebreankielisen sanan silmissämme.

Muutamat hämmentävät asian sillä tavalla, että Silo muka tässä merkitsisi Siion kaupunkia, jossa liitonarkki oli, Tuom. 21:19, niin että tämä tarkoittaisi, ettei Juuda menetä valtikkaa ennenkuin Silo tulee, se on, ennenkuin Saul voidellaan kuninkaaksi Silossa. Mutta tämähän on kerrassaan siivotonta pilapuhetta! Kuningas Saulillehan ei ollut Juudalla eikä myöskään koko Israelilla ollut mitään valtikkaa. Miten se silloin olisi voinut lakata olemasta, kun Saul tuli kuninkaaksi? Mutta teksti sanoo, että Juuda oli ensin tuleva veljiensä herraksi ja siis saapa valtikan ja sen jälkeen tuleva orjaksi. Niin ei myöskään ennen Saulia ole ollut mitään varsinaista Israelin kansan tuomaria, herraa tai ruhtinasta, kuten Gideon puhui kansalle Tuom. 8:23. kun he tahtoivat asettaa hänet ja hänen jälkeläisensä päämiehikseen: »Minä en tahdo teitä hallita eikä minun poikanikaan ole teitä hallitseva, vaan Herra olkoon teidän hallitsijanne.» Myöskään Juudan suvusta ei ole ollut mitään tuomaria, paitsi ehkä Otniel, joka oli ensimmäinen Joosuan jälkeen. Kaikki muut Sauliin saakka ovat olleet muista suvuista. Ja vaikka Otnielia sanotaan Kaalebin nuorimman veljen pojaksi, niin siitä syystä ei ole ollenkaan varmaa, että hän olisi ollut Juudan suvusta, sillä hän on yhtä hyvin voinut polveutua jostakin muusta isästä. Ei siis sovellu ollenkaan, että Silo tarkoittaisi tässä kaupunkia tai että Saul muka olisi tullut kruunatuksi Silossa. Sillä Samuel on voidellut Saulin kuninkaaksi Ramassa, 1 Sam. 10:24, ja se on vahvistettu Gilgalissa (1 Sam. 11:15).

Mihin sitten soveltuisi sekään kaldealainen sana, että Silo muka olisi valtakunta ja kansat tulisivat olemaan sille alammaiset? Milloin on Siion kaupunki tai Saul saanut sellaisen kunnian? Israel on yksi kansa eikä useita kansoja, koska sillä on sama laki, sama jumalanpalvelus ja sama nimi. Mutta on paljon kansoja, joilla on toinen ja toisenlainen laki, nimi ja Jumala. Nyt Jaakob sanoo, ettei Siion osaksi tule

kuulumaan vain jokin Israelin kansa (joka sitä ennen on ollut tai on Juudan valtikan alainen), vaan muita kansoja. Siitä syystä tämä törkeä lörpöttely ei ole mitään muuta kuin juutalaisten suuren ilkeämielisyyden osoitusta, jotka eivät tahdo myöntää, että Jaakobin lause on toteutunut, minkä he kuitenkin omissatunnoissaan tuntevat olevansa pakotetut tekemään.

Toiset hämmentävät sen näin: Silo muka olisi Silossa kruunattu kuningas Jerobeam, johon liittyi kymmenen Israelin heimoa näiden luovuttua Jundan kuninkaasta Rehabeamista, 1 Kun. 12:15. Siitä syystä tämä Jaakobin ajatus muka olisi tällainen: Juudalta ei oteta valtikkaa ennenkuin Silo tulee, se on, ennenkuin Jerobeam tulee. Tämähän on yhtä tylsää kuin edellinenkin, sillä Jerobeamia ei ole kruunattu Silossa, vaan Sikemissä, 1 Kun. 12:1—3. Tällöin ei kuitenkaan otettu Juudalta valtikkaa, vaan Juudan kuningaskunta säilyi, johon kuului myös Benjaminin heimo sekä kaikenlaisia Israelin lapsia, joita asui Juudan ja Benjaminin kaupungeissa, kuten 1 Kun. 12:nnen teksti siitä puhuu, ja lisäksi koko papisto, jumalanpalvelus, temppeli ja kaikki. Jerobeam ei myöskään ole koskaan voittanut Juudan valtakuntaa, ja vielä vähemmän hänen osakseen on tullut muita kansoja, kuten Silolle piti tapahtuman.

Kolmannet hämmentävät sen näin: Siion muka pitäisi merkitä: lähetetty, ja tällä tarkoitettaisiin Babylonian kuningasta Nebukadnezaria. Siis: Juudan valtikka ei ole häviävä ennenkuin Silo tulee, se on, Babylonian kuningas lähetetään viemään oois ja hävittämään Juuda. Tämäkään ei kelpaa mihinkään, ja sellaisen voi kumota aakkosia opetteleva lapsikin. Sillä Silo ja Siloh ovat kaksi eri sanaa, joista Siloh voi merkitä: lähetetty. Mutta tässä ei ole kirjoitettu Siloh, lähetetty, vaan Silo, se on, kuten kaldealainen teksti sanoo: Messias. Nyt ei kuitenkaan Baabelin kuningas ole Messias, joka oli tuleva Juudan suvusta,

kuten juutalaiset ja koko maailma hyvin tietää. Ei myöskään Juudan valtikka siitä syystä hävinnyt, että juutalaiset vietiin Babylonian vankeuteen. Sillä se oli ainoastaan 70 vuotta kestänyt vankeus, jona aikana esiintyi suuria profeettoja kuten Jeremia, Hesekiel ja Daniel, jotka estivät valtikan häviämästä ja määräsivät ajan, ja myöskin Juudan kuningasta Jojakinia pidettiin Babyloniassa kuninkaana. Ja monet, jotka oli viety vankeuteen, palasivat jälleen elävinä, Haggai 2: 3. Tämä ei merkitse valtikan poisottamista, vaan sen jonkinlaista tomuttamista. Sillä vaikka heidän täytyikin rangaistukseksi olla vähän aikaa vailla kotimaata, niin Jumala kuitenkin antoi heille kalliin sanansa vakuudeksi siitä, että he olivat kotimaastaan varmat. Ja paljon varmemmin on jollakin se, mikä on luvattu, vaikkei sitä vielä olekaan saatu, kuin se, mikä on saatu, mutta jota ei ole luvattu. Sillä edellinen on varmasti tuleva, mutta jälkimmäisestä ei ole hetkenkään varmuutta. Mutta näinä 1500 vuotena ei ole koirakaan murahtanut, puhumattakaan sitten jostakin profeetasta, että he voisivat olla tuosta maasta varmat. Siitä syystä on Juudan valtikka kokonaan lakannut olemasta, josta minä olen enemmän kirjoittanut sabbattilaisia vastaan suunnatussa kirjoituksessani.

Neljännet ristiinnaulitsevat sanan »schebät» ia selittävät sen näin: »Ei sauvaa oteta pois Juudalta ennenkuin Silo, (se on, hänen poikansa) tulee, ioka on tekevä pakanat voimattomiksi.» Nämä tarkoittavat sauvalla sitä rangaistusta tai maanpakoa, jossa he nyt ovat, ja Messias on muka tuleva ja lyövä kaikki pakanat kuoliaiksi. Tämä on myös suurta ilkeämielisvyttä, että kaldealainen teksti jätetään kokonaan huomioonottamatta, jota heidän ei pidä eivätkä he saa tehdä ja tulkita sanaa »schebät» oman mielensä mukaan katsomatta sitä, mitä sen edellä on sanottu, kun Jaakob tekee Juudan ruhtinaaksi ja jalopeuraksi tai kuninkaaksi ia heti paikalla välittömästi sen jälkeen puhuu: »Valtikkaa eli

»schebät'iä» ei oteta pois Juudalta.» Miten tällainen outo, rangaistusta koskeva selitys voisi välittömästi seurata noita ruhtinuutta tai kuningaskuntaa koskevia ihania sanoja? Ensiksi olisi ollut ilmoitettava se synti, joka olisi rangaistuksen ansainnut. Mutta tässä ei edeltäpäin ilmoiteta mitään muuta kuin Juudan suvun ylistystä, kunniaa ja ihanuutta.

Ja vaikka sana »schebät» merkitsisikin rangaistuksen sauvaa, niin mitä se heitä auttaisi? Sillä tuomarin tai kuninkaan sauva on myös ilkimysten rankaisusauva. Niin, rankaisusauva ei voi olla mitään muuta kuin tuomarin tai sultaanin sauva, koska rankaiseminen kuuluu esivallalle, 5 Moos. 32: 35: *»Mihi vindictam»* (Minun on kosto). Niin jää kuitenkin tämä käsitys varmaksi, että valtikka tai sauva on pysyvä Juudalla vaikka se olisikin rankaisusauva. Mutta tämä rabbiini Ilkeämielinen tarkoittaa jotakin vierasta sauvaa, joka ei ole Juudan kädessä, vaan Juudan selässä vieraasta kädestä. Ja vaikka olisikin mahdollista käsittää asia tällä tavalla, niinkuin se ei kuitenkaan ole, niin mihin jää toinen, »saphraa» tai »mehokekia» hänen jalkainsa juuressa koskeva asia? Mutta kun Jaakob puhuu, että asia koskee Juudaa ja hänen jalkainsa juuressa olevaa »mehokekia», niin toisenkin, sauvaa koskevan asian, täytyy myös tarkoittaa hänen sukunsa hallitusta.

Muutamat vääristelevät sanaa »*donec*», siihen asti kun, niin että sen pitäisi merkitä: sentähden että; valtikkaa ei oteta pois Juudalta, *donec, id est, quia*, sentähden että Messias on tuleva. Tämähän on erinomainen mestari, joka olisi kruunattava aasinpierulla. koska hän asettaa loppupuolen ensiksi tällä tavalla: Messias on tuleva ja sentähden on sitten valtikkakin pysyvä. Mutta Jaakob asettaa ensiksi Juudalle ruhtinaan ja jalopeuran, jolle hän antaa valtikan ennen Messiasta ja sitten jälkeenpäin tuo ruhtinas luovuttaa valtikan Messiaalle. Siis Juuda ei pidä ruhtinuutta, ei jalopeuraa eikä valtikkaa, niinkuin

Jaakob hänelle lupaa. Lisäksi tuo narri tekee sanasta »siihen asti kun» uuden sanan »sentähden että» pelkästä ilkeämielisyydestä, mitä kieli ei hänelle kuitenkaan myönnä.

Vihdoin on eräs rabbiini, joka vääristelee sanan »on tuleva» niin että sen muka pitäisi merkitä »häviämistä», niinkuin auringonlasku hebreankielessä merkitsee auringon »tulemista». Hän höpisee niin ilmeisesti, etten minä tiedä, tahtooko hän kävellä päällään vai korvillaan. Sillä minä en käsitä, miten minun on häntä ymmärrettävä, kun hän tuumiskelee, ettei valtikkaa oteta pois Juudalta ennenkuin Silo (kaupunki) häviää, sillä silloin on David, Messias tuleva. Missähän Juudan valtikka lieneekään ollut ennen Siloa tai Saulia, mistä edellä on puhuttu ? Mutta niin täytyy höpistä niiden, jotka omaatuntoaan ja tunnettua totuutta vastaan raivoavat. Kerta kaikkiaan, Lyra on oikeassa, että kun he tällaisia ja tämäntapaisia runsaita selittelyjään keksivät, niin ne kaikki kaataa kumoon kaldealainen teksti ja vakuuttaa heille, että he ovat ilkeämielisiä valehtelijoita, jumalanpilkkaajia ja Hänen sanansa vääristelijöitä. Kuitenkin minä olen tahtonut tämän meille saksalaisille esittää, jotta me näkisimme, millaisia sikiöitä nämä sokaistuneet juutalaiset ovat. ja miten voimallisesti Jumalan totuus on meidän puolellamme heitä vastaan.

Kun nyt muutamat ovat huomanneet, että sellaiset verukkeet ja tyhjänpäiväiset selitykset ovat hauraita, he tunnustavat, että Messias on tullut Jerusalemin hävityksen aikoina. Mutta hän on muka salaisesti maailmassa ja istuu Roomassa kerjäläisten joukossa ja tekee parannusta juutalaisten puolesta kunnes se aika tulee, jolloin hänen on tultava esiin. Nämä eivät ole juutalaisten eivätkä ihmisten sanoja, vaan ylimielisen, pilkkaavan perkeleen sanoja, joka juutalaisten kautta mitä katkerimmin ia myrkyllisimmin pilkkaa meitä kristittyjä Kristuksellamme, ikäänkuin perkele tahtoisi sanoa: kristi-

tyt ylistävät paljon Kristustansa, mutta heidän.täytyy kärsiä ja kiduttautua roomalaisvallan alla ja olla maailmassa kerjäläisinä, ei ainoastaan keisarien aikana vaan paavinkin. He eivät kuitenkaan kykene mihinkään minun valtakunnassani, maailmassa, missä minä tahdon kyllä olla heidän herranaan. Niin, pilkkaa sinä vaan, kirottu perkele, ja naura kylliksesi, kyllä sinä saat siitä tarpeeksi vapistakin!

Tälle Jaakobin sanalle tapahtuu samoin kuin meidän aikanamme on tapahtunut tälle Kristuksen sanalle: »Tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan.» Siinä haaveksijat vääristelevät myös joka sanaa kummallisesti ja monella tavalla, asettavat myös loppupuolen ensiksi, ennenkuin he tahtovat tekstin oikein ymmärrettynä hyväksyä, kuten olemme nähneet. Mutta tässä on myös selvästi osoittautunut, miten kristityt, kuten Lyra, Raymundus, Burgensilainen ja heidänlaisensa kuitenkin ovat ahkeroineet ja olisivat mielellään käännyttäneet juutalaisia ja ovat heitä ahdistaneet sanasta toiseen niinkuin kettuja ahdistetaan. Mutta vaikka heitä on tällä tavalla kauan hoputettu, niin juutalaiset ovat kuitenkin pysyneet ilkeydessään ja tietoisesti tahtovat kulkea harhaan eivätkä tahdo väistyä rabbiiniensa turvista. Niin meidänkin on annettava heidän mennä menojaan eikä otettava huomioon heidän myrkyllisiä herjauksiaan ja valheitaan.

Minullekin on tapahtunut sillä tavalla. Kolme oppinutta juutalaista tuli luokseni siinä toivossa, että he minussa löytäisivät uuden juutalaisen, koska me täällä Wittenbergissä aloimme lukea hebreaa. He olettivat, että koska me kristityt alamme lukea heidän kirjojaan, siitä seuraa pian parempaa. Kun minä nyt heidän kanssaan väittelin, he tekivät tapansa mukaan ja antoivat minulle selityksiään. Mutta kun minä pakotin heidät pysymään tekstissä, he poikkesivat kuitenkin tekstistäni ja sanoivat, että heidän on uskottava rabbiinejaan kuten me paavia ja tohtoreita j.n.e. Nyt minä armahdin heitä ja annoin heille

vartiomiehille osoitetun puoltolauseen[1]), että he Kristuksen tähden antaisivat heidän mennä vapaasti. Mutta jälestäpäin sain tietää, miten he Kristusta olivat nimitelleet minulle »tolaksi», se on: hirtetyksi rosvoksi. Sen vuoksi minä en tahdo olla enää yhdenkään juutalaisen kanssa missään tekemisissä. Heidät on, kuten Paavali sanoo, hyljätty vihalle. Kuta enemmän heitä tahdotaan auttaa, sitä kovemmiksi ja vihaisemmiksi he tulevat. Antaa heidän mennä!

Mutta me kristityt voimme tästä Jaakobin sanasta hyvin paljon vahvistaa uskoamme, että Messiaan on täytynyt olla olemassa, ja että Messias on ollut olemassa nyt lähes 1500 vuotta, ei niinkuin perkele pilkkaa, kerjäläisenä Roomassa, vaan hallitsevana Messiaana, sillä muutoinhan tulisi Jumalan sana ja lupaus valheeksi. Ja sikäli kuin juutalaiset tahtonevat pitää Pyhää Raamattua Jumalan sanana, niin heidänkin täytyy myöntää Messiaan olleen olemassa Herodeksen ajasta lähtien, olkoonpahan Hän sitten missä hyvänsä, eikä odottaa mitään muuta. Mutta ennenkuin he tekevät näin, he tahtovat mieluummin repiä rikki Raamatun ja kääntää sen ylösalaisin, niin ettei se enää ole mikään Raamattu. Niin onkin sitten todella heidän laitansa, ettei heillä ole Messiasta eikä Raamattua, kuten Jesaja 28: 7 on heistä ennustanut. Tämä riittäköön tästä Jaakobin lauseesta.

Tahdomme nyt ottaa esille erään toisen, jota juutalaiset eivät ole niin paljon vääristelleet eivätkä kykene vääristelemään. Viimeisissä sanoissaan, 2 Sam. 23: 2—3, David puhuu näin: »Herran Henki puhuu minussa ja Hänen sanansa ovat minun kielelläni. Israelin Jumala on sanonut minulle, Israelin turva on minulle puhunut» j.n.e, ja heti sen jälkeen

[1]) **Viittaa ns. juutalaisturvaan, maan vallanpitäjille annettuun turvaoikeuteen, s. o. oikeuteen suoda juutalaisille suojelusta maksusta. — Suom. huom**.

5 :nnessä säkeessä: »Mitä ,on minun huoneeni Jumalan edessä» (tai kääntääkseni sen varsinaisesti ja tarkasti hebreankielestä:), »Minun huoneenihan ei ole niin Jumalan edessä» j.n.e, se on, minun huoneenihan ei ole sen arvoinen, on liian ylevätä ja liian suurta, että Jumala tekee minulle miesparalle niin paljon. »Sillä Hän on tehnyt minun kanssani iankaikkisen liiton, joka suhteessa lujan ja vahvan.» Huomaa tarkoin nämä sanat, joilla David kerskaa niin paljon ja (kuten näyttää) liiallisin sanoin, että Jumalan Henki on hänen kauttaan puhunut ja Jumalan sana on tullut hänen kieleltänsä. Samoin: »Israelin Jumala on sanonut minulle» j.n.e., ikäänkuin hän tahtoisi sanoa: hyvä ihminen, kuulehan, kuulkoon, joka kuulla voi! Tässä puhuu Jumala, kuulkaahan j.n.e. Mitä se sitten on, jota sinä kehoitat meitä kuulemaan? Mitä sitten Jumala puhuu sinun kauttasi? Mitä hän tahtoo sinulle sanoa? Mitä meidän on kuultava?

Se teidän on kuultava, että Jumala on tehnyt minun ja minun huoneeni kanssa iankaikkisen, lujan, varman liiton (jonka arvoinen minun huoneeni ei ole), eikä minun huoneeni ole Jumalaan verraten mitään, mutta kuitenkin Hän on sen tehnyt. Mikä on sitten sellainen iankaikkinen liitto? Oi, avaa korvasi ja kuule: minun huoneeni ja Jumala ovat tehneet yhteisen valan ja liittoutuneet iankaikkisesti. Tämä on liitto, lupaus, joka on oleva ja pysyvä ikuisesti. Sillä se on Jumalan liitto ja lupaus, jota kukaan ei voi eikä kykene murtamaan eikä estämään. Minun huoneeni on oleva ikuinen, kaikkinaisesta luja ja tarkasti valmistettu, kuten Barun sanoo, ettei siinä ole hiuksenkaan vertaa virheellisyyttä tai puutteellisuutta. Oletko sinä sen kuullut? uskotko sinä sen myös, että Jumala on totuudellinen. Kyllä, epäilemättä. Mutta, hyvä ihminen, ajatteletko sinä myös, että Hän voi ja tahtoo pitää sanansa?

Aivan niin, jos nyt Jumala on totuudellinen ja kaikkivoipa ja on Davidin kautta nämä sanat puhunut

(mitä kukaan juutalainen ei kykene kieltämään), niin on Davidin huoneen eli hallituksen (joka merkitsee samaa) täytynyt olla olemassa siitä ajasta lähtien, jolloin hän tämän on puhunut, ja on vielä pysyvä, aina ja lakkaamatta, se on, iankaikkisesti, tai Jumalan täytyisi olla valehtelija. Kerta kaikkiaan, meillä täytyy olla Davidin huone tai perillinen, joka on hallinnut Davidin ajoista tähän asti ja ikuisesti, tai David on kuollut viime hetkillään auttamattomana valehtelijana sanoessaan nämä sanat, lörpötellen (kuten näyttää) niin paljon joutavia: Jumala on sanonut, Jumala puhuu, Jumala lupaa. Sillä ei käy päinsä, että me juutalaisten kanssa tahtoisimme moittia Jumalaa valheesta, ikäänkuin Hän ei olisi sellaisia kalliita sanoja ja lupausta pitänyt. Meillä täytyy (sanon minä) olla Davidin perillinen hänen ajastaan lähtien, niin ettei hänen huoneensa ole ollut tyhjänä, olipahan hän sitten missä hyvänsä. Sillä hänen huoneensa täytyy olla ikuinen ja pysyä yhä edelleen. Siitä on olemassa Jumalan sana: on oleva iankaikkinen, luja, varma liitto, josta ei pidä mitään puuttuman, vaari kaikki on oleva täydellisesti, kaikkein tarkimmasti valmistettu, niinkuin Jumala kaikki asiansa valmistaa. Psalmi 111:3: »Kunniallisia ja kirkkaita ovat kaikki Hänen tekonsa.»

Näyttäköötpä nyt juutalaiset sellaisen Davidin perillisen, sillä heidän on se näytettävä, koska on kirjoitettu: Davidin huone on iankaikkinen, jota ei kukaan ole murtava eikä estävä, vaan se on niinkuin aamuvalkeus auringon noustessa, jota eivät mitkään pilvet voi ehkäistä eikä estää, kuten siitä myös on kirjoitettu. Jos he eivät esitä mitään Davidin perillistä tai huonetta, niin silloin on heidät tämä raamatunlause perin pohjin tuominnut, niin että he varmasti ovat ilman Jumalaa, ilman Davidia, ilman Messiasta ja ilman kaikkea kadotettuja ja ikuisesti tuomittuja ihmisiä. Ja kuitenkaan he eivät voi kieltää, että Davidin kuningaskunta tai -huone on lakkaamatta säilynyt aina Babylonian vankeuteen saak-

ka ja myöskin Babylonian vankeuden lävitse ja sen jälkeen aina Herodeksen aikaan saakka. Se ei ole pysynyt voimassa (sanon minä) omasta voimastaan eikä ansiostaan, vaan tämän iankaikkisen liiton voimasta, joka on tehty Davidin huoneen kanssa. Sillä heillä oli suurimmaksi osaksi häijyjä kuninkaita ja hallitsijoita, jotka harjoittivat epäjumalanpalvelusta, tappoivat profeettoja ja elivät häpeällisesti, kuten Rehabeam, Joram, Joas, Ahas, Manasse j.n.e., jotka menettelivät pahemmin kuin kaikki pakanat tai Israelin kuninkaat, niin että usein olisivat hyvinkin ansainneet, että koko Davidin huone ja suku olisi hävitetty sukupuuttoon, kuten Israelin kuningaskunnalle lopulta tapahtui. Mutta tämä liitto, joka oli tehty Davidin kanssa, pysyi lujana, kuten kuningasten kirjat ja profeetat ylistävät, että Jumala säilytti Davidin huoneelle valon ja valkeuden, eikä tahtonut antaa sen sammua, niinkuin 2 Kun. 8: 19 ja 2 Aikak. 21:17 kirjoitetaan: »Mutta ei Herra tahtonut hävittää Juudaa palvelijansa Davidin tähden, niinkuin Hän oli hänelle sanonut, että Hän oli antava hänelle ja hänen lapsillensa valkeuden ijäksi päiväksi.» Samoin 2 Sam. 7: 13.

Katsottakoonpa sitävastoin Israelin kuningaskuntaa, joka ei koskaan pysy samalla suvulla tai huoneella kolmanteen polveen, paitsi Jehua, jonka suvulla se pysyy erityisen lupauksen vuoksi neljänteen polveen. Muutoin se aina joutui suvulta toiselle, ja välistä säilyi tuskin jokin polvi, ei kuitenkaan kauan, kunnes sekin täydellisesti sammui. Mutta Juudan kuningaskunta on koko ajan pysynyt Juudan suvulla ja Davidin huoneella Jumalan suuren ihmetyön ansiosta. Sillä sen oli kestettävä suurta vastustusta kaikkien ympärilläolevien pakanain ja Israelin itsensä taholta, omista sisällisistä kapinoistaan, suuresta epäjumalisuudestaan ja synneistään, ettei ollenkaan olisi ollut ihme, jos se olisi kolmannessa polvessa Rehabeamin hallitessa tai ainakin Joramin, Ahaksen tai Manassen hallitessa tuhoutunut. Mutta

sillä oli vankka tuki, joka ei antanut sen tuhoutua eikä valonsa sammua. Sillä hänelle oli luvattu, että se on pysyvä lujasti ja ikuisesti, vahvasti ja varmasti. Niin se on myös pysynyt ja on pysyvä aina ja iankaikkisesti, sillä Jumala ei valehtele eikä voi valehdella.

Mutta kun juutalaiset kuolasuisina pauhaavat Babylonian vankeudesta, ikäänkuin Davidin suku olisi silloin sammunut, niin se ei ole mitään, kuten edellä olemme sanoneetkin. Sillä se oli ainoastaan pieni, 70 vuodeksi varmasti määrätty kuritus, ja Jumala oli antanut siitä sanansa vakuudeksi ja piti heitä yllä oivallisten profeettain kautta. Myös Jojakin oli korotettu Baabelissa kaikkien muiden kuninkaiden yläpuolelle. Daniel ja hänen oppilaansa hallitsivat ei ainoastaan Juudaa ja Israelia, vaan myös Babylonian keisarikuntaa. Ja vaikka he lyhyenä aikana eivät olleetkaan kotonaan Jerusalemissa, niin hallitsivat he kuitenkin toisella paikkakunnalla paljon oivallisemmin kuin Jerusalemissa, niin ettei suinkaan voida sanoa Davidin huoneen sammuneen Baabelissa, vaan loistaneen oivallisemmin kuin Jerusalemissa. Heidän on vain täytynyt rangaistukseksi poistua lyhyeksi ajaksi kotimaastaan. Sillä jos joku kuningas on sotaretkellä maansa ulkopuolella, niin hänen ei sanota lakanneen hallitsemasta, vaikkakaan hän ei ole kotona, varsinkin, jos hän on onnistunut saamaan suuren voiton monista kansoista, vaan on sanottava, että hän on suuremmassa maineessa maan ulkopuolella kuin kotona.

Kun nyt Jumala on pitänyt liittonsa tuon ajan Davidista Herodekseen saakka, niin ettei hänen sukunsa ole sammunut, niin Hänen on täytynyt pitää se edelleenkin ja täytyy pitää iankaikkisesti, niin ettei Davidin suku ole sammunut eikä voi sammua iankaikkisesti. Sillä meidän ei ole Herraa Jumalaamme soimattava, että Hän olisi puoleksi totuudellinen ja puoleksi valheellinen, niin että Hän ajan Davidista Herodekseen olisi ollut liitossaan totuu-

dellinen ja uskollisesti säilyttänyt Davidin huoneen, mutta että Hän Herodeksen ajan jälkeen olisi alkanut valehdella ja tulla uskottomaksi ja olisi antanut iankaikkisen liittonsa sortua ja muuttua. Vaan niinkuin Davidin huone on pysynyt ja ollut voimassa Herodekseen asti, niin sen on täytynyt pysyä ja olla voimassa Herodeksen aikanakin ja Herodeksen jälkeen aina ja iankaikkisesti.

Siitä me nyt näemme, miten tämä Davidin sana sopii niin tarkasti yhteen patriarkka Jaakobin sanan kanssa: »Ei valtikkaa oteta pois Juudalta eikä 'mehokekia' hänen jalkainsa juuresta ennenkuin Messias on tuleva, jolle kansat ovat kuuliaiset.» Mikähän tässä voisi olla selvemmin ja muutoin sanottuna, kuin että Davidin huone on pysyvä vallassa siihen asti kunnes Messias on tuleva? Hänen kauttaan on sitten Davidin huone loistava ei ainoastaan Juudalle ja Israelille, vaan myös pakanoille eli muille ja useammille kansoille. Tämähän ei merkitse sammumista, vaan ihanampaa ja suurempaa loistamista kuin ennen Hänen tulemistaan. Ja siitä on siis tullut iankaikkinen valtakunta ja iankaikkinen liitto, niinkuin David sanoo. Sen vuoksi on tästä voimallisesti tehtävä se johtopäätös, että Messias on tullut, koska valtikka on otettu pois Juudalta, ellemme muutoin tahdo pilkata Jumalaa, ettei Hän olisi pitänyt liittoaan ja valaansa. Elleivät uppiniskaiset, paatuneet juutalaiset tahdo sitä hyväksyä, niin kuitenkin meidän uskomme on täten lujasti ja vahvasti todistettu, emmekä me välitä heidän hullusta selittelystään, jota he ovat päässään punoneet, mitään. Meillä on siitä selvä teksti.

Nämä Davidin viimeiset sanat (siitä edelleen puhuaksemme) perustuvat Jumalan omaan sanaan Hänen puheessaan Davidille (kuten tämä viime hetkillään kerskaa) 2 Sam. 7:5 ja sanoo: »Sinäkö minulle huoneen rakennat asuttavakseni?» Sinä voit lukea edelleen, mitä sitten seuraa, miten Hän asian toisensa jälkeen kertoo, ettei Hän siihen asti ole asunut missään huoneessa. Mutta Hän on valinnut Davidin kansansa päämieheksi, ja hänelle Hän tahtoo antaa kiinteän asuinpaikan ja levon, ja lopettaa: »Minä tahdon tehdä sinulle huoneen», se on, et sinä eikä kukaan ole minulle huonetta rakentava, jossa minä asuisin, sillä minä olen äärettömästi paljon, paljon

suurempi, kuten Jesaja 66:1 myös sanoo, vaan: minä, minä tahdon rakentaa, minä tahdon sinulle huoneen rakentaa. Sillä näin sanoo Herra (puhuu Natan) : »Herra ilmoittaa sinulle, että Herra tahtoo tehdä sinulle huoneen.» Nyt hyvinkin tiedetään, että ihmisten rakentama huone, nimittäin kivestä ja puusta pystytetty röykkiö, on sangen katoavainen. Mutta Jumalan rakentamalla huoneella tarkoitetaan perinnöllisen isännyyden perustamista, jolla on lakkaamatta oman heimonsa ja sukunsa jälkeläisiä ja perillisiä, kuten Mooses sanoo 2 Moos. 1:21, että Jumala antoi apuvaimojen huoneelle menestystä siitä syystä, että he jättivät poikalapset vastoin kuninkaan käskyä elämään eivätkä heitä surmanneet. Päinvastoin Hän Israelin kuninkaiden huoneet särkee ja hävittää toisessa sukupolvessa.

Niin on nyt täten Davidilla Jumalan varmasti rakentama huone, jossa on lakkaamatta oleva perillisiä. Eikä se ole mikään kelvoton huone, vaan minä olen (Hän sanoo) tehnyt sinut kansani päämieheksi. Sen vuoksi se on oleva ruhtinaallinen, kuninkaallinen, se on, ruhtinaan ja kuninkaan Davidin huone, jossa sinun lapsesi aina ja lakkaamatta hallitsevat ja ovat olevat ruhtinaita niinkuin sinäkin. Tämän kaiken todistavat nyt kuningasten kirjat ja historiat aina Herodeksen aikaan asti. Siihen asti meillä on valtikka ja »saphra» Juudan suvussa.

Nyt seuraa toinen kohta, joka koskee Siloa. Miten kauan on nyt tämä minun huoneeni pysyvä pystyssä ja perilliseni pysyvä hallituksessani? Siihen Hän vastaa näin: »Sitten kun aikasi on täytetty ja sinä lepäät isäisi kanssa, minä herätän sinun siemenesi sinun jälkeesi, joka on sinun ruumiistasi, *utero,*

(se on, sinun lihastasi ja verestäsi) tuleva, ja niinä vahvistan hänen valtakuntansa. Ja hän rakentaa minun nimelleni huoneen, ja minä vahvistan hänen valtakuntansa istuimen iankaikkisesti. Minä olen hänen isänsä ja hän on minun poikani, niin että jos hän tekee väärin, minä rankaisen häntä ihmisen vitsalla (kuten lapsia kuritetaan) ja ihmisten lasten haavoilla. Mutta minun laupeuteni ei käänny pois hänestä, niinkuin minä käänsin sen pois Saulista, jonka siirsin pois edestäsi. Mutta sinun huoneesi ja valtakuntasi on pysyvä minun edessäni iankaikkisesti, ja sinun valtaistuimesi on oleva vahva iankaikkisesti.» Tämä raamatunlause on melkein samoin sanoin 1 Aikak. 17:11—14. Sinä voit sen lukea.

Joka tämän raamatunlauseen tahtoo selittää tarkoittavan Salomoa, sen täytyy olla sangen ilkeämielinen selittäjä. Sillä vaikka Salomo tähän aikaan ei ollut vielä syntynytkään eikä hänen äitinsä Batseban aviorikosta ollut vielä tapahtunut, niin hän ei kuitenkaan ole se Davidin siemen tai poika, joka on syntynyt Davidin kuoleman jälkeen, josta tässä sanotaan: »Sitten kun aikasi on täytetty ja sinä lepäät isäisi kanssa, minä herätän sinun siemenesi sinun jälkeesi.» Sillä Salomo on syntynyt jo Davidin elinaikana. Olisi siis narrimaista ja naurettavaa, että herättämisen pitäisi tässä selittää merkitsevän sitä, että Salomo Davidin kuoleman jälkeen herätetä täisiin kuninkaaksi tai rakentamaan huone. Sillä on olemassa kolme muuta lukua, 1 Kun. 1:39, 1 Aikak. 23:1 ja 1 Aikak. 29:22, jotka todistavat, ettei Salomoa ainoastaan isänsä eläessä asetettu kuninkaaksi, vaan että hän myös Davidilta, isältään, on saanut määräykset ja koko temppelin kaavan kaikkine huoneineen ja kustannuksineen sekä myös koko kuningaskunnan järjestelyn. On siis aivan selvää, ettei Salomo ole oman päänsä mukaan rakentanut temppeliä eikä myöskään valtakuntaa ja papistoa järjestänyt, vaan Davidin pään mukaan, joka

kuvailee hänelle kaiken ja määrää itse vielä elinaikanaan.

Myöskin on suurta erilaisuutta ja paljon muita sanoja 2 Sam. 7:5 verrattuna sanoihin 1 Aikak. 28:10 ja 1 Kun. 9: 6—7. Ensiksimainitun mukaan Jumala tahtoo rakentaa Davidille ikuisen huoneen, seuraavan mukaan Salomo on rakentava Jumalan nimelle huoneen. Ensiksimainitussa sanotaan selvästi ilman lisäyksiä: se on pysyvä iankaikkisesti eikä mikään synti ole sitä estävä, viimeksimainitussa taas sanotaan, että sikäli kuin Salomo ja hänen jälkeläisensä pysyvät hurskaina, mutta kun he eivät sellaisina pysyneet, niin he eivät ainoastaan menettäneet Israelin kymmentä sukukuntaa, vaan heidät myös hävitettiin sukupuuttoon seitsemännessä polvessa. Edellinen on *promissio gratie*, jälkimmäinen *promissio legis*. Edellisessä David kiittää Jumalaa siitä, että hänen huoneensa on pysyvä iankaikkisesti, jälkimmäisessä ei ylistetä sitä, että Salomon temppeli olisi pysyvä ikuisesti. Kerta kaikkiaan, edellisessä ja jälkimmäisessä on eri aikoina puhuttu eri asioista ja huoneista, ja vaikka Jumala tässä nimittääkin Salomoa pojakseen ja tahtoo olla hänen isänsä, niin se on kuitenkin sanottu tällaisin lisäyksin: sikäli kuin hän pysyy hurskaana. Edellisessä ei ole sellaista lisäystä. Eikä ole harvinaista, että Jumala nimittää pyhiään, myöskin enkeleitä, lapsikseen. Mutta tuo Poika, 2 Sam. 7:14, on toisenlainen ja erikoinen Poika, joka on pysytetty ehdoitta ja jota ei mikään synti ole estävä.

Ja näin ovat myös profeetat ja psalmit käsittäneet 2 Sam. 7:nnen raamatunlauseen, jossa puhutaan Davidin siemenestä hänen kuolemansa jälkeen ja jättäneet 1 Aikak. 28:nnen ja 1 Kun. 9:nnen raamatunlauseet huomiotta. Sillä näin puhuu psalmi 89: 2—5: »Minä veisaan Herran armoa iankaikkisesti ja ilmoitan suullani sinun totuuttasi suvusta sukuun. Sillä minä sanon: iankaikkisesti armo rakennetaan, taivaassa sinä valmistat totuutesi. Minä

olen liiton tehnyt valittuni kanssa, olen vannonut Davidille, palvelijalleni: 'Hamaan iankaikkisuuteen minä vahvistan sinun siemenesi ja rakennan istuimesi suvusta sukuun'» j.n.e. Nämähän ovat myös selviä sanoja, että Jumala lupaa ja lisäksi vannoo tahtovansa antaa Davidille iankaikkisen armon ja rakentaa ja pysyttää hänen huoneensa, siemenensä ja istuimensa iankaikkisesti.

Ja tämän jälkeen, 19:nnestä säkeestä, vasta alkaakin oikean Davidin mitä kaunein ennustus Messiasta, joka ei voi tarkoittaa Salomoa, sillä tämä ei ole ollut kaikkein korkeimpana maan kaikkien kuninkaiden yläpuolella, eikä hänen kätensä ole hallinnut meren pauhinaa eikä aaltojen kuohua, joten tässä eivät kelpaa mitkään selittelyt. Valtakunta ei ole myöskään pysynyt Salomon huoneella, sillä hän ei ollut saanut siitä mitään varmaa lupausta, paitsi että sikäli kuin hän olisi hurskas. Mutta Davidin huoneella, jossa on enemmän poikia kuin Salomolla, on lupaus. Ja kuten historialliset kirjat todistavat, on Juudan valtikka välistä joutunut veljeltä veljelle, serkulta serkulle, mutta kuitenkin aina pysynyt Davidin suvulla. Kun Ahasialta ei jäänyt poikaa eikä myöskään Joahakselta, täytyi kutsua veljien lapsia perillisiksi ja pojiksi Pyhän Raamatun johdatuksen mukaisesti.

Että nyt tahdotaan kieltää tällaiset selvät, valtavat, iankaikkista Davidin huonetta koskevat Raamatun sanat, jotka historialliset kirjat teossa näyttävät toteen, miten he aina ja lakkaamatta ovat olleet kuninkaita ja ruhtinaita Messiaaseen saakka, niin sitä ei kykene tekemään kukaan muu kuin itse perkele ja ne jotka ovat hänen jäseniään. Sillä minun nähdäkseni vaikkakaan perkele, tai olipahan kuka hyvänsä, ei tahtoisi tietää Messiaasta mitään, niin kuitenkin hänen on Davidin iankaikkinen huone ja iankaikkinen istuin tunnustettava. Sillä hän ei voi tehdä tyhjäksi tätä Jumalan selvää sanaa, koska Jumala on vannonut, ettei Hänen sanansa pidä muuttuman,

eikä Hän tahdo Davidille valehdella, ei minkään synninkään takia, kuten edellämainitussa psalmissa mahtavasti ja selkeästi lauletaan.

Nyt ei tämä Davidin iankaikkinen huone ole mitenkään löydettävissä, ellei valtikkaa ennen Messiasta ja Messiasta valtikan jälkeen aseteta yhteen ja liitetä toisiinsa, nimittäin että Messias on tullut, koska valtikka on hävinnyt, ja siis Davidin huone on saanut ikuisuutensa ja Jumala havaitaan sanassaan, liitossaan ja valassaan totuudelliseksi ja uskolliseksi. Sillä on ilmeistä, että Herodeksen aikana Juudan valtikka kokonaan sortui, mutta paljon suuremmalla syyllä, kun roomalaiset hävittivät Jerusalemin ja Juudan valtikan. Jos nyt Davidin huone on oleva ikuinen ja Jumala totuudellinen, niin Juudan oikean kuninkaan, Messiaan, on täytynyt tulla tuohon samaan aikaan. Tätä vastaan eivät auta mitkään riitelemiset, selittelyt, muistutukset, teksti on siitä liian mahtava ja selvä. Jos juutalaiset eivät tahdo sitä tunnustaa, me emme välitä siitä mitään, meille on kylliksi:

Ensiksikin, että meidän kristillinen uskomme on täten todistettu oikeaksi kaikkein voimakkaimmalla tavalla, ja minulle antavat tällaiset raamatunlauseet hyvin suurta iloa ja lohdutusta, koska meillä myöskin Vanhassa Testamentissa on sellaisia voimakkaita todistuksia. Toiseksi, me olemme varmat, ettei tätä vastaan perkeleellä eikä itse juutalaisillakaan ole sydämissään mitään sanomista, ja he ovat omissatunnoissaan sidotut, mikä voidaan helposti ja varmasti huomata siitä, että he valtikkaa koskevaa Jaakobin raamatunlausetta (kuten kaikkea muutakin Raamattua) niin monella tavalla vääristelevät niinkuin ne, jotka tuntevat itsensä vakuutetuiksi ja sidotuiksi, mutta eivät kuitenkaan tahdo sitä tunnustaa. Samoin kuin perkele hyvinkin tietää, että Jumalan sana on totuus, mutta kuitenkin tahallisesta häijyydestä taistelee vastaan ja pilkkaa sitä. Samoin juutalaisetkin hyvin tuntevat, että nämä raamatunlauseet ovat pelkkiä kallioita, mutta heidän selittelynsä on pelkkää roskaa

tai hämähäkinverkkoja. Mutta ilkeämielisestä, häijystä aikomuksestaan he eivät tahdo sitä tunnustaa vaan kuitenkin he tahtovat olla ja nimittää itseään Jumalan kansaksi yksistään siitä syystä, että he ovat isiensä sukuperää. Muuten heillä ei ole mitään, mis tä he voivat kerskua. Mutta mitä sukuperä yksistään vaikuttaa, on edellä sanottu, aivan kuin jos perkele tahtoisi kerskua sillä, että hänet on luotu enkelien tavalla ja hän ainoastaan sen vuoksi tahtoisi olla enkeli ja Jumalan lapsi, vaikka onkin Jumalan vihollinen.

Näiden raamatunlauseiden jälkeen kuulkaamme, mitä Jeremia sanoo. Hän tekee sen hyvin merkillisesti. Sillä me tiedämme, että hän oli profeettani kauan sen jälkeen kun Israelin kuningaskunta oli hävitetty ja viety vankeuteen ja ainoastaan Juudan kuningaskunta vielä oli olemassa, jonka myös pian täytyi lähteä Babyloniin, kuten hän heille ennustaa ja| myös näkee sen tapahtuvan. Sen, jälkeen hän sanoo 33:nnen luvun 17:nnessä ja seuraavissa säkeissä: »Sillä näin sanoo Herra: ei ole Davidilta puuttuva miestä (käännän sen suoraan hebreankielestä). joka Israelin huoneen istuimella istuu. Ja papeilta ja leeviläisiltä ei ole puuttuva miestä minun kasvojeni edestä, joka uhraa polttouhrit ja sytyttää ruokauhrit ja toimittaa teurasuhrit joka aika.»

»Ja Herran sana tuli Jeremialle sanoen: Näin sanoo Herra: jos te voitte rikkoa minun liittoni päivästä ja minun liittoni yöstä, ettei enää ole päivää eikä yötä aikanansa, niin rikotaan minunkin liittoni Davidin, minun palvelijani, kanssa, ettei hänellä ole istuimellansa poikaa kuninkaana hallitsemassa, ja minun palvelijaini leeviläisten ja pappien kanssa» j.n.e. »Ja Herran sana tuli Jeremialle sanoen: Etkö ole nähnyt, mitä tämä kansa puhuu sanoen: 'Ne kaksi sukukuntaa, jotka Herra valitsi, Hän on hyljännyt.' He halveksivat minun kansaani niinkuin se ei enää olisikaan kansa heidän edessänsä. Näin sanoo Herra: ellen minä päivää ja yötä koskevaa liittoani pidä voimassa, ellen

ole määrännyt taivaan ja maan lakeja, niin olen myös hylkäävä Jaakobin ja palvelijani Davidin siemenen, niin etten hänen siemenestänsä ota niitä, jotka hallitsevat Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin siementä. Sillä minä käännän heidän vankeutensa ja armahdan heitä.»

Mitä on tästä sanottava? Selittäköön, ken selittää taitaa, mutta siinä sanotaan, ettei ainoastaan David ole pysyvä iankaikkisesti, vaan myös leeviläiset, siis Israelin, Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin siemen. Ja erittäinkin Davidilla on oleva poika, joka istuu hänen istuimellaan aina ja iankaikkisesti, niinkuin päivä ja yö pysyvät jatkuvasti. Sitävastoin sanotaan, että Israel on viety pois ja jälkeenpäin Juuda, mutta Israelia ei ole noudettu takaisin kuten Juuda on takaisinnoudettu. Sano minulle, miten tämä sopii yhteen? Jumalan sana ei ole valehteleva, vaan niinkuin Hän ylläpitää taivaan kulun, niin että päivä ja yö lakkaamatta vaihtelevat, niin on myös Davidilla (se on, Aabrahamilla, Iisakilla ja Jaakobilla) lakkaamatta oleva poika hänen istuimellansa, sillä Jumala itse on antanut tämän vertauksen. Juutalaisten on mahdotonta saada sopimaan yhteen sitä, minkä he näkevät silmäinsä edessä, nimittäin ettei Israelilla eikä Juudallakaan ole ollut mitään hallitusta nyt lähes 1500 vuoteen, Israelilla ei pitkälti yli kahteentuhanteen vuoteen. Mutta Jumalan täytyy olla totuudellinen, menettelimmepä me miten hyvänsä. Davidin valtakunnan on hallittava Jaakobin, Iisakin ja Aabrahamin siementä, kuten Jeremia tässä sanoo, tai Jeremia ei ole mikään profeetta, vaan valehtelija.

Me annamme tässä juutalaisten selitellä ja sovitella miten he vain tahtovat tai voivat. Se raamatunlause on meille varma, että Davidin huone on oleva ikuinen ja lisäksi vielä leeviläiset ja Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin siemen Davidin Pojan alaisina niin kauan kuin päivä ja yö (mikä muuten sanotaan: niin kauan kuin aurinko ja kuu) vaihtelevat. Jos tämä on totta, niin Messiaan on täytynyt tulla silloin kun Davidin istuin ja hallitus lakkasivat olemasta, ja siis Davidin

valtaistuin oli tullut Messiaan kautta entistä ihanammaksi, kuten Jesaja 9: 5—6 puhuu: »Sillä lapsi on meille syntynyt, poika on meille annettu, jonka hartioilla on valtius, ja Hänen nimensä on oleva »Paele», »Jogez El», »Gibbor», »Abigad», "Sarsalom" (Ihmeellinen, Neuvonantaja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen Isä, Rauhanruhtinas). Ja Hänen valtakuntansa on tuleva suureksi, ja Hän saattaa loppumattoman rauhan Davidin istuimelle ja valtakunnalle. Ja Hän on sen oikeudella ja vanhurskaudella tukeva ja vahvistava tästä hetkestä aina iankaikkisuuteen asti» j.n.e. Nyt me jätämme toistaiseksi (ehkä me tulemme sitä jälkeenpäin käsittelemään), miten sokeat juutalaiset näitä Messiaan viittä nimeä vääristelevät. Tuon raamatunlauseen he kyllä myöntävät, ja heidän on myönnettävä sen puhuvan Messiaasta. Me esitämme sen siitä syystä, koska Jeremia sanoo, että Davidin huone on hallitseva iankaikkisesti, ensiksi valtikan avulla Messiaaseen saakka ja sen jälkeen paljon ihanammin Messiaan kautta, niin että siis on varma, ettei Davidin huone ole tähän hetkeen mennessä sortunut eikä edelleenkään aina iankaikkisuuteen asti tule sortumaan. Mutta koska nyt Juudan valtikka on ollut sortuneena 1500 vuotta, niin Messiaan on täytynyt tulla 1500 vuotta, eli kuten edellä on sanottu, 1468 vuotta sitten. Tämä kaikki on valtavasti Jeremian sanoista nävtetty toteen.

Mutta jos jotakuta meikäläisistä ehkä ihmetyttää, miten on mahdollista, että Jeremian aikana ja sen jälkeen Messiaaseen saakka on Juudan heimon tai Davidin istuimen keskuudessa ollut tai säilynyt Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin siementä, koska kuitenkin ainoastaan Juuda on jäänyt jälelle ja Israel viety pois, niin hän tietäköön, että Israelin kuningaskunta on viety pois ja hävitetty, siis ettei se ole tullut takaisin eikä ole tuleva iankaikkisesti. Mutta Israelia tai Israelin siementä on vähin erin jäänyt jotakin jälelle Juudan keskuuteen ja Juudan kanssa ollut ja palannut takaisin.

Tästä voit lukea 1 Kun. 1l:nnessä ja 12:nnessa ja 2 Aikak.

11:nnessä ja 12:nnessa ja 2 Aikak. 10:nnessä ja 11:nnessä luvussa. Niistä tulet huomaamaan, että koko Benjaminin sukukunta, hyvänä osana Israelista, on jäänyt Juudan kuningaskuntaan, lisäksi koko Leevin sukukunta ja myös paljon Efraimin, Manassen, Asserin, Isaskarin, Zebulonin sukukunnista, joita Israelin kuningaskunnan hävityksen jälkeen oli jäänyt maahan jälelle ja jotka olivat noudattaneet Hiskijan kutsua saapua Jerusalemiin ja auttoivat Israelin maan puhdistamisessa epäjumalista, ja paljon israelilaisia asui Juudan kaupungeissa.

Koska meillä on nyt niin paljon Israelia Davidin pojan alaisena, niin Jeremia ei ole mikään valehtelija sanoessaan, että Davidin huoneen keskuudessa on oleva leeviläisiä ja Aabrahamin, Iisakin ja Jaakobin siementä. Nämä ovat kaikki, tai ainakin osaksi, Juudan kanssa viety Babyloniin ja palanneet jälleen, kuten Esra heidät luettelee ja nimittää, ja epäilemättä vielä paljon muitakin, jotka Sanherib on vienyt pois, kun Kyyros oli Assyrian eli Median valtakunnan alistanut Persian valtakunnan alaiseksi, niin että Juuda ja Israel on hyvinkin voinut päästä toistensa yhteyteen ja ovat yhdessä voineet palata Jerusalemiin ja Kaananin maahan. Sillä nämä sanat ovat Esran kirjassa 2:70, sen minä toden totta tiedän: »Ja koko Israel (tai kaikki, mitä Israelista siellä oli) asettui asumaan kaupunkeihinsa.» Miten he niissä olisivat asuneet, elleivät he olisi palanneet? Ja Herodeksen ja Messiaan aikoina maa oli jälleen Israelia täynnä, sillä se oli noiden Danielin 70 viikon aikana, se on, 490 vuotena jälleen kokoontunut yhteen, mutta ei ollut saanut enää mitään kuningaskuntaa.

Sen vuoksi ovat nykyiset juutalaiset hyvin surkeita opettajia ja laiskoja Raamatun oppilaita. He väittävät, ettei Israel ole vielä palannut vankeudesta, ikäänkuin heidän kaikkien täytyisi palata, koska Juudastakaan eivät kaikki, vaan ainoastaan pieni joukko on palannut takaisin, kuten Esra heidät kaikki luettelee, mutta suurin osa on jäänyt Babyloniin,

myöskin Daniel, Nehemia ja itse Mardokai.[1]) Samoin on myös suurin osa Israelia jäänyt Mediaan, mutta kuitenkin he ovat ehkä suurina juhlina käyneet Jerusalemissa ja palanneet jälleen kotiinsa, kuten Luukas Apostolien Teoissa kirjoittaa. Mutta että Israelin kuningaskunta tai valtikka palautuisi jälleen kuten Juudan valtikka, sitä Jumala ei ollut luvannut. Mutta Juudalle Hän oli sen luvannut, ja Hänen täytyi myös saattaa lupauksensa jälleen voimaan, nimittäin että Jumala tahtoo rakentaa Davidin huoneen ja istuimen iankaikkisesti eikä anna sen sammua. Sillä kuten Jeremia sanoo, Jumala ei salli, että Häntä moitittaisiin siitä, että Hän oli Juudan ja Israelin kokonaan hylännyt, niin etteivät he olisi enää Hänen kansaansa, ja Davidin istuin häviäisi, ikäänkuin Hän olisi unohtanut sen lupauksensa, että Hän oli Davidille vakuuttanut ja vannonut ikuisen huoneen. Vaikkakin heidän täytyi nyt mennä lyhyeksi ajaksi Baabeliin, niin kuitenkin se on (hän sanoo) pysyvä ikuisena huoneena ja valtakuntana.

Tämän minä sanon uskomme kunniaksi ja vahvistukseksi ja sokaistuneiden, uppiniskaisten juutalaisten paatuneen epäuskon häpeäksi, joille Jumalan täytyy aina ja ikuisesti olla valehtelijana, ikäänkuin Hän olisi antanut Davidin huoneen sammua ja Hän olisi Davidille vannomansa liiton ja valan unohtanut. Sillä jos he tahtoisivat pitää Jumalan totuudellisena, heidän täytyisi tunnustaa, että Messias on tullut 1500 vuotta sitten, joten Davidin huoneen ja istuimen ei ole tarvinnut olla niin kauan autiona, kuten he otak-

[1])Nehemia kävi kyllä kaksi kertaa Jerusalemissa ja mahdollisesti palasi Babyloniin ja jäi sinne, mikä viimeksi mainittu kuitenkaan ei käy esiin hänen kirjastaan. Serub- babelin kanssa palasi kyllä eräs Mordekai, mutta onko hän Esterin kirjan verinen Mardokai, jota L. ilmeisesti tarkoittaa, ei käy Esran ja Nehemian kirjoista esiin. Mutta koska verisestä Mardokaista tuli kuninkaan lähin mies ja Nehemia oli kuninkaan juomanlaskija, tuntuu L:n olettamus, että he jäivät Babyloniin, oikealta. — Suom. huom.

suvat, varsinkin, kun Jerusalem on ollut ilman Davidin istuinta ja huonetta niin kauan hävitettynä. Sillä jos Jumala on Davidin ajasta Babylonian vankeuteen ja edelleen Herodeksen aikaan asti, jolloin valtikka lakkaa, pysynyt sanassaan, niin Hänen on täytynyt siinä pysyä edelleenkin, tai Davidin huone ei olisi iankaikkinen, vaan ajallinen huone, joka olisi valtikan mukana Herodeksen aikana lakannut olemasta.

Mutta Jumala ei ole niin tahtonut (kuten sanottu), vaan Davidin huone on oleva ikuinen niinkuin päivä ja yö ja taivaan ja maan kulku, kuten Jeremia sanoo. Mutta nyt se ei voisi olla ikuinen, ellei Davidin Poika, Messias, olisi tullut silloin kun Juudan valtikka Herodeksen aikana sortui, ja ellei Hänestä olisi tullut maailman Herra. Muutenhan, jos juutalaiset olisivat oikeassa, Davidin huoneen olisi täytynyt näiden 1468 vuoden aikana vastoin Jumalan lupausta ja valaa puuttua. Mutta se ei käy päinsä. No niin, tässä on nyt perusteellisesti puhuttu näistä asioista, jota vastaan ei kukaan juutalainen voi mukista, vaikka hän ulkonaisesti olettaisikin, ettei hän sitä uskoisi. Mutta hänen sydämessään ja omassatunnossaan ei ole mitään, joka voisi sitä vastaan puhua.

Ja missä Jumala olisi sitten pysyttänyt ikuisen totuutensa ja kunniansa, kun Hän lupaa Davidille ikuisen huoneen ja istuimen ja jättäisi sen sitten kauaksi aikaa autioksi ja asumattomaksi? Sillä laskekaammehan! Juutalaisten mielipiteen mukaan on Davidista Herodekseen vajaa tuhat vuotta. Niin kauan on Davidin huone tai istuin pysynyt, mukaanluettuna myös nuo 70 vuotta Babyloniassa (mutta me laskemme vielä sen lisäksi 100 vuotta). Mutta Herodeksen ajasta lähtien, tai ottakaamme (mikä ei paljon muuta asiaa) Jerusalemin hävityksestä aina tähän vuoteen 1542 asti on kulunut 1468 vuotta, kuten edellä on sanottu. Niin on tämän laskelman mukaan Davidin huone ja istuin ollut 400 tai 500 vuot-

ta kauemmin autiona kuin asutettuna. Kysy nyt sitten kiveltä ja pölkyltä, voidaanko tätä nimittää ikuiseksi huoneeksi, varsinkin Jumalan rakentamaksi ja pystyttämäksi Hänen korkeimman uskollisuutensa ja totuutensa mukaan, ikuiseksi huoneeksi, joka pysyy 1000 vuotta, mutta on tyhjiin rauenneena 1400 tai 1500 vuotta.

Olkootpa juutalaiset kovia ja kovempiakin kuin mikään timantti, niin tällaisen, näin kirkkaan julkisen totuuden salaman ja ukkoseniskun pitäisi heidät toki rutistaa kokoon, ellei tehdä heitä pehmeiksi. Mutta, kuten sanottu, meidän uskomme on sen ansiosta riemullisesti vahvistettu, tehty varmaksi ja luotettavaksi, niin että meillä on oikea Messias, joka on varmasti tullut ja ilmestynyt siihen aikaan kun Herodes otti pois Juudan valtikan ja »saphran». Niin on siis Davidin huone ikuinen, ja hänen istuimellaan on Poika iankaikkisesti, kuten Jumala on hänelle puhunut, vannonut ja hänen kanssaan liittoutunut.

Ja vaikka joku niljakas juutalainen on tahtonut minua moittia kirjani »Wider die Sabbather» (Sabbattilaisia vastaan) johdosta siitä syystä, että minä olen osoittanut, ettei sana »laolam» (ewig), ikuinen, useinkaan merkitse muuta kuin pitkää aikaa, ei kovinkaan ikuista, kuten Mooses sanoo 2 Moos. 21:6: »Isäntä vieköön orjansa tuomarien tykö ja asettakoon hänet oveen tai pihtipieleen ja lävistäköön hänen korvansa naskalilla ja hän olkoon iäti isäntänsä orja», niin tässä merkitsee »ewig», iäti, inhimillistä ikuisuutta, se on, sitä aikaa, minkä hän elää. Mutta samassa kirjassani minä olen myös sanonut, että kun Jumala määrää ikuisuuden, niin se on oikea jumalallinen ikuisuus, ja silloin Hän tavallisesti liittää siihen vielä jonkin sanan (ja sen ei pidä toiseksi muuttuman), kuten psalmissa 110:4: »Herra on vannonut eikä Hän kadu sitä», samoin psalmissa 132: 11: »Herra on vannonut Davidille totisen valan, jota Hän ei muuta» j.n.e. Missä ei sellaista tule lisäksi, siinä se merkitsee varmasti »ikuisesti» eikä koskaan

muuta, kuten Jesaja 9: 6 sanoo: »Hän saattaa loppumattoman rauhan», ja Daniel 2: 44: »Jumala on valmistava valtakunnan, joka ei iankaikkisuudessa kukistu ja on pysyvä iankaikkisesti.» Tämä merkitsee »ikuisesti» (ei ihmisille, jotka eivät elä ikuisesti, vaan Jumalalle, joka elää ikuisesti).

Nyt sanotaan tässä lupauksessa, että Davidin huone ja istuin on oleva Jumalan edessä ikuinen, ja Hän sanoo: »Minulle, minulle on Poika iankaikkisesti istuva sinun istuimellasi.» Hän liittää siihen vielä sanasen »en», psalmi 89: 36—38: »Minä olen kerran pyhyyteni kautta vannonut: 'En minä Davidille valehtele; hänen siemenensä on oleva iankaikkinen ja hänen istuimensa niinkuin aurinko minun edessäni, ja niinkuin kuu pysyy iankaikkisesti, ja todistaja taivaassa on uskollinen.' Sela.» Sama ilmenee myös Davidin viimeisistä sanoista hänen puhuessaan: »Jumala on tehnyt minun kanssani iankaikkisen liiton, kaikella muotoa lujan ja vahvan.» Sellainen luja ja vahva merkitsee niin paljon kuin luja, vahva, iankaikkinen, joka ei koskaan rikkoudu. Samantapainen on Jaakobin lause 1 Moos. 49:10: »Ei valtikkaa oteta pois» j.n.e. Ei oteta pois merkitsee ikuisesti, siihen asti, kunnes Messias on tuleva, se on, iankaikkisesti. Sillä Messiaalle antavat kaikki profeetat iankaikkisen valtakunnan, joka ei ole lakkaava olemasta.

Mutta olettakaamme, että se olisi inhimillinen tai ajallinen ikuisuus tai ajan epämääräinen pituus (mikä ei ole mahdollista), niin käsityksen täytyisi olla tällainen: sinun huoneesi on oleva iäti minun edessäni, se on, sinun huoneesi on pysyvä niin kauan kuin se pysyy, tai sinun elämäsi ajan. Tällä tavalla Davidille olisi vannottu ja annettu niin paljon kuin ei mitään, sillä ilman sellaista valaakin Davidin huone pysyisi iäti, se on, niin kauan kuin se pysyisi tai niin kauan kuin hän elää. Mutta jättäkäämme sellainen narrimaisuus, joka ei juolahda kenenkään muun kuin jonkun sokaistuneen rabbiinin mieleen. Raamattu

osoittaa, että he kaikki ovat tarkoittaneet oikeata ikuisuutta ylistäessään, ettei Jumala ole tahtonut hävittää Juudaa niiden syntienkään vuoksi, joita tapahtui Rehabeamin aikana, jotta Davidille jäisi kynttilä, kuten Jumala oli hänelle hänen huoneestaan puhunut.

Tässä voidaan myös heittää esiin Makkabealaiset sen jälkeen kun Antiokus Epifanes oli kauheasti hävittänyt maata ja kansaa, niin että Davidin sukuiset ruhtinaat joutuivat pois vallasta ja Makkabealaiset, jotka eivät olleet Davidin suvusta, vaan polveutuivat papistosta, pitivät hallitusta käsissään, ja että siis tämän vuoksi Juudan valtikka olisi sortunut eikä Davidin poika olisi ikuisesti istunut Davidin valtaistuimella, joten Davidin huone siis ei kuitenkaan voisi olla aivan ikuinen. Vastaus: tällä asialla juutalaiset eivät voi meitä ollenkaan kiusata, emmekä me tarvitse vastata heille sen johdosta mitään, sillä Raamatussa siitä ei ole kirjoitettu mitään, koska Malakia on viimeinen profeetta ja Nehemia viimeinen historioitsija, joka on elänyt lähes Aleksanterin aikaan asti, minkä käsityksen saa hänen kirjastaan. Sen vuoksi, mikäli se koskee tätä asiaa, meidän täytyy jättää se molemmilta osiltaan riippumaan Jeremian sen raamatunlauseen varaan, että Davidin valtaistuimella on jatkuvasti istunut ja hallinnut hänen poikansa. Sillä Raamatun ulkopuolella, joka ei tahdo tätä heittää sikseen, on pidettävä hyvin epätietoisena, ovatko Makkabealaiset itse hallinneet vai olleet hallitsijan palvelijoita. Kuitenkin tahdomme tämän jälkeen viitata historioihin, mihin niistä asioista voidaan luottaa.

Mutta se ei näytä Raamatussa minun mielestäni vähäpätöiseltä asialta, ettei kuningatar Atalian aikana kokonaiseen kuuteen vuoteen mitään Davidin poikaa istunut hänen valtaistuimellaan, vaan hän itse, Atalia, hirmuhallitsijatar. Sillä hän oli hävittänyt Davidin huoneesta kaiken miespuolisen siemenen paitsi Joasta, joka oli jonkin neljännesvuoden tai puolen vuoden vanha lapsi, jonka

kunnioitettava nainen Joseba, ylimmäisen papin Jojadan aviovaimo, kuningas Joramin tytär ja kuningas Ahasian, jonka Jehu surmautti,.sisar, oli salaisesti vienyt pois hänen käsiensä ulottuvilta, ja jota oli kasvatettu temppeliin piilotettuna. Tässä oli todellakin Jumalan Davidin Kanssa tekemä ikuinen liitto suuressa vaarassa ja kokonaan yhden ainoan, nuoren, kätketyn lapsen varassa, puhumattakaan siitä, että hänen olisi pitänyt istua Davidin istuimella. Ja hänen huoneensa tuohon aikaan näyttää totisesti ikäänkuin pimeältä lyhdyllä, josta valo on sammumaisillaan, koska Sidonin pakanoista lähtöisin oleva vieras kuningatar istuu ja hallitsee Davidin istuimella. Mutta hän polttaakin takapuolensa aikalailla.

Mutta kuitenkaan tämä kaikki ei merkitse valtikan poisottamista eikä Jumalan ikuisen liiton murtumista. Sillä vaikkakaan Davidin kynttilä ei tässä loista kirkkaana, niin tuikkii se kuitenkin Joas- lapsukaisessa, joka tulevaisuudessa on jälleen loistava kirkkaana ja hallitseva, ja jatkuvasti on syntynyt Davidin poika, niin etteivät nämä kuusi vuotta ole mitään muuta kuin *tentatio*, koetus, joita Jumala usein lähettää, ikäänkuin Hän tahtoisi unohtaa sanansa ja antaisi kaiken mennä myttyyn. Samoin Hän teki Aabrahamille, kun Hän käski hänen uhraamaan polttouhriksi rakkaan poikansa Iisakin, jossa Hän kuitenkin oli luvannut ikuisen siemenen. Ja miten Hän johtaa Israelin lapset pois Egyptistä? Aivan niin, Hän johtaa heidät kuolemaan, koska heillä oli edessään meri, molemmilla sivuilla korkeat kalliot ja takanaan viholliset, jotka olivat sulkeneet heiltä tien ja pakenemisen. Mutta kuitenkin tapahtui Jumalan sanan ja lupauksen mukaan, niin että meren täytyi avautua, paeta ja antaa tilaa. Jos meri ei olisi sitä tehnyt, niin vuorten olisi täytynyt halkeilla ja antaa tilaa ja puristaa väliinsä ja murskata Farao sotajoukkoineen, kuten heidät meri nieli. Sillä kaikkien luotujen on ennemmin tuhannen tuhatta kertaa hävittävä, ennenkuin Jumalan sana on ereh-

tyvä ja pettävä, miten erikoisella tavalla se sitten luonnistuneekin. Siis Joas on tullut kuninkaaksi Jumalan sanan kautta ja mukaisesti ja istuu Jumalan edessä Davidin istuimella, vaikka hän makaakin kehdossa, niin, vaikkapa hän makaisi maan alla kuolleena ja haudattuna. Sillä kuitenkin hänen täytyisi tulla esiin, kuten Iisak tuhasta.

Näin voitaisiin vastata Makkabealaisistakin, mutta se ei ole tarpeellista, ja sillä on aivan toinen tarkoitus. Babylonian vankeudella on myös ollut jokin tarkoitus, mutta oivallisten profeettain ja ihmeitten ansiosta se kuluu sangen nopeasti ohitse. Mutta Joas on ollut Davidin huoneelle kauhea koettelemus Jumalan liiton ja valan suhteen, joskin Davidin huone ja hallitus vielä jälkeenpäin oli muhkea. Ainoastaan hallitsija tai päämies kärsii hätää ja Jumala esiintyy heikkona liitossaan. Mutta Hänen jumalallisen armonsa tapa on sellainen, että Hän välistä omiensa kanssa tällä tavalla pelehtii ja ystävällisesti leikittelee, kätkee itsensä ja muuttelehtii koetellakseen meitä, tahdommeko me myös olla lujia uskossa ja rakkaudessa Häntä kohtaan, niinkuin isä välistä lastensa kanssa menettelee. Mutta tällainen leikitteleminen tuottaa rakkaalle Herrallemme määrättömästi tuskaa, sillä me emme sitä käsitä. Se ei kuitenkaan kuulu tähän. Tämä olkoon sanottu Jeremian raamatunlauseesta.

Edelleen käsittelemme erästä viimeisistä profeetoista. Tämä on kirjoitettu Haggain 2: 6—9: »Sillä näin sanoo Herra Sebaot: vielä kerran, vähän ajan perästä, minä saatan taivaan ja maan, meren ja mantereen liikkumaan, ja saatan kaikki pakanat liikkumaan, niin että kaikkien pakanain lohdutus, »hemdath», on tuleva, ja minä täytän tämän huoneen kunnialla, sanoo Herra Sebaot. Minulla on hopeaa ja kultaa kylliksi, sanoo Herra Sebaot. Tämän jälkimmäisen huoneen kunnia on oleva suurempi kuin edellisen, sanoo Herra Sebaot, ja tälle paikalle minä annan rauhan, sanoo Herra Sebaot.»

Tämä on myös eräs niistä raamatunlauseista, joka tuottaa juutalaisille polttavaa tuskaa ja josta ne koettavat väännellä, selitellä ja väristellä melkein jokaista sanaa kuten Jaakobin raamatunlauseesta 1 Moos. 49:10. Mutta se ei kuitenkaan tahdo auttaa, heidän omatuntonsa sen suhteen himmenee ja tuntee, että heidän selittelynsä on pelkää tyhjyyttä. Lyra tekee hienosti ahdistaessaan heitä sanoilla *adhuc modicum*, vähän ajan perästä, eivätkä he voi häntä välttää. Tätä me tahdomme tarkastella. .Pieni, lyhyt aika (hän sanoo) ei voi olla kauan kestävä, pitkä aika. Siinä Lyra sanoo varmasti oikein, jota kukaan ei voi kieltää, ei kukaan juutalainenkaan, vaikka he olisivat niin kovia kieltäjiä kuin ikänä olla voivat. Nyt on pakanain lohdutus tuleva, sanoo hän, vähän ajan perästä, sen jälkeen kun silloinen temppeli on rakennettu, se on, Hän on tuleva, kun silloinen temppeli vielä on pystyssä. Ja tämän viimeisen temppelin kunnia on oleva suurempi kuin ensimmäisen, ja se tapahtuu lyhyen, se on, vähän ajan perästä. Sillä tämä on helposti laskettavissa: ellei pakanain lohdutus, jolla vanhat tarkoittavat Messiasta, ole tullut, silloin kun tämä temppeli vielä oli pystyssä, vaan on vielä vastaisuudessa tuleva (kuten juutalaiset odottavat nyt ehkä 1568 vuoden perästä saman temppelin hävityksen jälkeen), niin tätä ei voida sanoa *vähäksi* ajaksi, varsinkaan, koska he eivät vieläkään tiedä tällaiselle pitkälle ajalle mitään loppua, ja niinpä hän ei ole enää koskaan tuleva. Siliä hän on lyönyt laimin tuon »vähän, lyhyen ajan» ja on joutunut paljoon, pitkään aikaan, mistä ei enää koskaan tule mitään. Siliä profeetta puhuu *vähästä* eikä suinkaan pitkästä ajasta!

Mutta tässä he siis vääntävät asian näin: Koska he eivät voi kieltää tätä vähäistä, lyhyttä aikaa, he panevat tuon sanan »kaikkien pakanain lohdutus», hebreaksi »hemdath», pahakseen ja ristiinnaulitsevat sen, kuten he edellä ovat tehneet Jaakobin lauseessa sanoille »schebät» ja »silo», ettei se muka merkitsisi

Messiasta, vaan se merkitsisi kaikkien pakanain kalleuksia, kultaa ja hopeaa. Koska sana »hemdath» kieliopin mukaan oikeastaan merkitsee: himo tai halu, niinkuin pakanat himoitsevat, että heiliä olisi iloa ja rakkautta, niin tekstin pitää siis olla: vielä kerran, vähän ajan perästä, kaikkien pakanain himo on tuleva. Mitä tämä on? Mitä pakanat himoitsevat? Kultaa, hopeaa ja kalleuksia. Sinä ehkä tahtoisit kysyä, miksi juutalaiset tekevät tässä sellaisia selityksiä. Minä tahdon sanoa sen sinulle. Heidän henkensä haisee pakanain kullan ja hopean perään, sillä mikään kansa auringon alla ei ole ollut anneempi kuin mitä he ovat olleet, vielä ovat ja yhä edelleen tulevat olemaan, kuten heidän kirotusta koronkiskonnastaan nähdään. Ja he lohduttavat myös itseään sillä, että kun heidän messiaksensa tulee, hän on ottava kaiken maailman kullan ja hopean ja jakava sen heille. Sen vuoksi, missä he voivat tulkita raamattua tyydyttämättömän ahneutensa mukaan, sen he kaikessa ilkeydessään tekevät. Sinä voit ajatella, ettei Jumalalla ja Hänen profeetoillaan muuten olisikaan mitään muuta ennustettavaa kuin että miten kirottujen juutalaisten pohjaton ahneus olisi pakanain kullalla ja hopealla tyydytettävissä.

Mutta tämän ahneen käsityksen mukaan profeetta ei ole puhunut viisaasti, vaan hänen olisi pitänyt sanoa näin: »Vähän ajan perästä on juutalaisten intohimo tuleva.» Sillä juutalaiset ne ovat, jotka himoitsevat kultaa ja hopeaa ankarammin kuin mikään kansa maan päällä, niin että mieluummin kuin pakanain himo, olisi pitänyt sanoa: juutalaisten intohimo. Sillä vaikka pakanat himoitsevat kultaa ja hopeaa, niin ovathan kuitenkin olemassa juutalaiset, jotka tällaista pakanain himoa kärkkyvät ja odottavat, että se olisi saatettava heidän nieltäväkseen eikä pakanoille jätettävä mitään. Minkä vuoksi? Sen vuoksi, että he ovat tuota jaloa syntyperää ja ympärileikatulta pyhimyksiä, joilla on Jumalan käskyt, mutia eivät niitä pidä, vaan ovat uppiniskaisia, tottelemat-

tornia, profeettain murhaajia, ylimielisiä, nylkyreitä ia täynnänsä kaikkea pahuutta, kuten koko Raamattu ja vieläpä heidän nykyinen olemuksensakin todistaa. Sillä kohtuudellahan kuuluu tuollaisille pyhimyksille pakanain kulta ja hopea, minkä he tuollaisella olemuksellaan ovat rehellisesti ja kunnollisesti ansainneet — niinkuin perkele paratiisin ja taivaan!

Edelleen, miten on sitten sen asian laita, etteivät tällaiset suuresti ymmärtäväiset mestarit ia viisaat, pyhät profeetat ulota sanaa himo (hemdath'» kaikkia muitakin pakanain himoja koskevaksi? Sillä pakanat eivät himoitse ainoastaan kultaa ja hopeaa, vaan myös kauniita naisia ja naiset kauniita nuorukaisia. Ja ellei pakanain keskuudessa ole pelkkiä juutalaisia (minä tarkoitan, saitureita), jotka eivät suvaitse omalle ruumiilleen mitään hyvää, niin he himoitsevat myös kauniita taloja, puutarhoja, karjaa, omaisuutta, samoin hyviä päiviä, vaatteita, ruokia, juomia, tanssia, soittoa ja kaikenlaista huvia. Minkäpä vuoksi he eivät siis vetoaisi tähän profeetan lauseeseen, että tällaiset kaikkien pakanain himot ovat nyt ennen pitkää tulevat Jerusalemiinkin, himot, joilla ainoastaan juutalaiset voivat täyttää vatsansa ja elää nautinnoissa? Sillä sellaista elämää lupaa Muhamed saraseeneilleen, ja siinä hän on oikea juutalainen, ja juutalaiset tässä mielessä oikeita saraseeneja.

Pakanoilla on vielä eräs himo; miten ovatkaan nämä viisaat, ymmärtäväiset selittäjät voineet sen unohtaa? Pakanat kuolevat ja heillä on paljon tauteja, köyhyyttä, kaikenlaista hätää ja tuskaa, eikä heidän keskuudessaan ole ainoatakaan, joka ei mitä suurimmasti himoitsisi, ettei hänen tarvitsisi kuolla, ei kärsiä hätää, kurjuutta, tauteja, tai päästä niistä p·an vapaaksi ja olla niiltä turvassa. Tällainen himo on heissä niin voimakas, että he sen vuoksi uhraisivat mielellään kaikki muut himonsa, kuten joka päivä kokemuksen perusteella nähdään. Miksi eivät sitten juutalaiset selitä, että sellainenkin kaikkien pakanain himo on ennen pitkää tuleva Jerusalemissa temppe-

liin? Hävetkää te siellä ja hävetkää te täällä ja missä ikänä lienettekin, te kirotut juutalaiset, että te rohkenettekin vetää nämä Jumalan totiset, ihanat, lohdulliset sanat niin häpeällisesti oman saastaisen, matoisen ahneutenne näyttämölle, ettekä ollenkaan häpeä tuoda omia himojanne niin karkeasti päivän valoon! Tehän ette ole ollenkaan sen arvoisia, että saisitte katsella Raamattua edes ulkopuolelta, puhumattakaan siitä, että saisitte sitä lukea! Teidän pitäisi lukea ainoastaan sitä »pipliaa», joka on emäsian hännän alla ja syödä ja juoda niitä »kirjaimia» mitä sieltä putoaa. Se olisi oikea »piplia» sellaisille »profeetoille», jotka Jumalallisen Majesteetin sanaa, jota tulisi kaikella kunnioituksella, vavistuksella ja ilolla kuulla, niin sikamaisesti tonkivat ja siivottomasti repostelevat.

Edelleen, kun nyt profeetta sanoo: »Tämän jälkimmäisen huoneen kunnia on oleva suurempi kuin edellisen», niin kuulkaamme, mitä nuo jalot ja ympärileikatut (ympäriliatut, sanon minä), pyhät ja viisaat »profeetat», jotka tahtovat tehdä meistä kristityistä juutalaisia, siitä sanovat. Jälkimmäisen temppelin suuri kunnia ensimmäiseen verraten on muka siinä, että jälkimmäinen, se on, tämä Haggain temppeli, on pysynyt pystyssä kymmenen vuotta kauemmin kuin Salomon temppeli j.n.e. (Oi, jos heillä tällöin olisi ollut käytettävänään joku hyvä tähtitieteilijä, joka olisi sen laskenut vähän tarkemmin, niin hän ehkä olisi havainnut, että se noiden kymmenen vuoden lisäksi onkin pysynyt pystyssä vielä kolme kuukautta, kaksi viikkoa, viisi päivää, seitsemän tuntia, kaksitoista minuuttia ja kymmenen sekuntia. Jos jossakin olisi rihkamakauppa, jossa olisi häpeänpunaa myytävänä, niin lahjoittaisin juutalaisille pari guldenia, jotta he voisivat mennä ja ostaa sitä naulan ja sivellä sillä otsansa, silmänsä ja takapuolensa, elleivät he tahtoisi häpeämätöntä sydäntään ja kieltään sillä sivellä. Tai luulevatko he puhuvansa kannoille ja pölkyille, sellaisille kuin he itse,

nämä oppimattomat, törkeät aasit, ovat?

Jerusalemissa oli paljon harmaapäisiä, vanhoja miehiä ja naisia ja myöskin kerjäläisiä ja ilkeitä lurjuksia siihen aikaan kun Salomo, kaksikymmenvuotias nuorukainen, tuli loistavaksi kuninkaaksi; onko siis edellisten kunnia siitä syystä suurempi kuin Salomon? Ehkäpä se Davidin muuli, jonka selässä Salomo tuli kuninkaaksi, on ollutkin vanhempi kuin Salomo: onko siis siitä syystä muulin kunnia suuremmi kuin Salomon? Mutta tällä tavalla on niiden jouduttava pulaan, kompastuttava ja suistuttava kumoon, jotka lakkaamatta tekevät Jumalan valehtelijaksi ja itse tahtovat olla oikeassa. He eivät ole paremman arvoisia, kuin että he Raamatun johdosta kirjoittavat pelkästään sellaisia vääristelyjä, narri maisuuksia ja omaa häpeäänsä (kuten he sitten suurella innolla tekevätkin). Sen vuoksi kavahda, rakas kristitty, juutalaisia, jotka, kuten sinä tästä näet, ovat Jumalan vihan kautta hyljätyt perkeleelle, joka ei ainoastaan ole ryöstänyt heiltä Raamatun oikeata vmmärtämistä, vaan myös tavallisen inhimillisen järjen, häveliäisyyden ja mielen ja harjoittaa heidän kauttaan ainoastaan pelkkää Pyhän Raamatun pilkkaamista, niin ettei heihin voida enää missään muussakaan asiassa luottaa eikä uskoa, vaikka heiltä välistä pääsisi jokin totuuden sanakin putoamaan. Sillä joka niin pilkallisesti ja häpeällisesti rohkenee Jumalan peljättävän sanan kanssa ilvehtiä, kuten tässä ia myös edellä Jaakobin lauseessa olet nähnyt juutalaisten tekevän, siinä ei voi mikään hyvä henki asustaa. Sen vuoksi, missä näet oikean juutalaisen, sinä voi hyvällä omallatunnolla tehdä ristinmerkin ja ilman muuta varmasti sanoa: tuossa menee ilmielävä perkele.

Nuo auttamattomat lurjukset tietävät hvvinkin, että heidän vanhat esi-isänsä ovat käsittäneet tämän Haggain lauseen tarkoittavan Messiasta, kuten Lyra, Burgensilainen ja muut todistavat. Mutta he poikkeavat siitä ilkeämielisesti ja tekevät oman hullun

päänsä mukaan itselleen oman raamattunsa, pysyttääkseen vastoin omaatuntoaan omat kurjat juutalaisensa mukanaan erehdyksissään, muka meidän harmiksemme, juuri kuin he sillä tuottaisivat meille paljon mielipahaa, mistä sitten Jumala heitä vielä muka palkitsisikin, koska he hänen palvelukseen (kuten he uneksivat) myöskin julkisesti tunnustetuissa totuuksissa hangoittelevat meitä pakanoita vastaan. Niinpä sitten heille tapahtuukin, kuten olet nähnyt, että he häpäisevät itsensä, eivätkä vahingoita meitä mitään, ja sen lisäksi he kadottavat Jumalan ia Hänen sanansa.

Niin kuuluu nyt tämä raamatunlause: »Vielä vähän ajan perästä minä saatan taivaan ja maan, meren ja mantereen (se on, myöskin meren saaret) liikkumaan, ja kaikkien pakanain »hemdath», se on, Messias, on tuleva», kaikkien pakanain himo. halu, mieliteko, minkä me olemme kääntäneet saksaksi sanalla »Trost», lohdutus. Sillä »Begierde», himo. halu, ei ole tarpeeksi käsitteellinen, koska se saksankielessä merkitsee sisäistä halua ia sydämen mielitekoa, *active*, tekijällistä halua. Mutta tässä himo, halu, mieliteko tarkoittaa ulkopuolella olevaa, *passive*, johon halu, mieliteko kohdistuu, siis jota svdän halajaa. Jos se käännetään myös näin; kaikkien pakanain ilo, ihastus, niin sekään ei olisi väärin. Kerta kaikkiaan, se on Messias, jota kohtaan uskottomat, paatuneet juutalaiset tuntevat pelkkää vastenmielisyyttä, inhoa ja kauhua, kuten Jesaja 53:1—4 heistä ennustaa. Mutta pakanoille Hän oli oleva tervetullut heidän sydäntensä ilona, haluna, kaikkena toivona ja mielitekona. Sillä Hän tuo heille vapahduksen synneistä, kuolemasta, perkeleestä, helvetistä ja kaikesta pahasta iankaikkisesti. Niin, tämä on pakanain mieliteko, sydämenhalu, ilo ja lohdutus.

Tämä sopii yhteen Jaakobin lauseen 1 Moos. 49:10 kanssa: »Ja Silolle eli Messiaalle kansat tulevat olemaan kuuliaiset», se on, ne tulevat ottamaan Hänet ilolla vastaan, kuulemaan Hänen sanansa ja miekatta, pakottamatta tulevat Hänen kansakseen,

ikäänkuin hän (Jaakob) tahtoisi sanoa, että alhaiset, ympärileikkaamattomat pakanat tulevat tekemään niin, mutta minun jalot jälkeläiseni, minun ympärileikatut, kadotetut lapseni eivät tule niin tekemään, vaan raivoten ja mielettömästi sitä vastustamaan. Tämä sopii myös yhteen Jesajan 2 : 2 ja Miikan 4:1—2 kanssa: »Ja tapahtuu päiväin lopulla, että Herran huoneen vuori on vahvistettuna vuorten huipulla, ja se on muita kukkuloita korkeampi ja sinne virtailee kansoja (epäilemättä vapaaehtoisesti, mielenkaihosta ja halusta). Ja sinne menee paljon pakanoita ja he sanovat: 'Tulkaa ja astukaamme ylös Herran vuorelle ja Jaakobin Jumalan huoneeseen, jotta Hän opettasi meille teitänsä ja me vaeltaisimme Hänen poluillansa!' Sillä Sionista on laki lähtevä ja Herran sana Jerusalemista» j.n.e. Ja profeetat puhuvat kauttaaltaan Messiaan valtakunnasta pakanain keskuudessa.

Niin, siitä se johtuu, siinä on riidan aihe, siitä lähtee itsensä ylentämisen turmelus, joka tekee juutalaiset hulluiksi ja mielettömiksi ja ajaa heihin sellaisen kirotun pyrkimyksen, että heidän täytyy kaikkia raamatunlauseita niin häpeällisesti vääristellä. He eivät näet tahdo, he eivät voi sietää sitä, että me pakanat olisimme heihin verraten samanarvoiset Jumalan edessä ja että Messias olisi yhtä hyvin meidän kuin heidänkin lohdutuksensa ja ilonsa. Ennenkuin he sietäisivät sen, sanon minä, että meillä pakanoilla, joita he lakkaamatta syljeskelevät, sadattelevat, kiroavat, pilkkaavat ja häpäisevät, olisi heidän kanssaan osuus Messiaasta ja he pitäisivät meitä kanssaperillisinä ja veljinään, niin ennemmin he ristiinnaulitsisivat vielä kymmenen Messiasta ja löisivät itse Jumalankin (jos se olisi mahdollista) kuoliaaksi kaikkine enkeleineen ja luotuineen ja ansaitsisivat tuhat helvettiä yhden asemesta. Niin kerrassaan käsittämätön ylpeys piilee tässä isien jalossa veressä ja näissä ympärileikatuissa pyhimyksissä. He

tahtovat pitää Messiaan yksinään ja olla maailman herroja. Kirottujen gojimien pitää olla heidän orjiaan, heidän himonaan, se on, antaa juutalaisille kultansa ja hopeansa ja antaa teurastaa itsensä niinkuin kurjat naudat. Ennenkuin he luopuvat tästä mielestään, he mieluummin jäävät tietoisesti ja iankaikkisesti kadotetuiksi.

He ovat nuoruudestaan saakka vanhemmiltaan ja rabbiineiltaan imeneet sellaisen myrkyllisen vihan gojimeja kohtaan ja imevät sitä vieläkin lakkaamatta, niin että se on mennyt, kuten 109 psalmissa sanotaan, heidän verensä ja lihansa, luittensa ja ytimiensä lävitse, tullut koko heidän luonnokseen ja elämäkseen. Ja niin vähän kuin he voivat lihaansa ja vertansa, luitansa ja ytimiänsä muuttaa, yhtä vähän he kykenevät sellaista ylpeyttä ja kateuttakaan muuttamaan. Sellaisina heidän täytyy pysyä ja joutua perikatoon, ellei Jumala tee erityisen suurta ihmettä. Ja jos minä tahtoisin tuottaa jollekin juutalaiselle suurta, ankaraa harmia ja häntä oikein suututtaa, niin minä sanoisin hänelle: »Kuulehan sinä, Jehudi, tiedätkö sinä myös, että minä olen Israelin kaikkien pyhien lasten oikea veli ja kanssaperillinen oikean Messiaan valtakunnassa?» Epäilemättä minä tulisin saamaan silloin aika ryöpyn niskaani. Jos hän voisi katsoa basiliskin silmillä, niin hän tekisi sen varmasti, ja mitä hän silloin minulle toivottelisi, sitä eivät kaikki perkeleetkään kykenisi suorittamaan. Toden totta minä sen tiedän, juuri kuin Jumala olisi antanut heille siihen luvan. Mutta minä en tahdo sitä tehdä ja myös pyydän, ettei sitä kukaan, Kristuksen tähden, tekisi. Sillä se vain aiheuttaisi juutalaisten sydämissä ja suissa kirouksen ja pilkan rajuilman Jeesuksen Kristuksen nimeä ja Isää Jumalaa vastaan. Meidän täytyy silloin menetellä niin, ettemme anna sellaiseen aihetta, missä voimme niitä välttää, samoin kuin minä en saa ärsyttää riivattua ihmistä tietäessäni, että hän alkaa pilkata ja kirota Jumalaa. Juutalaiset katselevat ja kuuntelevat meitä muutoinkin enemmän kuin

tarpeeksi, minkä johdosta he Jeesuksen nimeä joka hetki sydämessään pilkkaavat ja kiroavat, niin riivatuita kuin he sitten ovat. Sillä, kuten sanottu, he eivät voi sietää, kuulla eikä nähdä, että me kirotut gojimit saisimme ylistää Messiasta »hemdathiksemme» ja että me olisimme yhtä hyviä kuin hekin tai miltä he tahtovat näyttää. Sen vuoksi tiedä, rakas kristitty, äläkä epäile, että sinulla perkeleen jälkeen ei ole yhtään katkerampaa, myrkyllisempää, kiivaampaa vihollista kuin oikea juutalainen, joka todella tahtoo olla juutalainen. Ehkäpä teidän joukossanne on sellaisia, jotka uskovat mitä lehmä tai hanhi uskoo. Kuitenkin pysykööt he vain kaikki sukuperässään ja ympärileikkauksessaan. Siitä syystä heitä usein kertomuksissa syytetään kaivojen myrkyttämisestä, lapsien varastamisesta ja neuloilla pistelemisestä, kuten Trentissä, Weissenseessä j.n.e. heidän kerrotaan tehneen. He tietenkin sen kieltävät. Mutta olipahan niin taikka näin, minä hyvinkin tiedän, ettei heiltä suinkaan puutu suurta halua ja tahtoa ryhtyä sellaisiin tekoihin, missä vain voivat, salaisesti tai julkisesti. Pidä tämä tarkasti mielessäsi ja menettele sen mukaan.

Mutta jos he tekevät jotakin hyvää, niin tiedä, ettei se tapahdu rakkaudesta eikä koidu sinun hyväksesi, vaan koska heidän täytyy saada tilaa asuakseen keskuudessamme, heidän on välttämättömyyden pakosta tehtävä jotakin. Mutta heidän sydämensä on ja pysyy sellaisena kuin olen sanonut. Jos sinä et tahdo minua uskoa, niin lue mitä Lyra, Burgensilainen ja vielä monet muut, rehelliset, vilpittömät miehet sanovat. Ja elleivät nämäkään olisi kirjoittaneet, niin onhan Raamatussa sanottu, että nämä kaksi siementä, käärmeen ja vaimon, ovat toistensa vihollisia ja etteivät Jumala ja perkele sovi yhteen. Tästä on myös tarpeeksi paljon sanottu Raamatussanne ja rukouskirjoissanne.

Ja voisiko ihminen, joka ei tunne perkelettä, ihmetellä, miksi he ennen kaikkea kristityttä kohtaan ovat

niin vihamielisiä, koska heillä ei ole siihen mitään syytä, sillä mehän teemme heille kaikkea hyvää. He elävät meidän keskuudessamme kuin kotonaan, turvassamme ja suojeluksessamme, käyttävät maitamme ia teitämme, torejamme ja katujamme. Sen lisäksi ruhtinaat ja esivalta istuvat, kuorsaavat suu auki, antavat juutalaisten kähveltää avoimista kukkaroistaan ja lippaistaan, varastaa ja rosvota mitä haluavat, se on; he antavat juutalaisten koronkiskojin nvlkeä ja imeä kuiviin sekä heidät itsensä että heidän alammaisensa ja tehdä heidät kerjäläisiksi heidän oman rahansa avulla. Sillä juutalaisten maanpakolaisina ei tietenkään pitäisi omistaa mitään. Ja mitä he omistavat, sen tietenkin on kuuluttava meille. Kun he eivät tee työtä, he eivät meiltä myöskään mitään ansaitse, ja niin mekään emme lahjoita emmekä anna heille mitään. Kuitenkin he ovat ottaneet meidän rahamme ja omaisuutemme ja siten tulleet meidän isänniksimme omassa maassamme, vaikka ovatkin maanpakolaisia. Jos varas varastaa kymmenen guldenia, niin hänet hirtetään. Jos hän ryövää tiellä, niin hän menettää päänsä. Mutta juutalainen, kun hän varastaa kymmenen tynnyriä kultaa ja ryövää koronkiskonnallaan, on rakkaampi kuin itse Jumala.

Ja tunnusmerkiksi he sillä kerskuvat lohdutuksekseen ja vahvistavat uskoaan ja myrkyllistä salavihaansa meitä vastaan puhuen keskenään: Pysykää lujina, katsokaa, miten Jumala on kanssamme eikä maanpaossakaan hylkää kansaansa. Me emme tee työtä, meillä on hyvät, laiskat päivät, kirottujen gojimien täytyy tehdä työtä meidän puolestamme, mutta me saamme heidän rahansa. Sillä tavalla me olemme heidän herrojansa, mutta he meidän orjiamme. Pysykää lujina, rakkaat Israelin lapset, kaikki tulee paremmaksi. Messiaamme on vielä tuleva, kun me jatkamme tällä tavalla ja olemme saattaneet kaikkien pakanain kalleudet (hemdath) koronkiskomisella ja muullakin tavalla käsiimme. No niin, tätä me siedämme heiltä ja annamme heille turvamme ja suojeluksemme.

Vieläpä he, kuten sanottu, kiroavatkin meitä. Mutta siitä enemmän jäljempänä.

Nyt käsittelemme sitä, miten he eivät voi sietää meitä kanssaperillisinä Messiaan valtakunnassa eikä sitä, että meillä on Hänessä »hemdathimme», lohdutuksemme, kuten profeetatkin meille runsain määrin vakuuttavat. Mutta mitä Jumala siitä sanoo? Hän sanoo, että Hän tahtoo antaa pakanoille »hemdathin», lohdutuksen, ja heidän kuuliaisuutensa on Häntä miellyttävä, kuten Jaakob 1 Moos. 49:10 puhuu, ja kaikki profeetat puhuvat. Ja päinvastoin Hän tahtoo juutalaisten kovia päitä vastaan olla niin ankara, että Hän lisäksi tahtoo heidät ennemmin hyljätä, ja valita ja ottaa omakseen pakanat huolimatta siitä, vaikka nämä eivät olekaan isien jalosta verestä lähtöisin eivätkä ympärileikatulta pyhimyksiä. Sillä näin puhuu Herra Jesajan kautta 55:5 ja 65:1: Sen, joka ei ole minun kansani, minä tahdon nimittää kansakseni, ja se on nimittävä minua Jumalakseen. Mutta juutalaisille Hän puhuu Hosean kautta 1:9: »Te ette ole minun kansani, enkä minäkään tahdo olla teidän Jumalanne», mitä myös heille jo kauan sitä ennen Mooses on laulanut muistovirressään (5 Moos. 32:21): »He härsyttelivät minua sillä, joka ei ole jumala, turhilla jumalillaan he ovat minut vihoittaneet. Ja minä härsyttelen heitä jälleen kansalla, joka ei ole kansa, hullulla kansalla minä heitä vihoitan.» Tämä raamatunlause on nyt ollut voimassa lähes 1500 vuotta, nimittäin että me hullut pakanat, jotka emme olleet Jumalan kansa, nyt olemme Jumalan kansa. Se tekee juutalaiset hulluiksi ja mielettömiksi, ja päälle päätteeksi he eivät ole tulleet Jumalan kansaksi, vaikka heidän olisikin pitänyt olla Jumalan kansa ja kohtuudella sellaisena pysyä.

No niin, lopettaessamme tämän Haggain raamatunlauseeseen, tässä on valtavasti todisteltu, että Messias, pakanain »hemdath», lohdutus, on tullut siihen aikaan kun tämä temppeli oli pystyssä, kuten vanhat ovat sen ymmärtäneet, ja myöskin nykyisten

juutalaisten mädät, mitättömät todistelut sen osoittavat, koska lie eivät osaa sanoa mitään sitä vastaan, paitsi sellaista, jossa he puhuvat omaksi häpeäkseen. Sillä joka antaa mädäntyneitä, kylmiä ja löysiä vastauksia, se todistaa ja tuomitsee itseään vastaan, että hänellä on ajettavanaan menetetty asia, ja hänelle olisi parempi pienin häpein vaieta kuin suurin häpein antaa vääriä vastauksia. Näin puhuu nyt Haggai: »Vielä kerran, vähän ajan perästä, minä saatan taivaan ja maan, meren ja mantereen liikkumaan, ja saatan kaikki pakanat liikkumaan, niin että kaikkien pakanain mieliteko on tuleva.» Tämän käsitän minä yksinkertaisen ymmärrykseni mukaan näin: maailman alusta alkaen on ollut viha käärmeen siemenen ja vaimon siemenen välillä ja ne ovat lakkaamatta olleet toistensa kanssa sotajalalla, toisina aikoina kuitenkin suuremmassa määrin kuin toisina.

Sillä missä vaimon siemen on tai minne se tulee, sinne se tuo mukanaan melskettä ja taistelua, kuten Hän evankeliumissaan sanoo: »Älkää luulko, että minä olen tullut tuomaan rauhaa maan päälle. En ole tullut tuomaan rauhaa, vaan miekkaa ja epäsopua.» Ja vahvasti varustautuneelta, jolla oli rauha talossaan, Hän ottaa pois isännyyden. Sitä ei sitten voida sietää, ja silloin nousevat enkelit perkeleitä vastaan ilmassa ja ihmiset ihmisiä vastaan maan päällä kapinoimaan, kaikki vaimon siemenen tähden. Ja vaikka muuten ilman tätäkin maailmassa on paljon ja suuria melskeitä, sotia ja levottomuuksia, jotka eivät tapahdu tämän siemenen vuoksi, ne ovat jumalan edessä vähäpätöisiä asioita, koska kaikki enkelit osallistuvat vaimon siemenen vuoksi tapahtuvaan taisteluun.

Kun nyt se aika, jolloin tämä siemen eli Messias oli tuleva, oli sangen lähellä, Hän puhuu: »Vielä vähän ajan perästä», se on, tähän asti melskeet ovat olleet yksistään kansani Israelin keskuudessa, se on, eräässä pienessä nurkkauksessa, jonka perkele on aina tahtonut niellä ja on yllyttänyt kaikki ympärillä

olevat kuninkaat sitä vastaan. Sillä hän, perkele, tiesi hyvinkin, että luvattu siemen oli tämän kansan keskuudessa, siemen, joka oli nouseva häntä vastaan. Siitä syystä perkele on aina tahtonut repiä sen rikki ja sytyttänyt levottomuuden, riidan, sodan ja melskeen toisensa jälkeen. Olkoonpa niin, kestää vielä vähän aikaa, ja silloin minä tahdon antaa hänelle melskettä kylliksi, ja minä tahdon sytyttää sellaisen taistelun, joka on oleva hyvä, ei ainoastaan kansani Israelin keskuudessa, eräässä pienessä nurkkamaassa, vaan niin kauaksi kuin taivas ja maa, meri ja manner ulottuu, se on, missä on vettä ja kuivaa, olipahan se mannerta tai saaria meren ja vesien äärillä se on, missä vain on ihmisiä (tai niinkuin Hän sanoo) »minä saatan kaikki pakanat liikkumaan», niin että kaikki enkelit kaikkien perkeleiden kanssa taivaassa tai ilmassa taistelevat, ja kaikki ihmiset kaikkien ihmisten kanssa tämän siemenen tähden maan päällä riitelevät.

Sillä minä tahdon antaa »hemdathin», lohdutuksen, tulla kaikille pakanoille, Häntä tulevat he rakastamaan ja olemaan hänelle kuuliaiset, kuten 1 Moos. 49:10 sanotaan: »Kansat tulevat olemaan Hänelle alammaiset», ja päinvastoin taas ne tulevat perkeleen, sen vanhan käärmeen, vihollisiksi ja tulevat hänestä luopumaan. Niin tulee sitten käymään niinkuin pitääkin käydä, kun tämän maailman jumala ja ruhtinas vihastuu ja on tullut hulluksi ja raivoisaksi syystä, että hänen on annettava tilaa »hemdathille» ja Silolle, vaimonsiemenelle, Hänen valtakunnalleen, Hänen huoneelleen. Hänen isännyydelleen, Hänen jumalanpalvelukselleen ja Hänen valtiudelleen. Lukekoon, ken tahtoo, historioista Kristuksen ajoista alkaen, miten ensiksi juutalaiset ja pakanat, sen jälkeen kerettiläiset, vihdoin Muhamed ja nyt paavi ovat raivonneet ja yhä raivoavat Jumalaa ja Hänen Messiastaan vastaan, psalmi 2:1, niin hän tulee käsittämään, mitä Haggai tässä melskeistä sanoo. Ei ole mitään maailman kolkkaa eikä paikkaa meressä,

minne evankeliumi ei olisi kaikunut ja tuonut sinne lohdutusta, kuten psalmissa 19:4—5 sanotaan: »Ei ole puhetta eikä sanoja, joiden ääntä ei voisi kuulla. Heidän äänensä ulottuu kaikkiin maihin ja heidän puheensa maailman ääriin asti.» Ja todellakin perkele huomasi ryhtyä toimenpiteisiin, hirmuvaltiaiden kautta murhaamalla, kerettiläisten kautta valehtelemalla ja kaikkine perkeleellisine kavaluuksineen ja voimineen, kuten hän vieläkin tekee evankeliumin estämiseksi ja vastustamiseksi. Tämä on se taistelu.

Tämän taistelun minä tahdon katsoa alkaneeksi tuosta hennosta vesasta Antiokus Epifaneksesta. Sillä Haggaista Antiokukseen on lähes 300 vuotta. Tämä on se vähä aika, jolloin heillä oli rauha. Sillä Persian kuninkaat tekivät heille paljon hyvää, eikä Aleksanterikaan tehnyt heille mitään, ja hänen seuraajiensa kanssa he tulivat hyvin toimeen tuohon kelvottomaan Antiokukseen saakka, joka aloitti rauhattomuudet ja onnettomuudet, ja perkele koettaa hänen avullaan hävittää vaimon siemenen sukupuuttoon. Hän hävittää Jerusalemia, temppeliä, maata ja ihmisiä, häpäisee temppelin ja raivoaa niinkuin häntä ajaisi hänen jumalansa perkele. Ja siitä lähtien on melkeinpä kaikki juutalaisten onni ollut mennyttä, eikä koskaan ole palannut entiselleen tähän päivään asti, eikä myöskään tule enää konsanaan palaamaan.

Tämä on tarpeen sitä varten, että juutalaisten selittely voitaisiin ymmärtää oikein, kun he puhuvat: kaikkien pakanain »hemdath», se on, kulta ja hopea, muka on tullut tähän temppeliin, se on, jos edelliset kuninkaat ovat siihen jotakin tallettaneet, niin tämä on sen kaiken ottanut pois, ja he kääntävät selittelynsä näin: Antiokus saattaa kaikkien juutalaisten kalleudet pakanoille. Niin ettei tällä Haggain lauseella suinkaan voida käsittää kaikkien pakanain paitoja eikä mantteleita. Sillä siitä lähtien näiden 300 vuoden tai »vähän ajan» aikana he eivät saa pakanoilta paljoakaan, vaan heidän täytyy antaa pakanoille pal-

jon, kunnes roomalaiset pian sen jälkeen tulivat maahan, tekivät kokonaan lopun heidän itsenäisyydestään ja asettivat Herodeksen heidän kuninkaakseen. Mitä tämä heille antoi, sen he kyllä tulivat huomaamaan. Siis Antiokuksesta alkaen he saivat elää hyvin vähän rauhassa. Ja myös Daniel lopettaa kirjansa tämän Antiokuksen vaiheille ikäänkuin hän sanoisi: aika on nyt täyttymässä ja kaikki on lopussa, nyt on Messias ovella, joka on tekevä taistelun yhä pitkällisemmäksi ja suuremmaksi.

Mutta tämä häpeällinen Antiokus ei ainoastaan ryöstä ja häpäise temppeliä, vaan myös sortaa »schebätiä» eli »schultania», Davidin suvun ruhtinaita, nimittäin viimeistä ruhtinasta Johannes Hyrkanusta, niin ettei tämän jälkeläisistä enää kukaan tullut Davidin valtaistuimelle tai hallitsijaksi, paitsi että »saphra» eli »mehokek» jäi vielä Herodekseen saakka, niin että siitä lähtien oli Davidin huonetta katsottava ikäänkuin sen kynttilä olisi sammunut, eikä Juudan suvusta olisi enää mitään »schultania» eikä valtikkaa jäljellä. Se tosin olikin nyt lopussa, ja vieläpä lähes 150 vuotta Messiaaseen saakka. Mutta tavallisesti käy niin, että minkä on murruttava, se sitä ennen jonkin verran ritisee ja ratisee, ja minkä on hukuttava, se sitä ennen jonkin verran vajoaa ja kelluu. Samalla tavalla on tässä myös Juudan valtikka viimeisillä hetkillään tehnyt, se on tullut heikoksi, se ritisee ja ratisee 150 vuotta, kunnes se roomalaisten ja Herodeksen kautta kokonaan murtui. Ja Juudan ruhtinaat ovat siis nämä 150 vuotta olleet ilman hallitsijanvaltaa tavallisten kansalaisten keskuudessa, ehkäpä myös kokonaan köyhtyneinä. Sillä Maria, Kristuksen äiti Natsaretista, ylistää itseään köyhäksi ja alhaiseksi neitsyeksi.

Kuitenkin on totta, että Makkabealaiset taistelivat Antiokusta vastaan ja voittivat (kuten Daniel 11:23 sanoo eräästä vähäisestä joukosta), ja sillä tavalla pääsivät Davidin istuimella hallitukseen ne, jotka olivat pappeja Leevin ja Aaronin suvusta. Nyt voi-

daan hyvällä syyllä sanoa, että kuninkaallinen ja papillinen suku ovat keskenään sekaantuneet. Sillä 2 Aikak. 22:11 luemme Josebasta, kuningas Joramin tyttärestä ja kuningas Ahasian sisaresta, että hän on ollut ylimmäisen papin Jojadan aviovaimo, Salomon kuninkaallisesta suvusta, oksitusoksa, joka on oksitettu papilliseen sukuun ja tullut sen kanssa samaksi suvuksi ja puuksi. Siitä syystä hän on ollut pappi Jojadan kaikkien jälkeläisten kantaäiti ja tämän papillisen suvun oikea Saara. Sen vuoksi Makkabealaisia voitaneen sanoa Davidin suvusta lähteneiksi ja hänen lapsikseen äidin puolelta. Sillä joka polveutuu äidistä, kuuluu meihin yhtä läheisesti kuin se, joka polveutuu isästä, mikä on tapana myöskin muissa maissa, niinkuin meidän keisarimme Kaarle on Espanjan kuningas äidin suvun perusteella eikä isän. Hänen isänsä Filip oli Burgundin herttua ei isänsä Maximilianin, vaan äitinsä Marian polveutumisen perusteella.

Siis David nimittää myös Jojadan ja Joseban kaikkia lapsia, poikia ja tyttäriä, luonnollisiksi lapsikseen, koska Joseba polveutuu hänen pojastaan Salomosta, ja Makkabealaisten kautta Salomon suku on jälleen päässyt hallitsijanvaltaan ja valtikkaan käsiksi naisenpuoleisen polveutumisen perusteella san jälkeen kun miehenpuoleinen suku oli sammunut, ja on pysynyt Herodekseen saakka, joka syrjäyttää molemmat, »schultanin» ja »saphran», ja hävittää ne sukupuuttoon. Siellä ovat nyt Juudan valtikka ja »mehokek», nyt näyttää Davidin huoneen kohtalo synkältä sekä miehen- että naisenpuoleiselta linjalta. Sen vuoksi Messiaan täytyy olla läsnä, Davidin oikean kynttilän, oikean pojan, joka hänen sukuaan on siihen saakka pitänyt pystyssä ja yhä edelleen iankaikkisuuteen saakka on pystyssä pitävä ja valaiseva, kuten Jumala on sanonut, että Juudan valtikka on pysyvä 'kunnes Messias on tuleva, ja Davidin huone on pysyvä iankaikkisesti eikä sammuva. Mutta Jumalan täytyy (kuten sanottu) kuitenkin jäädä juutalaisille

valehtelijaksi, ikäänkuin Hän ei vieläkään olisi Messiasta lähettänyt, niinkuin Hän kuitenkin on luvannut ja vannonut.

Edelleen Jumala puhuu Haggain kautta: »Minä tahdon täyttää tämän huoneen kunnialla. Minun on hopea ja minun on kulta. Tämän jälkimmäisen huoneen kunnia on oleva suurempi kuin edellisen» j.n.e. On totta, että tämän huoneen osaksi on tullut suuri kunnia niiden kolmensadan vuoden aikana ennen Antiokusta, jolloin persialaiset ja Aleksanterin seuraajat, Syyrian kuninkaat ja Egyptin kuningas Filadelfus antoivat sille paljon tavaraa, mutta näine kaikkineenkaan sen kunnia ei koskaan ole ohut Salomon ensimmäisen temppelin kunnian vertainen. Sillä on täytynyt olla toisenlainen kunnia, tai Salomon temppelin kunnia on sitä paljon, paljon suurempi. Sillä siinä oli myös hopeaa ja kultaa ylenpalttisesti, lisäksi todistuksenmaja, armoistuin ja keruuibit, Mooseksen taulut, Aaronin sauva, mannaa kultaisessa astiassa, Aaronin puku, samoin Urim ja Thummim, pyhä öljy, jolla kuninkaat ja papit voideltiin (Burgensilainen; Dan. 9). Ja kun Salomo vihki tämän temppelin, niin tuli lankesi alas taivaasta ja poltti polttouhrin. Ja temppeli tuli täyteen sumua, (se on Hän,) jumalallinen majesteetti, joka itse osoittautuu siinä läsnäolevaksi, kuten Salomo siitä sanoo: »Herra on sanonut tahtovansa asua sumussa.» Sillä niin Hän oli myös asunut erämaassa Mooseksen todistuksenmajan yllä.

Kaikesta tällaisesta kunniasta (joka on paljon enemmän kuin kulta ja hopea), ei ole ollut mitään tässä Haggain temppelissä. Ja kuitenkin Jumala puhuu, että tämän temppelin kunnia on oleva suurempi kuin edellisen. Annapa nyt juutalaisten vikistä esiin, mikä tuo suurempi kunnia on ollut? Tässä he eivät voi mitään mukista vastaan, sillä, kuten teksti sanoo ja vanhat juutalaiset, heidän esi-isänsä, ovat sen tienneet, pakanain »hemdath», Messias, on tullut tämän saman temppelin aikana, ja läsnäolol-

laan Hän on tuottanut tälle temppelille suuren kunnian. Niinkuin me kristityt tiedämme, että Herramme Jeesus Kristus, oikea »hemdath», on sen sisälle kantanut uhrin äitinsä kautta, ja Hän itse on siellä usein opettanut ja tehnyt ihmeitä. Tämä on se oikea »sumu», Hänen herkkä inhimillisyytensä, jossa Jumala on osoittanut itsensä läsnäolevaksi ja antanut itsensä kuulua ja näkyä. Jos sokeat juutalaiset tätä pilkkaavat, niin meidän uskomme on kuitenkin sen kautta vahvistettu, kunnes he osoittavat tälle temppelille jonkin muun kunian, joka on suurempi kuin tämä kaikkien pakanoiden »hemdath». Sen he tulevat tekemään, kun he nyt tulevat rakentamaan kolmannen temppelin, se on, kun Jumalasta tulee valehtelija, perkeleestä totuudellinen, ja he jälleen tulevat saamaan Jerusalemin haltuunsa, ei ennen.

Josefus kirjoittaa, että Herodes olisi Haggain temppelin, joka hänen mielestään ei ollut rakennettu tarpeeksi kauniiksi, perin pohjin purkanut ja rakentanut uudelleen yhtä kauniiksi ja kauniimmaksikin kuin Salomon temppeli oli ollut. Minä saatan tämän jutun hyvin uskoakin, mutta vieläkin siitä temppelistä ovat puuttuneet ne asiat, mitä edellä on kerrottu suuresta, vanhasta pyhätöstä, nimittäin todistuksenmaja, armoistuin, keruubit j.n.e., vaikka se muutoin olisikin ollut pelkkää timantteja ja rubiineja. Lisäksi Herodes ei ollut saanut mitään käskyä Jumalalta menetelläkseen tällä tavalla, vaan hän oli tehnyt tällaisen rakentamisen Jumalan ja Hänen kansansa jumalattomana vihollisena, pelkästä korskeudesta ja ylimielisyydestä omaksi kunniakseen, niin ettei kaikki hänen rakentamisensa ja työnsä ole ollut Jumalan edessä senkään arvoinen kuin vähäisin kivi, minkä Serubbabel Jumalan käskystä oli temppeliin asettanut. Ja epäilemättäkään ei ansaitse paljonkaan armoa, että hän on hajoittanut maahan ja häväissyt käsketyn ja Jumalan sanan kautta pystytetyn ja vihityn temppelin ja ilman Jumalan sanaa ja käskyä on tahtonut rakentaa paljon kauniimman. Ehkäpä

Jumala sen paikan vuoksi, minkä hän temppelille valitsi, on sallinut ja suvainnut näin tapahtua, että hän, Herodes, temppelin alasrepimisineen on pikemminkin ollut pahana enteenä, niin että Israelin kansan on vast'edes täytynyt menettää temppeli, Jumalan sana ja kaikki ja sen sijaan harjoittaa jumalanpalveluksen varjolla pelkkää maailman korskeutta.

Myöskään tämän temppelin kunnia ei ole ollut ainoastaan vähäisempi kuin Salomon temppelin, vaan sitä on myös kaikella tavalla enemmän häväisty kuin Salomon temppeliä, ja usein se on ollut häpeää täynnänsä. Ensiksi vastoin juutalaisten tahtoa, kun Antiokus otti pois kaiken, mitä sen sisällä oli ja asetti alttarille epäjumalan, uhrasi sianlihaa ja teki temppelistä oikean sikolätin ia epäjumalisen sekasotkun, toimitti Jerusalemissa hirvittävän murhaamisen ikäänkuin hän olisi ollut itse perkele, Makkab. 1: 57, kuten Daniel 11:31 oli ilmoittanut. Eivätkä roomalaisetkaan harjoittaneet vähäisempää häpäisemistä, varsinkin tuo kelvoton keisari Caligula, joka myös harjoittaa kauheuksiaan temppelissä. mistä Daniel 9:27 ja 12:11 puhuu. Sellaista häväistystä ja häpeää ei ole tuolle Salomon temppelille pakanain eikä vieraiden taholta tapahtunut, niin että tahtoo olla vaikeata, mitenkä tämä Haggain sana olisi todeksi käsitettävä: »Tämän jälkimmäisen huoneen kunnia on oleva suurempi kuin edellisen», niin että sitä vastaan ehkä sanottaneen, että tämä jälkimmäinen temppeli on ollut enemmän tävnnänsä häpeää kuin edellinen, jos tahdotaan puhua ulkonaisesta, aineellisesta kunniasta. Sen vuoksi tähän on 1isäksi tuleva muu kunnia, ja Haggai on oleva oikeassa.

Toiseksi, he itse, juutalaiset, ovat myös tätä temppeliä enemmän häväisseet kuin tuota toisia koskaan on häväisty, nimittäin hengellisellä epäjumalanpalveluksella. Lvra ja monet muut kirjoittavat monessa paikassa, etteivät juutalaiset ole Babyloniasta palaamisensa jälkeen harjoittaneet epäjumalanpalvelusta eivätkä profeettojen murhaamisella tehneet niin suu-

ria syntejä kuin ennen. Tällä hän tahtoo todistaa, että tämän heidän maanpakolaisuutensa syynä täytyy olla vieläkin suurempi synti kuin epäjumalanpalvelus, profeettojen murhaaminen j.n.e., nimittäin se, että he ovat ristiinnaulinneet Messiaan. Tämä todistusperuste on oikea, hyvä ja luja. Mutta se, etteivät he ole murhanneet profeettoja, ei ole johtunut heidän häijyn tahtonsa puutteesta, vaan ettei heillä ole enää ollut mitään profeettoja, jotka olisivat heidän epäjumalisuuttaan, ahneuttaan ja paheitaan moittineet. Sen vuoksi he eivät myöskään ole voineet mitään profeettoja murhata. Tuskinpa viimeinenkään profeetta Malakia, joka alkoi soimata pappeja, on välttynyt tältä kohtalolta, niinkuin hänen julistuksensa muutenkin on mennyt hukkaan.

Mutta epäjumalisuutta he ovat kauheammin harjoittaneet tämän kuin edellisen temppelin aikoina, ei karkeata, kouraantuntuvaa, tomppelimaista, vaan ovelaa, henkistä epäjumalisuutta, kuten Sakaria 5:nnessä luvussa heitä kuvailee lentävän kirjakäärön ja kulkevan vakan nimillä, ja vihdoin 11:12—13 ia 12:10 ennustaa heistä häpeällisiä asioita, miten he myyvät Jumalan kolmestakymmenestä hopearahasta ia pistävät Hänet lävitse. Mutta siitä toisessa paikassa. Eikö ole tarpeeksi suuri häpeä, että samaan aikaan papit mitä häpeällisimmin vääristelivät Jumalan kymmentä käskyä? Sano sinä, mikä epäiumalisuus on sen kauheuden vertainen, että Jumalan sana muutetaan valheeksi. Se on oikealla nimellään, että Jumalan nimeen vedoten ja sen varjolla pystytetään epäjumalia, se on, vääriä jumalia, minkä toinen käsky kieltää: sinun ei pidä väärinkäyttää Jumalasi nimeä!

Kirjoittavathan heidän Talmudinsa ja rabbiininsa. ettei muka tappaminen ole synti, jos joku juutalainen tappaa pakanan, vaan silloin, jos hän tappaa jonkun israelilaisen veljensä. Ja jos hän ei pidä jollekin pakanalle antamaansa valaa, se ei ole synti. Siis:

gojimeilta varastaminen ja ryöstäminen (kuten he koronkiskomisellaan tekevät) on muka jumalanpalvelusta. Sillä he pitävät asian sellaisena, koska he muka ovat jaloa verta ja ympärileikatulta pyhimyksiä, mutta me kirottuja gojimeja, minkä vuoksi he eivät voi kohdella meitä tarpeeksi karkeasti eivätkä rikkoa meitä vastaan, koska he muka ovat maailman herroja ja me heidän orjiaan, jopa heidän elukoitaan. Tästä voit itse lukea edelleen Burgensilaisen *additione* Jesajan 34:nnen ja Sakarian 5:nnen luvun johdosta, niin tulet huomaamaan, mitä rabbiinit opettavat Jumalasta ja tulet sanomaan, että minä kirjoitan aivan liian lievästi heitä vastaan.

Yleensä miten heidän rabbiininsa ovat opettaneet, sanovat meille myös evankelistamme, Matteus, 15: 4—6, että he ovat tehneet tyhjäksi isän ja äidin kunnioittamista koskevan neljännen käskyn, ja Matteuksen 23 luvun mukaan he ovat harjoittaneet paljon häpeällistä oppia, paitsi mitä Kristus vielä Matteuksen 5:17 ja seur. sanoo, miten he ovat Jumalan kymmentä käskyä niin viekkaasti saarnanneet ja selittäneet. Ja he olivat järjestäneet temppeliin rahanvaihtajia, kauppiaita ja kaikenlaista ahneudenharjoitusta, niin että Herramme Kristus sanoo, että he olivat tehneet Jumalan huoneen rosvojen luolaksi. Ajattele nyt, millainen kaunis kunnia se on, miten ihanuutta täynnä on sellainen huone ollut, kun Jumalan on täytynyt omaa huonettaan nimittää rosvojen luolaksi sen vuoksi, että niin paljon sieluja on murhattu heidän itaran, väärän oppinsa, se on, heidän kaksinkertaisen epäjumalisuutensa vuoksi. Sellaiseen oppiin juutalaiset uskovat vielä tänäkin päivänä ja tekevät niinkuin heidän isänsä, vääristelevät Jumalan sanan, ahnehtivat, harjoittavat koronkiskomista, varastavat, murhaavat (missä voivat) ja opettavat vielä lapsiaankin yhä edelleen tekemään samalla tavalla.

Tämä ei vieläkään ole tämän temppelin suurin häpeä. Mutta se se vasta on oikea kaikkien kauheuksien kauheus, kaikkien häpeiden häpeä, että tämän

temppelin aikana muutamat ylimmäiset papit ja eräs kokonainen lahko ovat olleet saddukealaisia, se ON epikurolaisia, jotka eivät ole uskoneet olevan enkeleitä, perkeleitä, taivasta, helvettiä eivätkä elämää tämän elämän jälkeen. Ja tällaiset veitikat saivat papillisessa virassa ja puvussa mennä temppeliin uhraaman, rukoilemaan ja suitsuttamaan kansan puolesta, saarnata kansalle ja hallita! Sano minulla miten paljon pahempi Antiokus epäjumalineen ja sianlihan uhraamisineen on voinut olla näitä epikurolaisia sikoja ja emäsikoja? Mihin nyt tässä jää Haggain sana, että tämän temppelin kunnia on oleva suurempi kuin Salomon temppelin? Varsinaista sikolättiä voidaan Jumalan edessä ja järjen mukaan nimittää kuninkaalliseksi saliksi tähän temppeliin verraten tuollaisten suurten, kauheiden, hirvittävien sikojen vuoksi.

Miten paljon rehellisemmin pakanalliset filosoofit ja runoilijatkin kirjoittavat ja opettavat ei ainoastaan Jumalan valtiudesta ja tulevasta elämästä, vaan myöskin ajallisista hyveistä, kun he opettavat, että ihminen on luonnostaan velvollinen palvelemaan toinen toistaan, olemaan uskollinen myöskin vihollisia kohtaan ja varsinkin hädässä olemaan uskollinen ja avulias, kuten Cicero ja hänen vertaisensa opettavat. Niin, minä olen sitä mieltä, että Aisopoksen kolmessa sadussa, puolessa Caton kirjoituksista, Terentiuksen kaikissa huvinäytelmissä on enemmän viisautta ja oppia hyvistä teoista, kuin mitä löydetään kaikista talmudistien ja rabbiinien kirjoista ja mitä kaikkien juutalaisten mieleen saattaa juolahtaa.

Joku ehkä voi ajatella, että minä puhun liian paljon. Minä en puhu liian paljon, vaan aivan liian vähän, sillä minä näen heidän kirjoituksistaan, että he parjaavat meitä gojimeiksi ja toivottavat meille kouluissaan ja rukouksissaan kaikkea onnettomuutta. He ryöstävät meiltä rahamme ja omaisuutemme koronkiskomisellaan, ja missä vain voivat, he osoittavat meille kaikkea salakavalaa häijyyttä. He uskovat

(mikä vielä on ilkeintä) tekevänsä siinä hyvin ja oikein, se on, palvelevansa Jumalaa opettamalla tekemään sellaista. Sellaista eivät ole mitkään pakanat tehneet, eivätkä myöskään tee muut kuin perkele itse tai ne, jotka se on riivannut, kuten se on riivannut juutalaiset.

Burgensilaista, joka oli heidän keskuudessaan hyvin oppinut rabbiini ja joka Jumalan armosta on tullut kristityksi (mikä on hyvin harvinaista), askarruttaa tämä kohta hyvin paljon, nimittäin että he kouluissaan meitä kristityttä niin kauheasti kiroavat (kuten myöskin Lyra kirjoittaa), ja hän tekee siitä sen johtopäätöksen, etteivät he voi olla Jumalan kansa. Sillä jos he olisivat Jumalan kansa, he tekisivät kuten vangitut juutalaiset Babylonissa tekivät, joille Jeremia kirjoittaa näin: »Rukoilkaa sen kuninkaan ja sen kaupungin puolesta, missä olette vankina, sillä heidän rauhassaan teilläkin on rauha!» Mutta meidän äpärämme ja väärät juutalaisemme ajattelevat, että heidän täytyy meitä kirota, vihata ja tehdä meille kaikkea vahinkoa missä vain voivat, mihin heillä kuitenkaan ei ole mitään syytä. Siitä syystä he eivät varmastikaan ole Jumalan kansa. Siitä enemmän jälempänä.

Palataksemme jälleen Haggain temppeliin, on varma, ettei millekään huoneelle ole tapahtunut suurempaa, törkeämpää häpeää kuin tälle pyhälle Jumalan huoneelle sellaisten häpeällisten sikojen vuoksi, mitä saddukealaiset ja farisealaiset ovat olleet. Kuitenkin Kristus nimittää sitä Jumalan huoneeksi, koska perustus on Hänen. Siitä syystä on sellaisen suuren häpeän vastapainoksi sen sisällä täytynyt olla jonkin suuren ihanuuden, joka ei ole hopeaa eikä kultaa. Ellei, niin Haggain asia on huonosti niine ennustuksineen, että tämän temppelin kunnia on oleva suurempi kuin Salomon temppelin, eikä sellaisen ylenpalttisen häpeän keskeltä voida löytää mitään muuta ihanuutta eikä kunniaa kuin tämän »hemdathin», joka oli ennen pitkää tuleva ja kun-

niallaan voittava tämän häpeän. Juutalaiset eivät voi osoittaa mitään, ja siitä syystä heidän on tässä vaiettava.

Minun täytyy keskeyttää ja viimeinen osa Haggain lauseesta jättää toisille, kun hän ennustaa: »Tälle paikalle (sanoo Herra) minä annan rauhan.» Onko tällä käsitettävä aika Antiokuksesta tähän aikaan asti, jona juutalaiset ovat kärsineet kaikkea onnettomuutta ja vieläkin ovat maanpaossa, sillä tällä paikallahan on oleva rauha, puhuu Jumala. Paikka on olemassa yhä vieläkin, mutta temppeli ja rauha ovat poissa. Juutalaiset osannevat senkin selittää, mutta minulle sanoo historia, että ennen Antiokusta on ollut vähäinen rauha lähes 300 vuotta, mutta sen jälkeen ei enää mitään tähän hetkeen asti, paitsi mitä ehkä Makkabealaisten aikana on ollut. Tämän jätän minä, kuten sanottu, toisille. Lopputulos on, ettei tämä rauha ole mikään ruumiillinen, aineellinen, vaan Messiaan eli »hemdathin» rauha, se on, Jumalan valtakunnan rauha, joka on iankaikkinen ja jonka Messias on tuonut ja opettanut, Jesaja 11:1—10, Sakaria 9: 9—10.

Vihdoin meidän on kuultava suurta profeettaa Danielia, jolle puhuu merkillinen, nimeltä mainittu enkeli Gabriel, minkä vertaista ei ole Vanhassa Testamentissa. On nimittäin merkillepantavaa, että enkeli mainitaan nimeltä. Hän puhuu Danielille näin: »Seitsemänkymmentä viikkoa on määrätty kansallesi ja pyhälle kaupungillesi, kunnes luopumus päättyy, synnit peitetään, rikokset sovitetaan ja iankaikkinen vanhurskaus tuodaan esiin ja näky ja ennustus täytetään ja kaikkein pyhin voidellaan.»

Tätä runsassisältöistä raamatunlausetta me emme voi nyt käsitellä, joka todella on eräs kaikkein huomattavimmista koko Raamatussa, ja kaikki (miten helposti) ovat sen myös itselleen omaksuneet. Sillä se ei ainoastaan määrää Kristuksen aikaa, vaan myös ennustaa, mitä Hän on tekevä, nimittäin ottava pois synnit, saattava vanhurskauden kuolemansa kautta.

Siinä Kristus tehdään papiksi, joka kantaa koko maailman synnit. Tämä, sanon minä, meidän täytyy nyt jättää toistaiseksi ja käsitellä ajankohtaa (minkä olemme ottaneet tehtäväksemme), nimittäin onko tällainen Messias tai pappi tullut vai onko Hän vasta tuleva, täten vahvistaaksemme uskoamme kaikkia perkeleitä ja ihmisiä vastaan.

Ensiksikin siitä ollaan aivan yksimielisiä, etteivät nämä seitsemänkymmentä viikkoa ole päiväviikkoia vaan vuosiviikkoja, niin että yksi viikko käsittää seitsemän vuotta, ja tekevät yhteensä 490 vuotta. Tämä on yksi kohta. Toiseksi ollaan myös yksimielisiä siitä, että nämä seitsemänkymmentä viikkoa ovat loppuunkuluneet silloin kun roomalaiset hävittivät Jerusalemin. Näissä kahdessa kohdassa ei ole kenelläkään mitään epäilyksiä, vaikka onkin lukemattomia erimielisyyksiä siitä, milloin ja missä nämä seitsemänkymmentä viikkoa ovat oikeastaan alkaneet ja täyttyneet. Tätä ei ole meidän tarpeellista tässä pohtia, koska on päästy yksimielisyyteen siitä, että ne ovat täyttyneet ja päättyneet Jerusalemin hävityksen aikoina. Se on meille tällä kertaa kylliksi.

Jos nyt on totta, kuten sen täytyy olla totta, ettei Jerusalemin hävityksen jälkeen ole enää mitään viikkoja jälellä, niin Messiaan on täytynyt tulla Jerusalemin hävitystä edeltäneen aian vaihepa, jolloin noista seitsemästäkymmenestä viikosta on ollut vielä jotakin jälellä, nimittäin viimeinen viikko, kuten teksti siitä jälkeenpäin selvästi ja valtavasti SANOO : »Ja niiden seitsemän ja kuudenkymmenenkahden viikon jälkeen (se on, kuudenkymmenenyhdeksän viikon jälkeen, siis viimeisen eli seitsemännenkymmenennen viikon aikana) surmataan Kristus», siis kuitenkin, että Hän tulee jälleen elämään. Sillä Hän on tämän viimeisen viikon aikana vahvistava liiton monelle (sanoo enkeli), mutta sitä Hän ei voi tehdä kuolleena, vaan Hänen täytyy olla elävä. Liiton vahvistaminen ei voi merkitä muuta kuin Jumalan isille antaman lupauksen täyttämistä, nimittäin sen

siunauksen, joka oli Aabrahamin siemenessä luvattu, levittämistä kaikkien pakanain keskuuteen. Kuten enkeli edellä sanoo, tämä näky ja ennustus on sinetöitävä eli täytettävä. Se kuuluu elävälle Messiaalle, joka kuitenkin sitä ennen surmataan. Mutta juutalaiset eivät tahdo tietää siitä mitään. Sen vuoksi jätämme sen tällä kertaa toistaiseksi ja pysymme nyt siinä, että Messiaan on täytynyt tulla näiden seitsemänkymmenen viikon aikana, mitä juutalaisetkaan eivät kykene kieltämään.

Sillä siitä ovat olemassa heidän kirjansa ja varmat historiat, jotka todistavat, etteivät ainoastaan muutamat juutalaiset, vaan koko juutalaismaailma on siihen aikaan ollut vakuutettu siitä, että Messiaan on täytynyt tulla tai olla esillä tuohon samaan aikaan. Tästä me tahdomme kuulla. Kun Herodes väkivalloin tuli roomalaisten avulla Juudan ja Israelin kuninkaaksi, niin juutalaiset hyvinkin huomasivat, että Juudan valtikka tulisi sillä tavalla sortumaan. He hangoittelivat ankarasti vastaan, ja kolmenkymmenen vuoden aikana (niin kauan he puolustautuivat) lyötiin monia tuhansia juutalaisia kuoliaaksi ja paljon verta vuodatettiin, kunnes he väsyivät ja antautuivat. Tällä välin juutalaiset tarkkailivat ympäriltään Messiastaan. Niin kuuluu huuto, että Messias on syntynyt, kuten se sitten totta olikin, sillä Herodeksen kolmantenakymmenentenä vuotena on Herramme Kristus syntynyt. Mutta Herodes tukahduttaa tämän huudon väkivalloin, surmaa Betlehemistä ja sen tienoilta kaikki pienet poikalapset, niin että Herramme täytyy paeta Egyptiin. Hän surmaa myös oman poikansa (siitä syystä, että tämä oli syntynyt juutalaisesta äidistä) huolissaan siitä, että Juudan valtikka ehkä hänen kauttaan tulisi jälleen kohoamaan ja voittamaan juutalaiset puolelleen, koska sellainen huhu Kristuksen syntymisestä (kuten Philo kirjoittaa) oli levinnyt.

Kolmekymmentä vuotta tämän jälkeen tulee erämaasta esiin Johannes Kastaja ja saarnaa Herrasta, ettei Hän ole

ainoastaan syntynyt, vaan on heidän keskellään tulossa hallitsemaan pian hänen jälkeensä, kuten sen evankelistamme esittävät. Yhtäkkiä sen jälkeen saapuu Hän itse, saarnaa, tekee suuria ihmeitä, niin että juutalaiset toivoivat nyt tulleen sen hetken, jolloin sortuneen valtikan jälkeen Silo oli tullut. Mutta ylimmäiset papit, vallanpitäjät ja heidän kannattajansa loukkaantuivat Hänen henkilöllisyytensä vuoksi, koska Hän ei saapunut mahtavana kuninkaana, vaan kulki köyhänä kerjäläisenä. Sillä heidän ajatuksenaan oli, että Messias oli kokoava juutalaiset, eikä ainoastaan syöksevä vierasta kuningasta vallasta, vaan myös roomalaiset ja koko maailman miekalla pakottava alaisuuteensa ja asettava juutalaiset suurina ruhtinaina hallitsemaan kaikkia pakanoita. Kun tällainen ajatus menee myttyyn, se kiukuttaa tätä jaloa sukua ja näitä ympärileikatulta pyhimyksiä, ikäänkuin heille olisi tällainen valtakunta luvattu, mutta tämän kerjäläisen avulla he eivät voineet sitä saavuttaa. Siispä he Häntä halveksivat eivätkä ottaneet Häntä vastaan.

Mutta Hän, koska he Johanneksen ja Hänen saarnaansa ja heidän ihmeitään halveksivat ja pilkkasivat perkeleen teoiksi, vihastuu ja katkeroituu siitä kovin. Hän moittii ja soimaa heitä ankarasti (mitä Hänen ei ehkä olisi pitänyt tehdä), että he olivat ahneita, häijyjä, tottelemattomia lapsia, vääriä opettajia, kansanviettelijöitä j.n.e., kerta kaikkiaan, kyykäärmeiden sikiöitä ja perkeleen lapsia. Sitä vastoin Hän on ystävällinen syntisiä, publikaaneja, pakanoita ja roomalaisia kohtaan, niin että näytti siltä kuin Hän olisi Israelin kansan vihollinen ja pakanain ja konnien ystävä. Silloin leimahti tuli Häntä vastaan! Silloin he tulivat vihamielisiksi, katkeriksi, myrkyllisiksi ja mielettömiksi Häntä kohtaan. Ja vihdoin he kiehuivat niin että he tahtoivat Hänet tappaa, kuten he myös tekivät, ristiinnaulitsivat Hänet niin häpeällisellä tavalla kuin ikänä voivat ja jäähdyttivät mieliään sillä tavalla, että pakana Pilatuskin sen

huomasi ja todisti, että he ovat Hänet tuominneet ja surmanneet vihasta ja kateudesta, syyttömänä, viattomana.

Kun he nyt olivat tämän »väärän» Messiaan (jona he tahtoivat Häntä pitää) surmanneet, he eivät kuitenkaan luopuneet siitä mielettömyydestä, että Messiaan täytyi olla esillä tai lähellä. He nurisivat aina roomalaisia vastaan valtikan vuoksi. Pian nouseekin huhu, että se Jeesus, jonka he olivat tappaneet, on jälleen noussut ylös, ja nyt vasta aletaankin aivan vapaasti ja julkisesti Messiaasta saarnata, mikä julistus tuli Jerusalemin kansan ja myöskin Antiokian pakanain ja kaikkialla maaseudulla asuvien osaksi. Tästä he saivatkin tekemistä. Heidän piti vastustaa tätä kuollutta Messiasta ja Hänen kansaansa, ettei Häntä uskottaisi ylösnousseeksi eikä Messiaaksi, ja myöskin roomalaisia vastaan heidän oli taisteltava, ettei heidän »Messiaansa», jota he toivoivat, menettäisi ikuista valtikkaa. Toisaalla nousi murharaivo kristityitä kohtaan, toisaalla levottomuuksia roomalaisia vastaan. Tätä he harjoittivat lähes neljäkymmentä vuotta, kunnes roomalaisten oli pakko hävittää maa ja kaupunki. Ja tämän väärää Kristustaan koskevan mielettömyytensä ja oikean Kristuksen vainoamisensa vuoksi he menettivät yksitoista kertaa satatuhatta miestä, kuten Josefus kirjoittaa, sekä maan, kaupungin, valtikan, temppelin, papiston ja kaiken, mitä heillä oli, mitä hirvittävimmällä tavalla.

Tämän suuren, hirvittävän häviön, josta on kauheata lukea ja kuulla, olisi helposti pitänyt heitä pehmittää ja nöyryyttää. Niinpä kylläkin: he tulivat seitsemän kertaa paatuneemmiksi, häijymmiksi ja kopeammiksi kuin ennen. Se vaikutti, että heidän täytyi ympäri maailman hajoitettuna nähdä kristittyjen oman Messiaansa kanssa joka päivä kasvavan ja lisääntyvän, ja täydellä voimallaan kohdistui heihin tämä Mooseksen sana, 5 Moos. 32: 21: »He härsyttelivät minua sillä, joka ei ole jumala, ja minä härsyttelen heitä kansalla, joka ei ole kansa», ja kuten

Hosea 1:9 ja 2: 23 sekä Paavali Room. 9: 25 sanoo: »Minä olen nimittävä kansakseni sen kansan, joka ei ole minun kansani. Sillä te ette ole minun kansani enkä minä tahdo olla teidän Jumalanne.» Tämä asetti sarvet heidän päässään pystyyn, ja he tahtoivat saada oman »Messiaan», jonka osallisuudesta pakanat eivät voi kerskua. Mutta tämän Messiaan, jota molemmat, juutalaiset ja pakanat, ylistävät, he tahtoivat juurruttaa pois. He kulkivat kaikessa maailmassa läpi koko Rooman valtakunnan, ja missä he saattoivat vainuta jonkun kristityn jossakin nurkassa, hänet he vetivät esiin tuomarien eteen ja kirjoittivat hänestä (kun he eivät voineet tehdä enemmän, koska heillä ei ollut mitään tuomioistuinta eikä valtaa) kunnes saivat hänet pois päiviltä. Tällä tavalla he vuodattivat sangen paljon kristittyjen verta ja tekivät lukemattomia marttyyrejä, myöskin Rooman valtakunnan ulkopuolella Persiassa ja missä vain voivat.

Mutta kuitenkin he yhä vieläkin pitivät kiinni siitä harhaluulosta, että Messiaan ajan täytyi olla läsnä, koska nuo Danielin 70 viikkoa olivat loppuunkuluneet ja Haggain temppeli oli hävitetty, eivätkä he kuitenkaan sietäneet Jeesus Natsaretilaisen henkilöä, vaan hyökkäsivät Häntä vastaan ja esittivät itselleen keskuudestaan oman »Messiaansa». Se tapahtui tällä tavalla: Heillä oli eräs rabbiini eli talmudisti nimeltä Akiba, heidän keskuudessaan hyvin oppinut ja arvossapidetty, enemmän kuin kaikki muut rabbiinit, vanha, harmaa, kunniallinen mies, joka ankarasti pohti Haggain ja Danielin ja myöskin Jaakobin 1 Moos. 49:10 raamatunlauseita, että Jumalan kansan keskuudessa täytyi olla Messias silloin kun kirjoitukset ja aika olivat täyttyneet. Hän valitsi erään, jonka lisänimenä oli »Kohab», saksaksi »Stern», tähti (Burgensilainen mainitsee hänen oikeaksi nimekseen Heutoliba). Tämä on kaikissa historioissa melko hyvin tunnettu, ja häntä nimite-

tään nimellä Benkozba tai Barkozban. Tämän piti nyt olla heidän »Messiaansa», ja hän olikin sellaisena sangen mielellään. Hänen ympärilleen kerääntyivät kaikki rabbiinit ja kaikki kansa, ryhmittyivät luottavaisina ja varustautuivat ankarasti. He tahtoivat puhdistaa maailman sekä kristityistä että roomalaisista. Sillä nyt heillä oli oman makunsa ja mielensä mukainen »Messias», jota heille edellämainitut kirjoitukset julistivat.

Tämä mielettömyys alkoi noin kolmekymmentä vuotta Jerusalemin hävityksen jälkeen keisari Trajanuksen aikana. Ja rabbiini Akiba oli tämän Kohabin profeettana ja henkenä, hän toitotti, kiihotti ja yllytti häntä ankarasti, johti Raamatun kaikki Messiasta koskevat kirjoitukset hänen henkilöönsä kaiken kansan keskuudessa ja sanoi: »Sinä olet Messias!» Kummallisesti hän käyttää tässä hyväkseen Bileamin lausetta 4 Moos. 24: 17—19 hänen lisänimensä vuoksi, koska häntä nimitettiin Kohabiksi, se on, tähdeksi. Sillä näin puhuu siitä Bileam hengen vaikutuksesta: »Tähti (Kohab) nousee Jaakobista ja valtikka tulee Israelista ja musertaa Moabin ääret ja hävittää kaikki sotametelin lapset. Hän valloittaa Edomin, ja Seir tulee vihollistensa vallan alle, ja Israel tekee voimallisia töitä. Jaakobista tulee hallitsija ja hävittää mitä kaupungeista on jälellä.»

Tämä oli oikeata julistusta sellaiselle hullulle, vihamieliselle, levottomalle roskaväelle kiillottaakseen sen ylen määrin, kuten sitten tapahtuikin. Ja että siitä tulisi tosi eikä voisi mennä myttyyn, tämä ylhäinen, arvossapidetty rabbiini Akiba (vanha narri ja veijari) teki itsensä tämän Kohabin henkivartijaksi ja asemieheksi, kertomuksissa sanotaan häntä nimellä *armigérum*. Jos minä en ole sitä saksaksi oikein tulkinnut, niin tehkööt sen muut paremmin. Sillähän tarkoitetaan sitä, joka kuninkaalla tai ruhtinaalla on sivullaan suojelijana sotakentällä tai taistelussa, kulkipahan hän sitten ratsain tai jalan,

vaikkakin se tässä merkitsee hieman enemmänkin, koska hän on myös profeetta ja (kuten meillä on tapahtunut) rahanhankkija. Siinä ovat nyt sitten Juudan valtikka ja Messias, ja he ovat asiastaan varmat. Sellaista he sitten harjoittivat lähes 30 vuotta, Kohab antoi nimittää itseään kuningas Messiaaksi, surmautti hyvin paljon kristityitä, jotka eivät tahtoneet kieltää meidän Messiastamme Jeesusta Kristusta. Tämän Kohabin päälliköt ahdistelivat myös roomalaisia missä vain voivat, ja kerran he Egyptissä surmasivat erään roomalaisen päällikön. Niin, nyt paisui heidän sydämensä, järkensä ja vatsansa ylpeydestä! Nyt täytyi Jumalan olla heidän kanssaan ja apunaan, ja he valtasivat Jerusalemin läheltä erään kaupungin, jota nimitettiin nimellä »Bitter» (karvas) ja jonka nimenä on Raamatussa Bethoron.

Nyt he eivät tienneet muuta kuin että heidän »Messiaansa», kuningas Kohab, muka oli nyt maailman herra, ja hänen vallassaan olivat nyt kristityt ja roomalaiset ja kaikki oli voitettu. Mutta keisari Hadrianus lähettää sotajoukkonsa heitä vastaan, piirittää Bitterin, voittaa heidät ja lyö kuoliaaksi »Messiaan» ja »profeetan», »tähden» ja »pimeyden», herran ja henkivartijan, hiin että juutalaiset itse kirjoissaan valittavat, että Bitterissä oli ollut kaksi kertaa kahdeksankymmentätuhatta miestä, jotka puhalsivat torviin ja olivat olleet suurten joukkojen päälliköitä, ja muka on kaatunut neljäkymmentä kertaa satatuhatta miestä, paitsi mitä Aleksandriassa on kaatunut, missä niitä muka on ollut kaksitoista kertaa satatuhatta. Mutta minusta tuntuu, että he heittävät kirveensä aivan liian pitkälle. Minä tahdon selittää sen niin, että nuo kaksi kertaa kahdeksankymmentätuhatta torvenpuhaltajaa ovat olleet urhoollisia, taistelussa asekuntoisia miehiä, joista ehkä jokainen olisi kyennyt sotakentällä johtamaan suuria joukkoja. Muutoin se kuulostaa aivan liian perkeleellisen valheelliselta.

Tämän tappionsa jälkeen, joka on ollut hyvin hy-

vä, he itse nimittivät Kohabia, hävinnyttä »Messiastaan», »Kozabiksi». Se sointuu yhteen ja kuulostaa hyvin läheiseltä. Sillä näin kirjoittavat heidän talmudistinsa: »Sinun ei pidä lukea Kohab, vaan Kozab.» Sen vuoksi hänen nimensä on nyt kaikissa historioissa Kozban. Kozab merkitsee: väärä. Sillä hänen puuhansa oli mennyt myttyyn, minkä vuoksi hän oli ollut väärä eikä oikea Messias. Aivan niinkuin me saksalaiset alkaisimme riimitellä: »Du bist nicht ein Deutscher, sondern ein Täuscher, nicht ein Welscher, sondern ein Fälscher» (sinä et ole saksalainen, vaan petturi, et ole italialainen, vaan väärentäjä). Ja koronkiskojasta minä sanoisin: »Du bist nicht ein Bürger, sondern ein Würger» (sinä et ole kansalainen, vaan kuoliaaksikuristaja). Tällaiset riimittelyt ovat kaikissa kielissä tavallisia. Tästä jutusta kirjoittaa myös Eusebiuksemme, *eccl. hist, lib. 4. cap. 6.,* mainitsee Barcohabas'in ja sanoo, että siellä on ollut hirvittävä, suuri taistelu, jossa juutalaiset jopa karkoitettiin maastaankin, niin etteivät he jumalattomilla silmillään voineet enää etäältäkään nähdä isänmaataan, vaikkapa olisivat kiivenneet kaikkein korkeimmalle vuorellekin.

Tällaiset kauheat kertomukset todistavat tarpeeksi, että koko juutalaismaailmalla on ollut sellainen käsitys, että Messiaan ajan on täytynyt olla läsnä silloin kun nuo 70 viikkoa olivat loppuunkuluneet, Haggain temppeli oli hävitetty ja Juudan valtikka oli otettu pois, kuten Jaakobin 1 Moos. 49: 10, Haggain 2: 6—9 ja Danielin 9: 24 raamatunlauseet olivat selvästi osoittaneet ja ilmoittaneet, niin että me kristityt (Jumalalle kiitos!) olemme siitä uskostamme varmat ja vakuutetut, että oikea Messias, Jeesus Kristus, on siihen aikaan tullut, vaikka sen todistuksena ei olisikaan Hänen suuria ihmetekojaan, joita juutalaisetkaan eivät voi kieltää, vaan myöskin hänen vastustajansa, jotka tahtoisivat Hänet sekä kaikki Hänen omansa hävittää sukupuuttoon ja saattaa Messiaan nimelle niin hirvittävän häviön ja onnettomuuden.

Miten he muuten olisivat voineet aloittaa keskuudessaan sellaisen valituksen ja voivotuksen, elleivät he olisi olleet varmoja siitä, että Messiaan ajan täytyi olla läsnä? No niin, minä ajattelenkin, että sitä voidaan sanoa kerrassaan erinomaiseksi juoksemiseksi ja kompastumiseksi, nyt jo toisen kerran, sitä loukkauskiveä ja kompastuksen kalliota vastaan, kuten Jesaja 8:14—15 sanoo, missä niin monta kertaa sadattuhannet ovat tahtoneet käydä Jeesus Natsaretilaisen kimppuun ja sen vuoksi ovat loukanneet itsensä, kompastuneet, murskaantuneet, takertuneet kiinni ja joutuneet vangiksi, kuten Jesaja siitä puhuu.

Kun heiltä oli nyt kaksi sellaista harhaansuunnattua, kauheata yritystä mitä hirvittävimmällä tavalla mennyt myttyyn, ensimmäinen Jerusalemissa Vespasianuksen, toinen Bitterissä Hadrianuksen aikana, heidän olisi helposti pitänyt voida luoda katseensa sisäänpäin, tulla taipuvaisiksi ja nöyriksi ja ajatella: Auttakoon Jumala, miten tämä voi olla mahdollista, Messiaan aika on profeettain sanojen mukaan tullut ja on jo ohikin, ja sen lisäksi meitä niin julmasti, hirvittävästi lyödään? Miten ajatuksemme Messiaasta, että hänen olisi pitänyt tulla jonkinlaiseksi maailmalliseksi »kohabiksi», onkaan meidät pettänyt, ja hän ehkä onkin tullut toisella tavalla tai toisessa muodossa? Mitenhän, jos se olisikin Jeesus Natsaretilainen, jonka puoleen kääntyy niin paljon juutalaisia ja pakanoita ja tekevät joka päivä paljon suuria tunnusmerkkejä? Niinpä hyvinkin, he, juutalaiset, ovat tulleet seitsemän kertaa kovemmiksi ja vihamielisemmiksi kuin ennen. Heidän ajatuksensa maailmallisesta Messiaasta täytyvät olla oikeat eivätkä mennä myttyyn, ennemmin täytyy määrätyn ajan ja kaikkien profeettain valehdella ja olla väärässä! He eivät tahdo Jeesusta, ja vaikka he vääristelisivät kaikki kirjoitukset, heillä ei ole mitään Jumalaa, eivätkä he enää koskaan saa mitään Messiasta. Niin he sen tahtovat.

Sen vuoksi he ovat tuosta ajasta alkaen asettuneet vastustamaan Raamattua (koska roomalaiset ovat nyttemmin lyöneet heidät voimattomiksi ja turvattomiksi) ja uskaltaneet ryhtyä sitä vääristelemään ja antamaan siitä meille vieraan, toisenlaisen käsityksen. He ovat luopuneet kaikista entisistä isistä ja profeetoista ja sen lisäksi omasta ymmärryksestään, minkä vuoksi he ovat menettäneet niin monta sataa tuhatta miestä, maansa ja kaupunkinsa ja joutuneet kaikkeen surkeuteen. Eivätkä he ole näinä tuhantenaneljänäsatana vuotena tehneet mitään muuta, kuin että missä he vain kristittyjen keskuudessa ovat saaneet tietää jollakin raamatunlauseella käsitettävän meidän Messiastamme, siitä he ovat suuttuneet, sitä ruoskineet, repineet, ristiinnaulinneet, piinanneet tehdäkseen Messiaalle toisenlaisen nenän ja toisenlaiset kasvot, ja menetelleet niinkuin heidän esi-isänsä ovat Herraamme Kristusta kohtaan Pitkänäperjantaina menetelleet, minkä vuoksi Jumala pitäisi huomattaman valehtelijaksi, mutta heidät totuudellisiksi. Kuten edellä olet kuullut, miten he ovat rohjenneet vääntää yksistään Jaakobin 1.Moos.49:10 raamatunlauseelle lähes kymmenenlaisia neniä ja samoin Haggain raamatunlauseelle myöskin monenlaisia neniä, joten näissä sinulla on kaksi varmaa esimerkkiä, jos tahdot tietää, miten mestarillisesti juutalaiset Raamattua selittävät, jotta heillä ei saisi olla siitä mitään määrättyä käsitystä.

Samalla tavalla he ovat tätä Danielin raamatunlausettakin vääristelleet. Minä en voi heidän kaikkia häpeällisiä selittely jään kertoa. Erästä minä tahdon kuitenkin käsitellä, jota Lyra ja Burgensilainen pitävät huomatuimpana ja yleisimpänä juutalaisten keskuudessa, josta juutalaiset eivät saa sielujensa menettämisen uhalla poiketa. Se kuuluu näin:

»Seitsemänkymmentä viikkoa (näin puhuu Gabriel Danielille) on määrätty kansallesi ja pyhälle kaupungillesi, kunnes luopumus päättyy, synnit peitetään, rikos sovitetaan ja

iankaikkinen vanhurskaus tuodaan esiin, näky ja ennustus täytetään ja kaikkein pyhin voidellaan.» Tämä on teksti. Nyt seuraa heidän kaunis selittelynsä:

On vielä seitsemänkymmentä viikkoa, sitten roomalaiset hävittävät Jerusalemin ja vievät juutalaiset maanpakoon, ja tämä sen tähden, että he tällaisen maanpaon avulla pääsisivät synneistään (mitä syntejä he kuitenkaan eivät muka ole tehneet, nämä pyhät jumalanlapset, eivätkä myöskään ristiinnaulinneet Jumalan Poikaa, vaan harjoittaneet pelkkää jumalanpalvelusta!), joiden vuoksi heitä on rangaistu, mutta nyt heidän täytyy tehdä parannusta, hyvitystä tai sovitusta ja siis tulla ikuisesti hurskaiksi, jotta he ansaitsisivat sen, että Messiasta koskevat ennustukset täyttyisivät ja pyhä temppeli jälleen rakennettaisiin j.n.e.

Tästä sinä kuulet ensinnäkin, että juutalaisten ääretön pyhyys vaatii, ettei Jumala täyttäisikään Messiasta koskevaa lupaustaan pelkästä armosta ja laupeudesta, vaan heidän ansionsa ja parannuksentekonsa mukaan ja heidän suuren, ylenpalttisen hurskautensa vuoksi. Ja miten Jumala, tuo miesparka, voisikaan tehdä toisin? Sillä kun Hän Jaakobille, Davidille, Haggaille lupaa Messiaan pelkästä armosta, Hän ei suinkaan ole ajatellut eikä tiennyt, että Hän noiden seitsemänkymmenen viikon ja Jerusalemin hävityksen jälkeen saisi niin suuria pyhimyksiä, jotka omine tekoineen ansaitsisivat Häneltä Messiaan, niin ettei Hän armosta, vaan heidän suuren puhtautensa ja pyhyyden vuoksi olisi pakotettu antamaan heille Messiaan milloin, missä ja millaisen he vain tahtoisivat. Sellainen suurenmoinen juttu se on juutalaisille, jotka noiden 70 viikon jälkeen tekevät parannusta ja ovat tulleet hurskaiksi.

Voit myös helposti ajatella, etteivät he ennen noita 70 viikkoa tai niiden aikana ole tehneet parannusta eivätkä olleet hurskaita, eivätkä ole tarvinneetkaan olla, ja kaikki papit Jerusalemissa ovat kuolleet nälkään, koska siellä ei ole ollut mitään

parannuksentekoa, ei mitään syntiuhria eikä vika- uhria (joista heidän täytyi saada elatuksensa), vaan kaikki on säästetty noiden seitsemänkymmenen viikon jälkeen alkavaa parannuksentekoa ja pyhyyttä varten. Missä ei myöskään ole mitään parannuksentekoa, tai mitään parannusta tehtävänä, siellä ei ole mitään syntiäkään, niin että toiselta puolen näyttää kummalliselta, mistä sekin synti on tullut, jonka vuoksi he noiden 70 viikon jälkeen tekevät parannusta. Ovathan he kuitenkin kaikki entiset syntinsä niin monenlaisten, pappien toimittamien uhrien avulla (jotka sitäpaitsi Mooses oli säätänyt) joka päivä sovittaneet, ja vasta nyt 70 viikon jälkeen he tekevät parannusta, vaikka synnin sovittamista varten ei ole enää temppeliä, virkakuntaa eikä uhria.

Mutta sehän on vieläkin paljon etevämpää, että Gabriel muka puhuu (kuten he selittävät), että juutalaiset tulevat noiden 70 viikon jälkeen tekemään parannuksen ja tulevat hurskaiksi, jotta Messias heidän ansionsa vuoksi tulisi. No, olkoonpa niinkuin on sanottu. Jos Gabrel puhuu oikein eikä valehtele, niin juutalaiset ovat tehneet parannuksen, tulleet hurskaiksi ja ansainneet Messiaan noiden 70 viikon ajan jälkeen. Sillä hän sanoo, että juutalaisten taholta tapahtuu sellaista noiden 70 viikon jälkeen. Mihinkäs nyt johdutaan? He tunnustavat, niin, he valehtelevat, ettei Messias noiden 70 viikon jälkeen vielä tähänkään mennessä, siis 1468:nkaan vuoden mittaan ole tullut, eivätkä he vieläkään tiedä, milloinka hän tulisi. Niinpä heidän on tunnustettavakin, etteivät he näinä 1468:na vuotena noiden 70 viikon jälkeen ole tehneet mistään synneistään parannusta, eivät ole tulleet hurskaiksi eivätkä siis ansainneet Messiasta. Jos tämä olisi toisin, niin enkeli Gabrielin täytyisi valehdella, koska hän Jumalan puolesta muka on luvannut, että juutalaiset noiden 70 viikon jälkeen tulevat tekemään parannuksen, tulevat hurskaiksi ja ansaitsevat Messiaan.

Jos nyt enkeli Gabriel on valehdellut, koska juuta-

laiset eivät nyt lähes 1500 vuoteen noiden 70 viikon jälkeen ole tehneet parannusta (mikä kuitenkin on pitkä, runsas aika parannuksentekoa varten), niin hän tietysti tulee valehtelemaan iankaikkisuuteen saakka, eikä se tule juutalaisia sinä ilmoisna ikänä parantamaan. Sillä joka ei 1500 vuotena tee parannusta eikä tule hurskaaksi (kuten hänellä pitäisi olla aikomuksena), se totisesti ei enää koskaan tee parannusta eikä myöskään tule hurskaaksi.

Juuri saman asian, etteivät he noiden 70 viikon jälkeen ole koskaan sydämessään tehneet mistään synneistä parannusta, osoittaa myös Mooses selkeästi 3 Moos. 26:41, 44, 5 Moos. 4:1—2 ja 30:15—18, luvatessaan heille monin kaunein sanoin, että sikäli kuin he sydämessään tekevät parannuksen ja tunnustavat syntinsä, Jumala tulee heidät jälleen viemään heidän isäinsä maahan, vaikkapa he olisivat hajoitetut taivaan ääriin saakka j.n.e. Tällaisia sanoja Mooses puhuu Jumalan puolesta, Jumalan, jota ei pidä syyttää valheesta. Mutta koskapa heitä ei tähän päivään mennessä ole saatettu kotimaahansa takaisin, niin on varmaa**,** etteivät he noiden 70 viikon jälkeen ole koskaan sydämessään tehneet mistään synneistään parannusta, joten siis täytyy olla valhetta, että Gabriel muka olisi puhunut heidän parannuksenteostaan, kuten he vääristellen selittävät.

Niinpä me myöskin tiedämme Jumalan olevan luonnostaan niin laupiaan, että minä hetkenä ihminen sydämessään oikein katuu ja tekee parannuksen, hänelle ovat synnit anteeksiannetut, kuten David psalmissaan 32: 5 sanoo: »Minä tunnustin syntini sinun edessäsi enkä peittänyt pahaa tekoani. Minä sanoin: 'minä tunnustan Herralle rikokseni', ja niin Sinä annoit minulle anteeksi syntini vääryyden». Samoin me myös luemme, kun profeetta Natan moittii Davidia synnistä ja tämä sanoo siihen: »Minä olen tehnyt syntiä,» että Natan heti päästää hänet siitä ja sanoo: »Jumala on myös antanut syntisi anteeksi.» Ja vaikka Hän ei useinkaan ota rangais-

tusta niinkään pian pois, kuten Davidille tapahtui, niin Hän kuitenkin antaa ihmiselle syntien anteeksiantamisen varmuuden, ja ellei siellä olisi jotain profeettaa tai pappia saapuvilla, niin ennemmin pitäisi tulla vaikkapa jonkun enkelin ja sanoa: »Syntisi ovat sinulle anteeksiannetut», ettei syntinen katumuksessaan ja rangaistuksen alaisena menettäisi luottamustaan tai epäilisi. Kuten me myös Babylonian vankeuden aikana näemme tapahtuneen, miten armollisesti ja isällisesti Hän lohduttaa niitä, jotka tunnustavat syntinsä, jotta he kykenisivät kantamaan tuon rangaistuksen. Myöskään rangaistus ei voi kestää loputtoman kauan, vaan sillä täytyy olla määrätty aika, mitta ja loppu, milloin oikea katuminen ja parannuksenteko tapahtuu.

Mutta tässä, näiden juutalaisten suhteen ei oh mitään syntien anteeksiantamusta, ei mitään profeettaa, joka heitä tuolla anteeksiantamisella lohduttaisi ja tekisi heidät siitä varmaksi, ei mitään rangaistuksen määräaikaa, vaan pelkkää, loppumatonta vihaa ja epäsuosiota ilman mitään armeliaisuutta, niin ettei ainoastaan ole valetta, vaan mahdotontakin, että Gabrielin lupaukset voisivat tarkoittaa heidän parannuksentekoaan, vielä vähemmän heidän ansioiltaan ja vanhurskauttaan.

Ah, mitä me tahdommekaan hukata tähän paljon sanoja ja aikaa? Kaananin maa on tuskin ollut edes kerjäläisen palanen tai leipäviipale koko maailman valtakuntaan verraten. Mutta sittenkään he eivät ole sitä parannuksenteollaan, katumisellaan tai vanhurskaudellaan ansainneet kuten Mooses 5 Moos. 9: 4—6 sanoo, etteivät he suinkaan vanhurskautensa vuoksi, vaan uppiniskaisena ja tottelemattomana kansana (se on, suurine synteineen ja ansiottomina), yksistään Jumalan armollisen lupauksen vuoksi olivat saaneet tuon maan haltuunsa. Ja kuitenkin he olivat tuohon aikaan kaikkein hurskaimmillaan ja parhaimmillaan, kuten Hosea ja Bilem, 4 Moos. 23: 21, heitä ylistävät. Heillä oli Mooses, Aaron, jumalanpalvelus, profeetat,

Jumala itse ihmeineen, taivaanmanna, vesi kalliosta, pilvipatsaat päivällä, tulipatsaat yöllä, kulumattomat vaatteet ja kengät j.n.e. Ja näiden juutalaisuuden surkeiden jätteiden, tämän niljakkaan roskaväen, turmeltuneen vaahdon, homehtuneen pohjasakan ja iljettävän likalätäkön pitäisi omalla parannuksen teollaan ja vanhurskaudellaan ansaita koko maailman valtakunta, se on, Messias ja profeettain ennustusten täyttyminen, vaikkei heillä edelläluetelluista asioista ole kerrassaan mitään, eivätkä he isiensä suvusta ole mitään muuta kuin mädäntynyt, haiseva, hyljätty jäännös.

Kerta kaikkiaan, Mooses ja kaikki oikeat israelilaiset ovat käsittäneet Messiasta koskevat raamatunlauseet oikein, että Hänet on lahjoitettu pelkästä armosta ja laupeudesta, ilman parannuksentekoa ja ansiota, kuten olemme nähneet edellämainituista Jaakobin, Davidin ja Haggain raamatunlauseista. Eikä myöskään Daniel missään pyydä, vaadi eikä ajattele, että hänelle tällainen ihana 70 viikon lupaus ilmaistaisiin, vaan se ilmoitetaan hänelle armosta paljon ylitse sen, mitä hän oli anonut.

Tästä voit nähdä, millaista mainiota parannusta juutalaiset ovat noiden 70 viikon jälkeen tehneet ja vieläkin tekevät, minkä parannuksenteon he ovat aloittaneet valheilla ja jumalanpilkalla ja niitä yhä edelleen harjoittaneet ja vieläkin lakkaamatta harjoittavat. Ketä haluttaa, ottakoon nyt juutalaisista parannuksenteon esimerkin, pöyhistelköön ja sanokoon: Jumala ja hänen enkelinsä ovat valehtelijoita, puhuvat sellaisesta, mitä ei ole. Niin sinä tulet ansaitsemaan armon, kuten he Messiaan.

Vaikka he eivät olisikaan niin kerrassaan umpisokeita, niin heidän kuitenkin pitäisi omasta, sangen törkeästä ulkonaisesta elämästään hyvinkin vakuuttautua, millaista parannuksentekoa he harjoittavat. Sillä he ovat täynnänsä taikuutta ja narrimaisuutta merkkeineen, kuvioineen ja »tetragrammaton»-nimineen (se on epäjumalisuutta), täynnänsä kateutta ja

ylpeyttä, ja sen lisäksi he ovat pelkkiä varkaita ja rosvoja, jotka päivän mittaan eivät syö palaakaan eivätkä kanna yllään lankaakaan, jota he eivät olisi meiltä kirotulla nylkemisellään varastaneet ja rosvonneet. He elävät siis joka päivä vaimoineen ja lapsineen pelkästä varastamisesta ja rosvoamisesta kuten suurvarkaat ja maarosvot, kuitenkin kaikessa katumattomassa turvallisuudessa. Sillä koronkiskoja on suurvaras ja maarosvo, jonka hyvinkin pitäisi riippua hirsipuussa seitsemän kertaa korkeammalla kuin muiden varkaiden. Niin, toden totta, sellaisesta kauniista parannuksenteosta ja ansiosta Jumalan taivaasta pitäisi pyhien enkeleittensä kautta ennustaa ja niin tulla tämän jalon suvun ja näiden ympärileikattujen pyhimysten takia häpeälliseksi, jumalaapilkkaavaksi valehtelijaksi, pyhimysten takia, jotka Jumalan käskyjen ansiosta kerskuvat olevansa pyhitetyt, käskyjen, joita kaikkia he kuitenkin tallaavat jaloillaan eivätkä pidä niistä mitään.

Edelleen seuraa Danielin raamatunlauseessa: »Niin tiedä ja ymmärrä: siitä saakka, kun käsky annetaan, että Jerusalem on uudistettava ja rakennettava, päämieheen Kristukseen asti on seitsemän viikkoa ja kaksiseitsemättä viikkoa; niin rakennetaan jälleen kadut ja vallihaudat, vaikka ahtaina aikoina. Ja niiden kahdenseitsemättä viikon jälkeen surmataan Kristus, eikä Hänellä ole mitään.»

Oi, miten naurettavalta noista ympärileikatuista pyhimyksistä tuntuukaan, että me kirotut gojimit olemme tulkinneet tämän raamatunlauseen sillä tavalla ja myöskin siten sen käsitämme, varsinkin, koska me emme ole lukeneet heidän rabbiiniensa, talmudistiensa emmekä kohabistiensa selittelyjä, joita he pitävät suuremmassa arvossa kuin koko Raamattua. Sillä he tekevät sen paljon paremmin, nimittäin näin: Niin tiedä nyt ja huomaa tämän sanan antamisesta, että Jerusalem on jälleen uudelleen rakennettava. Se on, ajattele ja ymmärrä se oikein, että on lähtenyt sana, miten Jerusalem on jälleen

rakennettava. Tämä on eräs kohta. Edelleen: päämieheen Messiaaseen asti, se on, kuningas Kyyrokseen asti on.seitsemän viikkoa. Tämä on jälleen eräs kohta. Edelleen: ja katuja ja muureja rakennetaan uudelleen 62 viikkoa, vaikkapa surkeina aikoina. Tämä on taas eräs kohta. Ja 62 viikon jälkeen surmataan Messias (se on, kuningas Agrippa), eikä enää ole (se on, ei ole enää mikään kuningas j.n.e.).

On kylläkin ikävää käsitellä tällaisia sotkuisia valheita ja narrimaisuuksia, mutta minun täytyy antaa meikäläisille peruste, jotta he miettisivät rabbiinien perkeleellistä ilkeämielisyyttä tämän kauniin raamatunlauseen suhteen. No niin, tästä sinä näet, miten he tekstiä, jonka on kuuluttava yhteen, paloittelevat, ja missä se on jaettava erilleen, liittävät yhteen. Nimittäin näin sen on yhteenliitytttävä: »Niin tiedä ja ymmärrä: siitä saakka, kun käsky annetaan, että Jerusalem on uudistettava ja rakennettava, päämieheen Kristukseen asti on seitsemän viikkoa ja kaksiseitsemättä viikkoa.» Sillä tavalla, sanon minä, sen on liityttävä yhteen täydelliseksi tekstiksi. Sitten seuraa: »Niin rakennetaan jälleen kadut ja vallihaudat, vaikka ahtaina aikoina.» Tämän lauseen, joka on jaettu näin, he liittävät edelliseen lauseeseen (62:een viikkoon) sillä tavalla, että katuja ja muureja rakennetaan 62 viikkoa.

Tällaisia sanotaan konnankujeiksi. Minun mieleeni se heti johdattaa erään pojannulikan, josta minä nuorena munkkina ollessani kuulin kerrottavan, miten hän oli »Isä meidän »-rukouksen repinyt rikki ja sitten kytkenyt yhteen tällä tavalla: »Isä meidän, joka taivaassa olkoon pyhitetty, nimesi tulkoon, valtakuntasi tapahtukoon, tahtosi olkoon maan päällä niinkuin taivaassa.» Tai kuten tuo oppimaton pappi, joka iltamessussa luki 1 Kor. 15: 55—56 näin: ***»Ubi est mors stimulits, tuus stimulus autem mortis, peccatum est virtus vero***» j.n.e.*)

*) Tämä nurinkurinen sisältö latinalaiseen tekstiin on saatu panemalla pilkut vääriin paikkoihin. Suomennettuna se

Tällaista tekstin rikkirepimistä juutalaiset harjoittavat yksistään sen vuoksi, että missä vain voivat, he tahtoisivat Raamatun tekstin meiltä kristityiltä hävittää, vaikkei se heille itselleenkään ole tällä tavalla miksikään hyödyksi. Sillä se ei opeta heille mitään, ei lohduta heitä mitään, ei anna heille mitään, vaan ne jäävät pelkiksi turhiksi sanoiksi, joissa enkeli tekee juuri yhtä paljon kuin hän ei olisi puhunut mitään. Mutta he tahtovat mieluummin olla ilman tällaisia lohdullisia, autuaallisia sanoja ja kärsiä vahinkoa, ennenkuin niiden pitäisi tulla meidän hyödyksemme. Samalla tavalla kuin myöskin Bodenstein jumalattomasti repii rikki sakramenttia koskevia sanoja, etteivät ne meitä hyödyttäisi. Mutta sen ei pidä rabbiineja, niin, eikä pöllöjä ja huuhkajoita auttaman. Me tahdomme Jumalan avulla saattaa heidän huutonsa ja valheensa päivänvaloon ja tahdomme ottaa esille asian toisensa jälkeen.

Ensiksikin tahdon jättää hebreankielen tuntijoiden ratkaistavaksi, missä määrin Raamatussa sana *intellige* (imperatiivi: ymmärrä!) on järjestetty sanan *de* avulla. Minä en ole sitä huomannut, ja minusta se tuntuu mielivaltaisuudelta. Jos se järjestyisi sanalla *de,* siis *de subjecta materia,* niin hebreankielessä siinä olisi prepositio *al,* kuten latinankielessäkin *multa super Priamo* j.n.e. Mutta sen minä hyvinkin tiedän, etteivät juutalaiset voi sellaista lauserakennetta tässä paikassa todistaa, joten Raamatun esimerkit tässä pitävät yhtä siitä, että se on *absolute sine regimine.* Mutta kirjoittaa töhertää Jumalan syyksi jotakin ilkeätä, josta ei olla varmoja ja jota vielä vähemmin voidaan todistaa, on juuri samaa kuin Jumalan kiusaamista ja valheesta syyttämistä.

Katsokaa nyt, miten he tätä tekstiä rikkirepivät:

olisi tähän tapaan: »Kuolema, missä on ota, mutta sinun otasi on kuoleman oma, synti on todella voima» j.n.e. Latinalainen teksti, pilkut oikein asetettuna, kuuluu: »Ubi est, mors, stimulus tuus, stimulus autem mortis peccatum est, virtus vero» j.n.e. — Suom. huom.

»Niin tiedä ja ymmärrä tämän käskysanan antamisesta, että Jerusalem on jälleen rakennettava.» Tämän lauseen ei pidä ilmaista noiden 70 viikon alkamista, vaan käsityksen annetusta käskysanasta. Sen jälkeen seuraa: »Päämieheen Messiaaseen saakka on seitsemän viikkoa.» Nyt on kaikkien kielten mukaista, että tällä sanalla »donec», »saakka», »asti», täytyy olla jokin alkukin, johon se nojautuu. Mutta juutalaiset eivät anna sille mitään, he eivät tahdo sietää, että siinä pitäisi sanoa: tämän käskysanan antamisesta on päämieheen Messiaaseen asti j.n.e. Minun täytyy esittää eräs samantapainen vertauskuva.

Kun sinulle täällä Wittenbergissä Pyhän Galluksen markkinoilla joku sanoo: »Sinä olet kuullut Jumalan sanasta erään saarnan, että kirkko olisi pyhä, tiedä ja käsitä se oikein.» No niin, sinä katsot häntä vasten naamaa, mitä hän lisäksi tahtoo sanoa, sillä hän tahtoo sanoa enemmän. Sitten alkaakin hän yhtäkkiä: »Mikonpäivään saakka on seitsemän viikkoa», tai: »Halleen asti on kolmen peninkulman matka.» Tällöin sinä katsahtaisit häneen ja sanoisit: »Mitä sitten? Oletko sinä hullu? Pitääkö noiden seitsemän viikon alkaa näistä markkinoista, tai noiden kolmen peninkulman Wittenbergistä?» »Ei», hän sanoisi, »sinun täytyy tästä ymmärtää, että tarkoitan Pyhän Lorenzin päivästä Mikonpäivään saakka ja Bitterfeldistä Halleen asti.» Silloin sinä pian aikaa tahtoisit sanoa: »Suutele emäsikaa takapäähän ja hännänkiemuralle! Missä sinä olet oppinut sillä tavalla puhumaan? Ja miten sopivat nuo 7 viikkoa siihen, kun sinä minulle sanot, että minun on käsitettävä Wittenbergissä Jumalan sanasta kuulemani saarna oikein?»

Juuri samalla tavalla tekevät rabbiinit enkeli Gabrielin sanoille. Hänen on aloitettava näin: Messiaaseen saakka on seitsemän viikkoa. Kysy nyt Daniel: »Mitä sitten, hyvä Gabriel! Alkavatko nuo 7 viikkoa nyt, kun sinä minulle puhut?» »Ei», hän sanoo, »sinun täytyy tästä käsittää, että ne alkavat Jerusa-

lemin hävityksestä.» Niin, kiitos teille, te jalot, ympärileikatut rabbiinit, te olette mestareita enemmän kuin Jumala ja kaikki enkelit, koska te enkeli Gabrielin opetatte puhumaan sillä tavalla, ikäänkuin hän ei osaisi noiden seitsemän viikon alkua asettaa kohdalleen eikä sanoa niiden keskikohtaa eikä loppua, vaan Danielin olisi se käsitettävä mielin määrin, minä ajattelen, hänen olisi sen kanssa hävittävä tai se laiminlyötävä. Hyi teitä, te häpeälliset rabbiinit, että te rohkenettekin Jumalan enkelin syyksi asettaa sellaisia narrinpuheitanne, joilla te häpäisette itsenne ja annatte vakuutuksen siitä, että te olette Jumalan sanan ilkeämielisiä, valheellisia selittäjiä ja jumalanpilkkaajia! Mutta nämä ovat vasta kieliopillisia seikkoja, katselkaammepa nyt jumaluusopillisia.

He sanovat, nuo pyhät, ympärileikatut korpit, että noiden 70 viikon muka pitäisi alkaa Jerusalemin ensimmäisestä hävityksestä ja päättyä sen toiseen hävitykseen. Miten suurenmoisesti he siitä selviytyvätkään, nämä, jotka ovat sulkeneet silmänsä ja korvansa, eivätkä välitä mitään Raamatusta eivätkä historioista, vaan pelkästä itserakkaudesta puhua pälliköivät: meistä tuntuu siltä, ja me tahdomme sen olevan niin, sen vuoksi on Jumalan ja hänen enkelinsä täytynyt puhua sillä tavalla. Miten se voi mennä myttyyn? Me olemme korppeja, jotka voimme mestaroida Jumalaa ja enkeleitä!

Aivan niin, sitä täytyy sanoa häijyksi, pahanilkiseksi, jumalaapilkkaavaksi kansaksi, joka sellaisella erinomaisella parannuksenteolla voi ansaita Messiaan! Mutta kuulkaammepa heidän viisauttaan! Nuo 70 viikkoa alkoivat Jerusalemin hävityksestä, jonka suoritti Babylonian kuningas. Sehän on selvä! Siitä alkaen on seitsemän viikkoa päämieheen Messiaaseen, se on, kuningas Kyyrokseen saakka, sehän on myöskin selvä! Sano nyt minulle, missä tämä on kirjoitettuna! Savureiässä! Kuka sen on sanonut?

Marcolfus! Kukapa muu sen osaisi sanoa tai kirjoittaa!

Siitähän on olemassa Danielin selvä, kirkas teksti tämän hänen 9:nnen lukunsa alussa, että tätä 70 viikkoa koskeva ilmestys tapahtui hänelle Dareios Medialaisen ensimmäisenä hallitusvuotena, hänen, joka oli voittanut Babylonian kuningaskunnan. Tällöin Jerusalemin ensimmäinen hävitys oli jo hyvinkin 70 vuotta sitä ennen tapahtunut, kuten Daniel selvästi samassa paikassa sanoo, että hävityksen aika kestäisi umpeen 70 vuotta Jeremian sanan 29: 10 mukaan, ja samaan tapaan sanotaan myös 2 Aikak. 36:21. Vieläkin täytyy kahden sellaisen kirkkaan raamatunlauseen kuin Danielin 9:nnen luvun ja 2 Aikak. 36: 21 olla rabbiineille valehtelijana, mutta heidän täytyy olla oikeassa, että noiden 70 viikon muka on täytynyt alkaa ennenkuin ne olivat Danielille näyssä ilmaistut. Eikö tämä olekin erinomaista? Usko nyt rabbiineja, noita törkeitä, oppimattomia aaseja, jotka eivät välitä Raamatusta eivätkä historioista, ja iljettävästä kuonostaan syljeskelevät Jumalaa ja enkeleitä vastaan mitä tahtovat.

Koska nyt täten heidän valheensa ja kavala ilkivaltaisuutensa on julkisesti näytetty toteen, etteivät nuo 70 viikkoa, jotka ilmaistiin Dareios Medialaisen ensimmäisenä hallitusvuotena, ole voineet alkaa 70 vuotta ennen Jerusalemin ensimmäistä hävitystä, niin samalla ovat kaikki heidän valheensa, jotka rakentuvat tälle perustukselle, sortuneet, ja heidän on Danielin 70 viikkoa koskeva raamatunlause, vaikkapa vastoin tahtoaan, jätettävä meille selvänä ja väärentämättömänä, mutta heille itselleen on heidän ilkeämielisistä, ilmeisistä valheistaan tuleva palkaksi ikuinen häpeä. Sillä nämä valheet tuovat mukanaan toisia valheita, nimittäin että Messias, päämies, muka tarkoittaisi kuningas Kyyröstä, jonka muka olisi pitänyt tulla 7 viikkoa Jerusalemin hävityksen jälkeen, vaikka hän on tullut kymmenen viikkoa, se on, 70 vuotta tuon hävityksen jälkeen, kuten 2 Aikak. 36:

21—22 ja Danielin 9:24 sekä Esran 1:1 sanotaan.

Vaikka ime nyt heti olettaisimme (mikä on mahdotonta), että nuo 70 viikkoa alkavat Jerusalemin hävityksestä, niin näitä törkeitä valheita ei kuitenkaan voida paikkailla, ja ne tässä johtavat vain kolmanteen valheeseen. Sillä he sanovat, että Kyyros muka olisi tullut 52 vuotta tuon hävityksen jälkeen, mitkä tekevät 7 viikkoa ja 3 vuotta, se on, puolikahdeksatta viikkoa. Näin he siis riistävät 3 vuotta eli puoli viikkoa noista 62 viikosta ja lisäävät ne seitsemään ensimmäiseen viikkoon, juuri kuin enkeli olisi narri tai lapsi, joka ei muka osaisi laskea seitsemään, ja sanoisi »seitsemän» silloin kun hänen pitäisi sanoa »puolikahdeksatta». Miksi he tekevät näin? Siksi, että pitäisi käsitettämän, miten he kutovat valheitaan riistääkseen ja väännelläkseen meiltä Jumalan sanan. Siitä syystä Kyyroksen on täytynyt heille tulla puolikahdeksatta viikkoa, jota he pitävät seitsemänä, tuon hävityksen jälkeen, vaikka hän onkin tullut kymmenen viikkoa, se on, 70 vuotta sen jälkeen, kuten on sanottu.

Niinpä enkeli ei myöskään suvaitse, että viikkoja tällä tavalla paloitellaan ja tulkitaan, että toisesta tahtoisit ottaa kolme vuotta, jotta siihen jäisi vain neljä vuotta, ja nämä kolme vuotta tahtoisit liittää toiseen, jossa on seitsemän vuotta, jotta siihen tulisi kymmenen vuotta eli puolitoista viikkoa. Sillä hän sanoo, että nuo 70 viikkoa ovat nimenomaan määrätyt, luetut ja lasketut.

Paljon vähemmin hän sietää tätä neljättä valhetta, että Kyyröstä muka olisi nimitettävä Messiaaksi, vaikka nuo muut valheet kävisivätkin päinsä, nimittäin että Kyyros muka olisi tullut noiden 7 viikon jälkeen (se on, 52:n vuoden perästä). Sillä siitä ovat olemassa nämä enkelin selvät, niukat sanat: »Seitsemänkymmentä viikkoa on määrätty kansallesi ja pyhälle kaupungillesi.» Se tahtoo sanoa: toisissa luvuissa olen puhunut vieraista kansoista ja kuninkaista, mutta nyt, tätä 70:ntä viikkoa koskevassa

raamatunlauseessa minä puhun sinun kansastasi, sinun kaupungistasi ja sinun Messiaastasi. Ja joka siitä sanoo toisella *tavalla, tarkoittaen toisia kansoja ja kuninkaita, se on* ilkeämielinen, auttamaton valehtelija.

Tätä neljättä valetta seuraa sitten viides, kun he nuo seitsemän viikkoa repäisevät irti noista 62:sta viikosta. Sillä niiden on kuuluttava yhteen, eikä ole olemassa mitään syytä, minkä vuoksi niiden pitäisi olla toisistaan irtireväistyinä, varsinkin, koska kuningas Kyyröstä koskevat valheet ovat menneet myttyyn, minkä valheen vuoksi he ovat nuo 7 ja 62 viikkoa repäisseet toisistaan erilleen, jotta he voisivat laskea hänelle seitsemän, se on, puolikahdeksatta viikkoa. Ja Raamatussa on tapana hebrean kielessä laskea vuodet näin: ensiksi asetetaan yksi luku, sen jälkeen vuosien toinen luku, kuitenkin kaikki yhteenliitettynä, kuten 1 Moos. 5: 6—7 ja saman luvun 11, 16—17 säkeissä siitä on useita esimerkkejä, jotka koskevat kuolleita isiä, nimittäin: Set elää viisi vuotta ja sata vuotta ja siittää Enoksen. Sen jälkeen hän elää seitsemän vuotta ja kahdeksansataa vuotta. Samoin 1 Moos. 11:17: Eber elää Pelegin syntymisen jälkeen kolmekymmentä vuotta ja neljäsataa vuotta; ja 1 Moos. 25: 7: Aabraham elää sata vuotta, seitsemänkymmentä vuotta ja viisi vuotta. Kuten näistä nähdään, on pelkkää ilkeämielisyyttä repäistä tässä raamatunlauseessa luvut seitsemän vuotta ja kuusikymmentäkaksi vuotta irti toisistaan.

Latinan- ja saksankielet torjuvat sellaisen repimisen hienosti, koska niissä sanaa »vuosi» ei niin usein toisteta, vaan luvut liitetään toisiinsa, joten sanotaan: Aabraham elää sataseitsemänkymmentäviisi vuotta. Niinpä siis tässäkin: käskysanan antamisesta on päämieheen Messiaaseen asti seitsemän ja kaksi ja kuusikymmentä viikkoa. Tämän luvun on kuuluttava yhteen ja oltava yksi ja sama luku Messiaaseen asti. Kuitenkin enkelillä on ollut syynsä, minkä vuoksi hän koko luvun lausuu: seitsemän viik-

10

koa ja 62 viikkoa. Hänhän olisi voinut sanoa: 9 viikkoa ja (60 viikkoa ja monella muullakin tavalla ilmaista tämän luvun, kuten: 5 viikkoa ja 64 viikkoa, tai 6 viikkoa ja 63 viikkoa j.n.e. Sillä hänellä täytyy olla 7 viikkoa Jerusalemin muurien ja katujen rakentamista varten, ja nuo 62 viikkoa viimeiseen viikkoon saakka, minkä viikon vuoksi kaikki on näin tehtävä, jolloin Messias on kuoleva ja vahvistava liiton j.n.e.

Tämän jälkeen tulee kuudes valhe, kun he sanovat, että Jerusalemin muureja ja katuja muka jälleenrakennetaan noiden 62 :n (vähennettynä 3 vuodella) viikon aika, mikä olisi niin kauan kuin viimeiseen viikkoon asti, minkä jälkeen (kuten he seitsemännen kerran valehtelevat) Jerusalem on jälleen hävitetty. Sillä viimeisen viikon mukana ovat nuo 70 viikkoa lopussa. Ja eikö siis Jerusalemin olisi pitänyt olla kauempaa aikaa rakennettuna kuin yhden viikon, se on, seitsemän vuotta. Valehtele, juutalainen, huoletta, äläkä ollenkaan häpeä! Sitä vastaan on olemassa Nehemia kirjoineen ja todistaa, että hän on rakentanut muurit, asettanut portit, jakanut kaupungin, ja hän itse on sen vihkinyt sangen juhlallisesti. Niin temppeli oli valmis Dareioksen kuudentena hallitusvuotena, Esra 6:15. Myöskin Aleksanteri Suuri näki Jerusalemin kaupungin jo kauan aikaa valmiina. Vielä paljon enemmän valmiina huomasi sen hänen jälkeensä, sekä temppelin hyvin rikkaaksi, tuo jalo vesa Antiokus, joka ryösti sitä kauheasti.

Tämän jälkeen seuraa kahdeksas törkeä valhe, kun he tämän enkelin sanan: »Ja niiden kahdenseitsemättä viikon jälkeen surmataan Kristus, eikä Hänellä ole mitään», selittävät näin: Messias on kuningas Agrippa, joka on surmattu, eikä hänellä kuolemansa jälkeen ole ollut enää mitään, eikä hänen jälkeensä ole tullut mitään kuningasta. Miksikä ei Messias yhtä hyvin voisi olla keisari Nero, joka surmattiin tähän samaan aikaan ilman perillisiä? Niin, minä ajattelen, että he mieluummin ottaisivat Messiaakseen

Marcolfuksen tai Tersitaksen, ennenkuin he oikeata Messiasta sietäisivät. Miten Jumala voikaan suvaita sellaisia häpeällisiä, julkisia valheita, Jumala, joka rakastaa totuutta ja itse on totuus, että yksinpä ihmisellekin, joka on valehtelija ja petollinen, tai joka ei kovinkaan paljon rakasta totuutta, sellaiset valheet ovat sietämättömiä? Ja tämä kahdeksas valhe on moninkertainen valhe; ensiksikin, että he niin lyhyessä tekstissä selittävät Messiaan tarkoittavan toista ja toista: yhtäällä hänen pitäisi olla Kyyros noiden seitsemän viikon jälkeen, toisaalla hänen pitäisi olla Agrippa noiden 62 viikon jälkeen, ikäänkuin enkeli olisi joku narri, joka olisi joka kolmannen sanansa jälkeen tahtonut antaa aina jonkun toisen Messiaan.

Kuten edellä olemme kuulleet, enkeli ei ole puhunut jostakin vieraasta kansasta tai kaupungista, vaan sinun kansastasi (hän sanoo Danielille) ja sinun kaupungistasi minä puhun. Siitä syystä meidän ei pidä tässä raamatunlauseessa käsittää Messiasta kahdella tavalla, vaan yhdellä ainoalla tavalla, niin että hän on tämän kansan ja tämän kaupungin Messias, nimittäin Juudan suvun Silo sortuneen valtikan jälkeen, Davidin Poika, Haggain Hemdath, lohdutus. Niin, Häntä meidän on tällä käsitettävä, muutoin tuo raamatunlause ei tarkoita ketään. Sillä Agrippa ei ollut kuninkaana Jerusalemissa, vielä vähemmin Messias viimeistä viikkoa varten, se on, noiden seitsemän ja 62 viikon jälkeen. Roomalaiset olivat hänelle armosta antaneet pienen maapalasen Jordanin toiselta puolen, ja roomalainen maaherra hallitsi Juudean maata, Felix, Festus, Albinus j.n.e. Agrippaa ei ole myöskään noiden 62 viikon jälkeen surmattu. Kerta kaikkiaan, kaikki on valetta, mitä juutalaiset sanovat.

Koska he nyt tunnustavat ja heidän täytyy tunnustaa, että joku Messias on noiden 62 viikon jälkeen surmattu, se on, viimeisen viikon ensimmäisenä vuotena, ja Agrippa se ei voi olla (kuten he halusta val-

heensa vahvistamiseksi tahtoisivat), eikä kukaan muukaan, niin minä tahtoisin mielelläni nähdä, mistä he nyt jonkun tahtovat ottaa. Meillä täytyy olla joku, joka on ollut olemassa ennenkuin nuo 70 viikkoa olivat loppuunkuluneet, ja joka noiden 62 viikon jälkeen on surmattu. Lisäksi hänen on oltava heidän kansastaan (kuten Gabriel sanoo) ja epäilemättä Juudan kuninkaallisesta suvusta. Nyt heillä ei ole ollut Herodeksen ajasta lähtien mitään kuningasta heidän kansastaan tai heimostaan, mikä on varma. Mutta Gabrielkin tahtoo olla varma ja saada Messiaan heidän kansastaan. Mistähän sitten?

Minä tahdon puhua edelleen. He itse tunnustavat, ettei heillä Jerusalemin ensimmäisen hävityksen jälkeen viimeiseen hävitykseen saakka ole ollut mitään Messiasta, se on, voideltua kuningasta. (Messias merkitsee: voideltu.) Sillä pyhää voiteluöljyä, josta Mooses 2 Moos. 30:25 kirjoittaa, jolla kuninkaita ja pappeja voideltiin, heillä ei ole enää tuon ensimmäisen hävityksen jälkeen ollut. Sen vuoksi Zedekia on ollut viimeinen voideltu kuningas, ja hänen jälkeläisensä ovat olleet ruhtinaita eivätkä kuninkaita Herodekseen saakka, jolloin valtikka lakkaa, ja Siion, oikean Messiaan, on täytynyt tulla.

Penkoaksemme lisäksi valheita esiin: kun Daniel sanoo: »Hän on vahvistava monelle liiton yhdessä viikossa» (se on, viimeisenä viikkona), niin tässä he tekevät yhdeksännen valheen sanoessaan: roomalaiset ovat tehneet juutalaisten kanssa rauhan ja sovinnon tänä viimeisenä viikkona, mutta kun juutalaiset heittäytyivät vastahakoisiksi, roomalaiset tulivat kolmen vuoden perästä ja hävittivät Jerusalemin. Niin, miten suoriutuu tästä Gabriel, joka sanoo, että rauha tai sovinto (millä he tarkoittavat liittoa) on vahvistettava 7 vuotena. Jos se ei ole kestänyt enempää kuin kolme vuotta, niin Gabriel seitsemine vuosineen eli viimeisine viikkoineen valehtelee, se on, nämä auttamattomat valehtelijat panevat sellaisen kavalasti enkeli Gabrielin syyksi omasta valheellisesta sydämestään.

Oi, millainen sovinto! Millainen rauha! Luettakoonpa vain Josefusta ja historioita, niin huomataan, miten roomalaiset löivät kuoliaaksi useita tuhansia juutalaisia jo paljon aikaisemmin, eikä mitään rauhaa ollut olemassa, kunnes heidän täytyi hävittää Jerusalem ja koko maa.

Kymmenes ja viimeinen valhe on, kun he sen, että Jerusalemin hävitystä on kestävä taistelun loppuun asti, selittävät, että sitä on kestävä heidän Messiaansa taisteluun asti, mikä Messias on lyövä Gogin ja Magogin kuoliaaksi ja voittava koko maailman. Tämä on surkea, voimaton, kuolleena syntynyt valhe. Sillä missä pidetään voimassa se, että Messias on tullut ennenkuin nuo 70 viikkoa ovat loppuunkuluneet, niin sellainen valhe on tehty mitättömäksi jo 1500 vuotta sitten. Juutalaiset eivät siis pidä koko Gabrielin raamatunlauseesta sanaakaan, jota he eivät olisi tehneet valheeksi, paitsi kun enkeli sanoo, että Jerusalem oli hävitettävä. Että he sen nyttemmin uskovat ja pitävät totena, siitä ei kukaan anna heille mitään kiitosta. Mutta siihen aikaan, kun Jerusalem oli vielä heillä, he uskoivat sitä vielä vähemmin kuin mitä he nyt meidän Messiastamme uskovat, vaikka se on tarpeeksi selvästi ennustettu, kuten Danielin 9: 25—26 ja Sakarian 14: 2. Ja vaikkapa he vielä nytkin pitäisivät sitä hallussaan, heidän ennemmin pitäisi keksiä satatuhatta valhetta kuin he sen uskoisivat, kuten heidän esi-isänsäkin ennen ensimmäistä hävitystä. Nämä näet eivät antaneet yhdenkään profeetan puhua itselleen, että tuo Jumalan pyhä kaupunki oli hävitettävä, vaan he vainosivat heitä ja raivosivat kuin hullut koirat, kunnes vakuutus tuli heille käsiin. Se on aina ollut uppiniskainen, epäuskoinen, ylpeä, häijy ja toivoton kansa ja vielä yhä edelleen pysyy sellaisena.

Tästä kaikesta me nyt näemme, että Daniel seitseminekymmenine viikkoineen seisoo jutalaisten valheita ja narrimaisuutta vastaan aivan varmana ja lujana edessämme niinkuin rautainen muuri ja järk-

kymätön kallio, että oikean Messiaan on täytynyt tulla ennen noiden 70 viikon loppua, ja Hänet on surmattu ja tullut jälleen eläväksi, vahvistanut Jumalan liiton (sillä mitäpä Daniel puhuisi tässä pakanain liitosta, joka siihen aikaan ei ollut vielä mitään) tuon viimeisen viikon aikana, niin että noiden 70 viikon jälkeen sekä kaupungille että kansalle annettiin loma, mitkä sitten roomalaiset pian sen jälkeen repivät rikki, hävittivät kansan hallituksineen ja kaikkineen, kuten enkeli sanoo: »Seitsemänkymmentä viikkoa on laskettu tai määrätty kansallesi ja pyhälle kaupungillesi», ja siihen se loppuu.

Vaikka juutalaiset voivat nyt paljonkin valehdella ja selitellä pysyttääkseen erehdyksensä vastoin tällaista selvää, valtavaa tekstiä voimassa, niin se on kyllä heille vaikeata. Edelliset valheet ovat itsestään joutuneet häpeään. Mutta vaikka heidän pitäisi valehdella satatuhatta vuotta ja kaikki perkeleet ottaa avukseen, niin heidän täytyisi kuitenkin aina ja jatkuvasti joutua häpeään. Sillä on mahdotonta osoittaa jotakin muuta Messiasta noiden 70 viikon aikana, mihin kuitenkin Gabrielin ilmestys pakottaa, ellei sen pidä olla Herramme Jeesus Kristus. Siitä me olemme varmat, vakuutetut ja iloiset, ja Hän kallionamme me uhmaamme kaikkia helvetin portteja, kaikkia maailman portteja ja kaikkea, mitä korkeata, mielevätä ja viisasta meitä vastaan voinee olla tai lieneekin. Minä huono, vähäpätöinen Kristuksen pyhä luulen voivani luottaa teidän kaikkien pysyvän yksinomaan lujina ja tätä kalliota puolustavan kerkeällä, alttiilla, ilomielisellä työllä. Mutta perkeleen ja hänen omiensa käännyttäminen ei ole mahdollista, eikä sitä myöskään ole meille käsketty. Riittää, kun heidän valheensa paljastetaan ja totuus julistetaan. Joka totuutta ei tahdo yksinpä jo oman sielunsakin vuoksi uskoa, niin minun vuokseni hän kyllä saa jättää sen tekemättä.

Näiden Jaakobin, Davidin, Haggain ja Danielin neljän raamatunlauseen tahdomme nyt tällä kertaa

katsoa riittävän, joista me näemme, miten kaunista työtä juutalaiset ovat näiden 1500 vuoden aikana Raamatun suhteen tehneet ja vieläkin tekevät. Sillä kuten he näiden raamatunlauseiden suhteen menettelevät, samoin he tekevät kaikkien muidenkin raamatunlauseiden suhteen, varsinkin sellaisten, jotka puhuvat meistä ja Messiaastamme. Niiden kaikkien muka pitäisi olla valheellisia, mutta he ne muka ovat, jotka eivät voi erehtyä eivätkä hairahtua. Kuitenkaan he eivät ole oppineet valehtelemisen taitoa hyvin, sillä he valehtelevat liian törkeästi ja taitamattomasti, niin että sen voi helposti käsittää jokainen, joka vähänkin tahtoo kiinnittää siihen huomiota.

Mutta täten on meille kristityille esitetty hirvittävä esimerkki jumalallisesta vihasta, kuten Paavali sanoo Room. 11: 20—22, että meidän on pelättävä Jumalaa ja kunnioitettava Hänen sanaansa sillä aikaa kuin armon aurinko loistaa, ettei meille tapahtuisi yhtä häpeällisesti tai vieläkin pahemmin, kuten me jo paavikunnasta ja muhamettilaisudestakin olemme saaneet nähdä. Sillä juutalaisista huomattakoon, miten todella helposti perkele (missä kerran on luovuttu Raamatun oikeasta ymmärtämisestä) voi johtaa ihmiset sellaiseen sokeuteen ja pimeyteen, minkä luonnollinen ymmärrys ja melkeinpä järjetön eläinkin voi havitella ja käsittää. Eikä niidenkään, jotka Jumalan sanaa joka päivä opettavat ja kuulevat, sallita tätä pimeyttä huomata, vaan he pitävät sitä oikeana valona. Oi, Herra Jumala, ole meille armollinen!

Jos minun pitäisi ryhtyä oikomaan juutalaisten uskonnon kaikkia muitakin kohtia, minun ehkä pitäisi kirjoittaa niin paljon ja niin kauan niitä vastaan, miten kauan he ovat valheita sepittäneet, se on, kauemmin kuin kaksituhatta vuotta. Edellä olen sanonut, » miten he ympärileikkauksensa turmelevat lisäyksillä ja sukuperänsä tekevät ylimielisyydellään mitättömäksi. Samalla tavalla he häpäisevät sabbattiaankin ja kaikkia juhliaan. Kerta kaikkiaan, he syövät,

he juovat, he nukkuvat, he valvovat, he seisovat, he kävelevät, he pukeutuvat tai riisuutuvat, he paastoavat, he kylpevät, he rukoilevat, he ylistävät, ja kaikki, mitä he elävät tai toimittavat, kaikki on rabbiinien siivottomilla lisäyksillä ja väärällä uskolla sillä tavalla tahrittu, ettei Mooseksen oppi ole heissä enää liioin tunnettavissa. Samoinkuin meilläkin paavinvallan aikana Kristus ja Hänen sanansa olivat tulleet inhimillisten lisäysten suuren saastan takia tuskinpa enää ollenkaan tunnettaviksi. Mutta tämä olkoon tällä kertaa kylliksi heidän valheistaan oppiamme tai uskontoamme vastaan.

Lopuksi tahdomme tarkastella heidän henkilöihin kohdistuvia valheitaankin, vaikkeivät suinkaan valheet tee oppia sen pahemmaksi eikä paremmaksi, miten hurskaita tai häijyjä ne lienevätkin, nimittäin mitä he Herramme henkilöllisyydestä, samoin Hänen rakkaasta äidistään ja meistä ja kaikista kristityistä valehtelevat. Ne ovat sellaisia valheita, että kun perkele ei voi saada opista mitään irti, hän hyökkää henkilöitä vastaan, valehtelee, häpäisee ja kiroaa sekä raivoaa heitä vastaan, samoinkuin paavilaisten pääperkele minua kohtaan menettelee. Kun hän ei kyennyt minun evankeliumiani vastustamaan, niin hän kirjoittaa, että minussa muka on perkele, että muka olen vaihdokas ja rakas äitini muka olisi huora ja saunapiika. Heti paikalla, kun hän niin oli kirjoittanut, minun evankeliumini raukesi tyhjiin ja Paavilaiset olivat voittaneet. Samoin juutalaiset sanoivat Johannes Kastajassa ja itsessään Kristuksessa olleen perkeleen ja heitä nimitettiin samarialaisiksi. Heti paikalla sen jälkeen tuli Johanneksen ja Kristuksen oppi vääräksi ja farisealaisten oppi oikeaksi. Samoin on käynyt kaikille profeetoille. Niin tapahtui myös äskettäin, kun Wolffenbüttelin salamurhapolttaja oli hankkinut pyhän roomalaisen kirkon tavan mukaan Mainzin kardinaalille joitakin pyhiä esineitä ja kalleuksia, että hän mitä häpeälli- simmällä tavalla oli solvannut ja häväissyt Saksin

vaaliruhtinaan ja Hessenin maakreivin henkilöllisyyksiä. Silloin heti paikalla nämä molemmat olivat mennyttä miestä. Mutta hän, tuo pyhä mies ja kuningasten kuningas, kruunattiin ruutupensaanlehväseppeleellä ja kullalla niin raskaasti, ettei hän kyennyt sitä sietämään, vaan hänen täytyi paeta.

Sen vuoksi, joka tahtoo voittaa huonon asian, hän tehkööön myös samalla tavalla, ja kuten holtittomat suunsoittajat tuomioistuimen edessä tekevät, kun hopeanhimo ja kultakuume heitä vaivaa: hän huoletta valehdelkoon ja parjatkoon henkilöllisyyttä, niin asia on voitettu. Samoinkuin eräs äitikin neuvoi lastaan: rakas poikani, ellet voi voittaa, niin saata aikaan riita. Nämä ovat sellaisia valheita, joissa valehtelija ei ole epätietoinen eikä erehdy pääasioiden suhteen (kuten on myös uskonasioiden laita), vaan hän itsekin hyvin tietää valehtelevansa ja tahtoo valehdella henkilöllisyyttä vastaan, ollenkaan edes ajattelematta näyttää sitä jollakin todistuskappaleella tai todenperäisyysnäytöksellä toteen, mihin hän ei myöskään kykene.

Samalla tavalla tekevät juutalaiset tässäkin tapauksessa. Huoletta he valehtelevat, parjaavat ja kiroavat henkilöllisyyttä vastoin omaatuntoansa. Niinpä he ovat asiansa jo aikoja sitten voittaneet, niin että Jumalan on täytynyt heitä kuulla, he ovat istuneet Jerusalemissa, tuossa kultaisessa kaupungissa nyt jo 1500 vuotta, kuten silmäimme edessä olemme nähneet, he ovat maailman herroja, kaikki pakanat juoksevat heidän luokseen »hemdatheineen», kalleuksi- neen, hameineen, housuineen ja kenkineen, antavat Israelin jalojen ruhtinaiden ja herrojen kuristaa itsensä kuoliaiksi, antavat heille maansa ja kansansa ja kaiken, mitä heillä on, siitä hyvästä, että juutalaiset gojimeja kiroavat, syljeskelevät ja sadattelevat.

Ja elleivät he niin häpeällisesti valehtelisi, kiroaisi, syljeskelisi, pilkkaisi ja panettelisi henkilöllisyyksiä, niin voit ajatella, ettei Jumala olisi heitä kuullut, ja heidän asiansa olisi jo aikoja sitten ollut menetetty.

He eivät olisi herroina Jerusalemissa, vaan ympäri maailman siroteltuina, kaukana Jerusalemin ulottuvilta heidän täytyisi valehtelemisella, pettämisellä, varastamisella, ryöväämisellä, koronkiskomisella ja kaikenlaisilla paheilla elättää itseään kirottujen gojimien keskuudessa. Sellainen suurenmoinen seikka se on, että kun joku kykenee henkilöitä kiroamaan, niin näiden asia on huono ja menetetty. Sen vuoksi älä pidä juutalaisten esimerkkiä minään huonona seikkana, jos sinulla on jokin huono asia. He ovat Israelin jaloja ruhtinaita, jotka kykenevät kaikkeen, kun he ovat asiansa menettäneet, ja kovasti he pystyvät gojimeja kiroamaan.

Ensiksikin he parjaavat Herraamme Jeesusta noidaksi ja perkeleen kätyriksi, koska he eivät kykene Hänen ihmetöitään kieltämään. Samalla tavalla tekivät myös heidän isänsä ja sanoivat, että Hän ajoi ulos perkeleitä Beelzebubin, kaikkien perkeleiden ruhtinaan, avulla. Ja tässä heillä on paljon valehtelemista ja sepittelemistä Jumalan nimestä, »tetragrammatonista», että Herramme Jeesus muka olisi kyennyt selittämään tämän nimen (jota he nimittävät nimellä »shemhamforas»), ja joka sen osaisi selittää, se kykenisi tekemään kaikenlaisia ihmeitä. Mutta he eivät kykene esittämään ainoatakaan esimerkkiä siitä, että joskus todellakin olisi ollut joku ihminen, joka sellaisen »shemhamforaksen» avulla olisi tehnyt yhden ainoankaan, edes jonkin hyttysen arvoisen ihmeen, niin että tämä on käsitettävä, että he auttamattomina valehtelijoina jotakin sellaista Herrastamme sepittelevät. Sillä jos sellainen »shemhamforasta» koskeva sääntö olisi totta, niin olisihan jonkun jo sitä ennen tai sen jälkeen pitänyt sen avulla tehdä jotakin. Mistäpä muuten voitaisiin tietää, että »shemhamforaksella» olisi sellainen voima? Mutta koska asia on liian pitkä, tahdon tämän kirjasen jälkeen erityisenä lehtisenä julkaista, mitä Purchetus siitä kirjoittaa. Heille on tapahtunut oikein,

koska he olivat Jumalan totuuden hyljänneet, että heidän on sen sijaan täytynyt uskoa sellaisia häpeällisiä, typeriä ja narrimaisia valheita, ja Jumalan sanan suloisten kasvojen asemesta heidän on täytynyt kurkistella perkelettä mustaan, synkkään, takimmaiseen valhereikään ja sen löyhkää hengittää.

Sen jälkeen he ottavat Jeesukselta hänen nimensä. Sillä Jeesus merkitsee hebrean kielessä »vapahtajaa» tai »auttajaa». Vanhat saksilaiset ovat käyttäneet erästä nimeä: Helprich tai Hilprich, joka merkitsee samaa kuin nimi Jeesus, mutta jonka me nyt sanoisimme: Hülfrich, se on, joka voi tai jonka tulee auttaa. Mutta vääristellen juutalaiset tekevät siten että nimittävät Häntä: »Jesu», joka hebrean kielessä ei ole mikään nimi eikä sana, vaan ainoastaan kolme kirjainta kuten merkki- tai lukukirjaimet, niinkuin jos minä otan lukukirjaimet C, L, V merkkijärjestelmän mukaan ja teen niistä sanan CLU, joka merkitsee 155 [1]). Siispä he sanovat: Jesu, se on, 316. Tämän luvun mukaan siitä sitten muka saadaan toinen sana, joka kuuluu: Hebel Vorik. Siitä voit sitten lukea edelleen, Anton! Koira vieköön, mitä pirun peliä he sellaisilla luvuilla ja sanoilla harjoittavatkaan!

Kun nyt joku kristitty kuulee heidän sanovan »Jesu», mikä välistä saattaa tapahtua, koska heidän on pakko puhua meidän kanssamme, niin kristitty arvelee heidän sanovan nimen Jeesus. Mutta he tarkoittavatkin lukukirjaimin lausuttavaa »Jesua», se on, tuota 316-lukua pilkkasanassa »Vorik». Ja jos he siis rukouksissaan sattuvat mainitsemaan nimen »Jesu», he sylkäisevät kolme kertaa maahan Herramme ja kaikkien kristittyjen kunniaksi, suuresta rakkaudesta ja hartaudesta. Mutta jos he siitä puhuvat omassa keskuudessaan, he lisäävät: *Deleatur nomen eius*, mikä on hyvällä saksankielellä: »Gott ihn vertil-

[1]) CLV, roomalaiset luvut: C = 100, L = 50, V = 5, = 155. (V ja U olivat alkujaan sama kirjain.) — Suom. huom.

ge, oder, alle Teufel ihn weghole» (ja samoin hyvällä suomenkielellä: Jumala hänet tuhotkoon, tai piru hänet periköön).

Samalla tavalla tekevät he meille kristityillekin ottaessaan meidät vastaan, kun tulemme heidän luokseen ja kääntävät lauseen: »Seid Gott willkommen!» ja sanovat: »Shed vil kom», se on: perkele, tule! tai: siellä tulee perkele. Kun me nyt emme ymmärrä hebreaa, he siis purkavat salaisesti kiukkuaan meitä kohtaan, niin että kun me ajattelemme heidän puhuvan kanssamme ystävällisesti, he kiroavatkin päällemme helvetin tulta ja kaikkea onnettomuutta. Sellaisia erinomaisia vieraita meillä sävyisillä kristitty- paroilla on maassamme juutalaisissa, joita me kuitenkin kohtelemme kaikella rehellisyydellä ja mielellämme tekisimme heille parasta niin ruumiin kuin sielunkin puolesta, ja siedämme heidän taholtaan hyvin paljon törkeitä asioita.

Sen jälkeen nimittävät he Jeesusta huoran lapseksi ja hänen äitiään Mariaa huoraksi, joka oli saanut lapsen aviorikoksessa erään sepän kanssa. Minun täytyy, vaikkakin vastahakoisesti, puhua näin karkeasti kirottua perkelettä vastaan. Te tiedätte kuitenkin aivan hyvin, että he valehtelevat tällaista pelkästä vihasta ja ilkeämielisyydestä, yksistään siitä syystä, että he surkuteltavaa nuorisoaan ja yksinkertaisia juutalaisia tarpeeksi katkerasti myrkyttäisivät Herramme henkilöllisyyttä kohtaan, jotteivät he joutuisi Hänen oppinsa (jota he eivät kykene kieltämään) lumoihin. Ja kuitenkin he tahtovat olla se pyhä kansa, jolle Jumalan, muka heidän vanhurskautensa vuoksi, pitäisi antaa Messias. Jumala on kahdeksannessa käskyssä kieltänyt, ettei lähimmäisestään pidä sanoa väärää todistusta, ei valehdella eikä pettää, ei panetella eikä pilkata, ei myöskään vihollisia. Sillä kun Zedekia ei ollut Babylonian kuninkaalle uskollinen, häntä Jeremia ja Hesekiel tällaisen valheellisuuden vuoksi ankarasti moittivat, ja lisäksi hän joutui vangiksi surkealla tavalla.

Mutta meidän jalot maailmanruhtinaamme ja ympärileikatut pyhimykset ovat vastoin Jumalan sellaisia käskyjä sepittäneet tämän kauniin opin, että he saavat vapaasti valehdella, pilkata, kirota, häväistä, murhata, ryöstää ja tehdä kaikkea pahuutta miten ja milloin ja kenelle he vain tahtovat. Pitäköön Jumala itse käskynsä, tämä jalo suku ja ympärileikattu kansa saa mielin määrin ja mielihyvin menetellä niitä vastaan, ja sittenkin se on muka tehnyt hyvin ja oikein ja sillä tavalla katsoo ansainneensa Messiaan ja taivaan. Huolimatta Jumalasta ja enkeleistä, joita vastaan he mukisevat, ja ollenkaan piittaamatta siitä, että perkele ja kirotut gojimit ehkä moittisivat tällaista vääräksi, he ajattelevat: tässä on sellainen jalo suku, joka ei voi tehdä syntiä eikä ole Jumalan käskyjen alainen.

No mitä heille on sitten tuo neitsytparka Maria tehnyt? Millä he tahtovat todistaa, että hän muka olisi huora? Hän ei ole tehnyt mitään muuta kuin kantanut erästä poikalasta, jonka nimi on Jeesus. Onko se sitten jokin paha asia, että nuori aviovaimo synnyttää lapsen? Tai ovatko ne kaikki huoria, jotka kantavat lasta? Mihin tahtovat sitten heidän vaimonsa ja he itse jäädä? Ovatko hekin kaikki huoria ja huoranlapsia? Niin, te kirotut gojimit, se on kerrassaan eri juttu. Ettekö te tiedä, että juutalaiset ovat Aabrahamin jaloa verta, ympärileikattuja ja taivaan ja maan kuninkaita! Mitä he sanovat, se on oikein. Jos nyt kirottujen gojimien keskuudessa olisi joku neitsyt, niin puhdas ja pyhä kuin itse enkeli Gabriel, ja joku näistä vähäisemmistä jaloista ruhtinaista sanoisi, että hän muka olisi päähuora ja pahempi kuin itse perkele, niin sen on oltava sillä tavalla, eikä se tarvitse mitään muita todistuksia kuin tämän: eräs jalo turpa Aabrahamin suvusta on sen sanonut, ken rohkeneekaan väittää sitä vastaan! Ja päinvastoin, jos juutalaisten jalosta suvusta olisi joku sellainen päähuora, iljettävä kuin itse perkele, niin sikäli kuin se näitä jaloja herroja miellyttäisi, hän

olisi puhtaampi kuin mikään enkeli. Sillä näillä jaloilla, ympärileikatuilla herroilla on valta valheellisesti panetella, parjata, häväistä, pilkata ja kirota noita kirottuja gojimeja mielin määrin, ja päinvastoin itseään siunata, kunnioittaa, kiittää ja ylistää, vaikka Jumala tahtoisikin toisin. Luuletko sinä, että se juutalaiselle olisi jokin paha asia? Jumalan taivaassa ja kaikkien enkelien täytyy nauraa ja tanssia kuullessaan jonkun juutalaisen pierasevan, jotta sinä, kirottu goi, vast'edes tiedät, miten oivallisesti juutalaisten asiat ovat. Miten he muutoin niin rohkeasti voisivat parjata huoraksi Mariaa, jossa he eivät tiedä olevan mitään syytä, ellei heillä olisi tuollaista valtaa polkea Jumala ja Hänen käskynsä jalkoihinsa?

No niin, sinä ja minä kirottuina gojimeina tahdomme tässä esittää erään karkean vertauksen, jotta me sokeina pakanoina sen avulla voisimme jonkin verran käsittää noiden jalojen, pyhien juutalaisten suurta viisautta. Jos minulla olisi joku naisserkku tai läheinen naissukulainen, josta minä en tietäisi mitään pahaa enkä koskaan olisi sellaista huomannut, ja muut ihmiset, joille minä olisin nurjamielinen, tätä minun serkkuani ylistäisivät, suuresti kunnioittaisivat ja pitäisivät häntä oivallisena, hurskaana, siveänä ja kunniallisena naisena, niin että he puhuisivat näinkin: tuo houkkio ei ole sen arvoinen, että hänellä on serkkunaan sellainen erinomainen, kunniallinen naishenkilö; narttukoiran tai naarassuden pitäisi olla hänen serkkunsa. Ja kun minä saisin kuulla tällaista serkkuni ylistystä, niin minä alkaisin vastoin omaatuntoani puhua: hänhän on mitä iljettävin huora, he kaikki valehtelevat, ja tahtoisin, että jokaisen pitäisi ilman minkäänlaisia todisteita uskoa ainoastaan minua, vaikka minä todellakin tietäisin, että minä, auttamaton valehtelija, puhun viatonta serkkuani vastaan sellaista ja tahtoisin kirota kaikkia, jotka eivät näitä minun valheitani (joita minun itseni täytyisi sydämessäni pitää varmoina valheina) uskoisi. Sano minulle, minä sinä minua pitäisit? Eikö sinun

täytyisi sanoa, etten minä ole mikään ihminen, vaan hirviö, raaka, petomainen konna, joka en olisi sen arvoinen, että saisin katsella aurinkoa, puita, ruohoa tai luontokappaleita? Niin, sinä hyvinkin pitäisit minua täydellisenä perkeleenä, sillä minunhan pitäisi serkkuni häpeää, jos minä sellaisesta tietäisin, siellä, missä se pyrkisi esiin, kohtuuden mukaan peittää, niinkuin se olisi minun omaa häpeääni, kuten kaikki oikeat ihmiset tekevät. Mutta nyt ei kukaan tiedä hänestä muuta kuin pelkkää kunniallisuutta, enkä minä itsekään, ja kuitenkin minä tahtoisin kuuluttaa maailmalle ja heittiönä valehdella serkustani tekaistua häpeää, ollenkaan välittämättä siitä, että sellainen häpeä kohdistuisi minuun itseenikin.

Juuri sellaisia ihmisiä (jos minä voisin heitä edes ihmisiksi nimittää) ovat myös nämä jalot, ympärileikatut pyhimykset. Me gojimit, joille he ovat vihamielisiä ja nyrpeitä, tunnustamme, ettei Maria ole meidän, vaan Aabrahamin sukuperän perusteella juutalaisten serkku ja veriheimolainen, ja me kiitämme ja ylistämme häntä mitä korkeimmin, mutta he hyökkäävät häntä vastaan ja häpäisevät häntä mitä pahimmin. Jos nyt näissä häpeällisissä juutalaisissa olisi edes veripisarankaan verran oikeata Israelia, niin etkö sinä ajattele, että heidän pitäisi sanoa näin: Mitä meidän on tehtävä? Jos hänen poikansa on meitä vihastuttanut, niin minkä hän sille mahtaa? Miksi me tahtoisimme häntä häväistä? Onhan hän kuitenkin lihaamme ja vertamme, pikemminkin on voinut hurskaasta äidistä lähteä huono lapsi. Ei, tällaisia inhimillisiä, järkeviä ajatuksia ei noilla pyhillä ihmisillä kuitenkaan ole, vaan heillä täytyy olla ainoastaan perkeleellisiä, häijyjä, valheellisia ajatuksia, jotta he kaiketi niiden avulla tekevät parannusta ja hetimmiten ansaitsevat Messiaansa, kuten he nyt lähes 1500 vuotta ovat ansainneet.

Edelleen he valehtelevat ja pilkkaavat Jeesusta ja hänen äitiään, että tämä muka olisi tullut raskaaksi

sopimattomaan aikaan. Tätä asiaa he pitävät sangen myrkyllisenä, katkerana ja huonona. Mooses kirjoittaa 3 Moos. 20:18, että vaimo, jolla on kuukautisvuoto, pysyköön erillään miehestään ja mies erillään hänestä ruumiin ja hengen menettämisen uhalla. Sillä samaisen puhdistuksen aikana tapahtuneesta hedelmöittymisestä johtuvat myös kelvottomat, vialliset hedelmät, kuten heikkomieliset lapset, synnynnäiset narrit, risatautiset, vaihdokkaat ja sentapaiset ihmiset, joita vaivaa aivojenpehmennys koko elämänsä ajan. Siten tahtovat nyt juutalaiset saada meidät kristityt sillä tavalla häväistyiksi, että me kunnioitamme Messiaanamme muka ilmeistä äidinkohdusta lähtien synnynnäistä narria tai oikeata tylsimystä. Sellaisina mielettöminä, kirottuina gojimeina he meitä pitävät, nuo suuresti ymmärtäväiset, ympärileikatut ja syvällisesti valistuneet pyhimykset. Aivan niin, ne ovat perkeleen omia ajatuksia ja sanoja.

Kysytkö sinä, millä perusteella he sellaista kirjoittavat tai mikä siihen ehkä olisi syynä? Sinä hävytön, kirottu goi, pitääkö sinun nyt sellaista kysellä? Eikö ole tarpeeksi kuullessasi, että nuo jalot, ympärileikatut pyhimykset niin sanovat? Etkö sinä vieläkään tahdo uskoa sitä, ettei tuollainen pyhä, Jumalan kaikista käskyistä vapaa kansa voi tehdä syntiä, vaan he saavat valehdella, pilkata, häväistä ja murhata kenen he vain tahtovat, myöskin itse Jumalan ja Hänen kaikki profeettansa, ja kaikki on heille ihanaa jumalanpalvelusta. Enkö minä ole sinulle jo edellä sanonut, että juutalainen on sellainen jalo, kallisarvoinen korukappale, että kun hän päästää pamauksen, niin Jumala ja kaikki enkelit tanssivat, ja vaikka hän tekisi jotakin paksumpaakin, niin sitä oitis olisi pidettävä kultaisena Talmudina, ja mitä tällaisen pyhän ihmisen ylä- ja alapäästä lähtee, sitä kirottujen gojimien olisi kohtuudella pidettävä pelkkänä pyhäinjäännöksenä.

Sillä jos juutalainen ei olisi tällainen kallisarvoinen, jalo olio, niin miten olisi mahdollista, että hän

voisi kaikkia kristityitä ja heidän Messiastaan ja tämän äitiä niin kerrassaan häpeällisesti ylenkatsoa jä yrittää heitä niin iljettävillä, myrkyllisillä valheilla tuhota? Hehän pitävät meitä kerrassaan hanhina ja ankkoina, sillä eiväthän he kuitenkaan tahtoisi pitää meitä edes ihmisinä, nämä hellät, puhtaat ja viisaat pyhimykset. Sillä sellaista mielettömyyttä, mitä he tällä tavalla lukevat meidän viaksemme, minä en tiedä olevan edes millään sialla, joka kuitenkin tahrii itsensä yltä päältä sonnalla ja myöskin syö enimmäkseen saastaista. Niinpä kylläkin, sitä todella voidaan sanoa Jumalan vihaksi, joka on niin hirmuinen, että on antanut heidän joutua sellaisen pohjattoman, perkeleellisen, helvetillisen, raivokkaan ilkeämielisyyden, kateuden ja ylimielisyyden valtaan. Ja vaikka minun pitäisi kostaa itse perkeleelle, niin minä en kykenisi toivomaan hänelle mitään sellaista vaivaa enkä onnettomuutta, millä Jumalan viha juutalaisia kurittaa, niin että heidän täytyy vastoin omaatuntoansa niin häpeällisesti valehdella ja syytää herjauksia. Aivan niin, he ovat saaneet palkkansa siitä, että Jumalan on aina täytynyt olla heidän valehtelijanaan.

Myöskin Sebastianus Munster osoittaa kirjassaan, että ollakseen myrkyllinen rabbiini, tätä Kristuksen rakasta äitiä ei ole sanottava Mariaksi, vaan »Hariaksi», joka merkitsee : *sterquilinium,* roskakasa. Ja ken tietää, mitä kaikkea he tekevät keskuudessaan, mistä me emme tiedä mitään. Kuitenkin nähdään, että perkele pakottaa heitä kaikenlaisiin sellaisiin valheisiin ja herjauksiin, mitä ilkeimpiä hän ikänä kykenee keksimään. Niinpä he eivät myöskään soisi tuolle rakkaalle äidille, Marialle, Davidin tyttärelle, joka heille ei ole tehnyt mitään pahaa, edes hänen oikeata nimeään; miten heidän sitten pitäisi hänelle suoda elämä, omaisuus tai kunnia? Ja mitä heidän pitäisi suoman meille kirotuille gojimeille, koskapa he omalle lihalleen ja verelleen, joka on

viaton, josta he eivät tiedä mitään pahaa, kaikkea häpeää ja ilkeyksiä toivottavat ja osoittavat?

Kuitenkin he rohkenevat sellaisin sydämin ja suin astua Jumalan eteen, mainita hänen pyhä nimensä, rukoilla ja huutaa avuksi, että Hän johdattaisi heidät Jerusalemiin, lähettäisi Messiaan, surmaisi kaikki pakanat ja antaisi heille kaiken maailman tavarat. Ettei Jumala iske heihin ukkosin ja salamoin ja äkillisesti tuhoa heitä tulella kuten Sodoman ja Gomorran, johtuu siitä, että tällainen rangaistus olisi sellaisen pahuuden vuoksi liian vähäinen. Sen vuoksi Hän lyö heitä hengellisellä ukkosella ja salamalla, kuten muun muassa Mooses kirjoittaa 5 Moos. 28: 28: »Herra lyö sinut mielenvikaisuudella, sokeudella ja sydämen tyhmyydellä.» Niin, nämä ovat oikeita myrskynkirveitä, ukkoseniskuja ja salamoita: mielenvikaisuus, sokeus ja sydämen tyhmyys.

Vaikkapa nyt tällaiset kauheat, häpeälliset, jumalaapilkkaavat valheet koskevat erittäinkin Herramme ja Hänen rakkaan äitinsä henkilöllisyyttä, niin juutalaiset kuitenkin tarkoittavat niillä myöskin meidän kaikkien henkilöllisyyksiä, ja he tahtovat pilkata ja suututtaa meitä kaikkein ilkeimmällä tavalla sillä, että me kunnioitamme sellaista Messiasta, jota he niin häpeällisesti kiroavat ja syljeskelevät, etteivät he pidä Häntä sen arvoisena, jotta he tai joku ihminen lausuisi Hänen nimensä, puhumattakaan siitä, että Häntä pitäisi muistaa. Siis meidän täytyy kärsiä siitä, että me uskomme Häneen ja Häntä ylistämme, kunnioitamme ja palvelemme.

Mutta minä tahtoisin mielelläni kysyä, mitä sitten on tämä miesparka, Jeesus, noille pyhille ihmisille tehnyt? Jos Hän on ollut väärä opettaja, kuten he väittävät, niin Hän on saanut rangaistuksensa, Hän on siitä syystä saanut ansionsa mukaan, sovittanut, maksanut ja hyvittänyt rikoksensa häpeällisellä kuolemalla ristinpuussa. Eiväthän edes mitkään kirotut pakanat koko maailmassa menettele sillä tavalla, että he jotakin kuollutta miesparkaa, joka rikoksestaan on kärsinyt rangaistuksensa, alati

ja jatkuvasti enää vainoaisivat ja herjaisivat. Mistä sitten johtuu, että nämä kaikkein pyhimmät, siunatut juutalaiset menettelevät paljon ilkeämmin kuin mitkään kirotut pakanat? Varsinkin, koska he tunnustavat, ettei Jerusalemia ole hävitetty eikä heitä otettu vangiksi sen synnin vuoksi, että he ovat ristiinnaulinneet Jeesuksen. Sillä he katsovat menetelleensä siinä hyvin ja oikein, niinkuin ne, jotka villitsijälle ovat tehneet hänen ansionsa mukaan ja siis ansainneensa oman Messiaansa. Mitäpä nyt sille mahtaa tuo kuollut mies, joka on tuomionsa kärsinyt, että me gojimit olemme niin hulluja ja mielettömiä, että kunnioitamme Häntä Messiaanamme? Miksi he eivät ratkaise sitä taistelemalla sanoin meidän kanssamme, vakuuttamalla meidät hulluudestamme ja näyttämällä toteen oma korkea, taivaallinen viisautensa? Emmehän me ole koskaan heitä paenneet, ja tässä me seisomme nytkin ja uhmaamme heidän pyhää viisauttansa. Jos he johonkin pystyvät, niin näyttäkööt sen meille. Sillä sellaisille suurille pyhimyksille on häpeäksi, että he ryömivät nurkkiin ja pimeästä käsin syytävät kirouksiaan ja herjauksiaan.

Nyt, niinkuin minä aloitin kysymykseni, mitä sitten on tämä Jeesus-parka noille Israelin pyhille lapsille tehnyt, etteivät he voi lakata kiroamasta Häntä Hänen kuolemansakaan jälkeen, jolla Hän kuitenkin on kaikki sovittanut? Ehkäpä Hän tahtoo olla Messias, jota he eivät voi sietää? Oi ei, Hän on kuollut, he itse ovat Hänet ristiinnaulinneet, ja kuollut ei voi olla Messias. Ehkäpä Hän on esteenä, etteivät he voi palata jälleen entiseen maahansa? Niinkään ei ole asia, sillä mitenkä kuollut voisi sellaista estää. Mikä sitten on syynä? Minä tahdon sanoa sen sinulle. Se on tuo Mooseksen ukkonen ja salama, kuten edellä on kerrottu: »Herra lyö sinut mielenvikaisuudella, sokeudella ja sydämen tyhmyydellä», ja tuo ikuinen tuli, josta profeetat puhuvat: »Jumalan viha on tuleva niinkuin tuli, jota kukaan ei voi

sammuttaa.» Samalla tavalla saarnaa heille Johannes Kastaja sen jälkeen kun Herodes oli ottanut pois valtikan ja puhuu: »Hänellä on viskimensä kädessään, ja Hän puhdistaa puimatanterensa ja kokoaa nisunsa aittaan, mutta ruumenet Hän polttaa sammuttamattomalla tulella.» Niin, sellaisen Jumalan vihan tulen me näemme juutalaisissa, miten se heitä polttaa ilmeisellä ja kirkkaalla liekillä, kauheammin kuin Sodomaa ja Gomorraa.

Vaikkapa nyt sellaiset perkeleelliset valheet ja herjaukset tarkoittavatkin Kristuksen ja Hänen rakkaan äitinsä henkilöllisyyksiä, niin ne on tehty myös meidän ja kaikkien kristittyjen henkilöllisyyksiä vastaan. Sillä he tarkoittavat niillä meidänkin henkilöllisyyksiämme, koska Kristus ja Maria ovat kuolleet, mutta me kristityt muka olemme niin kovin häpeällisiä ihmisiä, että me kunnioitamme noin häpeällisiä, kuolleita henkilöitä. Niin he siitä antavat meillekin erikoisen osuutemme. Ensiksikin he valittavat meistä Jumalalle, että me pidämme heitä maanpaossa vankeina, ja he rukoilevat ankarasti, että Jumala tahtoisi pyhän kansansa ja rakkaat lapsensa meidän väkivallastamme ja vankeudesta vapauttaa. He nimittävät meitä Edomiksi ja Hamaniksi, millä he luulevat tuottaneensa meille Jumalan edessä hyvin paljon kirousta, mitä he pitävät hyvin ankarana asiana ja kertovat siitä pitkälti. Sillä he itse hyvinkin tietävät, että he tällöin valehtelevat, enkä ollenkaan häpeäisi (jos se vain voisi olla mahdojlista) pitää Edomia isoisänäni, joka on ollut tuon mitä pyhimmän vaimon Rebekan luonnollinen poika ja rakkaan Saaran pojanpoika, jonka isoisä on ollut Aabraham, ja Iisak hänen oikea isänsä. Ja itse Mooses käskee 5 Moos. 23: 7, että heidän on pidettävä edomilaisia veljinään. Niin, he noudattavat Moosesta niinkuin nyt juutalaisten tapoihin kuuluu.

Siispä he opettavat Jumalaa ja määräävät Hänelle sen tavan, miten Hänen pitäisi heidät vapahtaa. Sillä Hän on juutalaisten,

noiden korkeastioppineiden pyhimysten mielestä huono suutari, jolla on enää vain vasen lesti jälellä kengän tekoon, nimittäin tällä tavalla: Hänen pitäisi heidän Messiaansa avulla lyödä meidät kaikki pakanat kuoliaiksi ja tuhota meidät, jotta he saisivat koko maailman maan, tavaran ja valtiuden. Ja nyt käy ylitsemme kirousten, herjausten ja syljeskelemisten myrsky, jota ei voida sanoin kuvailla. He toivovat, että meidät kirotut gojimit peittäisi miekka ja sota, ahdistus ja kaikki onnettomuudet. Tällaista kiroamista he joka lauantai julkisesti harjoittavat kouluissaan ja joka päivä kotonaan ja nuoruudesta lähtien opettavat, pakottavat ja totuttavat lapsiaan siihen, että hekin pysyisivät kristittyjen katkerina, myrkyllisinä ja ilkeinä vihollisina.

Tästä sinä myös näet, miten he Jumalan viidennen käskyn käsittävät ja pitävät, nimittäin, että he nyt enemmän kuin 1400 vuotta ovat täysin tietoisesti koko kristikuntaa kohtaan olleet verenhimoisia verikoiria ja murhamiehiä, ja sellaisia he olisivat mieluimmin teoissa. Niinkuin heitä sitten on usein poltettu siitä syystä, että heitä on syytetty vesien ja kaivojen myrkyttämisestä, lasten varastamisesta, naskalilla pistelemisestä ja raatelemisesta, millä tavoin he ovat kristittyjen verellä mieliään salaisesti jäähdyttäneet. Mutta Jumala ei sittenkään tahdo tuollaisten noin suurten pyhimysten ja rakkaimpien lasten sellaista pyhää paranuksentekoa kuulla, ja tuo epäoikeudenmukainen Jumala antaa tuollaisten pyhien ihmisten turhaan kirota (olin sanomaisillani: rukoilla) Messiastamme ja kaikkia kristityitä, ei tahdo juutalaisia eikä heidän hurskasta olemustaan, joka on paksulti, paksulti, raa'asti, raa'asti peitetty Messiaan ja Hänen kristittyjensä verellä, ollenkaan huomata eikä tietää heistä mitään. Sillä he ovat paljon pyhempiä kuin nuo Babylonin vangitut juutalaiset, jotka eivät kironneet, eivät salaisesti vuodattaneet lasten verta eivätkä myrkyttäneet kaivoja, vaan kuten Jeremia heitä opetti, heidän täytyi rukoilla babylonialaisten puolesta, joiden luona he olivat van-

kina. Syynä siihen, etteivät he olleet niin pyhiä kuin mitä nämä juutalaiset ovat, on se, ettei heillä myöskään ollut niin viisaita rabbiineja kuin mitä näillä juutalaisilla nyt on. Sillä Jeremia, Daniel ja Hesekiel olivat suuria narreja, jotka opettivat sellaista, ja nämä nykyiset juutalaiset repisivät heidät kyllä hampaillaan palasiksi.

Nyt huomatkaa, miten näppärä, paksu ja lihava valhe se on, kun he valittavat, että he muka ovat meidän keskuudessamme vankeina. Nyt on kulunut Jerusalemin hävityksestä yli 1400 vuotta, ja juutalaiset olivat noina aikoina lähes 300 vuotta kaikessa maailmassa piinanneet ja vainonneet meitä kristityitä (kuten edellä on sanottu), niin että meidänkin pitäisi valittaa, että he ovat noina aikoina vanginneet ja tappaneet meitä kristityitä, kuten selkeä totuus on. Sen lisäksi me emme vielä tänäkään päivänä tiedä, mikä perkele heidät on tuonut meidän maahamme. Me emme ole heitä Jerusalemista noutaneet!

Sitäpaitsi vielä nytkään heitä ei pidätä mikään, maa ja tiet ovat heille avoimet. He voivat tulla maahanne milloin vain haluavat. Me tahtoisimme mielellämme antaa lahjoja päästäksemme heistä, sillä he ovat meille suurena rasituksena, niinkuin vaiva, rutto ja suoranainen onnettomuus maassamme. Enteellisesti kylläkin, heidät on usein väkivalloin karkoitettu (puhumattakaan siitä, että me heitä pidättäisimme), Ranskasta (jota he Obadjan mukaan nimittävät Zarpathiksi), mistä heidät on karkoitettu sievänä kummallisena nurkkakuntana. Aivan äskettäin rakas keisari Kaarle karkoitti heidät Espanjasta (jota he myös Obadjan mukaan nimittävät Sepharadiksi), missä heillä oli kaikkein paras nurkkakuntansa. Siis näin hienosti he käsittävät profeetta Obadjaa, tekevät Zarpathista Ranskan ja Sephara- dista Espanjan. Sehän sopii yhteen niinkuin lehmä tuulimyllyyn. Ja tänä vuonna heidät on karkoitettu Böömin kruununmaista, missä heillä kuitenkin oli Pragissa eräs parhaimpia nurkkakuntiaan. Samoin heidät on minun elinaikanani karkoitettu Regensburgista, Magdeburgista ja useista muista paikoista.

Onko se vankina pitämistä, jos jotakuta ei voida maassa tai talossa sietää? Niinpä kyllä, he pitävät meitä kristityitä vankeina omassa maassamme! He antavat meidän tehdä työtä otsamme hiessä, samalla kun he saalistavat rahamme ja tavaramme istuen uunin takana laiskotellen, komeillen ja päärynöitä paistaen, syöden, juoden ja viettäen kylläisiä ja mukavia päiviä meidän työllämme hankitulla tavaralla. He ovat vanginneet meidät ja omaisuutemme kirotulla koronkiskomisellaan ja nylkemisellään. He meitä vain pilkkaavat ja syljeskelevät vasten silmiä siitä hyvästä, että me teemme työtä ja omasta osuudestamme ja omaisuudestamme annamme heidän elää laiskoina junkkareina. He ovat siis meidän herrojamme ja me heidän orjiaan omaisuuksinemme, hikinemme ja töinemme. Meille siitä palkaksi ja kiitokseksi he vielä kiroavat Herraamme. Kyllä vain perkele nauraa ja tanssii, kun sillä on sellainen hieno paratiisi meidän kristittyjen keskuudessa, että hän juutalaisten, omien pyhiensä avulla ahmii, mitä meille kuuluu ja palkaksemme tuottaa meille silmät korvat täyteen harmia ja lisäksi pilkkaa ja kiroaa Jumalaa ja ihmisiä!

Olisipa vain heillä Jerusalemissa Davidin ja Salomon hallitessa ollut sellaiset hyvät päivät omalla tavarallaan, kuin heillä nyt on meidän tavarallamme, jota he joka päivä meiltä varastavat ja ryöstävät! Vieläpä he valittavat, että me pidämme heitä vankeina ! Niin, — me pidämme heitä vankeinamme kuten minä verisuontenkalkkeutumistani, verenpainettani ja kaikkia muitakin tautejani tai onnettomuuksiani, joita minun täytyy orjaparkana hoitaa rahan, tavaran ja kaiken avulla, mitä minulla on. Tahtoisinpa hyvinkin, että juutalaiset menisivät ja veisivät tuon kaiken pahan mukanaan Jerusalemiin!

Kun nyt on varmaa, ettemme pidä heitä vankeina, niin mitä hyötyä meillä sitten on sellaisista jaloista,

suurista pyhimyksistä ja siitä, että he ovat meille niin vihaisia? Me emme nimittele heidän vaimojaan huoriksi, kuten he Mariaa, Jeesuksen äitiä nimittävät, emmekä heitä huoranlapsiksi, kuten he Herraamme Kristusta nimittävät. Me emme sano, että he kuukautisvuodon aikana siistettyinä olisivat synnynnäisiä narreja, kuten he Herrastamme sanovat. Me emme sano, että heidän vaimonsa ovat »harioita», kuten he rakkaasta Mariastamme sanovat. Me emme kiroa heitä, vaan toivomme heille kaikkea hyvää, maallista ja henkistä, annamme heille luonamme majapaikan ja sallimme heidän syödä ja juoda kanssamme. Me emme varasta emmekä pistele neuloilla heidän lapsiaan, emme myrkytä heidän kaivo jaan, emme himoitse heidän vertaan. Millä me sitten olemme ansainneet tuollaisten suurten, pyhien Jumalan lasten noin hirvittävän vihan ja kateuden ja kiukun?

Asia ei ole muuten kuin mitä edellä olemme Mooseksen mukaan sanoneet, että Jumala on lyönyt heidät mielenvikaisuudella, sokeudella ja sydämen tyhmyydellä. Niin on myös meidän vikamme, ettemme kosta sitä kaikkea viatonta verta, mitä he ovat Herrastamme ja kristityistä kolmensadan vuoden aikana Jerusalemin hävityksen jälkeen ja lapsista tähän saakka vuodattaneet (mikä vieläkin näkyy heidän silmistään ja kasvoistaan), emmekä iske heitä kuoliaiksi, vaan kaikesta heidän murhaamisestaan, kiroamisestaan ja pilkkaamisestaan, valehtelemisestaan ja häpäisemisestään huolimatta annamme heidän oleskella vapaina luonamme, suojelemme ja varjelemme heidän koulujaan, kotejaan, henkeään ja omaisuuttaan, millä kaikella me teemme heidät laiskoiksi ja turvallisiksi ja aiheutamme sen, että he huoletta imevät meiltä kuiviin rahamme ja tavaramme, sen lisäksi pilkkaavat meitä ja syljeskelevät päällemme, niin että he vihdoin voisivat tulla meitä voimallisemmiksi ja lyödä meidät kaikki tällaisen suuren laiminlyönnin takia kuoliaiksi, ottaa kaiken tavaramme, kuten he joka päivä rukoilevat ja toivovat.

Sano nyt sinä, eikö heillä ole täysi syy olla meille kirotuille gojimeille vihamielisiä, kirota meitä ja tavoitella meidän lopullista, perinpohjaista, ikuista turmiotamme.

Kaikesta tästä me kristityt näemme (sillä he, juutalaiset, eivät voi sitä nähdä), millainen hirmuinen Jumalan viha on tämän kansan päälle langennut ja lakkaamatta lankeaa, millainen tuli ja liekki siellä palaa, ja mitä ne voittavat, jotka Kristusta ja Hänen kristittyjään kiroavat tai ovat heille vihamielisiä. Oi, rakkaat kristityt, pankaamme tällainen hirvittävä esimerkki sydämellemme, kuten Paavali Room. 11: 19—21 sanoo, ja peljätkäämme Jumalaa, ettemme mekin vihdoin joutuisi sellaiselle tai vieläkin suuremmalle vihalle alttiiksi. Kunnioittakaamme siis (kuten myös edellä olemme sanoneet) Hänen jumalallista sanaansa ja älkäämme laiminlyökö armon aikaa, kuten Muhamed ja paavi niin alttiisti ovat sen laiminlyöneet eivätkä ole tulleet paljonkaan juutalaisia paremmiksi.

Miten meidän kristittyjen on nyt tämän turmeltuneen, kirotun juutalaiskansan kanssa meneteltävä? Meidän ei ole heitä siedettävä, vaikkakin he asuvat keskuudessamme ja me tiedämme heidän harjoittavan tällaista valehtelemista, jumalanpilkkaamista ja kiroamista, ettemme tekisi itseämme osallisiksi heidän kaikkiin valheisiinsa, kirouksiinsa ja jumalanpilkkaamiseensa. Niin me emme voi tuota Jumalan vihan sammuttamatonta tulta (kuten profeetat sanovat) sammuttaa emmekä juutalaisia käännyttää. Meidän täytyy rukouksen ja jumalanpelon avulla harjoittaa ankaraa armeliaisuutta, jotta voisimme edes muutamia pelastaa tulesta ja liekeistä. Kostaa me emme saa, heillä on kosto niskassaan, tuhat kertaa ankarampi kuin mitä me voimme heille toivoa. Minä tahdon antaa tässä rehellisen neuvoni.

Ensiksi, että heidän synagogansa tai koulunsa sytytettäköön tuleen, ja mikä ei tahdo palaa, se peitettäköön ja umpeenluotakoon maalla, ettei ikänä yksikään ihminen näkisi siitä kiveä eikä kuonaa. Ja tä-

mä on tehtävä Herramme ja kristikuntamme kunniaksi, jotta Jumala näkisi, että me olemme kristittyjä ja ettemme ole tietoisesti tahtoneet emmekä sietäneet tällaista Hänen Poikaansa ja Hänen kristittyihinsä kohdistettua julkista valehtelemista, kiroamista ja herjaamista. Sillä mitä me tähän asti olemme tietämättömyydessämme sietäneet (minä itsekään en ole sitä tiennyt), sen Jumala on antava meille anteeksi. Mutta nyt kun me sen tiedämme, meidän pitäisi lisäksi neniemme edessä suojella ja varjella sellaista juutalaista taloa, jossa he puhuvat Kristuksesta ja meistä valhetta, herjaavat, kiroavat, syljeskelevät ja häpäisevät Häntä ja meitä (kuten edellä on kuultu). Tämä olisi juuri samaa kuin jos me tekisimme sitä itse, ja paljon pahempaa, kuten hyvin tiedetään.

Mooses kirjoittaa 5 Moos. 13:12—16, että missä jokin kaupunki harjoittaa epäjumalisuutta, se on kokonaan tulella hävitettävä eikä siitä ole mitään jätettävä jälelle. Ja jos hän nyt eläisi, niin hän olisi ensimmäisenä sytyttämässä juutalaisten kouluja ja taloja palamaan. Sillä hän on sangen ankarasti, 5 Moos. 4 : 2 ja 12:32, käskenyt, ettei heidän tule mitään lisätä hänen käskyihinsä eikä niistä mitään vähentää, ja heidän on myös tietenkin varottava muuttamasta hänen Messiasta koskevaa todistustaan ja lain oikeata ymmärtämistä. Ja Samuel sanoo 1 Sam. 15:23, että tottelemattomuus Jumalaa kohtaan on epäjumalanpalvelusta. Mutta nyt juutalaisten oppi ei ole mitään muuta kuin pelkkiä rabbiinien lisäyksiä ja tottelemattomuuden epäjumalanpalvelusta vastoin lakia ja Messiasta, niin että Mooses on tullut heidän keskuudessaan kokonaan tuntemattomaksi (kuten sanottu), samoinkuin meillä paavikunnassa Raamattu on tullut tuntemattomaksi. Siispä myöskin Mooseksen vuoksi heidän koulujaan, joissa he häpäisevät häntä yhtä hyvin kuin meitäkin, ei ole siedettävä, eikä ole tarpeellista, että heillä on sellaista epäjumalanpalvelusta varten omia, julkisia pyhättöjä.

Toiseksi, että heidän talonsakin samalla tavalla rikkirevittäköön ja hävitettäköön, sillä niissäkin he harjoittavat samaa, mitä he kouluissaan harjoittavat. Sen sijaan heidän annettakoon asua ulkosuojissa ja talleissa, kuten mustalaisten, jotta he tietäisivät, etteivät he ole herroja maassamme, kuten he kerskailevat, vaan ainoastaan vankeja maanpaossa, kuten he lakkaamatta Jumalan edessä meistä parkumalla huutavat ja valittavat.

Kolmanneksi, että heiltä otettakoon pois kaikki heidän rukouskirjansa ja Talmudin selityksensä, joissa sellaista epäjumalanpalvelusta, sellaisia valheita, kirouksia ja jumalanpilkkaa opetetaan.

Neljänneksi, että heidän rabbiineitaan kiellettäköön elämän ja hengen menettämisen uhalla vast'edes opettamasta, sillä sellaisen viran he ovat täydellä syyllä menettäneet, koska he pitävät juutalaisparkoja Mooseksen lauseiden 5 Moos. 17: 11—12 perusteella vankeinaan, missä hän käskee, että heidän on oltava opettajilleen kuuliaisia ruumiin ja sielun menettämisen uhalla, vaikka Mooses selvästi liittää siihen: mitä he sinulle opettavat Herran lain mukaan. Tämän nuo lurjukset kiertävät ja käyttävät tuon kansaparan kuuliaisuutta oman häijyytensä hyväksi Herran lakia vastaan ja valavat heihin sellaista myrkkyä, kirousta ja jumalanpilkkaa. Samoinkuin paavi piti meitä Matt. 16: 18 esiintyvän raamatunlauseen: »Sinä olet Pietari» j.n.e. perusteella vankinaan, niin että meidän täytyi uskoa kaikki, mitä hän meille valehteli ja pirunpäästään keksi. Hän ei opeta meitä Jumalan sanan mukaisesti, ja sen vuoksi hän on opettamisen viran menettänyt.

Viidenneksi, että juutalaisilta kokonaan peruutetaan tien ja saattovartion käyttöoikeus, sillä heillä ei ole maaseudulla mitään tekemistä, koska he eivät ole herroja, ei virkamiehiä eivätkä kauppiaita tai sentapaisia. Heidän on pysyttävä kotonaan. Minulle on sanottu, että nyt kuuluu eräs rikas juutalainen ratsastelevan maaseudulla kahdellatoista hevosella

(hän tahtoo tulla kohabiksi) ja nylkee ruhtinaat, herrat, maat ja ihmiset puhtaaksi, niin että suuret herrat katsovat sitä karsaasti. Jos te ruhtinaat ja herrat ette voi kunnollisella tavalla kieltää sellaisilta nylkyreiltä tietä, niin koottakoon jokin ratsumiesjoukko heitä vastaan, koska te tulette tästä kirjasesta oppimaan, mitä juutalaiset ovat ja miten heidän kanssaan on meneteltävä, eikä heidän olemustaan ole suinkaan suojeltava. Sillä teidän ei pidä ettekä te myöskään voi heitä suojella, ellette sitten tahdo Jumalan edessä tulla kaikkiin heidän kauheuksiinsa osallisiksi. Mitä hyvää siitä voisi tulla, sitä tahtonette toki ajatella ja menetellä sen mukaan.

Kuudenneksi, että heiltä kiellettäköön koronkiskominen, jonka heiltä Mooses on kieltänyt, koska he eivät ole omassa maassaan eivätkä vieraiden maiden herroja, ja heiltä otettakoon kaikki omaisuus ja hopea- ja kultakalleudet ja pantakoon syrjään talletettaviksi. Ja syy on tämä: kaiken, mitä heillä on (kuten edellä on sanottu), he ovat meiltä varastaneet ja ryöstäneet koronkiskomisellaan, koska heillä muuten ei ole mitään muuta elinkeinoa. Tällaista rahaa on käytettävä siten (eikä muuten), että missä joku juutalainen on tehnyt todellisen parannuksen, hänelle annettakoon siitä käteen sata, kaksi tai kolme guldenia henkilön olosuhteen mukaan, jotta hän saisi elatuksen alkua vaimoparalleen ja pienille lapsilleen ja vanhojen tai vaivaisten ylläpitoon. Sillä sellainen huonolla tavalla ansaittu omaisuus on kirottua, ellei sitä Jumalan siunauksin käytetä hyviin ja hyödyllisiin tarkoituksiin.

Mutta kun he kerskuvat, että Mooses on antanut heille luvan tai käskenyt kiskomaan korkoa vierailta, 5 Moos. 23:20 (muuten heillä ei ole kirjaintakaan enempää tuekseen), niin siihen on vastattava näin: On olemassa kahdenlaisia juutalaisia tai israelilaisia. Ensiksi on sellaisia, jotka Mooses johti Egyptistä Kaananin maahan, kuten Jumala oli häntä käskenyt. Heille hän antoi lakinsa, jotka heidän oli pidettävä juuri siinä maassa, ei

enempää. Ja tämä kaikki, kunnes Messias oli tuleva. Vaikka se oli pikemminkin myönnytys kuin laki, niin he eivät saaneet sitä käyttää hyväkseen ennenkuin he sitä ennen olivat noudattaneet Mooseksen lakia (jota he eivät vielä koskaan ole noudattaneet). Sitäpaitsi heidän pitäisi tehdä sellaista vieraille, jotka eivät tulisi sitä heiltä sietämään, ennenkuin he sitä ennen olisivat joutuneet heidän alammaisikseen. Mutta sehän oli kummallista metsänriistaa! Sillä tavallisesti he maksoivat veroa vieraille ja olivat heidän alammaisiaan, kuten Tuomarien ja Kuninkaitten kirjat osoittavat. Mutta me emme ole heidän alammaisiaan, vaan heidän täytyy olla meidän alammaisiamme. Sen vuoksi heidän nylkemisensä on pelkkää varastamista ja rosvoamista sekä heidän vallanpitäjiään että Moosesta vastaan.

Muut juutalaiset ovat keisarin juutalaisia eivätkä Mooseksen juutalaisia. He saivat alkunsa Pilatuksen, maaherran, aikana Juudan maassa. Sillä kun hän heiltä kysyi tuomioistuimensa edessä: »Mitä minun on tehtävä Jeesukselle, jota nimitetään Messiaaksi», niin he huusivat: »Ristiinnaulitse hänet, ristiinnaulitse hänet!» Mutta hän sanoi: »Onko minun ristiinnaulittava teidän kuninkaanne?» He huusivat uudelleen: »Meillä ei ole mitään kuningasta, vaan keisari!» Sellaista keisariin alistumista Jumala ei ollut heille käskenyt. Sen he tekivät itsestään! Kun nyt keisari syystäkin vaati kuuliaisuutta, he tulivat kapinallisiksi ja rupesivat häntä vastustamaan, eivät tahtoneet olla enää keisarillisia. Silloin hän tuli ja teki tarkastuskäynnin alammaistensa luo, kokosi heidät Jerusalemiin ja hajoitti yli koko valtakuntansa, jotta heidän täytyi olla kuuliaisia.

Niistä on nykyisin jälelläoleva juutalainen roskaväki lähtöisin, joista Mooses ei tiedä mitään, eivätkä hekään hänestä, sillä he eivät pidä »passuk»'iakaan eli lausettakaan Mooseksesta. Jos he nyt tahtovat Mooseksen laista hyötyä, niin heidän täytyy sitä en-

nen tulla Kaananin maahan takaisin ja tulla Mooseksen juutalaisiksi, pitää hänen käskynsä, pakottaa pakanat ja vieraat alistumaan alaisikseen. Siellä he voivat sitten harjoittaa koronkiskomista niin paljon kuin vieraat sitä heiltä sietävät. Mutta koska he asuvat ja ovat Moosekselle tottelemattomia vieraalla maalla keisarin alaisina, heidän on pidettävä keisarin oikeus kunniassa eikä harjoitettava koronkiskomista hallitsijaansa vastaan siihen asti, kunnes he tulevat Moosekselle kuuliaisiksi. Sillä Mooseksen laki ei ole vielä koskaan tullut Kaananin maata tai Israelin kansaa ulommaksi. Sillä häntä ei ole lähetetty egyptiläisten, babylonialaisten tai minkään muun kansan luo lakeineen, vaan yksistään sen kansan luo, jonka hän toi Egyptistä Kaananin maahan, kuten hän siitä 5:nnessä Mooseksen kirjassa usein itse mainitsee: »Teidän on pidettävä nämä käskyt siinä maassa, jonka te Jordanin toisella puolen tulette ottamaan haltuunne.»

Sitäpaitsi, koska pappius, jumalanpalvelus, ruhtinuus ja niistä useimmiten melkein kaikki, mitä Mooses on rakentanut, on nyt yli 1400 vuotta luhistunut, niin on varmaa, ettei hänen lakinsa ole tuona aikana ollut voimassa, vaan sekin on luhistunut ja loppunut. Sen vuoksi on näiden keisarillisten juutalaisten pidettävä keisarin oikeus kunniassa eikä sallittava, että he tahtovat olla Mooseksen juutalaisia, joita nyt yli 1400 vuoteen ei ole ollut enää yhtään. Sillä heillä ei ole mitään omaa maata ja vielä vähemmän vierasta maata, missä he Mooseksen luvan mukaan voisivat harjoittaa koronkiskomista.

Seitsemänneksi, että nuorille voimakkaille juutalaismiehille ja juutalaisnaisille annettakoon käteen varsta, kirves, kuokka, lapio, rukki, värttinä ja annettakoon heidän ansaita leipänsä otsansa hiessä, kuten Aadamin lasten osaksi on määrätty (1 Moos. 3:19). Sillä ei käy päinsä, että he tahtovat

antaa meidän kirottujen gojimien tehdä työtä otsamme hiessä, ja he, pyhät ihmiset, tahtoisivat kuluttaa sen uunin takana laiskoja, lihavia ja komeita päiviä viettämällä ja sen jälkeen pilkallisesti kerskuvat, että he muka ovat kristittyjen herroja meidän omasta vaivannäöstämme. Tämä ei käy päinsä, vaan heidät on pakotettava luopumaan konnankujeistaan.

Mutta jos pelkäämme, että he voisivat meitä ruumiin, vaimon, lasten, palvelusväen, karjan j.n.e. puolesta vahingoittaa, jos heidän pitäisi meitä palvella ja tehdä työtä meille, koska hyvinkin on otaksuttavaa, että sellaiset jalot maailman herrat ja myrkylliset, äkäiset käärmeet mihinkään työhön tottumattomina varsin vastenmielisesti niin suuresti nöyrtyisivät kirottujen gojimien alaisiksi, niin meneteltäköön, kuten minä tiedän muiden kansojen, kuten Ranskan, Espanjan, Böömin j.n.e. menetelleen ja tehtäköön tili heidän kanssaan, mitä he ovat meiltä kiskoneet ja sen mukaan jaettakoon sovinnolla, mutta heidät karkoitettakoon maasta. Sillä, kuten olemme kuulleet, Jumalan viha heitä kohtaan on niin suuri, että he lempeällä armeliaisuudella kohdellen tulevat yhä vihaisemmiksi ja vihaisemmiksi, mutta ankaruudella hyvin vähän paremmiksi. Sen vuoksi heistä on pikaisesti päästävä!

Minä kuulen sanottavan, että juutalaiset antavat suuria rahasummia ja siten ovat vallanpitäjille hyödyksi. Niin, mistä he antavat rahoja? Eivät omistaan, vaan vallanpitäjien ja alammaisten omaisuuksista, joita he koronkiskonnallaan varastavat ja ryöstävät. Ja ottavatko siis vallanpitäjät alammaisiltaan, mitä juutalaiset ovat antaneet, se on: alammaisten on annettava rahaa ja annettava nylkeä itseään juutalaisten hyväksi, jotta nämä voivat jäädä maahan, turvallisesti ja vapaasti valehdella, pilkata, kirota ja varastaa. Eivätköhän kirotut juutalaiset naura partaansa, että me niin häpeällisesti annamme itseämme pilkata ja narrata ja annamme rahamme, jotta he voisivat pysyä maassa ja harjoittaa kaikkea pahuutta? Sen lisäksi he vielä rikastuvat meidän hiestämme ja verestämme, mutta me tulemme

köyhiksi ja he imevät meidät kuiviin. Jos on oikein, että renki tai vieras tai vanki saisi vuosittain antaa isännälleen kymmenen guldenia ja sen sijaan varastaa tuhat, niin on renki tai vieras helposti ja pian tullut rikkaaksi, mutta herra ja isäntä ennen pitkää kerjäläiseksi.

Ja vaikkakin juutalaiset voisivat omistaan antaa vallanpitäjille sellaisia summia, mikä ei ole mahdollista, ja heidän pitäisi sillä tavalla ostaa meiltä suoja ja turva saadakseen kouluissaan julkisesti ja vapaasti Herrastamme Kristuksesta niin häpeällisesti valehdella, Häntä pilkata, syljeskellä ja kirota ja saadakseen lisäksi toivottaa meillekin kaikkea onnettomuutta, jotta meidät kaikki pistettäisiin kuoliaiksi ja Haamaneinemme, keisareinemme, ruhtinainemme, herroinemme, vaimoinemme ja läpsinemme surmattaisiin, — niin se todella olisi samaa kuin häpeällisesti huokeaan hintaan myydä Herramme Kristus, koko kristikunta sekä koko keisarikunta ja meidät vaimoinemme ja läpsinemme! Miten silloin täällä yksinpä pettäjä Juudasta pidettäisiin meihin verraten suurimpana pyhimyksenä! Niin, vaikkapa jokainen juutalainen (niin paljon kuin heitä on) vuosittain voisi antaa 100.000 guldenia, niin meidän ei sittenkään pitäisi sallia, että heillä olisi valta ainoatakaan kristittyä niin vapaasti pilkata, kirota, syljeskellä ja nylkeä puhtaaksi. Tämä olisi myyty vieläkin aivan liian huokeaan hintaan! Miten paljon sietämättömämpää on, että antaisimme ostaa koko kristikunnan ja meidät kaikki omilla rahoillamme juutalaisten pilkattavaksi ja kirottavaksi, ja palkaksi siitä tekisimme heidät vielä rikkaiksi ja ylimyksiksemme, jotka lisäksi meille vielä nauraisivat ja ilkeämielisyydessään siitä keskenään virnistelisivät! Se olisi perkeleelle ja hänen enkeleilleen oikeata riemuleikkiä, jolle ne voisivat sieraintensa kautta nauraa niinkuin emäsika nauraa porsailleen. Mutta Jumalan edessä se ansaitsee oikeutetun vihan.

Lopputuloksena tästä, rakkaat ruhtinaat ja her-

rat, että juutalaiset ovat tällä tavalla keskuudessamme, on, että ellei minun tällainen neuvoni ole sovelias, niin keksikää parempi, jotta te ja me kaikki vapaudumme juutalaisten sietämättömästä perkeleellisestä rasituksesta, emmekä Jumalan edessä tule syyllisiksi ja osallisiksi kaikkeen siihen valheeseen, pilkkaan, syljeskelemiseen ja kiroamiseen, mitä raivoavat juutalaiset Herramme Jeesuksen Kristuksen persoonaa, Hänen rakasta äitiään, kaikkia kristityitä, kaikkia vallanpitäjiä ja meitä itseämme vastaan niin vapaasti ja ilkeämielisesti harjoittavat. Heidän ei ole sallittava nauttia mitään suojelusta ja turvaa eikä pitää mitään saattuetta eikä yhteyttä, eikä heidän myöskään ole sallittava sitä varten käyttää teiltä ja teidän alamittaisiltanne koronkiskomisella ryöstettyjä rahoja ja omaisuutta. Meillä on ennestäänkin tarpeeksi asti omia syntejä päällämme, vielä paavikunnasta lähtien, ja teemme paljon lisää joka päivä kaikenlaisella kiittämättömyydellä ja Hänen töittensä ja kaiken Hänen armonsa halveksimisella, ettei ole tarpeellista sälyttää päällemme myöskin näitä vieraita, häpeällisiä juutalaisten paheita ja antaa heille palkaksi vielä rahaa ja omaisuutta. Ajatelkaamme, että me joka päivä taistelemme turkkilaisia vastaan, koska tarvitsemme huojennusta omista synneistämme ja elämäämme parannusta. Täten minä olen tahtonut puhdistaa omantuntoni ja vapauttaa sen syytöksestä, kun olen tämän rehellisesti julistanut ja antanut varoituksen.

Ja teille, rakkaat herrani ja ystäväni, jotka olette kirkkoherroja ja saarnaajia, minä tahdon täten aivan rehellisesti muistuttaa virastanne, että tekin pappejanne varoittaisitte heidän ikuisesta vahingostaan, kuten te hyvin tehtäväksenne tiedätte, nimittäin että he kavahtaisivat juutalaisia ja heitä välttäisivät missä vain voivat. Ei niin, että he heitä paljon kiroaisivat tai tekisivät heille henkilökohtaista pahaa! Sillä he ovat itse itseään liiankin paljon kironneet ja vahingoittaneet, kun he sitä miestä,

Jeesusta Natsaretilaista, Marian poikaa, kiroavat, kuten he valitettavasti ovat yli 1400 vuotta tehneet. Esivallan annettakoon tässä heidän kanssaan menetellä kuten minä olen nyt sanonut. Mutta tehköönpä esivalta niin tai olkoon tekemättä, niin jokainen kuitenkin omasta kohdastaan menetelköön omantuntonsa mukaan ja sen mukaan muodostakoon itselleen määritelmän ja käsityksen juutalaisista!

Kun sinä näet jonkun juutalaisen tai häntä ajattelet, niin puhu itseksesi näin: katso, tuo turpa, jonka tuolla näen, on joka lauantai kironnut, sadatellut ja syljeskellyt rakasta Herraani Jeesusta Kristusta, joka on minut kalliilla verellään lunastanut, ja sen lisäksi rukoillut ja noitunut Jumalan edessä, että minut, vaimoni ja lapseni ja kaikki kristityt pistettäisiin kuoliaiksi ja mitä surkeimmalla tavalla tuhottaisiin, — ja sen hän itsekin tekisi mielellään, missä vain voisi, jotta hän saisi anastaa omaisuutemme. Hän on ehkä tänäkin päivänä monta kertaa syljeksinyt maahan Jesu-nimen tähden (kuten heidän tapansa on), niin että häneltä vieläkin valuu sylki turvasta ja parrasta katsellessaan, missä hänellä olisi tilaa sylkemiseen. Ja minunko pitäisi sellaisen perkeleellisen turvan kanssa syödä, juoda ja puhua? Silloin minä vadista tai kannusta söisin ja joisin itseni täyteen perkeleitä, millä tietenkin tekisin itseni osalliseksi kaikkiin niihin perkeleihin, jotka juutalaisessa asuvat ja Kristuksen kallista verta syljeskelevät. Siitä varjelkoon minua Jumala!

Sillä vaikka he eivät usko niinkuin me, niin me emme voi heitä emmekä ketään uskoon pakottaa (mikä on mahdotonta). Niin on kuitenkin se vältettävissä, ettemme heitä vahvista heidän ilkeämielisessä valehtelemisessaan, pilkkaamisessaan, kiroamisessaan ja häpäisemisessään, emmekä myöskään suojalla, turvalla, ruualla, juomalla, majoituksella ja muilla naapurillisilla laupeudentöillä tee itseämme osallisiksi heidän perkeleelliseen vihaansa ja riehuntaansa, etenkin, koska he ylpeästi ja häpeällisesti

kerskuvat, kun me olemme heille ystävällisiä tai palvelevaisia, että Jumala on muka tehnyt heidät herroiksi ja meidät heidän orjikseen. Kun siis joku kristitty sabbattina tekee heille tulen, majapaikassa keittää heille, mitä he tahtovat, he siitä meitä kiroavat, syljeskelevät ja pilkkaavat ikäänkuin he tekisivät siinä hyvin, ja kuitenkin he elävät omaisuudestamme, jonka he ovat meiltä varastaneet. Sellaisia kirottuja, läpeensä ilkeitä, läpeensä myrkyllisiä, läpeensä perkeleellisiä olentoja ovat nämä juutalaiset, jotka 1400 vuotta ovat olleet meidän vaivanamme, ruttonamme ja kaikkena onnettomuutenamme ja vieläkin ovat. Kerta kaikkiaan, meillä on heissä oikeita perkeleitä, muuta he eivät ole, heillä ei ole mitään inhimillisyyttä meitä pakanoita kohtaan. Sellaista he rabbiineiltaan heidän koulujensa laisissa pirunpesissä oppivat.

Etenkin jos olette pappeja siellä, missä on juutalaisia, kehoittakaa ahkerasti herrojanne ja hallitsijoitanne muistamaan virkaansa niinkuin he ovat Jumalalle velvollisia, ja pakottamaan juutalaiset työhön, kieltämään koronkiskominen ja ehkäisemään heidän pilkkansa ja kiroamisensa. Sillä niinkuin he meidän kristittyjen keskuudessa varkaita, rosvoja, murhamiehiä, pilkkaajia ja muita rikollisia rankaisevat, miksi silloin juutalaisilla perkeleenlapsilla saisi olla vapaus harjoittaa sellaista luonamme ja meitä vastaan? Mehän siedämme heiltä enemmän kuin walloonit espanjalaisilta, jotka anastavat isänniltään keittiöt, kellarit, lippaat, kukkarot, kiroavat heitä lisäksi ja uhkaavat heitä kuolemalla. Samoin tekevät meille myös juutalaiset, vieraamme. Me olemme heidän isäntiään. Niin he ryöstävät ja imevät meidät kuiviin, ovat meidän niskoillamme, nuo laiskat lurjukset ja joutilaat ihramahat, syövät, juovat ja pitävät hyviä päiviä talossamme, kiroavat palkaksi Herramme Kristuksen, kirkot, ruhtinaat ja meidät kaikki, uhkaavat ja toivottavat meille lakkaamatta kuolemaa ja kaikkea

onnettomuutta. Ajattele toki, miten me köyhät kristityt joudumme siihen, että meidän pitää sellaista laiskaa, joutilasta kansaa, sellaisia häpeällisiä Jumalan vihollisia ilmaiseksi elättää ja rikastuttaa, emmekä saa siitä mitään muuta kuin kirousta, pilkkaa ja kaikkea onnettomuutta, mitä he vain voivat meille tehdä ja toivottaa! Olemmeko ehkä hyvinkin niin sokeita ja kohmettuneita tomppeleita tässä asiassa, että noilta jumalattomilta lurjuksilta siedämme sellaista suurta hirmuvaltaa, ettemme näe emmekä tunne, miten he ovat isäntiämme, jopa hurjia hirmuvaltiaitamme, mutta me olemme heidän vankejaan ja alammaisiaan! Vieläpä he valittavat, että he muka ovat meidän vankejamme! Sen lisäksi he meille vielä syljeskelevät, ikäänkuin meidän pitäisi sitä heiltä sietää!

Mutta jos herrat eivät tahdo heitä pakottaa eivätkä heidän sellaista perkeleellistä ilkeämielisyyttään ehkäistä, niin heidät on karkoitettava maasta pois, niinkuin on sanottu, ja heille on sanottava, että heidän on muutettava mailleen ja maatiloilleen Jerusalemiin, missä he saavat valehdella, kirota, herjata, syljeskellä, murhata, varastaa, ryöstää, kiskoa korkoa, pilkata ja harjoittaa kaikkia sellaisia synnillisiä kauheuksia, mitä he meidän luonamme tekevät, ja heidän on jätettävä esivaltamme, maamme, henkemme ja omaisuutemme, vieläpä Herramme ja Messiaamme, uskontomme ja kirkkomme sellaisella perkeleellisellä hirmuvallallaan ja ilkeyksillään rasittamatta ja häpäisemättä. Jos he ehkä esittäisivät joitakin tekosyitä, sen ei pidä auttaa heitä mitään. Sillä kukaan ei voi antaa sellaisten kauheuksien harjoittamisen vapautta, minkä vuoksi kaikki vapaudet joutuvat hunningolle ja häviävät.

Kun te kirkkoherrat ja papit (minun ohellani) olette antaneet tällaisen vakavan varoituksen, ja elleivät herrat eivätkä alammaiset tahdo menetellä sen mukaan, niin pyyhkikäämme (kuten Kristus sanoo) pöly kengistämme ja sanokaamme: me

olemme viattomat teidän vereenne. Sillä minä huomaan hyvin ja olen sen usein kokenut, miten kovin laupias nurinkurinen maailma on, missä sen kohtuudella pitäisi olla ankara, ja päinvastoin on ankara, missä sen pitäisi olla laupias, kuten kuningas Ahab (1 Kun. 20:42). Niin hallitsee tämän maailman ruhtinas. Siis he tahtovat ehkä nytkin olla juutalaisten, meidän kristillisen ja inhimillisen nimemme veren- himoisimpien vihollisten suhteen armeliaita, ansaitakseen sillä tavalla taivaan. Mutta että juutalaiset kaikella tuollaisella edelläkerrotulla perkeleellisellä kauheudella meitä köyhiä kristityitä vangitsevat, vaivaavat, kiduttavat ja meille saattavat kaikkea sydämentuskaa, sitä on siedettävä ja se on kristillisesti hyvin tehty, varsinkin kun on rahaa tarjolla, mitä he ovat meiltä varastaneet ja ryöstäneet.

Mitä on meidän köyhien saarnaajien sillävälin tehtävä? Ensiksikin tahdomme uskoa, että Herramme Jeesus Kristus on totisesti oikeassa lausuessaan sellaisista juutalaisista, jotka eivät ottaneet Häntä vastaan, vaan ristiinnaulitsivat, tällaisen tuomion: te olette kyykäärmeensikiöitä ja perkeleen lapsia. Samoin sanoo myös Hänen edelläkävijänsä Johannes Kastaja, ja he olivat kuitenkin hänen veriheimolaisiaan. — Nyt on kuitenkin hallitusmiestemme ja kaikkien sellaisten armeliaiden pyhimysten, jotka tahtovat juutalaisille hyvää, jätettävä meille vähintään tilaisuus uskoa Herraamme Jeesukseen Kristukseen, joka totisesti tuntee kaikki sydämet paremmin kuin tuollaiset armeliaat pyhimykset, että näiden juutalaisten täytyy olla kyykäärmeensikiöitä ja perkeleen lapsia, se on, jotka suovat meille yhtä paljon hyvää kuin heidän isänsä perkele. Mitä hyvää tuo samainen on meille tehnyt, siitä pitäisi meidän kristittyjen kohtuuden mukaan olla myöskin kokemuksesta, Raamatun ohella, jo kauan sitten ja hyvästi selvillä!

Minä olen juutalaisista kuullut ja lukenut paljon kertomuksia, jotka ovat tämän Kristuksen tuomion

kanssa yhtäpitäviä: nimittäin miten he ovat kaivoja myrkyttäneet, tehneet salamurhia, lapsia varastaneet, kuten edellä on sanottu; samoin, että eräs juutalainen on lähettänyt eräälle toiselle juutalaiselle maanäärestä toiseen tuopillisen kristitystä vuodatettua verta; samoin eräälle kristitylle tynnyrillisen viiniä, ja kun viini oli juotu, tynnyristä löydettiin kuollut juutalainen, ja paljon samantapaista; ja lastenvarkautta he ovat usein (kuten edellä on sanottu) harjoittaneet, polttaneet ja peloitelleet heitä kuoliaiksi. Minä tiedän hyvin, että he sellaisen ja kaiken kieltävät, mutta kaikki on yhtäpitävää sen Kristuksen tuomion kanssa, että he ovat myrkyllisiä, vihaisia, kostonhimoisia, kavalia käärmeitä, salamurhaajia ja perkeleen lapsia, jotka salaisesti purevat ja tekevät vahinkoa, milloin eivät julkisesti kykene sitä tekemään. Sen vuoksi minä mielelläni tahtoisin heidän olevan siellä, missä ei ole ketään kristityitä. Turkkilaiset ja muut pakanat eivät siedä heidän taholtaan sellaista, mitä me kristityt näiltä myrkyllisiltä käärmeiltä ja uusilta perkeleiltä siedämme. He eivät myöskään tee sellaista kenellekään muille kuin meille kristityille. Sitä se on, mitä minä edellä olen sanonut, ettei kristityllä paitsi perkelettä ole mitään myrkyllisempää, katkerampaa vihollista kuin juutalainen, emmekä me kuitenkaan tee kenellekään niin paljon hyvää emmekä kenenkään taholta siedä niin paljon pahaa kuin juuri näiden ilkeiden perkeleen lapsien ja kyykäärmeensikiöiden taholta.

Kenellä nyt on halua tällaisia myrkyllisiä käärmeitä ja uusia perkeleitä, se on, Herramme Kristuksen ja meidän kaikkien kiivaimpia vihollisia pitää luonaan, heihin silmittömästi rakastua ja heitä kunnioittaa, ja halua antaa itseään nylkeä, rosvota, ryöstää, häväistä, syljeskellä, kirota ja sietää heidän taholtaan kaikkea pahuutta, hänelle lienevät nämä juutalaiset hyvinkin tervetulleita. Jos se ei ole kylliksi, niin hän antakoon heidän vielä tehdä tarpeensakin suuhunsa tai ryömiköön heidän takapuoleensa ja jumaloikoon samaista pyhättöä;

kerskukoon sitten jälkeenpäin, että hän on ollut armelias, on vahvistanut perkelettä ja hänen nuoria piru jaan rakkaan Herramme ja sen kalliin veren häpäisemisessä, jolla me kristityt olemme lunastetut. Niin hän on silloin täydellinen kristitty, täynnä armeliaisuuden tekoja, jotka Kristus on hänelle palkitseva tuomiopäivänä juutalaisten kanssa helvetin ikuisessa tulessa.

Tämä on karkeata puhetta juutalaisten karkeista kirouksista! Toiset kirjoittavat siitä paljon, minkä juutalaisetkin hyvin ymmärtävät, että heitä pidetään kirottuina niinkuin hekin tietoisesti tahtovat kirota ja häväistä. Puhukaamme siitä myöskin hienommassa sävyssä ja kristittyinä hengellisesti: Näin puhuu Herramme Jeesus Kristus Matt. 10:40: »Joka ottaa luokseen minut, ottaa luokseen sen, joka on minut lähettänyt»; Luuk. 10: 16: »Joka hylkää teidät, hylkää minut, mutta joka minut hylkää, hylkää sen, joka on minut lähettänyt»; Joh. 15:23: »Joka vihaa minua, se vihaa Isäänikin»; Joh. 5: 23: »Että kaikki kunnioittaisivat Poikaa samoin kuin kunnioittavat Isää. Joka ei kunnioita Poikaa, se ei kunnioita Isääkään, joka on hänet lähettänyt», j.n.e.

Nämä ovat (Jumalalle olkoon kiitos) selviä, ymmärrettäviä sanoja, nimittäin että kaikki, mikä tapahtuu Pojan kunniaksi tai häpäisemiseksi, se tapahtuu totisesti Isälle Jumalalle itselleen. Sellaisesta ei voi meillä kristityillä olla mitään epäilystä eikä sitä ole siedettävä. Joka nyt Jeesuksen, Natsaretilaisen, neitsyt Marian pojan, kieltää, Häntä pilkkaa, kiroaa, se kieltää, pilkkaa ja kiroaa itse Isän Jumalankin, joka on luonut taivaan ja maan. Mutta sellaista tekevät juutalaiset j.n.e.

Tahtonet tähän sanoa: niin, juutalaiset eivät sitä usko eivätkä tiedä, koska he eivät hyväksy Uutta Testamenttia. Tähän minä vastaan näin: juutalaiset tietäkööt tai uskokoot niin tai näin, mutta me kristityt tiedämme, että he julkisesti pilkkaavat ja kiroavat Isää Jumalaa, kun he tätä Jeesusta pilkkaa-

vat ja kiroavat. Kun nyt Jumala tänään tai viimeisenä päivänä tulee puhumaan meille kristityille näin: kuuletko sinä, sinä olet kristitty ja olet tiennyt, että juutalaiset ovat julkisesti pilkanneet ja kironneet Poikaani ja minua, mutta sinä olet antanut heille sijan ja asunnon, olet myös heitä suojellut ja turvannut, jotta he ovat saaneet sellaista estämättä ja rankaisematta harjoittaa maassasi, kaupungissasi ja talossasi, niin sano minulle, mitä me tahdomme tähän vastata?

Sillä ettei jokainen usko Hänen persoonaansa henkilökohtaisesti tai laiminlyönnin takia, se on meidän jokaisen jätettävä itsekunkin omantunnon asiaksi. Mutta siitä syystä julkisesti ja vapaasti kirkoissa, nenämme ja silmäimme edessä ja korvaimme kuullen ylistää, laulaa, opettaa ja puolustaa sellaista epäuskoa oikeana ja oikeata uskoa pilkata ja kirota vetääkseen siten toisia puoleensa ja asettaakseen meikäläisille esteitä, se on kerrassaan, kerrassaan toista. Silloin ei meitä auta, etteivät juutalaiset usko, tiedä, eivätkä välitä Uudesta Testamentista, koska me hyvin tiedämme emmekä voi hyväksyä, että juutalaiset sitä korvaimme kuullen häpäisevät ja kiroavat. Siinä meidän päältäkatsomisemme ja vaikenemisemme merkitsee yhtä paljon kuin jos tekisimme sitä itse. Siis nuo inhottavat juutalaiset rasittavat meitä perkeleellisillä, häpeällisillä, kauheilla synneillään meidän omassa maassamme.

Tässä ei auta sanominen: me juutalaiset emme välitä Uudesta Testamentista tai kristittyjen uskonnosta. Sellaisia sanoja he puhukoot omassa maassaan tai salaisesti. Meidän maassamme ja meidän korvaimme kuullen heidän on sellaisista sanoista vaiettava, tai meidän on sen suhteen meneteltävä toisella tavalla. Hyvinkin he, onnettomat lurjukset, tietävät, että Uusi Testamentti on kirja Herrastamme Jeesuksesta Kristuksesta, Jumalan Pojasta, ja he luulottelevat, etteivät he muka tietäisi, mikä Uusi Testamentti on. Ei, toveri, tässä ei ole kysymys siitä,

mitä sinä tiedät tai tahdot tietää, vaan kysymys on siitä, mitä sinun on tiedettävä ja mitä sinun on velvollisuus tietää. Nyt ei ole ainoastaan juutalainen, vaan koko maailma velvollinen tietämään, että Uusi Testamentti on Isän Jumalan kirja pojastaan Jeesuksesta Kristuksesta. Ja ken ei tätä kirjaa ota vastaan eikä kunnioita sitä, hän ei myöskään ota vastaan eikä kunnioita Isää Jumalaa itseään. Sillä on sanottu: »Joka ei minua kunnioita, se ei kunnioita Isäänikään.» Jos juutalaiset eivät tahdo sitä tietää, niin me kristityt sen tiedämme, kuten on sanottu.

Sen vuoksi, samoin kuin me emme voi juutalaisten taholta sietää (ellemme tahdo olla juutalaisten syntien mukana kirottuja), että he Isää Jumalaa julkisesti korvaimme kuullen pilkkaavat ja häpäisevät, kun he Herraamme Jeesusta pilkkaavat ja häpäisevät, niinkuin Hän sanoo: joka minua vihaa, se vihaa Isäänikin, niin me emme myöskään voi sietää, että he julkisesti korvaimme kuullen puhuvat, etteivät he välitä mitään Uudesta Testamentista, vaan pitävät sen valheena, mikä on yhtä paljon sanottu kuin: me emme välitä mitään Isästä Jumalasta, vaan pidämme Häntä valehtelijana; sillä sehän on Isän Jumalan kirja ja sana pojastaan Jeesuksesta Kristuksesta. Eikä heitä ole auttava mitään, vaan päinvastoin raskauttava, että he sanovat tekosyyksi, etteivät he tiedä tästä kirjasta mitään tai eivät siitä välitä. Sillä Jumalan kirjasta on tiedettävä. Hän ei ole sitä sen vuoksi ilmaissut julki, ettei siitä olisi tiedettävä tai että sitä olisi ylenkatsottava. Hän tahtoo, että siitä on tiedettävä, eikä kenelläkään ole siinä puolustelemista.

Jos joku kuningas asettaisi poikansa sijaisekseen ja antaisi maalle käskyn, että heidän on pidettävä häntä herranaan (kuten hän myös luonnostaan olisi perillinen), ja maa ottaisi hänet mielellään vastaan, mutta muutamat nousisivat sitä vastustamaan ja sanoisivat tekosyyksi, etteivät he sitä muka tienneet. Mutta kuningas antaisi sinettinsä, kirjeitä ja kai-

kenlaisia todistuksia, että se on hänen tahtonsa, mutta he vain sanoisivat, etteivät he tahdo siitä tietää eikä välittää. Silloin kuninkaan täytyisi ottaa heitä niskasta, heittää vankilaan ja käskeä mestari Hannun opettaa sellaiset oppilaat puhumaan näin: me tahdomme sen tietää mielellämme. Ja elleivät tahdo, he saisivat jäädä ikuisesti vankilaan, ja toiset, jotka sen mielellään tahtovat tietää, heidän olisi pakko jättää kapinoimiseltaan rauhaan.

Näin on Jumala tehnytkin. Hän on asettanut poikansa Jeesuksen Kristuksen sijaisekseen Jerusalemiin ja käskenyt, että Häntä on kunnioitettava, psalmi **2:12:** »Kunnioittakaa Poikaa, ettei Hän vihastuisi ettekä te hukkuisi!» Siellä eräät juutalaiset eivät tahtoneet tietää siitä. Jumala antoi todistuksia apostolien monenlaisten kielten ja monenlaisten ihmeiden kautta ja toi profeettain sanat todistukseksi. Mutta he tekivät niinkuin tekevät vieläkin, seisoivat jäykkinä, he eivät kerta kaikkiaan tahtoneet siitä tietää. Silloin tuli mestari Hannu, roomalaiset, ja hävittivät Jerusalemin, ottivat lurjuksia niskasta ja heittivät maanpakolaisuuden vankeuteen, missä he ovat vielä tänä päivänä ja pysyvät ikuisesti, tai kunnes he sanovat: me tahdomme sen tietää mielellämme.

Sillä Jumala ei ole tahtonut pitää sellaista salassa eikä ole toiminut nurkassa, jotta juutalaiset voisivat puolustella itseään, ikäänkuin he hyvinkin voisivat synnittä halveksia Uutta Testamenttia. Sillä kuten edellä on kuultu, Hän on patriarkka Jaakobin kautta antanut varman tunnusmerkin: kun Juudan valtikka sortuisi, he varmasti odottaisivat Messiasta; samoin, kun Danielin 70 viikkoa olivat kuluneet loppuun; samoin lyhyen ajan Haggain temppelin rakentamisen jälkeen, ennenkuin se hävitettiin; samoin Hän antoi heille Jesajan kautta ilmoittaa, että kun he (kuten valtikan sortumisen aikana tapahtui) kuulisivat äänen erämaassa (se on, saarnaajan ja profeetan), joka opettaisi näin:

»Tehkää parannus, Herra on läsnä ja tulee itse», — niin heidän uudelleen pitäisi olla varmat siitä, että Messias oli tullut.

Heti sen jälkeen tulee Hän itse, opettaa, kastaa, tekee sanomattomia, hyvin suuria ihmeitä, ei salaisesti, vaan koko maassa, niin että useat sanoivatkin: hän on Messias; samoin; kun Messias tulee, miten voikaan hän tehdä suurempia tunnusmerkkejä?; ja he itse: mitä meidän on tehtävä?; tämä ihminen tekee paljon ihmeitä; jos me päästämme hänet, niin koko maailma uskoo häneen; ja ristin ääressä: muita hän on auttanut, mutta itseään hän ei voi auttaa. Ja todellakin, Jumalan täytyi näille ympärileikatuille pyhimyksille sallia, etteivät he tahtoneet kaikkea sellaista uskoa, niin että yksistään jo edellämainitut neljä raamatunkohtaa, Jaakob, Daavid, Daniel, Haggai, todistavat heille, että Messias varmasti oli siihen aikaan tullut, kuten myös muutamat heidän rabbiineistaan sanovat, että hän muka kulkee kerjäämässä maailmassa ja Roomassa j.n.e.

Hän antoi heitä varoittaa siitä, ettei heidän pitäisi loukkautua Hänen persoonastaan ja ilmoittaa Sakarian kautta 9: 9—10: Hän oli tuleva Jerusalemiin aasilla ratsastaen, köyhänä ja kurjana, mutta parantavana kuninkaana, joka oli opettava rauhaa, hävittävä sotavaunut, ratsut ja jouset (se on, ei hallitseva maailmallisesti, kuten hullut kohabiitit, nämä verenhimoiset juutalaiset, raivoavat), ja tällaisen köyhän (mutta kuitenkin rauhaarakastavan, parantavan) kuninkaan hallitus on ulottuva maailman ääriin. Tämähän on äärettömän selvä raamatunlause, että Messias on miekatta, pelkällä rauhalla, parantavana kuninkaana hallitseva koko maailmaa, niin ettei minua aivan vähän ihmetytä, miten perkele voi olla niin mahtava, että hän jonkun ihmisen (puhumattakaan sitten koko kansasta, joka kerskuu olevansa Jumalan) koettaa houkutella taipumaan johonkin muuhun kuin mihin sellainen selvä teksti pakottaa.

Edelleen Hän on heitä tarkasti varoittanut, ettei

heidän pitänyt loukkautua, kun he tulisivat näkemään, että sellainen suuri ihmeidentekijä ja köyhä kuningas, joka ratsastaa aasilla, antaisi tappaa ja ristiinnaulita itsensä. Sillä sen Hän oli antanut jo edeltäpäin ilmoittaa, Daniel 9:26 ja Jesaja 53:6, että Hänen palvelijaansa, mitä kuninkaat tulisivat ihmettelemään, oli lyötävä ja surkeasti pahoinpideltävä: mutta tämä kaikki sen vuoksi, että Jumala asettaa meidän kaikkien synnit Hänen päällensä ja lyö Häntä meidän kaikkien syntien tähden, mutta Hän on antava henkensä vikauhriksi näiden syntien vuoksi ja rukoileva syntisten puolesta ja tuomionsa kautta sovittava paljon, kuten teksti siitä selvästi sanoo.

Mutta häpeämättömämpää asiaa ei ole vielä nähty eikä kuultu auringon alla kuin mitä nämä jumalaapilkkaavat juutalaiset tämän raamatunkohdan suhteen harjoittavat, minkä he sanovat tarkoittavan itseään tässä maanpaossa, mutta sitä ei ole nyt aika käsitellä. Voi jos juutalaisten pitäisi olla niitä, joita on meidän syntiemme tähden lyöty, joiden pitäisi kantaa meidän syntimme ja jotka tekisivät meille oikeutta ja joiden täytyisi rukoilla puolestamme j.n.e., niin häijympää kansaa ei ole ollut koskaan olemassa, joka valheellaan, pilkallaan, kiroamisellaan, häpäisemisellään, epäjumalanpalveluksellaan, ryöstämisellään, koronkiskomisellaan ja kaikilla paheillaan meitä kristityitä ja kaikkia ihmisiä siellä, missä heitä on olemassa, Jumalan ja ihmisten edessä ankarammin rasittaa. Eivätkä he suinkaan rukoile meidän syntisten puolesta, vaan mitä häijyimmin kiroavat, kuten edellä on Lyran ja Burgensilaisen mukaan osoitettu. Mutta suuren joutilaisuutensa ja ilkeämielisyytensä takia nämä häpeämättömät lurjukset pilkkaavat Raamattua, Jumalaa ja koko maailmaa sellaisilla häpeällisillä selityksillä, kuten he ovat tehneet ja ovat tekonsa arvoiset.

Tällaisen ristiinnaulitun kuninkaan jälkeen Jumala vasta antoikin oikeat tunnusmerkit siitä, että

tämä Jeesus oli Messias. Silloin astuivat esiin nuo köyhät, halveksitut, oppimattomat, papin virkaan vihkimättömät kalastajat, jotka eivät hyvästi osanneet edes omaa kieltään, ja saarnasivat kaiken maailman kielillä, mitä vieläkin koko maailma, taivas ja maa ihmettelee. He osoittivat voimallisesti profeettain kirjoitusten oikean ymmärtämisen, tekivät lisäksi sellaisia ihmeitä ja tunnusmerkkejä, että juutalaiset ja pakanat koko maailmassa ottivat vastaan heidän saarnansa, niin totisesti, että lukemattomat ihmiset, nuoret ja vanhat, antoivat sen vuoksi kauheasti kiduttaa itseään, ja nyt lähes 1500 vuoden kuluessa se on ulottunut meille saakka ja tulee ulottumaan maailman ääriin.

Kun sellaiset tunnusmerkit eivät siihen aikaan juutalaisia liikuttaneet, niin mitä toivomista meillä on näiltä paatuneilta juutalaisilta, jotka kerta kaikkiaan eivät tahdo tietää sellaisista asioista mitään? Niin, Jumala, joka on sellaisia asioita niin ihanasti kaikelle maailmalle ilmoittanut, on heille sallinut, että heidän on vielä tänäkin päivänä nähtävä meidän kristittyjen saarnaavan ja pitävän sellaisista, mitä emme me ole keksineet, vaan 1500 vuotta sitten Jerusalemista kuulleet, ja mitä eivät koskaan mitkään viholliset eivätkä pakanat (eivätkä varsinkaan juutalaiset) ole kyenneet tukahduttamaan, niin ankarasti kuin he ovat sitä vastustaneetkin, että on mahdotonta sellaisen asian suoriutua voittajana, ellei se olisi Jumalasta lähtöisin.

Tämä on juutalaisten itsensä ollut pakko 1500 vuotta kestäneellä maanpakolaisuudellaan todistaa, s.o., sitä on kaikessa maailmassa heidän korvainsa kuullen saarnattu ja paljolla kerettiläisyydellä ahdistettu, ja se on todeksi näytetty, ettei Jumalaa voida syyttää siitä, että Hän olisi tehnyt sitä salaisesti tai hämärästi, tai ettei Hän olisi sitä juutalaisille tai jollekin muulle kansalle osoittanut. Sillä kaikki ne ovat sitä näinä 1500 vuotena ankarasti ja tunnottomasti vainonneet. Vieläkin asettuvat jumalaapilk-

kaavat juutalaiset niin häpeällisesti ja ivallisesti sitä vastaan, väittäen, että sen olisi äskettäin joku juomaratti keksinyt, ettei heillä ollut mitään syytä sitä uskoa, vaan että he saisivat sitä vapaasti ja huoletta pilkata ja kirota, ja meidän kristittyjen täytyisi antaa heille päälle päätteeksi asuinsijat ja kaupungit, talot ja tavarat, heitä suojella ja turvata, jotta he saisivat vapaasti ja huoletta tätä Jumalan sanaa pilkata ja kirota ja siitä palkaksi saisivat nylkeä meiltä rahamme ja tavaramme.

Ei, sinä jumalaapilkkaavien juutalaisten kirottu isä, sinä helvetillinen perkele, asia on näin: Jumala on lapsillesi, juutalaisille, ihmeteoilla kaikessa maailmassa tarpeeksi kauan saarnannut, nyt lähes 1500 vuotta ja yhä vieläkin, mitä he ovat olleet velvolliset tottelemaan ja vieläkin ovat, mutta mitä he ovat aina ja yhä edelleen paatuneina vastustaneet, pilkanneet ja kironneet. Sen vuoksi me kristityt emme sitävastoin ole suinkaan velvollisia heidän ilkeämielistä ja tarkoituksellista pilkkaansa sietämään, kuten on sanottu: joka Poikaa vihaa, vihaa Isääkin. Sillä missä me siedämme heidän sellaista tekevän jollakin paikkakunnalla, missä määräämisvalta on meillä, ja • sen lisäksi heitä suojelemme ja hoivaamme, niin me olemme heidän kanssaan ikuisesti kirotut heidän erikoisten syntiensä ja paheittensa vuoksi, vaikka me oman persoonamme puolesta olisimme yhtä pyhiä kuin profeetat, apostolit tai enkelit, sillä: q u i a f a c i e n s e t c o n s e n t i e n s p a r i p o e n a , tekijästä, neuvojasta, auttajasta, sallijasta, salaa- jasta toinen on yhtä hyvä kuin toinenkin. Ja meitä ei auta mitään (ja juutalaisia vielä vähemmän), etteivät juutalaiset tahdo siitä tietää. Sillä me kristityt sen tiedämme, kuten sanottu, ja juutalaiset ovat velvolliset tietämään, mitä he meidän kanssamme ovat nyt kuulleet lähes 1500 vuotta, ja nähneet ja kuulleet kaikenlaisia ihmetekoja siitä, että sellainen oppi on suoriutunut voittajana

pelkästään jumalallisen voiman avulla kaikkia perkeleitä ja kaikkea maailmaa vastaan.

Sentähden on nyt varmaa (tällaisen pitkän, valtavan saarnaamisen ansiosta kaikessa maailmassa), että joka häpäisee Poikaa, se häpäisee Isää. Ja kenellä ei ole Poikaa, hänellä ei voi olla Isääkään. Ja juutalaiset kuitenkin aina ja yhä edelleen Isää Jumalaa, meidän kaikkien Luojaa, pilkkaavat ja kiroavat juuri siten että he Hänen Poikaansa, Jeesusta Natsaretilaista, Marian poikaa (jonka Hän lähes 1500 vuoden aikana on kaikessa maailmassa ilmoittanut Pojakseen saarnaamisella ja ihmetöillä vastoin kaikkien perkeleiden ja ihmisten voimaa ja viisautta, ja vielä yhä edelleen maailman loppuun saakka ilmoittaa) pilkkaavat ja kiroavat, nimittävät Häntä nimellä Hebel Vorik, se on, ei yksistään valehtelijaksi ja vääristelijäksi, vaan itse valheeksi ja vääryydeksi, pahemmaksi kuin perkele itse. Sellaista ei ole meidän kristittyjen korvaimme kuullen ja vapaasti silmäimme edessä, julkisissa synagoogissa, kirjoissa, ilmeissä ja liikkeissä, joka päivä omassa maassamme, taloissamme ja hallituksessamme, millään muotoa siedettävä harjoitettavan. Tai rae olemme Isän Jumalan ja Hänen rakkaan Poikansa, joka meidät on kalliisti pyhällä verellään lunastanut, pakostakin juutalaisten syntien kanssa ja vuoksi menettäneet ja ikuisesti kadottaneet. Jumala on sen sanonut.

Siitä syystä meille kristityille ei pidä olla mikään leikin, vaan mitä suurimman vakavuuden asia etsiä tätä vastaan neuvo ja pelastaa sielumme juutalaisista, se on, perkeleestä ja ikuisesta kuolemasta. Ja se on, kuten edellä on sanottu:

Ensiksi, että heidän synagoogansa poltettakoon tulella ja heittäköön siihen lisäksi, kuka vain voi, tulikiveä ja pikeä; ken helvetintultakin voisi heittää lisäksi, olisi myös hyvä. Tämä sen vuoksi, jotta Jumala näkisi vakavuutemme ja koko maailma esimerkkimme, että me sellaista taloa (missä juutalai-

set Jumalaa, rakasta Luojaamme ja Isäämme sekä Hänen Poikaansa ovat niin häpeällisesti pilkanneet) olemme tähän asti tietämättömyydessä sietäneet, mutta nyt olemme antaneet sille palkkansa.

Toiseksi, että heiltä otettakoon pois kaikki heidän kirjansa, rukouskirjansa ja Talmudinsa, myöskin koko Raamattu, eikä lehteäkään jätettäkö jälelle, ja säilytettäköön niitä varten, jotka tekevät parannuksen. Sillä he käyttävät kaikkea tätä Jumalan Pojan pilkkaamiseen, se on, itsensä Isän Jumalan, taivaan ja maan Luojan (kuten on sanottu), eivätkä koskaan tule sitä toisin käyttämään.

Kolmanneksi, että heitä kiellettäköön meidän luonamme ja maassamme julkisesti Jumalaa ylistämästä, kiittämästä, rukoilemasta ja opettamasta ruumiin ja hengen menettämisen uhalla. Tehkööt sitä omassa maassaan tai missä vain voivat, niin ettei meidän kristittyjen tarvitse sitä kuulla eikä siitä tietää. Syy: heidän ylistämisensä, kiittämisensä, rukoilemisensa ja opettamisensa on pelkkää jumalanpilkkaa, koska heidän sydämensä ja suunsa nimittävät Isää Jumalaa nimellä Hebel Vorik, kuten he Hänen Poikaansa, Herraamme Jeesusta nimittävät. Sillä miten he Poikaa nimittävät ja kunnioittavat, samoin on tullut nimitetyksi ja kunnioitetuksi Isäkin. Heitä ei auta mitään, että he käyttävät paljon kauniita sanoja ja suloisesti mielistelevät Jumalan nimeä. Samoinkuin heidän esi-isiään ei auttanut mitään, että he käyttivät Jumalan nimeä ja kuitenkin nimittivät häntä Baaliksi Israelin kuninkaiden aikoina.

Neljänneksi, että heiltä kiellettäköön Jumalan nimen lausuminen meidän korvaimme kuullen, sillä me emme voi sitä hyvällä omallatunnolla kuulla emmekä sietää, koska heidän kirotut suunsa ja sydämensä nimittävät Jumalan Poikaa nimellä Hebel Vorik, ja siis heidän täytyy nimittää Hänen Isäänsäkin samoin, joka ei voi eikä tahdo sitä käsittää muulla tavalla. Samoin me kristitytkään emme voi käsittää sitä muulla tavalla, sillä meidän on uskottava,

että miten Poikaa nimitetään ja kunnioitetaan, samoin kunnioitetaan ja nimitetään Isääkin. Sen vuoksi ei juutalaisen suuta ole meidän kristittyjen keskuudessa pidettävä sen arvoisena, että se meidän korvaimme kuullen voisi lausua Jumalan nimen. Vaan joka sellaista kuulee juutalaisilta, hän ilmoittakoon sen esivallalle tai heittäköön heidän päälleen siansontaa niin kauan kuin heitä näkyy ja karkoittakoon heidät pois luotaan, ja kukaan älköön olko tässä armelias tai hyväntahtoinen. Sillä tässä on kysymyksessä Jumalan kunnia ja meidän kaikkien (myöskin juutalaisten) autuus.

Ja jos he tai joku heidän puolestaan tahtoisi olettaa, etteivät he tarkoittaneet sillä niin pahaa ja etteivät he myöskään tienneet, että he sellaisella pilkkaamisella ja kiroamisella Isää Jumalaa pilkkasivat ja kirosivat, — sillä vaikka he pilkkaavatkin Jeesusta ja meitä kristityitä, he kuitenkin mitä korkeimmin ja kauneimmin ylistävät ja kiittävät Jumalaa, — niin siitä on edellä sanottu kuten olet kuullut. Jos juutalaiset eivät tahdo sitä tietää tai olettavat sen hyväksi, niin meidän kristittyjen on se kuitenkin tiedettävä. Niin juutalaiset eivät voi tietämättömyydellään puolustella, koska nyt Jumala on lähes 1500 vuotta antanut siitä saarnata, niin että heidän velvollisuutensa on siitä tietää, ja Jumala myöskin sitä heiltä vaatii. Sillä ken Jumalan sanaa 1500 vuotta kuulee ja yhä sanoo: minä en tahdo siitä tietää, hänelle tulee hänen tietämättömyytensä totisesti huonoksi puolustukseksi, se on, se luetaan hänelle seitsenkertaiseksi synniksi.

Niin, he eivät ole siihen aikaan tienneet sen olevan Jumalan sanan, mutta nyt he ovat lähes 1500 vuotta kuulleet, että se on Jumalan sana ja nähneet suuria tunnusmerkkejä sekä itse sitä vastaan raivonneet ja lisäksi olleet 1500 vuotta sellaisessa maanpakolaisuudessa. No niin, jos heitä vielä kuunnellaan ja uskotaan, niin kaikki asiat tulevat olemaan huonosti, mutta ellei, niin on varmaa, etteivät he

ikänä tahdo sitä ymmärtää, vaan aina ja yhä edelleen kirota kuten heidän esi-isänsä ovat nämä 1500 vuotta tehneet. Niin me kristityt (jotka sen ymmärrämme) emme voi heidän ilkeämielistä, ikuista tietämättömyyttään ja pilkkaansa keskuudessamme sietää emmekä ottaa sitä omalletunnollemme. He voivat muuttaa maahansa ja olla siellä tietämättömiä ja pilkata niin kauan kuin voivat, mutta meidät heidän on jätettävä sellaisilla kauheilla synneillään rasittamatta.

Niin, miten meidän olisi meneteltävä, vaikkakin me juutalaisilta polttaisimme heidän synagoogansa, kieltäisimme heitä julkisesti ylistämästä ja rukoilemasta Jumalaa, opettamasta, Jumalan nimeä lausumasta j.n.e., sillä kuitenkaan he eivät luopuisi sitä salaisesti tekemästä. Ja koska me tiedämme, että he tekevät sitä salaisesti, niin se on yhtä paljon kuin he tekisivät sitä julkisesti. Sillä mitä tiedetään salaisesti tapahtuvan ja siedettävän, sehän ei enää ole salaista, ja omatuntomme on sen vuoksi yhtä hyvin Jumalan edessä syyllinen. Aivan niin, siitä meidän on itseämme varottava. Minun mielestäni asia on kuitenkin näin: jos mieli meidän jäädä juutalaisten jumalanpilkasta vapaaksi eikä tulla siihen osallisiksi, niin meidän on pysyttävä erillämme ja heidät on karkoitettava pois maastamme. Muuttakoot he isänmaahansa, niin heidän ei enää tarvitse meistä Jumalalle huutaa ja valehdella, että me muka pidämme heitä vankeina, emmekä mekään valittaa, että he meitä paheillaan ja nylkemisellään rasittavat. Tämä on lähin ja paras neuvo, joka tässä tapauksessa turvaa molemmat osapuolet.

Mutta tällöin he tulevat, koska he vastenmielisesti muuttavat pois maasta (niin katkera on ja niin heille tulee surku tätä vankilaa, missä he ovat meidän hirmuvaltiaitamme ja nousukkaitamme), huoletta kaikki tyyni kieltämään ja lisäksi tarjoamaan vallanpitäjille tarpeeksi rahaa, jotta he saisivat jäädä maahan. Mutta voi niitä, jotka sellaista rahaa otta-

vat, ja sellainen raha olkoon kirottu, jota he muutenkin ovat kirotulla tavalla, koronkiskomisella, meiltä varastaneet. Sillä he kieltävät yhtä paljon kuin valehtelevatkin, ja missä he voivat meitä kristittyjä salaisesti kirota, myrkyttää tai vahingoittaa, se ei tuota heille mitään omantunnonvaivoja. Jos he joutuvat siitä kiinni tai muuten saavat kuritusta, niin he saavat sen huoletta kieltää kuolemankin uhalla, koska he eivät pidä meitä sen arvoisina, että heidän pitäisi tunnustaa meille totuus, sen mukaan kuin nämä pyhät jumalanlapset varmasti pitävät kiinni siitä, että mitä pahaa he voivat meille kirota ja tehdä, he tekevät siinä suuren jumalanpalveluksen. Niin, jos he voisivat tehdä meille sitä, mitä me voimme tehdä heille, niin ei yksikään meistä saisi elää hetkeäkään. Mutta koska he eivät julkisesti kykene sitä tekemään, niin he kuitenkin sydämessään pysyvät joka päivä murhaajinamme ja verenhimoisina vihollisinamme. Tämän todistavat heidän rukouksensa ja kirouksensa ja niin monet kertomukset siitä, miten he ovat lapsia kiduttaneet ja kaikenlaisia paheita harjoittaneet, minkä vuoksi heitä on usein poltettu ja karkoitettu pois maasta

Sen vuoksi minä hyvinkin uskon, että he salassa puhuvat hyvin vihaisesti ja ovat hyvin suuttuneita niitä kohtaan, jotka kirjoittavat heistä tietoja ja muita kirjoituksia, mutta he luottavat kieltämiseensä ja rahoihinsa. Mutta vaikka he voisivatkin kaikki kieltää, niin sitä he eivät voi kieltää, että he meitä kristittyjä julkisesti kiroavat. Ei meidän huonon elämämme vuoksi, vaan että me pidämme Jeesusta Messiaana ja että heidän muka täytyy olla meidän luonamme vankeina. Niin te hyvinkin tiedätte, että he siinä valehtelevat, sillä pikemminkin he pitävät meitä omassa maassamme nylkemisellään vankeina, mutta jokainen tahtoisi päästä heistä erilleen. Mutta koska he meitä kiroavat, niin he kiroavat Herraammekin. Kun he kiroavat Herraamme, niin he kiroavat Isää Jumalaakin, taivaan ja maan Luojaa,

niin että heidän kieltämisensä ei voi heitä mitään auttaa. He ovat yksin kiroamiseen niin kietoutuneet, että hyvinkin on uskottava kaikki, mitä pahaa heistä kirjoitetaan. He tekevät varmasti enemmän ja pahempaakin kuin mitä me tiedämme tai saamme tietää. Sillä Kristus ei erehdy tuomitessaan heidät käärmeiksi ja perkeleenlapsiksi, se on, Hänen ja kaikkien Hänen omiensa murhaajiksi ja vihamiehiksi missä vain voivat. Olen kuullut myös kummia kerrottavan miten he Turkissa, missä heillä on asuinpaikka, ovat kristityille kostaneet ja perkeleellistä mieltään jäähdyttäneet, mikä hyvinkin on uskottavaa, koska he meidänkin keskuudessamme ovat sellaisia perkeleitä, vaikka eivät täällä olekaan mitään itsevaltiaita.

Jos minulla olisi valta juutalaisten suhteen niinkuin ruhtinaillamme ja kaupungeillamme on, minä tahtoisin sitä todenteolla käyttää heidän valheellisuuttaan vastaan. Heillä on eräs valhe, jolla he lapsiaan ja oppimattomiaan suuresti vahingoittavat ja meidän uskontoamme häpeällisesti rienaavat, nimittäin kun he omassa keskuudessaan valehtelevat ja syyttävät meitä siitä, että me kristityt muka palvelemme useampia kuin yhtä ainoata Jumalaa. Siinä ei ole kerskumisella eikä ylvästelemisellä enää mitään määrää eikä lukua! He pitävät sillä kansaansa lumoissaan, ikäänkuin he yksin olisivat sellainen kansa, joka, päinvastoin kuin kaikki pakanat, palvelee ainoastaan yhtä Jumalaa. Oi miten varmoja he tässä kohdassa ovatkaan asiastaan!

Vaikka he nyt hyvinkin tietävät, että he tekevät siinä meille vääryyttä ja valehtelevat niinkuin kirotut, pahanilkiset lurjukset, vaikka he nyt hyvinkin 1500 vuotta ovat kaikilta kristityiltä kuulleet ja vieläkin kuulevat, että me sen kiellämme, niin he tukkivat korvansa niinkuin käärmeet eivätkä tietenkään tahdo meitä kuulla, vaan niinkuin he meistä valehtelevat ja päällemme syljeskelevät, sen täytyy heidän kansansa mielestä olla oikein. Ja vaikka he Raamatustamme lukisivat, että me samoin, kuten

Mooses puhuu 5 Moos. 6: 4 :nnessä: »Kuule, Israel, Herra, meidän Jumalamme, on yksi ainoa Herra», — että me näin tunnustamme, julkisesti ja salaisesti, sydämin, kielin, kirjoituksin, elämässä ja kuolemassa, ettei ole olemassa muuta kuin yksi ainoa Jumala, mistä Mooses itse kirjoittaa ja juutalaiset itse puhuvat, ja vaikka he sen meistä hyvinkin tietävät (sanon minä), meistä sellaista kuulevat ja lukevat nyt lähes 1500 vuotta, se ei auta sittenkään mitään, sillä kuitenkin he pitävät valheitaan oikeina ja häpäisevät meitä kristittyjä, että me muka palvelemme monia jumalia.

Sen vuoksi, jos minulla olisi valta, tahtoisin heidän oppineensa ja parhaimpansa koota yhteen ja asettaa heille sen vaatimuksen, että heidän on kielen kurkusta kiskomisen uhalla kahdeksan päivän kuluessa meille kristityille todistettava ja saatava vakuutetuksi, ja siis nämä heidän jumalaapilkkaavat valheensa meitä vastaan näytetyksi toteen, nimittäin että me palvelisimme useampia kuin yhtä ainoata oikeata Jumalaa. Jos he voisivat sen tehdä, niin me tahtoisimme kaikki sinä samana päivänä tulla juutalaisiksi ja ympärileikkauttaisimme itsemme, ja elleivät, niin heidän tulisi saada ansaittu palkkansa sellaisista häpeällisistä, ilkeämielisistä, vahingollisista ja myrkyllisistä valheistaan. Sillä emmepä me suinkaan,, Jumalalle kiitos, ole mitään ankkoja, pölkkypäitä tai kiviä, jollaisina suuriälyiset rabbiinit (mielettömät narrit) meitä pitävät, ettemme tietäisi, ettei yhteen Jumalaan ja moniin jumaliin voida samalla kertaa totuudenmukaisesti uskoa.

Mutta että me uskomme, että yhdessä ainoassa, ikuisessa Jumaluudessa on kolme persoonaa, siitä ei voi lähimainkaan ei juutalainen eikä perkele todistaa, että me sen vuoksi uskoisimme useampaan kuin yhteen ainoaan Jumalaan. Jos juutalaiset tahtovat keksiä syyksi, etteivät he muka voi käsittää, miten kolme persoonaa olisi yksi ainoa Jumala, niin minkä

vuoksi te sitten, kirotut valheturvat, jumalaapilkkaavasti väitätte valheeksi, tuomitsette ja kiroatte sitä, mitä ette ymmärrä? Sellainen suu on kaksinkertaisesti rangaistava: ensiksi, että se tunnustaa, ettei se sitä käsitä, toiseksi, että se yhtä hyvin pilkkaa sitä, mitä se ei käsitä. Miksi he eivät kysy sitä ennemmin? Niin, miksi he ovat sitä kuulleet 1500 vuotta eivätkä kuitenkaan ole tahtoneet oppia eivätkä käsittää? Sen vuoksi sellainen käsittämättömyys ei voi heitä auttaa eivätkä he voi sillä itseään puolustella, niinkuin emme mekään kristityt itseämme sillä, että me kauemmin sitä heiltä siedämme, vaan meidän täytyy (kuten sanottu) pakottaa heidät näyttämään toteen sellaiset herjaavat valheensa meistä, tai heidän on kärsittävä tuomionsa. Sillä joka meitä tässä pääkappaleessa herjaa ja pilkkaa, se herjaa ja pilkkaa Kristusta, se on, Jumalaa itseään, epäjumalaksi, Jumalaa, jolta me olemme sen oppineet ja vastaanottaneet Hänen ikuisena sananaan ja totuutenaan, mikä tähän mennessä on lähes 1500 vuoden aikana tunnusmerkeillä ja voimateoilla todeksi vahvistettu, tunnustettu ja opetettu.

Ah, ei koskaan ole syntynyt ainoatakaan ihmistä eikä tule syntymään, joka ymmärtäisi tai käsittäisi, miten lehti kasvaa puusta ja ruoho kivestä tai maasta sekä miten muutamat olennot ovat luodut. Ja nämä likaiset, sokeat ja paatuneet valheturvat tahtovat arvostella ja tietää, miten tämä on olentojen ulko- ja yläpuolella Jumalan käsittämättömässä, tutkimattomassa ja ikuisessa olemuksessa tapahtunut. Niinpä me sangen vaikeasti ja heikoin uskoin käsitämme, mitä siitä on meille hämärin sanoin ilmoitettu. Mutta sen johdosta he lankeavat sellaiseen kauheaan jumalanpilkkaan, että herjaavat ja rienaavat uskontoamme epäjumaliseksi, se on, Jumalaa itseään epäjumalaksi. Sillä me olemme uskonnostamme ja opistamme varmat, ja he itsekin ovat velvolliset sen tietämään, kuten he nyt 1500 vuotta ovat

kautta Jumalalta ja Jumalasta.

Jos nämä raa'at ihmiset olisivat menetelleet vähän säädyllisemmin ja sanoneet: kristityt palvelevat yhtä Jumalaa eivätkä monia jumalia, ja me valehtelemme ja teemme heille väärin sanoessamme, että he palvelevat useampia kuin yhtä ainoata Jumalaa, ja vaikkakin he yhdessä Jumaluudessa uskovat olevan kolme persoonaa, mitä me emme käsitä, heidän on saatava pitää oma mielipiteensä j.n.e., niin tämä olisi järkevää puhetta. Mutta nyt he perkeleen nimessä peuhaavat niinkuin siivoton sika kaukalossa, pilkkaavat ja häpäisevät, etteivät he tahdo edes tietää eivätkä ymmärtää ja siitä syystä heti paikalla sanovat: me juutalaiset emme sitä ymmärrä emmekä tahdo ymmärtää: sen vuoksi sen täytyy olla väärin ja epäjumalallista.

Mutta se on kansa, jolle Jumalan on aina täytynyt olla ei suinkaan Jumala, vaan valehtelija kaikissa profeettojen ja apostolien sanoissa, miten paljon Hän on antanutkin heille saarnata. Sen vuoksi heille tapahtuu jälleen siten, ettei heidän pidä olla Hänen kansansa, miten paljon he sitten opettanevat, huutanevat ja rukoillevatkin. He eivät kuule Häntä, eikä Hänkään taas kuule heitä, kuten 18:nnen psalmin 27 säe sanoo: »Nurjia kohtaan Sinä olet nurja.» Heidän päälleen on tullut Jumalan viha, mitä minä en mielelläni ajattele, eikä tämän kirjan kirjoittaminen ole ollut minulle hauskaa, siis että minun on täytynyt milloin suuttumuksen, milloin ivan tuntein heittää silmistäni ankara katse juutalaisia vastaan, ja mieltäni pahoittaa, että minun on täytynyt mainita heidän Herrastamme ja hänen rakkaasta äidistään käyttämiä kauheita pilkkasanoja, joita me kristityt sangen vastenmielisesti kuulemme. Minä hyvinkin ymmärrän, mitä Paavali Roomalaiskirjeen 10:1 tarkoittaa sanoessaan, että hänen sydämeensä koskee, kun hän heitä ajattelee, mitä minä soisin myös jokaiselle kristitylle tapahtuvan, joka sitä vakavasti ajat-

telee, ei sen ajallisen onnettomuuden ja maanpakolaisuuden vuoksi, mitä he, juutalaiset, valittavat, vaan että he ovat hyljätyt pilkkaamaan, kiroamaan ja syljeskelemään Jumalaa itseään ja kaikkea, mikä Jumalan on, ikuiseksi kiroukseen, eivätkä kuitenkaan tahdo kuulla eivätkä tietää sellaisesta mitään, vaan tekevät sitä muka kiivaillessaan Jumalan puolesta. Ah Jumala, taivaallinen Isä, käänny ja anna vihasi heitä kohtaan olla kylliksi ja päättyä, Sinun rakkaan Poikasi tähden, Amen.

Ruhtinailtamme, joilla juutalaisia on alaisinaan, minä toivon ja pyydän, että he tahtoisivat harjoittaa ankaraa armeliaisuutta näitä kurjia ihmisiä kohtaan, kuten edellä on sanottu, jos se kuitenkin voisi jotakin (niin arveluttavaa kuin se onkin) auttaa; että he tekisivät niinkuin uskolliset lääkärit tekevät, kun jalkaan on tullut mätä, jolloin he menettelevät säälimättömästä ja leikkaavat, sahaavat, polttavat lihan, suonet, luut ja ytimen pois. Niin tehtäköön tässäkin, heidän synagoogansa poltettakoon, heiltä kiellettäköön kaikki, mitä edellä olen maininnut, heidät pakotettakoon työhön ja heidän kanssaan meneteltäköön kaikella armottomuudella, kuten Mooses teki erämaassa ja löi kuoliaaksi kolmetuhatta, ettei koko joukko olisi joutunut perikatoon. He eivät tosin tiedä, mitä he tekevät, eivätkä sitä liioin, kuten hullut ihmiset, tahdokaan tietää, kuulla eikä oppia. Sen vuoksi tässä ei voida harjoittaa mitään armeliaisuutta, jottei heitä heidän olemuksessaan vahvistettaisi. Jollei tämä tahdo auttaa, niin meidän täytyy karkoittaa heidät pois niinkuin hullut koirat, ettemme tulisi osallisiksi heidän kauheaan jumalanpilkkaansa ja kaikkiin paheisiinsa, emmekä heidän kanssaan vetäisi päällemme Jumalan vihaa ja tulisi kirotuiksi. Minä olen tehnyt oman osuuteni, jokainen katsokoon, miten hän tekee omansa. Minä olen syytön.

Minä tahdon lopuksi omasta puolestani sanoa, että ellei Jumala tahtoisi antaa minulle muuta Messiasta kuin sen, jota juutalaiset haluavat ja toivovat, niin

minä tahtoisin paljon, paljon mieluummin olla sika kuin ihminen. Tähän minä tahdon sanoa sinulle hyvän syyn: juutalaiset eivät pyydä Messiaaltaan sen enempää kuin että hänen on oltava kohab ja maallinen kuningas, joka löisi meidät kristityt kuoliaiksi, jakaisi maailman juutalaisten kesken ja tekisi heidät herroiksi ja vihdoin myös kuolisi kuten muutkin kuninkaat ja samoin hänen lapsensa hänen jälkeensä. Sillä näin sanoo eräs rabbiini: »Sinun ei pidä ajatella, että Messiaan aikana asiat olisivat ja kulkisivat toisella tavalla, vastoin sitä, mitä maailman alussa on luotu» j.n.e., se on, tulee päiviä, öitä, vuosia, kuukausia, kesiä, talvia, kylvöjä, satoja, lapsia syntymään ja kuolemaan, syödään, juodaan, maataan, kasvetaan, sulatetaan ruokaa ja ulostetaan, ja kaikki tapahtuu niinkuin nyt tapahtuu, paitsi että juutalaiset tulevat olemaan herroina ja omistamaan koko maailman kullan, tavaran, ilot ja riemut, mutta meidän kristittyjen täytyy olla heidän orjiaan, tietenkin niinkuin myös Muhamed on ajatellut ja opettanut, joka meitä kristittyjä (kuten juutalaisetkin mielellään tekisivät) tappaa ja ottaa itselleen maan, tavaran, ilot ja riemut, ja jos hän olisi juutalainen eikä ismaelilainen, niin juutalaiset olisivat ottaneet hänet jo aikoja sitten Messiaakseen tai tehneet kohabikseen.

Jos minulla nyt heti olisi kaikki tuo, tai itse nyt voisin tulla Turkin keisariksi tai Messiaaksi juutalaisten toivomalla tavalla, niin mieluummin tahtoisin kuitenkin tulla siaksi. Sillä mitä hyödyttäisi minua kaikki sellainen, kun minä en kaikesta siitä voisi olla hetkeäkään varma? Päällenihän jäisi kuitenkin kaikkien ihmisten kauhea vaiva ja rasitus, kuolema, minkä suhteen turvattomana ollen minun täytyisi sitä joka hetki pelätä, helvetin ja Jumalan vihan edessä vapista ja järkkyä, enkä kaikelle sille tietäisi mitään loppua, vaan minun pitäisi sitä ikuisesti odottaa, niinkuin tyranni Dionysos osoitti sen sukkelasti eräälle, joka ylisti häntä onnelliseksi, asettamalla hänet ihanasti katetun pöydän ääreen ja anta-

maila hänen päänsä päälle ripustaa silkkirihmasta riippuvan terävän miekan ja asettamalla hänen alleen palavan liekin sanoen: ole nyt iloinen j.n.e. Samanlainen olisi tämänkin Messiaan ilo. Ja minä tiedän, että joka konsanaan on tuntenut kuoleman kauhua ja rasitusta, hän tahtoisi olla mieluummin vaikka sika kuin kestää sellaista alituisesti ja lakkaamatta.

Sillä sika makaa luumunpehmeällä vuoteellaan kujilla tai roskatunkioilla, lepää turvallisena, kuorsaa rauhallisesti, nukkuu makeasti, ei pelkää mitään kuningasta eikä herraa, ei mitään kuolemaa eikä helvettiä, ei perkelettä eikä Jumalan vihaa, elää huolettomana eikä myöskään ajattele, mistä saa jauhoruokansa. Ja vaikka Turkin keisari tulisi sinne kaikessa vallassaan ja vihassaan, se olisi kuitenkin niin ylpeä, ettei se hänen vuokseen liikuttaisi yhtä harjastaankaan, ja jos se ajettaisiin ylös, se ehkä röhkisi ja (jos se osaisi puhua) sanoisi: katsopas, mitä siinä riehut, narri! Sinulla ei ole kymmenenneksi osaksikaan niin hyvät päivät kuin minulla, etkä sinä koskaan elä hetkeäkään niin turvallisesti, rauhallisesti ja hiljaisesti kuin minä aina ja alituisesti elän, vaikka sinä olisit vielä kymmentä kertaa mahtavampi ja rikkaampi. Sanalla sanoen, se ei ajattele kuolemaa, on elämässään pelkästään turvallinen ja rauhallinen. Kun teurastaja käy sen kimppuun, niin se ajattelee niinkuin sitä puristaisi jokin puu tai kivi. Kuolemaan se ei ole valmis siihen hetkeen asti kun se on kuollut, eikä se ole ennen, ei kuolemassa eikä sen jälkeen hetkeäkään tuntenut kuolemaa, vaan pelkkää ja ikuista elämää. Tällaista sian suhtautumista ei kykene mikään kuningas eikä itse juutalaisten Messiaskaan jäljittelemään, ei myöskään kukaan ihminen, miten viisas, ylhäinen, rikas, pyhä tai mahtava hän lieneekin. Se ei ole syönyt siitä omenasta, joka meille ihmisparoille on paratiisissa opettanut hyvän ja pahan välisen eron.

Mitä hyötyä minulle sitten olisi juutalaisten Mes-

siaasta? Eihän hän voisi minua ihmisparkaa ollenkaan auttaa näitä suuria, hirvittäviä puutteita ja tappioita vastaan, eikä tehdä elämääni kymmenenneksi osaksikaan niin hyväksi kuin sialla on! Minä tahtoisin sanoa: rakas Herra Jumala, pidä Messiaasi tai anna hänet sille, joka tahtoo hänet saada, mutta minut tee sen sijaan siaksi. Sillä parempi on olla elävä sika kuin ikuisesti kuolevainen ihminen, niinkuin Kristus sanoo: »Parempi olisi sille ihmiselle, ettei hän koskaan olisi syntynyt.»

Mutta jos minulla olisi sellainen Messias, joka voisi minulta nämä puutteet poistaa, ettei minun tarvitsisi pelätä kuolemaa, vaan olisin elämästä aina ja ikuisesti varma, voisin lyödä sulun perkeleelle ja helvetille, eikä minun enää pitäisi vapista Jumalan vihan edessä, silloin sydämeni pakahtuisi ilosta ja minä juopuisin pelkästä onnesta. Silloin rakkauden tuli Jumalaa kohtaan syttyisi, eikä kiitos ja ylistys enää koskaan lakkaisi. Jos Hän sen jälkeen ei antaisikaan minulle kultaa, hopeaa ja muita rikkauksia, niin koko maailma olisi minulle kuitenkin pelkkä paratiisi, vaikkakin minun pitäisi elää vankilassa.

Sellainen Messias on meillä kristityillä, ja me kiitämme Isää Jumalaa Hänen kaikesta laupeudestaan sydämemme runsaalla, ylenpalttisella ilolla, unohdamme ilomielin ja mielellämme kaiken sen tuskan ja vahingon, mitä meille perkele paratiisissa on aiheuttanut. Sillä tämän Messiaan kautta se on runsaasti sovitettu ja korvattu. Niinpä apostolit ovat tällaisesta ilosta vankilassa ja kaikessa onnettomuudessa laulaneet ja kiittäneet, samoin nuoret tytöt, kuten Agatha, Lucia j.n.e. Sen sijaan ovat kurjat juutalaiset, jotka eivät tätä Messiasta huolineet, tuosta ajasta lähtien sydämensä pelosta, surusta, vavistuksesta, vihasta, kärsimättömyydestä, pahuudesta, jumalanpilkasta ja kiroamisesta nääntyneet ja turmeltuneet, kuten Jesaja 65:14—15 sanoo: »Katso, minun palvelijani riemuitsevat sydämen ilosta, mutta te huokaatte sydämen kivusta ja särjetyn hengen

tähden parutte! Ja te jätätte nimenne minun valituilleni kiroussanaksi. Ja Herra, Herra on sinut tappava. Mutta Hänen palvelijansa nimitetään toisella nimellä.» Samoin säkeissä 1—2: »Minua etsivät ne, jotka eivät Minua kysyneet; Minut löytävät ne, jotka eivät Minua etsineet; Minä sanon kansalle, jota ei ole nimitetty Minun nimelläni (se on, joka ei ollut Minun kansani): 'tässä Minä olen, tässä Minä olen!' Minä kohotan käteni kaiken päivää vastahakoiselle kansalle, joka vaeltaa sillä tiellä, joka ei hyvä ole, omien ajatustensa mukaan» j.n.e.

Niin, meillä on sellainen Messias, joka puhuu meille Joh. 11:25—26 näin: »Minä olen ylösnousemus ja elämä; joka uskoo minuun, hän elää, vaikka olisi kuollut. Ja jokainen joka elää ja uskoo minuun, hän ei kuole iankaikkisesti»; ja Joh. 8:51: »Totisesti, totisesti sanon teille: joka pitää minun sanani, hän ei ikinä näe kuolemaa.» Sellaista Messiasta eivät juutalaiset ja turkkilaiset etsiskele. Ja mitäpä Hän heille voisikaan. Heille pitäisi olla joku laiskurien maasta, joka täyttäisi heidän haisevat vatsansa ja heidän kanssaan kuolisi niinkuin lehmä tai koira.

Myöskään heillä ei tarvitse olla mitään kuolemaa vastaan, sillä he itse ovat tarpeeksi pyhiä astuakseen omine katumuksineen ja hurskauksineen Jumalan eteen ja voittaakseen kuoleman ja kaiken. Vain kristityt ovat sellaisia narreja ja arkoja raukkoja, jotka niin kovasti ovat Jumalan vuoksi peloissaan, pitävät syntejään ja Hänen vihaansa niin suurina, etteivät rohkene astua Hänen jumalallisen majesteettinsä silmäin eteen ilman välittäjää tai Messiasta, joka heitä edustaisi ja panisi itsensä alttiiksi heidän edestään. Mutta juutalaiset ovat rohkeita sankareita ja ritareja, rohkenevat itse, ilman välittäjää ja Messiasta, astua Jumalan eteen ja pyytää ja vaatia kaikkea, mitä haluavat, niin että enkelien ja Jumalan itsensä täytyy heti tulla iloiseksi, kun juutalainen nöyrtyy niin suuresti, että tahtoo rukoilla. Silloin täytyy enkelien tarttua heidän rukoukseensa kiinni ja asettaa se Jumalalle kruunuksi Hänen pyhään päähänsä,

kuten olemme huomanneet näinä 1500 vuotena tapahtuneen. Niin kovin suuresti Jumala pitää tästä jalosta verestä ja näistä ympärileikatuista pyhimyksistä, että he sen vuoksi voivat nimittää Hänen poikaansa nimellä Hebel Vorik.

Edelleen, koska meidän mielettömien, arkojen kristittyjen ja kirottujen gojimien on tarpeellista niin suuresti kunnioittaa Messiastamme, että Hänen pitäisi itse kauttansa, ilman meidän pyhyyttämme, lunastaa meidät kuolemasta, niin me kurjat ihmiset lankeamme jälleen niin suureen, kauheaan sokeuteen, että uskomme, ettei Hän ole tätä varten tarvitseva mitään miekkaa eikä maallista valtaa. Sillä me emme voi käsittää, miten Jumalan viha, synti, kuolema ja helvetti voitaisiin miekalla karkoittaa, varsinkin kun näemme, ettei maailman alusta tähän päivään asti kuolema ole miekasta välittänyt mitään, vaan se on niellyt kaikki keisarit, kuninkaat ja ne jotka ovat miekkaa käyttäneet yhtä hyvin kuin heikoimman lapsen kehdosta.

Lisäksi nuo suuret viettelijät Jesaja, Jeremia ja kaikki profeetat tekevät meille suurta vahinkoa villitessään meitä hulluja gojimeja väärällä opillaan ja sanoessaan, ettei Messiaan valtakunta käyttäisi mitään miekkaa. Oi, että meille tässä tulisivat avuksi nuo pyhät rabbiinit ja juutalaisten ritarilliset, rohkeat sankarit ja auttaisivat meidät ulos näistä kauheista erehdyksistä, kun Jesaja 2 : 2 ennustaa Messiaasta, miten kansat tulevat juoksemaan Herran vuorelle ja huoneeseen antaakseen opettaa itseänsä (ei suinkaan antaakseen siellä surmata itsensä miekalla, sillä silloin ne eivät sinne juoksisi vaan pysyttelisivät poissa), ja puhuu 4:nnessä säkeessä: »Hän (Messias) tuomitsee pakanain kesken ja toimittaa oikeutta monelle kansalle. Ja he takovat miekkansa vantaiksi ja keihäänsä viikatteiksi. Kansa ei nosta miekkaa kansaa vastaan, eivätkä he enää sotaa opettele.»

Samanlaista villitystä harjoittaa meidän gojim-parkojen kanssa Jesaja myös 11: 9: »Ei kukaan tee pahaa eikä turmiota koko minun pyhällä vuorellani, sillä maa on täynnä Herran tuntemusta.» Tällöin me sokeat gojim-parat emme Herran tuntemuksella käsitä mitään miekkaa, vaan sen opin, jonka kautta Jumala opitaan tuntemaan, kuten edellä Jesaja 2:ssa säkeessä myös opettamisesta on sanonut, minkä perästä kansat tulevat juoksemaan. Sillä tuntemus ei ole tuleva miekan, vaan opettamisen ja kuulemisen kautta, kuten me hullut gojimit ajattelemme. Ja Jesaja 53:11: »Tuntemuksensa kautta Hän monta vanhurskauttaa ja kantaa heidän syntinsä», se on, opettamisen, kuulemisen ja uskomisen kautta Häneen. Mitä muuten Hänen tuntemuksensa olisikaan? Sanalla sanoen, Messiaan tuntemisen on tultava saarnaamisen kautta.

Sen vuoksi katselepa koko tuota työtä. Apostolit eivät ole käyttäneet mitään miekkaa eikä keihästä, vaan yksinomaan kieltään. Ja samalla tavalla on nyt 1500 vuotta tapahtunut koko maailmassa kaikkien piispojen, pappien ja saarnaajien kautta ja samoin tapahtuu vieläkin. Katsopa siis, käyttääkö pappi miekkaa tai keihästä, kun hän menee kirkkoon, saarnaa, kastaa, jakaa sakramentteja, sitoo ja päästää syntejä, neuvoo pahoja, lohduttaa hurskaita ja jokaisen sielua opettaa, ruokkii ja parantaa. Eikö hän tee kaikkea tätä yksinomaan kielellä ja sanalla? Samalla tavalla ei myöskään seurakunta käytä tällaisissa tilaisuuksissa miekkaa eikä keihästä, vaan yksinomaan korvia.

Katselepa sitten ihmetekoja! Rooman valtakunta ja koko maailma oli täynnä epäjumalia, joista pakanat pitivät kiinni. Perkele oli mahtava ja puolustautui julkeasti. Kuitenkin on yksistään kieli, ilman miekkaa, kaikkia miekkoja vastaan puhdistanut koko maailman kaikista samaisista epäjumalista, myös ajanut ulos lukemattomia perkeleitä, herättänyt henkiin kuolleita, parantanut kaikenlaisia sairaita, ja pelkkiä ihmeitä on

satamalla satanut. Sen jälkeen se on vielä paljastanut kaiken harhauskoisuuden ja erehdykset, kuten se vielä joka päivä omien silmäimme edessä tekee. Ja mikä on kuitenkin kaikkein suurinta, se antaa kaikki synnit anteeksi ja pyyhkii ne pois, tekee iloisia, rauhallisia, kärsivällisiä sydämiä, nielee kuoleman, sulkee helvetin, avaa taivaan, antaa ikuisen elämän. Ja kuka taitaa luetella kaiken sen hyvyyden, mitä Jumalan sana vaikuttaa? Sanalla sanoen, Jumalan lapsia ja taivaanvaltakunnan perillisiä ovat kaikki ne, jotka sen kuulevat ja uskovat. Eikö tämä ole kuningaskunta, valta, voima, valtius, ihanuus? Kyllä totisesti, lohdullinen kuningaskunta ja kaikkien pakanoiden oikea »hemdath», lohdutus. Ja minunko pitäisi sellaisen kuningaskunnan asemesta juutalaisten kanssa toivoa ja ottaa vastaan jokin verenhimoinen kohab? Ennemmin ja mieluummin tahtoisin silloin (kuten sanottu) olla sika kuin ihminen.

Tällaisen käsityksen kanssa sopivat hyvin hienosti yhteen kaikki profeettain kirjoitukset, nimittäin että kansat ovat rauhanruhtinaalle (kuten Jaakob 1 Moos. 49. sanoo) alammaiset, sekä juutalaiset että pakanat, sen jälkeen kun valtikka on otettu pois Juudalta; samoin, kun Danielin 70 viikkoa ovat kuluneet umpeen; samoin, kun Haggain temppeli on hävitetty, ja Daavidin huone ja valtaistuin pysyvät siihen asti ja ovat ikuisesti pysyvät. Päinvastoin taas juutalaisten (jotka Jumala on hyljännyt) ilkeämielisen kieltämisen, valehtelemisen ja kiroamisen mukaisesti siitä ei tule kukaan ymmärtämään mitään, ja vielä vähemmin jotakin toteutumaan.

Ensiksikin puhuakseni Jaakobin sanoista 1 Moos. 49:10, olemme edellä kuulleet, miten mätää, sopimatonta narrimaisuutta juutalaiset ovat siitä keksineet, mistä varmastikaan ei ole mitään toteutunut. Mutta niinkuin me Herramme Jeesuksen tunnustamme ja annamme Hänen olla Rauhanruhtinaana (Silo) tai Messiaana, niin kaikki sopii, ilmenee, sattuu, käy

yhteen kaikkein hienoimmalla ja riemullisimmalla tavalla. Sillä Heroodeksen aikana, jolloin valtikka otettiin pois Juudalta, Hän oli jo siellä ja aloitti rauhanhallituksensa ilman miekkaa (kuten Jesaja ja Sakaria ennustavat) ja Hänen alammaisekseen tuli kaikkia kansoja, sekä juutalaisia että pakanoita, niin että yhtenäkin päivänä Jerusalemissa tuli uskoon kolmetuhatta sielua, ja tämän lisäksi tuli paljon par pistosta ja myöskin kansan ruhtinaista, kuten Luukas Apostolien tekojen 2:41 ja 4:4 kirjoittaa.

Ja siitä ajasta alkaen, jolloin Jeesus oli noussut ylös kuolleista, se on, keisari Tiberiuksen 18:nnesta hallitusvuodesta keisari Hadrianuksen 18:nteen hallitusvuoteen, tämän keisarin, joka suoritti toisen ja viimeisen taistelun juutalaisia vastaan, löi kohabin ja karkoitti juutalaiset heidän maastaan kokonaan ja täydellisesti, oli kulunut yli 100 vuotta, jona aikana Jerusalemissa oli alituisesti Israelin lasten heimosta polveutuvia piispoja, jotka Eusebius luettelee meille kaikki nimeltään teoksessaan lib. IV. Eccl. Hist. c. 5., alkaen apostoli Jaakobista ja luettelee heitä kaikkiaan viisitoista, jotka kaikki suurella innolla saarnasivat evankeliumia, tekivät ihmeitä ja viettivät pyhää elämää, niin että he käännyttivät monia tuhansia juutalaisia ja Israelin lapsia luvatun ja ilmestyneen Messiaansa, Jeesus Natsaretilaisen uskoon. Paitsi tätä käännyttivät vielä Paavali, muut apostolit ja heidän oppilaansa tuon maan ulkopuolelle pakanain keskuuteen hajaantuneita juutalaisia sekä pakanoita, kun taas sitävastoin toinen osa, nykyisten juutalaisten sokeat, paatuneet isät herkeämättä ja lakkaamatta riehuivat, pauhasivat, raivosivat ja vuodattivat paljon oman heimonsa verta sekä omassa maassaan että sen ulkopuolella pakanain keskuudessa, kuten myös edellä on kohabista sanottu.

Mutta kun Hadrianus oli karkoittanut juutalaiset maasta, niin siitä ajasta lähtien täytyi Jerusalemiin ottaa piispoja niistä pakanoista, jotka olivat tulleet kristityiksi, koska maassa ei ollut enää mitään juu

talaisia eikä heitä kohabin ja hänen kapinallisten juutalaistensa takia siedetty, mutta näitä piispoja vastaan roomalaisilla ei voinut olla mitään moitteita esitettävänä. Niinpä ovat siis kuitenkin muut hurskaat, kääntyneet juutalaiset pakanain keskuuteen hajaantuneina käännyttäneet paljon Israelin lapsia, kuten me Paavalin epistoloista ja kertomuksista näemme. Kuitenkin he ovat saaneet kärsiä sen ohella joka suunnalla kohabiittien taholta aina ja alituisesti vainoamista, niin ettei Israelin lapsilla ole ollut mitään kiukkuisempia vihollisia kuin heidän omat veriheimolaisensa, kuten heillä vielä nytkin on, milloin he ovat tehneet kääntymyksen.

Tällaisiin hurskaisiin kääntyneisiin Israelin lapsiin liittyivät sitten myös kaiken maailman pakanat ja tekivät sen niin suurin laumoin ja niin suurella vakavuudella, etteivät he sen vuoksi hyljänneet ainoastaan epäjumaliaan ja omaa viisauttaan, vaan myös vaimon ja lapset, ystävät, tavaran ja kunnian, ruumiin ja elämän, kärsivät kaiken, mitä perkele ja kaikki muut pakanat sekä raivoavat juutalaiset saattoivat keksiä. Sillä he eivät kuitenkaan etsineet mitään kohabia eivätkä pakanain kultaa, hopeaa, tavaraa, valtiutta, maata tai ihmisiä, vaan ikuista ja siis muuta kuin tätä elämää. He olivat mielellään köyhiä ja hätääkärsiviä, mutta kuitenkin iloisia ja lohdullisia, ei katkeria eikä kostonhimoisia, vaan hyväntahtoisia ja armeliaita. He rukoilivat vihollistensa puolesta ja tekivät sen ohella paljon ja suuria ihmeitä. Tätä on jatkunut tuosta ajasta alkaen alinomaa aina näihin meidän päiviimme asti ja tulee jatkumaan aina maailman loppuun saakka.

Nythän on suuri ja harvinainen, ihmeellinen asia, että koko maailman pakanat, miekatta ja pakotuksetta, ilman mitään ajallista hyötyä, mielellään, halukkaasti ottivat vastaan oikeana Messiaana erään köyhän ihmisen juutalaisten keskuudesta, jonka he itse, hänen oma kansansa oli ristiinnaulinnut, tuominnut, kironnut, jota he olivat lakkaamatta vainon-

neet, ja että he niin paljon tekivät ja kärsivät Hänen vuokseen, hylkäsivät kaiken epäjumalanpalveluksen vain sen vuoksi, että he saisivat ikuisesti elää Hänen kanssansa. Ja tällaista on nyt jatkunut lähes 1500 vuotta. Niin kauan ei ole mikään väärä jumalanpalvelus pysynyt voimassa eikä koko maailma siitä niin paljon kärsinyt tai siitä niin lujasti kiinnipitänyt. Ja eräs suurimmista tunnusmerkeistä on varmastikin tämä, ettei koskaan mikään muu jumala ole kestänyt niin kovaa vastustusta kuin tämä Messias, pelkästään jota vastaan kaikki muut jumalat ja kansat ovat raivonneet ja keskenään voineet olla hyvinkin yhtä mieltä, miten monenlaisia ja erilaisia ne lienevät olleetkin. Ketä tällainen harvinainen, ihmeellinen asia ei liikuta, sille tapahtuu oikein, että hän pysyy sokeana tai tulee kirotuksi juutalaiseksi.

Me kristityt näemme, että tämä asia sopii yhteen Jaakobin lauseen kanssa 1 Moos. 49:nnessä luvussa: »»Kansat tulevat olemaan (kun Juudan valtikka on sortunut) Rauhanruhtinaalle eli Messiaalle alammaiset.» Asia on nyt silminnähtävä, kuka tämän sanan on täyttänyt, nimittäin että kansat, se on, ei ainoastaan juutalaiset, vaan myös pakanat, ovat yhdessä ja yksimielisesti tulleet tämän Rauhanruhtinaan alammaiseksi ja yhtäläiseksi kansaksi, se on, kristityiksi. Ei voi olla eikä voida ajatella ketään muuta, johon tämä Jaakobin lause sopii niin hyvin yhteen ja jota se tarkoittaa, kuin tämä rakas Herramme Jeesus on. Ja jonkunhan on täytynyt siitä ajasta alkaen, valtikan jälkeen, olla, tai Pyhän Hengen olisi pitänyt pyhän patriarkka Jaakobin kautta valehdella ja Jumalan unohtaa lupauksensa. Niin sanokoon perkele ja se, joka tahtoo olla kirottu juutalainen.

Siis ei myöskään Davidin ikuista huonetta ja valtaistuinta koskeva raamatunlause sovellu kehenkään muuhun kuin tähän meidän Messiaaseemme, Jeesus Natsaretilaiseen. Sillä Juudan sukukuntaan kuuluvista kuninkaista Herodeksen ajan jälkeen ei ole havaittavissa yhtään Davidin poikaa, joka olisi istunut

hänen valtaistuimellaan tai vielä istuisi pitääkseen hänen valtaistuimensa ikuisesti. Näinhän sen kuitenkin täytyi olla ja vielä täytyy olla, koska Jumala oli sen valallaan vakuuttanut. Mutta kun tämä Davidin Poika oli noussut ylös kuolleista, hänen kannattajikseen liittyi monta, monta tuhatta Israelin lasta sekä Jerusalemissa että koko maailmassa ja ottivat Hänet vastaan kuninkaakseen ja Messiaakseen oikeana Aabrahamin siemenenä ja hänen jälkeläisenään. Nämä olivat ja ovat vieläkin Davidin huonetta, kuningaskuntaa ja valtaistuinta. Sillä he ovat Israelin lasten jälkeläisiä ja Aabrahamin siementä, joiden kuninkaana David oli.

Mutta että he nyt ovat kuolleet ja haudatut, se ei muuta asiaa, Hänelle he ovat hänen kuningaskuntaansa ja hänen kansaansa. Meille ja maailmalle he ovat kuolleet, mutta Hänelle he ovat eläviä eivätkä kuolleita. Jos sokeat juutalaiset eivät tiedä tätä, niin se on oikein. Sillä ken on sokea, sen ei pidä mitään nähdäkään. Mutta me kristityt tiedämme, että Hän puhuu Joh. 8:32 ja Matt. 22:32: »Jumala ei ole kuolleiden Jumala, vaan elävien», se on, Aabraham elää; samoin Joh. 11:25: »Joka uskoo minuun, hän elää, vaikka olisi kuollut.» Siis Davidin huone ja valtaistuin ovat nyt pysyväiset ja sillä istuu Poika iankaikkisesti, joka ei enää koskaan kuole eikä anna kuolla kaikkien niidenkään, jotka kuuluvat Hänen kuningaskuntaansa ja oikealla uskolla vastaanottavat Hänet kuninkaanaan. Täten on tämä raamatunlause oikein täytetty: »Davidin valtaistuin on oleva iankaikkinen.» Jos nyt kaikki perkeleet ja juutalaiset, turkkilaiset ja kenelle tämä ei kelpaa, esittäisivät jonkun Davidin pojan tai useampia, joihin tämä raamatunlause Davidin huoneesta Herodeksen ajasta lähtien niin tarkasti ja suloisesti soveltuu, niin me tahdomme heitä ylistää.

Sellaiseen kuningaskuntaan ja Davidin valtaistuimeen kuulumme me kaikki pakanatkin, jotka olemme tämän Messiaan ja Davidin Pojan samanlaisella us-

kolla vastaanottaneet ja vielä vastaanotamme maailman loppuun ja iankaikkisuuteen saakka, kuten Jaakob 1 Moos. 49:10 sanoo: »Hänelle kansat ovat alammaiset», se on, ei vain yksi kansa, kuten Israelin lapset, vaan mitä muitakin kansoja on olemassa, ja sitä ennen 1 Moos. 22:18: »Sinun siemenessäsi pitää kaikki kansat maan päällä siunatuksi tuleman.» Tässä raamatunlauseessa tavataan sana gojim, millä Raamatussa tavallisesti käsitetään pakanoita, paitsi missä profeetat suorastaan nimittävät juutalaisiakin näin halveksivalla tavalla. Siis sanalla sanoen: Jumalan siunaus Aabrahamin siemenen kautta ei ole jääpä yksistään hänen lihallisille jälkeläisilleen, vaan se on leviävä kaikkien pakanainkin keskuuteen. Siitä syystä Jumala nimittää Aabrahamia monien kansojen isäksi, 1 Moos. 17: 5—6. Näitä raamatunlauseita on Raamatussa paljon enemmänkin.

Mutta että Raamattu nimittää sellaista kuningaskuntaa Davidin valtaistuimeksi ja kuningas Messiasta Aabrahamin siemeneksi, tapahtuu siitä syystä, ettei sellainen Davidin ja kuningas Messiaan kuningaskunta ole tullut meiltä pakanoilta Aabrahamin ja Israelin lapsille, vaan Aabrahamin ja Israelin lapsilta meille pakanoille, kuten Herra itse sanoo Joh. 4: 22: »Pelastus on tullut juutalaisista.» Ja vaikkakin me kaikki Aadamista lähteneinä olemme samaa syntyperää ja sukua, niin kuitenkin kaikki muut kansat ovat erotetut ja ainoastaan Aabrahamin siemen valittu, josta Messias oli tuleva. Aabrahamin jälkeen on vain Iisak, Iisakin jälkeen vain Jaakob, Jaakobin jälkeen vain Juuda, Juudan jälkeen vain David, muiden veljien sukupolvet kaikiksi ajoiksi syrjäyttäen, valittu, josta Messias oli tuleva. Mutta kaikki tämä on tapahtunut Messiaan vuoksi. Siitä syystä Jumala on antanut suuren kunnian koko Aabrahamin siemenelle, erittäinkin sellaiselle, joka uskoo tähän Messiaaseen, kuten Paavali sanoo Apostolien Tekojen 13:17: »Jumala on tämän kansan korottanut.» Sillä todellakin täytyy olla suuri kunnia ja ihanuus voidessaan ylistää olevansa

Messiaan serkku ja veriheimolainen, ja mitä läheisempi, sitä suurempi kunnia.

Kuitenkin kaukana siitä, että sellaisen ylistyksen olisi lähdettävä siltä perustukselta, että Aabrahamin ja hänen jälkeläistensä sukuperä olisi ollut sellaisen kunnian arvoinen, sillä silloin se olisi kaikki perin pohjin väärin, vaan yksistään siitä syystä, että Jumala pelkästä, sulasta armosta ja laupeudesta on Aabrahamin lihan ja veren tähän valinnut, silloin kun muutkin olisivat sen ansainneet ja muutakin hänen vartaistaan lihaa Jumala kyllä olisi löytänyt. Samoin meille pakanoillekin on tapahtunut hyvin suuri kunnia, että me olemme tulleet Messiaasta ja kuningaskunnasta osallisiksi ja nautimme siitä siunauksesta, mikä Aabrahamin siemenessä oli luvattu. Mutta jos me tahtoisimme kerskua sillä, että me olisimme olleet sen arvoiset emmekä tahtoisi tunnustaa sen tulleen osaksemme sulasta armosta, mistä yksiomaan Jumalalle tulkoon ylistys, niin silloin kaikki tämä olisi myös väärin ja hukkaan mennyt. Se on oleva niinkuin 1 Korinttolaiskirjeen 4: 7 sanotaan: »Mitä sinulla on, jota et ole saanut? Mutta jos olet sen saanut, niin miksi sitten kerskaat juuri kuin et olisi saanut?»

Siis rakas Davidin poika Jeesus Kristus on myös meidän kuninkaamme ja Messiaamme, ja me ylistämme olevamme Hänen kuningaskuntaansa ja kansaansa yhtä hyvin kuin itse David ja kaikki Israelin ja Aabrahamin lapset. Sillä me tiedämme, että Hänet on asetettu elävien ja kuolleiden Herraksi, kuninkaaksi ja tuomariksi. Jos me elämme, niin me elämme Hänelle, jos me kuolemme, niin me kuolemme Hänelle, se on, meidän on kuolemankin jälkeen elettävä, kuten nyt olemme kuulleet ja Paavali Roomalaiskirjeen 14: 8 saarnaa. Emmekä me Hänessä etsi mitään verenhimoista kohabia, vaan oikeata Messiasta, joka meille voisi antaa elämän ja autuuden, se on, Davidin Poikaa, joka istuu hänen istuimellaan iankaikkisesti, mistä sokeat juutalaiset ja

turkkilaiset eivät tiedä kerrassaan mitään. Jumala heitä armahtakoon, niinkuin Hän on tehnyt meille

Siis ei voi olla mitään Messiasta johon Danielin 9:nnessä luvussa ilmoitettu raamatunsana soveltuu niinkuin yksinomaan tähän Jeesus Natsaretilaiseen, vaikka perkele kaikkine enkeleineen ja juutalaisineen mielipuolen tavalla raivoaisi. Sillä miten hauraita ovat juutalaisten valheet kuninkaista Kyyroksesta ja Agrippasta, olemme edellä kuulleet. Mutta niinkuin enkeli Gabriel on samassa raamatunpaikassa sanonut, niin on myös tapahtunut, ja näemmehän nämä tapahtumat silmäimme edessä. »Seitsemänkymmentä viikkoa (hän puhuu) on määrätty kansallesi ja pyhälle kaupungillesi.» Hän ei nimitä kaupunkia, Jerusalemia, nimeltään, vaan yksinkertaisesti: pyhä kaupunkisi, eikä myöskään: Jumalan kansa, vaan yksinkertaisesti: kansasi. Sillä tämän kansan ja tämän kaupungin pyhyys oli nyt päättyvä ja näiden 70 viikon mukana loppuva, ja sen sijaan oli tuleva uusi kansa, uusi Jerusalem ja toisenlainen pyhyys, jolloin ei tarvinnut temppelissä joka vuosi uhrein, jumalanpalveluksin ja pyhyyksin sovittaa syntejä, voimatta kuitenkaan enää koskaan tulla vanhurskaaksi tai täysin pyhäksi, koska sovitus oli joka vuosi yhä uudelleen uhrin avulla etsittävä. Mutta Messias oli tuova ikuisen vanhurskauden, peittävä pahatteot, sovittava rikkomukset, antava synnit anteeksi, täyttävä profeettain ennustukset ja ilmestykset j.n.e. Missä nyt synti on ikuisesti poissa ja ikuinen vanhurskaus vallitsee, siellä ei enää tarvita mitään uhreja synnin takia tai vanhurskauttamiseksi. Minkä vuoksi tahdottaisiinkaan uhrata synnin takia, kun sitä ei enää ole? Minkä vuoksi tahdottaisiinkaan etsiä jumalanpalveluksella vanhurskautta, kun se jo on saavutettu? Mutta missä uhri ja jumalanpalvelus ei enää ole tarpeellinen, niin mitä varten ovat sitten papit ja temppeli? Missä ei enää tarvita pappeja ja temppeliä, niin mitä varten on sitten sellainen kansa ja kaupunki,

joita ne palvelevat? Niiden sijaan on tuleva toinen kansa ja kaupunki, jotka eivät tarvitse sellaisia pappeja, sellaista temppeliä, uhria ja jumalanpalvelusta mihinkään. Tai tarpeettoman temppelin ja jumalanpalveluksen, pappien ja uhrien on hävittävä ja tyhjiin rauettava, kuten niille nuo 70 viikkoa ovat lopullinen tuomio ja loppu kaupunkeineen ja temppeleineen sekä pappeineen, uhreineen ja jumalanpalveluksineen.

Sellainen uusi kansa ja uusi Jerusalem on nyt kristillinen kirkko, koottu juutalaisista ja pakanoista, jotka tietävät, että Jeesuksen Kristuksen kautta synti on puhtaaksi poispyyhitty, kaikki ennustukset täytetty, iankaikkinen vanhurskaus perustettu. Sillä .joka Häneen uskoo, hän on iankaikkisesti vanhurskas ja hänen kaikki syntinsä ovat hänelle ikuisesti peitetyt, sovitetut ja anteeksi annetut, kuten sen meille Uusi Testamentti sangen runsain mitoin todistaa, erittäinkin pyhä Johannes, pyhä Pietari ja pyhä Paavali. Nyt ei enää sanota: joka Jerusalemissa uhraa vikauhrin, syntiuhrin ja muita uhreja, hän tulee vanhurskaaksi tai on syntinsä sovittanut, vaan nyt sanotaan: joka uskoo ja kastetaan, hän tulee autuaaksi, ja joka ei usko, hän on kirottu, olkoonpa hän koko maailmassa missä hyvänsä, mutta hänen ei tarvitse juosta Jerusalemiin, vaan Jerusalem on tullut hänen luoksensa.

Sellaista on myös David (40:nnen psalmin 7—9 säkeissä ilmoittanut: »Uhri ja ruokauhri ei Sinulle kelpaa, vaan korvat Sinä minulle avasit (se on, maailman korvat, jotta he kuulevat ja uskovat ja tulevat siis ilman uhria, temppeliä ja pappeja autuaiksi). Sinä et tahdo polttouhria etkä syntiuhria. Silloin minä sanoin: Katso, minä tulen; Raamatussa on minusta kirjoitettu. Sinun tahtosi, Jumalani, teen minä mielelläni» j.n.e. Niin, tämä on se Messias, joka on tuonut vanhurskauden alttiutensa ja kuuliaisuutensa kautta; tätä tahtoo Mooseksen ja kaikkien profeettojen Raamattu. Niin sanoo myös tästä Gabriel,

ettei ole tehtävä uhreja ja puhuu: »Messias surmataan, eikä hänellä tule olemaan mitään.» Mistä hänellä ei tule olemaan mitään? Kysy, mistä hän puhuu ! Hän puhuu Danielin kanssa hänen kansastaan ja hänen pyhästä kaupungistaan. Niistä Hänellä ei tule olemaan mitään, koska tuo pyhyys ei tule enää olemaan niissä, kuten myös 16 :nnen psalmin 4 :nnessä säkeessä sanotaan: »Minä en uhraa heidän verisiä juomauhrejansa, enkä ota heidän nimeänsä huulilleni.»

Näin puhuu Jesaja 33:24: »Kansa, joka asuu uudessa Jerusalemissa, nimitetään nimellä: n e s u o w o n, 1 e v a t u s p e c c a t o», se on, kansaksi, joka on saanut synnit anteeksi, jota myös Jeremia 31: 31—34 nimittää toiseksi uudeksi liitoksi, jossa Mooses liittoineen ei tule hallitsemaan, vaan (sanoo Herra): »Minä olen antava heidän rikoksensa anteeksi, enkä ole heidän syntiänsä enää muistava.» Niin, tämä on armon, anteeksiantamuksen, kaikkien syntien unohtamisen liitto iankaikkisesti. Sellaista ei voida solmia miekalla, kuten verenhimoiset kohabiitit himoitsevat, vaan tapettu Messias on sulasta armosta tuonut sen tähän arvottomaan maailmaan ikuiseksi vanhurskaudeksi ja autuudeksi, kuten Gabriel tästä sanoo.

Mutta näitä raamatunlauseita on liiankin runsaasti (kuten edellä on sanottu), ja niihin lyhyesti sisältyy koko Uusi Testamentti. Sen vuoksi niiden tarkempi selittäminen vaatii enempi aikaa ja tilaa. Nyt riittää, että olemme varmat siitä, että niiden on mahdotonta tarkoittaa jotakin muuta Messiasta tai kuningasta kuin Herraamme Jeesusta Natsaretilaista, koska samaan aikaan viimeisten viikkojen kuluessa ei ole ketään muuta Messiasta surmattu kuin tämä, ja Danielillahan täytyy olla tuohon aikaan surmattu Messias, kuten hänen sanansa selvästi kuuluvat.

Vihdoin ei myöskään Haggain raamatunsana sovellu kehenkään muuhun. Sillä Haggain ajoista lähtien ei voida

osoittaa ketään, jota pienimmällä varjollakaan voitaisiin nimittää kaikkien pakanain Hemdathiksi, iloksi tai lohdutukseksi, kuin yksinomaan tätä Jeesusta Kristusta. Hänessä ovat nyt pakanat lähes 1500 vuoden aikana löytäneet lohdutuksensa, ilonsa ja riemunsa, kuten tämä asia vieläkin on nähtävänämme, ja juutalaiset itse ovat sen kiroamisellaan tähän asti todistaneet. Sillä miksi he meitä kiroavat? Ainoastaan siitä syystä, että me tunnustamme tämän Jeesuksen, oikean Messiaan, lohdutuksemme, ilomme ja riemumme, Häntä ylistämme ja kiitämme, ja josta me emme myötä- ja vastoinkäymisessäkään anna itseämme reväistä irti emmekä eroittaa, vaan elämme ja kuolemme Hänessä ja Häneen uskoen turvallisina ja mielellämme. Ja mitä enemmän juutalaiset, turkkilaiset ja kaikki viholliset Häntä pilkkaavat ja häpäisevät, sitä lujemmin me pitäydymme Häneen ja sitä rakkaampana Hän pitää meitä, niinkuin Hän sanoo: »Autuaita olette te, kun ihmiset minun tähteni solvaavat ja vainoavat teitä ja valehdellen puhuvat teistä kaikkea pahaa. Iloitkaa ja riemuitkaa, sillä palkkanne on suuri taivaassa!» Hänelle olkoon ylistys, kiitos ja kunnia sekä Isälle ja Pyhälle Hengelle, ainoalle, todelliselle, oikealle Jumalalle! Amen.

Näin paljon kirjoittamista, rakas herra ja hyvä ystävä, olette te minusta ulospuristaneet kirjasellanne, missä eräs juutalainen keskustelussa näyttää taitoaan erästä poissaolevaa kristittyä vastaan. Minulle ei hän tule, Jumalalle kiitos, sitä nyttemmin enää tekemään. Niin on myös tästäkin (toivon minä) joku kristitty, jolla muuten ei ole halua tulla juutalaiseksi, saapa niin paljon, ettei hän sokeita, myrkyllisiä juutalaisia vastaan voi ainoastaan hyvin puolustautua, vaan hänen on myös juutalaisten häijyyttä, valheita ja kiroamista vihattava ja käsitettävä, ettei heidän uskonsa ole ainoastaan väärä, vaan että kaikki perkeleet ovat heidät varmasti villinneet. Kristus, mei-

dän rakas Herramme, käännyttäköön heidät armollisesti ja pysyttäköön meidät tuntemisessaan, mikä on iankaikkinen elämä, lujasti ja järkähtämättömästi. Amen.